

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-03/24-09/61

URBROJ: 65-24-2

Zagreb, 12. srpnja 2024.

Hs**NP*021-03/24-09/61*65-24-2**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Godišnje izvješće o radu Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja za 2023. godinu***, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 26. stavka 6. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja ("Narodne novine", broj 79/09, 80/13 i 41/21) i članka 16. Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom ("Narodne novine", broj 117/17 i 52/21), dostavila Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, aktom od 10. srpnja 2024. godine.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

REPUBLIKA HRVATSKA

AGENCIJA ZA ZAŠTITU
TRŽIŠNOG NATJECANJA

CROATIAN COMPETITION AGENCY

Klasa: 025-01/24-04/001
Urbroj: 580-08/124-24-006
Zagreb, 10. srpnja 2024.

Hs**NP*021-03/24-09/61*580-24-1**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
66 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Priljeno: 10-07-2024		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
021-03/24-09/61	65	
Uredbeni broj:	Pril.	Vrij.
580-24-1	Spis	STK

HRVATSKI SABOR
n/r g. Gordana Jandrokovića, predsjednika
Hrvatskoga sabora
Trg sv. Marka br. 6-7
10 000 Zagreb

Predmet: Dostavljanje novog Godišnjeg izvješća o radu Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja za 2023. godinu

- dostavlja se

Poštovani gospodine predsjedniče Hrvatskoga sabora,

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: AZTN) temeljem članka 26. stavaka 6. i 7. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br. 79/09., 80/13. i 41/21) i temeljem članka 16. Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 117/17. i 52/21.) podnosi Hrvatskom saboru Godišnje izvješće o radu AZTN-a za proteklu kalendarsku godinu.

Stoga Vam u privitku, u pisanom i elektroničkom (usb) formatu, dostavljamo Godišnje izvješće o radu Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja za 2023. godinu, Sažetak Godišnjeg izvješća za 2023. godinu, Godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana za 2023., Financijske izvještaje za 2023. godinu, Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za proračunsku 2023. godinu i Upitnik o fiskalnoj odgovornosti za proračunsku 2023. godinu te Vas molimo da predmetno izvješće uvrstite u dnevni red sjednice Hrvatskog sabora.

S poštovanjem,

Predsjednica Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja
dr.sc. Mirta Kapural, dipl. iur.

Privitci:

- Godišnje izvješće o radu Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja za 2023. godinu u pisanom formatu
- Sažetak Godišnjeg izvješća o radu Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja za 2023. godinu u pisanom formatu
- Godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana za 2023. godinu
- Izjava o fiskalnoj odgovornosti za proračunsku 2023. godinu i Upitnik o fiskalnoj odgovornosti za proračunsku 2023. godinu
- Financijski izvještaji za 2023. godinu
- Jedan usb medij s gore navedenim privitcima u *Word Document/Pdf formatu*

REPUBLIKA HRVATSKA

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

Godišnje izvješće

o radu Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja

za 2023. godinu

Zagreb, lipanj 2024.

1.	Uvod	5
1.1.	Skraćeni prikaz rada AZTN-a u 2023. godini.....	8
2.	Provedba Zakona i drugih propisa o zaštiti tržišnog natjecanja	22
2.1.1.	Zabranjeni horizontalni sporazumi - karteli.....	24
2.1.2.	Vertikalni sporazumi.....	25
2.1.3.	Izuzeća ograničavajućih sporazuma od opće zabrane	26
2.1.4.	Primjena instituta preuzimanja obveza za otklanjanje negativnih učinaka na tržišno natjecanje od strane poduzetnika	33
2.2.	Postupci utvrđivanja zlorporabe vladajućeg položaja	35
2.2.1.	Najčešći oblici zlorporabe vladajućeg položaja.....	36
2.3.	Postupci ocjene dopuštenosti koncentracija poduzetnika	43
2.3.1.	Postupci po prijavi za ocjenu dopuštenosti namjere provedbe koncentracija poduzetnika	44
3.	Promicanje prava i politike tržišnog natjecanja.....	55
4.	Sektorska istraživanja tržišta.....	63
4.1.	Istraživanje tržišta distributivne trgovine na malo i veliko mješovitom robom, pretežno hranom, pićima i higijenskim proizvodima za domaćinstvo u RH u 2022. godini	63
4.2.	Istraživanje tržišta tiska u RH u 2022. godini.....	69
4.3.	Istraživanje tržišta prodaje motornih goriva u Republici Hrvatskoj	71
5.	Sudska kontrola odluka AZTN-a iz područja zaštite tržišnog natjecanja.....	74
6.	Provedba Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom.....	75
6.1.	Zakonodavni okvir.....	75
6.2.	Utvrđivanje i zabrana nepoštenih trgovačkih praksi tijekom 2023. godine	76
6.2.1.	Primjeri upravnih postupaka.....	77
6.2.2.	Primjeri neupravnih predmeta	80
6.3.	Sudska zaštita u području utvrđivanja nepoštenih trgovačkih praksi	82
7.	Međunarodna suradnja AZTN-a.....	83
7.1.	Multilateralna suradnja.....	83
7.1.1.	OECD – Organizacija za gospodarsku suradnju i razvitak	83
7.1.2.	EU: Vijeće Europske unije i Europska mreža za tržišno natjecanje (ECN)	84
7.1.3.	ICN – Međunarodna mreža za tržišno natjecanje.....	86
7.2.	Bilateralna suradnja	87
8.	Javnost rada AZTN-a.....	88
9.	Financiranje AZTN-a.....	92
10.	Unutarnji ustroj AZTN-a	97

11. Društveno odgovorno poslovanje u AZTN-u.....	101
12. Digitalizacija pismohrane AZTN-a	102
13. Zaključak.....	103
1. PRILOG I. Odluke AZTN-a iz 2023. godine objavljene na mrežnim stranicama AZTN-a	106
2. PRILOG II. Odluke sudova iz 2023. godine objavljene na mrežnim stranicama AZTN-a	116
3. PRILOG III. Novčane kazne izrečene u odlukama AZTN-a iz 2023. godine	117

1. Uvod

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: AZTN) temeljem Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br. 79/09., 80/13., 41/21. i 155/23.; u daljnjem tekstu: ZZTN)¹ i Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, br. 117/17. 52/21. i 27/24; u daljnjem tekstu: ZTNP)², u zakonskom roku podnosi Hrvatskom saboru Godišnje izvješće o radu AZTN-a za 2023. godinu (u daljnjem tekstu: Izvješće). Izvješće se podnosi kako bi se političku, gospodarsku, stručnu i širu javnost informiralo o svim aktivnostima AZTN-a u 2023. godini i time osigurala transparentnost njezina rada te dodatno doprinijelo promicanju učinkovitog tržišnog natjecanja, kao i zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: RH).

Pravo tržišnog natjecanja jedno je od temelja tržišnog gospodarstva čija je svrha osigurati ravnopravan položaj poduzetnika na tržištu, bez obzira na njihovu veličinu, tržišnu snagu i druga obilježja. Učinkovitim tržišnim natjecanjem potiče se poduzetništvo i učinkovitost, proširuje se izbor za potrošače, postižu se niže cijene i bolja kvaliteta proizvoda i usluga. Također, djelotvornim tržišnim natjecanjem potiče se stvaranje uvjeta za gospodarski rast, koji se temelji na konkurentnim tržištima, učinkovitoj alokaciji i korištenju ograničenih resursa, inovacijama i ulaganjima koja tome pridonose. Navedeno zahtijeva ne samo djelovanje AZTN-a, već i državnih tijela, u stvaranju jasnih i provedivih pravila koja reguliraju postupanja na tržištu, te njihovu osposobljenost da ta pravila učinkovito provode u praksi.

Sukladno važećem Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja AZTN je samostalna i neovisna pravna osoba s javnim ovlastima koja obavlja poslove općeg, nacionalnog, regulatornog tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja na svim tržištima, u okviru svog djelokruga i nadležnosti. Te su nadležnosti, osim navedenim zakonom, određene i propisima Europske unije (u daljnjem tekstu: EU) vezano uz primjenu članaka 101. i 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (Pročišćene verzije Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije, SL C 202, 7.6.2016.; (u daljnjem tekstu: UFEU), kao i uz kontrolu dopuštenosti koncentracija između poduzetnika i to:

- Uredbom Vijeća (EZ) br. 1/2003 od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja su propisana člancima 81. i 82. Ugovora o osnivanju Europske zajednice, SL L 1, 4. 1. 2003., str. 1.-25.; (u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća (EZ) br. 1/2003), i
- Uredbom Vijeća (EZ) br. 139/2004 o kontroli koncentracija između poduzetnika (Uredba EZ o koncentracijama), SL L 24, 29. 1. 2004., str. 1.-22.; (u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća (EZ) br. 139/2004).

Slijedom navedenoga, AZTN je ovlašten za primjenu nacionalnog i europskog prava tržišnog natjecanja odnosno postupke može voditi paralelnom primjenom odredbi ZZTN-a i članaka 101. i 102. UFEU-a.

¹ ZZTN, članak 26. stavci 6. i 7.

² ZTNP, članak 16.

AZTN je nadležan za provedbu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja koji se primjenjuju na sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja poduzetnika u obliku zabranjenih sporazuma između poduzetnika i zlouporabe vladajućeg položaja poduzetnika na tržištu. U njegovoj nadležnosti je i *ex ante* kontrola dopuštenosti namjere provedbe koncentracija poduzetnika.

Od 7. prosinca 2017. godine, AZTN je nadležan i za provedbu Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom. Tim je zakonom u RH prvi put uređeno područje zabrane nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom. Primjena tog zakona započela je 1. travnja 2018. godine. Prva novela bila je rezultat potrebe za prijenosom odredbi Direktive (EU) 2019/633 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o nepoštenim trgovačkim praksama u odnosima među poduzećima u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima (SL L 111, 25.4.2019.; u daljnjem tekstu: Direktiva 2019/633) u hrvatski pravni sustav, koja je na snagu stupila 1. rujna 2022. Druga novela iz 2024. godine na snagu je stupila 14. ožujka 2024.³

ZNTP-om se utvrđuju pravila i sustav mjera za sprječavanje nametanja nepoštenih trgovačkih praksi i taksativno utvrđuju nepoštene trgovačke prakse u lancu opskrbe hranom, čijim se nametanjem iskorištava značajna pregovaračka snaga kupaca u odnosu na njihove dobavljače. Cilj toga zakona je uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe hranom.

Unutarnji ustroj i način rada AZTN-a, opći akti AZTN-a te druga pitanja važna za rad AZTN-a, pobliže se uređuju Statutom AZTN-a, koji potvrđuje Hrvatski sabor⁴.

AZTN-om upravlja Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: Vijeće). Vijeće je tijelo AZTN-a koje ima pet članova⁵. Predsjednik i članovi Vijeća su zaposleni u AZTN-u. Predsjednika i članove Vijeća, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada RH), imenuje i razrješava dužnosti Hrvatski sabor. Predsjednik i članovi Vijeća imenuju se na razdoblje od pet godina⁶. Uvjeti za imenovanje, trajanje mandata i djelokrug rada članova Vijeća detaljno su propisani ZZTN-om⁷. Tako, primjerice, članovi Vijeća ne mogu biti državni dužnosnici, osobe koje obnašaju dužnosti u tijelima političkih stranaka, članovi uprava, nadzornih odbora ili upravnih vijeća poduzetnika. Također, ne smiju biti članovi bilo kojeg drugog oblika interesnog udruživanja koji bi mogao dovesti do sukoba interesa. Istovremeno, osigurano je da predsjednik i članovi Vijeća ne mogu biti razriješeni dužnosti zbog razloga povezanih s urednim obavljanjem svojih dužnosti odnosno urednim izvršavanjem svojih ovlasti u primjeni ZZTN-a te članaka 101. i 102. UFEU-a.⁸

³ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 52/21.), i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 27/24).

⁴ Odluke o potvrđivanju Statuta i Izmjena i dopuna Statuta Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja od strane Hrvatskog sabora objavljene su u „Narodnim novinama“, br. 22/11., 74/14., 60/18. i 63/22.

⁵ Izrazi koji se koriste u ovom tekstu, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

⁶ ZZTN, članak 27.

⁷ ZZTN, članak 28.

⁸ ZZTN, članak 29. stavak 4.

Vijeće, kao tijelo koje upravlja radom AZTN-a, odluke o svim općim i pojedinačnim aktima AZTN-a donosi na svojim sjednicama. Odluke se donose većinom od najmanje tri glasa, a na svakoj sjednici mora biti nazočan predsjednik ili zamjenik predsjednika Vijeća AZTN-a.

Pri donošenju odluka članovi Vijeća ne mogu biti suzdržani.⁹ U ovoj izvještajnoj godini održano je 45 sjednica Vijeća na kojima je odlučeno o 212 točaka dnevnog reda.

Predsjednik Vijeća zastupa, predstavlja i rukovodi AZTN-om. U rukovođenju AZTN-om predsjednik Vijeća organizira i vodi rad i poslovanje AZTN-a te odgovara za stručni rad AZTN-a. Zamjenika predsjednika, na prijedlog predsjednika Vijeća, bira Vijeće većinom glasova.

Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja se u pravilu prema zakonu sastoji od pet članova, no s obzirom na to da je Hrvatski sabor imenovao dosadašnju članicu Vijeća, dr.sc. Mirtu Kapural, dipl.iur. za predsjednicu Vijeća, ostalo je upražnjeno jedno mjesto u Vijeću. Tako je Vijeće na dan 31. prosinca 2023. bilo sastavljeno od četiri člana - jednog ekonomista i tri pravnik. Vijeće su u izvještajnoj godini činili: dr. sc. Mirta Kapural, dipl.iur., predsjednica Vijeća (u prvom mandatu od listopada 2021. do listopada 2026.), Vesna Patrlj, dipl.iur., zamjenica predsjednice Vijeća (u trećem mandatu od ožujka 2019. do ožujka 2024.), mr. sc. Ljiljana Pavlic, dipl.oec., članica Vijeća (u drugom mandatu od siječnja 2019. do siječnja 2024.) i Denis Matić, dipl.iur., član Vijeća (u drugom mandatu od siječnja 2019. do siječnja 2024.).

U trenutku pisanja ovog Izvješća, Vijeće AZTN-a čine: predsjednica Vijeća dr.sc. Mirta Kapural, dipl.iur., zamjenica predsjednice Vijeća mr.sc. Branimira Kovačević, dipl.oec., (u prvom mandatu od 28. veljače 2024.), i članovi Vijeća Denis Matić, dipl.iur., (u trećem mandatu od 28. veljače 2024.), Hrvoje Šeremet, dipl.iur. (u prvom mandatu od 28. veljače 2024.) i Sandra Mikinac, dipl.iur. (u prvom mandatu od 28. veljače 2024.).

Svakodnevne upravne i stručne poslove obavlja stručna služba AZTN-a, koju čine magistri prava s položenim pravosudnim ispitom i magistri ekonomije, redom stručnjaci u području prava i politike tržišnog natjecanja te informatičari specijalizirani u području digitalne forenzike. Treba naglasiti da na svakom predmetu u pravilu radi tim, koji se ovisno o složenosti predmeta, sastoji od najmanje jednog pravnik. i jednog ekonomista kojima se često pridružuje i informatičar. Službene osobe iz stručne službe AZTN-a vode upravne (ispitne) postupke iz nadležnosti AZTN-a, odnosno u postupku utvrđuju činjenice i okolnosti, a Vijeće temeljem utvrđenog činjeničnog stanja donosi meritornu odluku u svakom pojedinom predmetu, na temelju koje AZTN rješava pojedinu upravnu stvar.

AZTN je neovisan u svom radu, svoje ovlasti izvršava neovisno i nepristrano u interesu učinkovite i ujednačene primjene odredaba zakona iz svoje nadležnosti. Vijeće i stručna služba provode svoje ovlasti neovisno o političkom i drugom vanjskom utjecaju te bez traženja i primanja uputa od Vlade RH ili bilo kojeg drugog javnog ili privatnog subjekta pri obavljanju svojih dužnosti i izvršavanju svojih ovlasti, a za svoj rad AZTN odgovara Hrvatskom saboru.

AZTN nema vlastitih prihoda, već se njegov rad i aktivnosti financiraju isključivo iz sredstava koja se osiguravaju u Državnom proračunu RH. U skladu s fiskalnim mogućnostima Državnog proračuna RH, AZTN-u se osiguravaju sredstva za dostatan broj kvalificiranih zaposlenika te dostatni financijski, tehnički i tehnološki resursi koji su potrebni za učinkovito obavljanje ovlasti

⁹ ZZTN, članak 31., i ZNTP članak 13. stavak 2.

AZTN-a. Pritom je AZTN neovisan u namjenskom trošenju dodijeljenih financijskih sredstava za provedbu svojih ovlasti, ne dovodeći u pitanje i pridržavajući se u cijelosti odredaba posebnih propisa o izvršavanju Državnog proračuna RH.

AZTN uvijek s osobitom pažnjom izvršava svoje obveze te pažljivo raspolaže dodijeljenim proračunskim sredstvima.

Planirana sredstva za obavljanje poslova iz djelokruga AZTN-a u Državnom proračunu za 2023. godinu iznosila su 2.316.854,00 EUR, dok je izvršenje rashoda iznosilo 2.308.555,89 EUR, što predstavlja izvršenje od 99,64 % u odnosu na Tekući plan za 2023. godinu.

Novčane kazne koje utvrđuje i izriče AZTN za utvrđene povrede ZZTN-a i ZNTP-a prihod su Državnog proračuna RH.

Sve aktivnosti AZTN-a u području zaštite tržišnog natjecanja i utvrđivanja zabranjenih nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom u 2023. godini realizirane su s manjim brojem zaposlenih stručnjaka iz stručne službe u odnosu na prethodnu godinu. Konkretno, AZTN je na dan 31. prosinca 2023. godine imao 53 zaposlenih radnika, dok ih je u 2022. godini bilo 56. U 2023. godini došlo je do prestanka radnog odnosa u odnosu na pet radnika.

Zadaća AZTN-a je doprinijeti kvalitetnom funkcioniranju tržišta čime se postižu prednosti za potrošače, poduzetnike i gospodarstvo u cjelini, otklanjanjem zapreka i nedostataka na tržištu kroz učinkovitu provedbu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja i propisa o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom.

Osnovni cilj AZTN-a kao stručnog tijela i općeg regulatora za tržišno natjecanje na svim tržištima je provedbom i promicanjem prava tržišnog natjecanja uspostaviti i očuvati djelotvorno tržišno natjecanje koje će poticati dugoročni rast, doprinisiti dobrobiti gospodarstva RH, osigurati maksimalne koristi i pozitivne učinke za potrošače u vidu većeg izbora i kvalitete proizvoda i usluga, i nižih cijena, poticati poduzetnike na unaprjeđenje efikasnosti i inovacija na tržištu te uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe hranom.

1.1. Skraćeni prikaz rada AZTN-a u 2023. godini

AZTN je u 2023. godini riješio ukupno 661 predmet iz područja tržišnog natjecanja i zabranjenih nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom. U 2023. godini AZTN je riješio 53 upravna predmeta i 608 neupravnih predmeta.

Za utvrđene povrede oba zakona za čiju je provedbu nadležan, AZTN je tijekom 2023. godine izrekao novčane kazne u ukupnom iznosu od 363.336,88 EUR.

Od kada ima ovlast izricanja novčanih kazni u području oba zakona za čiju je provedbu nadležan (za ZZTN od 1.10.2010. i za ZNTP od 7.12.2017.) pa do kraja 2023. godine, AZTN je izrekao novčane kazne u ukupnom iznosu od 5.341,782.70 EUR, od toga 4.259,619.08

EUR iz područja tržišnog natjecanja i 1.082,163.61 EUR iz područja nepoštenih trgovačkih praksi).

Tablica 1. Broj riješenih predmeta u 2023. godini

	Broj riješenih predmeta u 2023.		
	Tržišno natjecanje	Nepoštene trgovačke prakse	Ukupno
Upravni predmeti	46	7	53
Neupravni predmeti	566	42	608
Sveukupno:	612	49	661

Izvor: AZTN

U 2023. godini, došlo je do blagog pada broja riješenih upravnih predmeta u odnosu na prethodnu godinu, kada je ukupno riješeno 699 predmeta (upravnih i neupravnih). Razlog blagog smanjenja ukupnog broja riješenih predmeta je smanjenje broja neupravnih predmeta iz područja tržišnog natjecanja zbog, primjerice, manjeg broja zaprimljenih notifikacija koncentracija po Uredbi Vijeća (EZ) br. 139/2004. Naime, u promatranoj 2023. godini zaprimljeno je i riješeno 17 notifikacija manje u odnosu na 2022. godinu. U izvještajnoj 2023. godini zaprimljeno je i riješeno 360 notifikacija, dok je u prethodnoj 2022. godini isti pokazatelj iznosio 377. Riječ je o obvezi Europske komisije (u daljnjem tekstu: EK ili Komisija) da tijelima nadležnim za tržišno natjecanje svih država članica EU-a dostavlja prijave namjere provedbe koncentracija poduzetnika koje se moraju prijaviti Komisiji budući da imaju europsku dimenziju.

Razlog smanjenja broja riješenih upravnih predmeta kojih je u izvještajnoj godini riješeno ukupno 53, u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu kada ih je riješeno ukupno 67 je također i u odlasku četiri stručnjaka/zaposlenika iz stručne službe, od toga tri pravnik i jednog ekonomista na nova radna mjesta izvan AZTN-a. Uslijed nemogućnosti žurne zamjene četiri stručnjaka, ostali stručnjaci/zaposlenici iz stručne službe preuzeli su i njihove poslove. Sve navedeno je uz složenost postupaka koje AZTN vodi i inače nedovoljnog broja zaposlenika, rezultiralo nešto manjim brojem riješenih upravnih predmeta.

Nažalost, i u ovoj izvještajnoj godini nastavlja se odljev stručnog kadra, budući da je riječ o visoko obrazovanim zaposlenicima sa specifičnim kompetencijama i iskustvom koji su rijetki i stoga veoma traženi na tržištu rada od strane poduzetnika u privatnom sektoru koji im mogu ponuditi znatno bolje financijske i druge materijalne uvjete. Dodatni izazov za AZTN predstavlja i stručna edukacija i osposobljavanje novozaposlenih, koja zbog složenosti poslova zna potrajati određeno vrijeme do njihove potpune samostalnosti u radu.

U području tržišnog natjecanja, osim upravnih postupaka veliki dio posla AZTN-a čine i nepravni predmeti u koje spadaju mišljenja iz područja tržišnog natjecanja koja uključuju mišljenja na nacрте prijedloga zakona i drugih propisa te mišljenja na važeće zakone i druge propise, sektorska istraživanja tržišta, odgovore na predstavke podnositelja koji se ne mogu

smatrati inicijativom za pokretanje postupka budući da ne sadrže propisane dijelove inicijative iz ZZTN-a, prethodna ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu, koja se provode kako bi AZTN mogao utvrditi ima li dostatnih indicija za pokretanje upravnih postupaka, predmete vođenja baza podataka, notifikacije koncentracija po Uredbi Vijeća (EZ) br. 139/2004, predmete suradnje s ostalim tijelima i regulatorima, predmete međunarodne suradnje, interne akte AZTN-a, odgovore vezane uz pravo na pristup informacijama te sva ostala očitovanja i odgovore adresatima ZZTN-a.

Također, i u području nepoštenih trgovačkih praksi AZTN zaprima veliki broj upita fizičkih i pravnih osoba koji nisu vezani uz konkretne upravne (ispitne) postupke, a na koje žurno odgovara u neupravnim predmetima. Osim toga, navode iz predstavki koje dobiva, pretežito anonimnih, ispituje u okviru neupravnih predmeta na način da se izravno od navodnih prekršitelja ZNTP-a traže podaci, dokumentacija i pisana pojašnjenja u skladu s ovlastima koje AZTN ima te se na temelju pribavljenih i analiziranih podataka utvrđuje postojanje uvjeta (indicija) za pokretanje upravnog postupka.

Osim riješenih predmeta na dan 31. prosinca 2023. godine, AZTN je imao ukupno neriješenih 37 upravnih predmeta u kojima je postupak u tijeku. Od toga broja, 30 je upravnih predmeta bilo iz područja tržišnog natjecanja, a sedam upravnih predmeta iz područja nepoštenih trgovačkih praksi. Od ukupno 30 neriješenih upravnih predmeta iz područja tržišnog natjecanja na dan 31. prosinca 2023. godine, u 23 predmeta je postupak pokrenut u izvještajnoj 2023. godini, a u preostalih sedam u prethodnim godinama. U području nepoštenih trgovačkih praksi, od ukupno sedam neriješenih predmeta na dan 31. prosinca 2023., u pet predmeta je postupak pokrenut u izvještajnoj 2023. godini, a u preostala dva u prethodnim godinama.

U području tržišnog natjecanja ukupno je ostalo neriješeno četiri predmeta iz 2022. godine, i dva predmeta iz 2021. godine. U području nepoštenih trgovačkih praksi ostala su neriješena dva predmeta iz 2022.

Do trenutka pisanja ovog Izvješća, iz 2023. godine riješeno je još 15 upravnih predmeta, 14 iz područja tržišnog natjecanja i jedan iz područja nepoštenih trgovačkih praksi.

Ključni i najvažniji cilj AZTN-a u proteklom razdoblju odnosio se na temeljnu aktivnost AZTN-a, a to je provedba nacionalnog i europskog prava tržišnog natjecanja u dijelu za koji je ovlašten, s naglaskom na otklanjanje teških ograničenja tržišnog natjecanja i aktivnu suradnju s EK i tijelima za tržišno natjecanje drugih zemalja. U okviru tog cilja, fokus rada AZTN-a bio je na onim postupanjima poduzetnika koja izravno utječu na ograničenje tržišnog natjecanja i nacionalnog gospodarskog rasta.

Postupci utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja u obliku sklapanja zabranjenih sporazuma između poduzetnika i zlouporabe vladajućeg položaja poduzetnika na tržištu veoma su složeni zbog potrebe provođenja detaljnih ekonomskih i pravnih analiza i zaštite prava stranaka na obranu u postupku te su stoga detaljno propisani ZZTN-om.

Radi stjecanja jasnije slike o ovim postupcima u nastavku daje se sažeti opis šest temeljnih faza postupka:

(i) *Prva faza - prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu.* U slučaju da se provodi temeljem zaprimljene inicijative, ova faza u pravilu traje šest mjeseci, nakon utvrđenja stanja na mjerodavnom tržištu.

(ii) *Druga faza - donošenje zaključka o pokretanju postupka.* Ako AZTN ocijeni da inicijativa sadrži dostatne indicije za pokretanje upravnog (ispitnog) postupka, postupak se pokreće donošenjem zaključka o pokretanju postupka kojim se od stranaka traži dostava pisanih očitovanja i potrebne dokumentacije. Rok za dostavu ne smije biti kraći od osam niti dulji od 30 dana od dostave zaključka. U toj fazi AZTN može provesti nenajavljene pretrage, provodi ekonomske i pravne analize, obvezne razgovore i sve druge radnje potrebne za utvrđivanje relevantnih činjenica i okolnosti. Stoga od stranaka može tražiti dodatna očitovanja i informacije, za što im se također daje primjereni rok.

(iii) *Treća faza - Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku.* AZTN je primjerak Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku koji ne sadrži poslovne tajne, obvezan dostaviti i podnositelju inicijative i svim osobama kojima je u postupku rješenjem priznao prava koja ima podnositelj inicijative (samo ako su to prethodno zatražili pisanim putem). U slučaju dostave Obavijesti tim drugim osobama, one imaju pravo dostaviti primjedbe na Obavijest u istom roku kao i stranke u postupku. Dostavom te Obavijesti stranci se osigurava pravo na obranu, budući da se u roku od mjesec dana od zaprimanja Obavijesti stranka može u pisanom obliku izjasniti o svim preliminarno utvrđenim činjenicama i okolnostima, odnosno dostaviti svoje primjedbe, predložiti saslušanje dodatnih svjedoka i izvođenje dodatnih dokaza. Također, nakon dostave navedene Obavijesti, stranka ima pravo na uvid u spis predmeta. Međutim, nakon što joj je dostavljena Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku, stranka više nema mogućnost AZTN-u predložiti preuzimanje obveza u obliku izvršenja određenih mjera i uvjeta te rokova u kojima će to učiniti kako bi se žurno otklonili negativni učinci njezinog postupanja ili propuštanja postupanja na tržišno natjecanje.

(iv) *Četvrta faza - usmena rasprava.* Usmena rasprava se obvezno zakazuje u najkraćem mogućem roku po isteku roka za dostavljanje primjedbi na Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku, a nakon što AZTN provede analizu dostavljenih primjedaba i očitovanja. Međutim, u nekim predmetima zbog složenosti materije o kojoj se odlučuje, AZTN može zakazati usmenu raspravu i prije donošenja Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku, a obvezan je zakazati usmenu raspravu po isteku roka za dostavljanje primjedaba na Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku, kao što je prethodno navedeno. Dakle, u tim slučajevima održavaju se dvije usmene rasprave.

(v) *Peta faza - Odluka Vijeća AZTN-a* o povredi propisa i novčanoj kazni za utvrđenu povredu ili ako ne utvrdi povredu, donosi odluku o obustavi postupka.

(vi) *Šesta faza - donošenje rješenja.* AZTN u skladu s odlukama Vijeća, u roku 4 mjeseca od dana kada utvrdi sve činjenice relevantne za donošenje odluke odnosno najkasnije u roku od četiri mjeseca od zaključenja usmene rasprave, donosi jedinstveno rješenje kojim utvrđuje povredu AZTN-a i izriče novčanu kaznu za utvrđenu povredu.

Postupci se pokreću *ex post* po službenoj dužnosti, a široki krug osoba može podnijeti inicijativu za pokretanje postupka¹⁰.

Tijekom 2023. godine AZTN je riješio ukupno 48 inicijativa u smislu ZZTN-a i predstavi u smislu Zakona o općem upravnom postupku¹¹ (u daljnjem tekstu: ZUP) za pokretanje upravnog postupka po službenoj dužnosti.

AZTN je u konkretnim postupcima koje je okončao tijekom 2023. godine proveo analizu 63 mjerodavna tržišta, od toga 18 u predmetima utvrđivanja zabranjenih sporazuma poduzetnika, 23 u predmetima utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja poduzetnika i 22 u predmetima ocjene dopuštenosti namjere provedbe koncentracija poduzetnika.

Među prioritetima AZTN-a i tijekom 2023. godine bilo je otklanjanje teških ograničenja tržišnog natjecanja utvrđenih odredbama ZZTN-a, kao što je sklapanje zabranjenih sporazuma koji za cilj ili posljedicu imaju narušavanje tržišta, prije svega horizontalnih sporazuma između izravnih konkurenata (kartela) koji dogovorima o cijenama, podjelom tržišta, ograničavanjem proizvodnje ili tehnološkog razvoja i drugim zabranjenim odredbama i postupanjima nanose najveću štetu gospodarstvu i potrošačima, stoga i predstavljaju najtežu povredu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja.

AZTN je u 2023. godini u području utvrđivanja zabranjenih sporazuma riješio ukupno 29 predmeta (devet upravnih i 20 neupravnih predmeta). U riješenim predmetima provedeno je ispitivanje 18 mjerodavna tržišta.

Od devet upravnih riješenih predmeta, u jednom predmetu¹² je doneseno rješenje kojim se utvrđuje narušavanje tržišnog natjecanja sklapanjem zabranjenog sporazuma u smislu članka 8. ZZTN-a, u jednom predmetu¹³ je doneseno rješenje kojim se obustavlja postupak jer nije bilo zakonskih pretpostavki za njegovo daljnje vođenje, u šest predmeta¹⁴ su donesena rješenja kojima se odbacuje inicijativa jer ne postoje uvjeti za pokretanje postupka. Jedan upravni predmet¹⁵ okončan je službenom zabilješkom.

Zlouporaba vladajućeg položaja poduzetnika koji se zbog svoje tržišne snage može ponašati na mjerodavnom tržištu u značajnoj mjeri neovisno o svojim stvarnim ili mogućim konkurentima, potrošačima, kupcima ili dobavljačima, također ugrožava kompetitivnu

¹⁰ ZZTN, članak 37.

¹¹ ZZTN, članak 37. i Zakon o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09. i 110/21.), članak 42.

¹² Rješenje AZTN protiv Keindl Sport d.o.o. Zagreb, KLASA: UP/I 034-03/2018-01/005, od 20. 7. 2023.

¹³ AZTN protiv ROSIS UNUS d.o.o. Sveti Križ Začretje, KLASA: UP/I 034-03/17-01/006, od 28.12. 2023.

¹⁴ AZTN protiv COM1 d.o.o., Split, Domagoja Paradija, vlasnika obrta H&D INFO iz Zagreba i EFCo Grupa d.o.o., Dubrovnik, KLASA: UP/I 034-03/22-01/021, od 30.3.2023.; AZTN – prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu bankarskih usluga, KLASA: UP/I 034-03/23-01/008, od 15.12.2023.; AZTN - prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu redovitog održavanja i zaštite državnih cesta, KLASA: UP/I 034-03/23-01/007, od 15.11. 2023.; AZTN – provedba prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu mlijeka i mliječnih proizvoda, KLASA: UP/I 034-03/23-01/004, od 2.11. 2023.; AZTN – provedba prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu mlijeka i mliječnih proizvoda, KLASA: UP/I 034-03/23-01/003, od 2.11.2023.; AZTN – provedba prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu nabave laboratorijske opreme, KLASA: UP/I 034-03/23-01/002, od 29.12. 2023.

¹⁵ AZTN - prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu prodaje, ugradnje, održavanja i nadogradnje kućnih telefonskih centrala i sustava proizvođača Ericsson/Aastra/Mitel, KLASA: UP/I 034-03/23-01/006, od 29.12.2023.

strukturu tržišta i onemogućava konkurentima ulazak ili rast na tržištu. To se naročito odnosi na tzv. isključujuće oblike zlouporabe koji imaju za posljedicu smanjivanje tržišnog natjecanja. Stoga je AZTN i u 2023. godini nastavio svoje djelovanje u području utvrđivanja zlouporaba vladajućeg položaja poduzetnika.

AZTN je tijekom 2023. godine iz tog područja riješio ukupno 27 predmeta (22 upravna predmeta i pet neupravnih predmeta). U riješenim predmetima provedeno je ispitivanje 23 mjerodavna tržišta.

Od 22 upravna predmeta, u 13 predmeta su donesena rješenja o odbacivanju inicijative jer nije bilo uvjeta za pokretanje postupka po službenoj dužnosti u smislu ZZTN-a¹⁶, u tri predmeta je postupak obustavljen jer je tijekom postupka utvrđeno da nema uvjeta za daljnje vođenje postupka¹⁷, u dva predmeta je postupak okončan rješenjem o prihvaćanju obveza u obliku mjera, uvjeta i rokova predloženih od strane poduzetnika¹⁸, u jednom je predmetu izdano rješenje o konačnosti akta¹⁹, u jednom predmetu je podnesak odbačen kao nepotpun²⁰, a jedan je predmet okončan očitovanjem²¹ budući da je u tom predmetu AZTN postupao po predstavi podnositelja za pokretanje postupka u smislu ZUP-a, odnosno nije bila riječ o inicijativi u smislu ZZTN-a o kojoj se mora odlučiti rješenjem.

¹⁶ AZTN protiv EPPS Elektronsko pismo Pošte Slovenije d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/22-03/013, od 15.9.2022.; AZTN protiv Dimnjak d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/22-03/014, od 17.10.2022.; AZTN protiv jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, KLASA: UP/I 034-03/22-03/017, od 9.12.2022.; AZTN protiv Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, KLASA: UP/I 034-03/22-03/015 od 10.11.2022.; Prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu u smislu ZZTN-a – povod inicijativa protiv Diveks j.d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/22-03/018 od 30.12.2022.; Prethodno ispitivanje stanja na tržištu kabotaže – povod inicijativa protiv Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Agencije za obalni pomorski promet, Lučke uprave Rijeka, Županijske lučke uprave Cres, Jadrolinije; KLASA: UP/I 034-03/22-03/016 od 2.12.2022.; Prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu u smislu ZZTN-a – povod inicijativa Primax d.o.o. protiv Zagrebački holding d.o.o. – Podružnica Čistoća, KLASA: UP/I 034-03/23-03/003 od 17.3.2023.; AZTN – provedba prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu u smislu ZZTN-a - povod inicijativa Velux Hrvatska krovni prozori d.o.o. podnesena protiv Wieneberger, KLASA: UP/I 034-03/23-03/004 od 12.4.2023.; AZTN – provedba prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu u smislu ZZTN-a – povod inicijativa odvetnice Tibaut protiv Istarskog vodovoda d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/23-03/010 od 5.6.2023.; AZTN – provedba prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu za elektronička plaćanja u eurima u smislu ZZTN-a -povod inicijativa g. Miroslav Solde o postupanju Erste&Steiermarkische banke d.d., KLASA: UP/I 034-03/23-03/015 od 30.7.2023.; AZTN – provedba prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu u smislu ZZTN-a – povod inicijativa poduzetnika Auto promet Sisak d.o.o. protiv poduzetnika Čažmatrans promet, KLASA: UP/I 034-03/23-03/008, od 19.5.2023.; AZTN – provedba prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu u smislu ZZTN-a – povod inicijativa poduzetnika Encro kula d.o.o. protiv Hrvatski operator prijenosnog sustava d.d., KLASA: UP/I 034-03/23-03/007 od 16.11.2023.; AZTN – provedba prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu pomorskog prijevoza putnika u korčulanskom arhipelagu, KLASA: UP/I 034-03/23-01/010, od 3.7.2023.

¹⁷ AZTN protiv Hrvatska pošta d.d., KLASA: UP/I 034-03/21-01/011 od 4.8.2021.; AZTN protiv Hrvatski telekom d.d., KLASA: UP/I 034-03/17-01/018, od 11.10.2017.; AZTN protiv KNAUF d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/22-03/004, od 7.2.2022.

¹⁸ AZTN protiv Hrvatske šume d.o.o. i Udruženja drvno-prerađivačke industrije pri HGK, KLASA: UP/I 034-03/21-01/017, od 7.1.2021.; AZTN protiv Hrvatske šume d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/21-01/005, od 17.6.2021.

¹⁹ AZTN protiv Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, KLASA: UP/I 034-03/23-03/009, od 1.6.2022.

²⁰ AZTN – provedba prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu usluga pregleda dimnjaka – povod inicijativa g. Vlade Kesera protiv ovlaštenih dimnjačara na području Grada Zagreba, KLASA: UP/I 034-03/23-03/013, od 25.7.2023.

²¹ Š. P. – upit o stanju predmeta, KLASA: 034-08/23-01/059, od 24.7.2023.

Kada je riječ o koncentracijama poduzetnika, u pravilu je riječ o redovnom i uobičajenom procesu konsolidacije i restrukturiranja poduzetnika, a sve češće i cijelih industrija, kao odgovora na značajne promjene na mjerodavnim tržištima, s ciljem da se ostvare uštede i sinergije koje će novostvorenim ekonomskim entitetima omogućiti učinkovitije poslovanje. Za razliku od postupaka utvrđivanja zabranjenih sporazuma između poduzetnika ili utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja na tržištu koje AZTN uvijek pokreće *ex post* i to po službenoj dužnosti, postupak ocjene dopuštenosti namjere provedbe koncentracije poduzetnika provodi se *ex ante* temeljem prijave njezinih sudionika i to samo kada postoji obveza prijave AZTN-u²². Naime, sudionici koncentracija koji kumulativno premašuju zakonom utvrđene pragove ekonomske veličine ukupnog godišnjeg prihoda na svjetskom i hrvatskom tržištu iz članka 17. stavka 1. ZZTN-a, imaju obvezu AZTN-u prijaviti namjeru provedbe koncentracije te je ne smiju provesti sve dok AZTN ne ocjeni njezinu dopuštenost.

Zadatak AZTN-a je unaprijed procijeniti hoće li pozitivni učinci namjeravane provedbe koncentracije na strukturu tržišta i interese potrošača prevladati nad negativnim učincima koncentracije na tržišno natjecanje, prije svega zbog smanjenja broja konkurenata i povećane opasnosti od zabranjenih dogovora ili mogućeg jačanja postojećeg ili stvaranja novog vladajućeg položaja.

U području ocjene dopuštenosti koncentracija AZTN je tijekom 2023. godine riješio ukupno 27 predmeta (17 upravnih predmeta i 10 neupravnih predmeta). U tu svrhu analizirao je 22 mjerodavna tržišta.

Riječ je o 17 upravnih predmeta ocjene dopuštenosti koncentracija i o 10 neupravnih predmeta u kojima je AZTN davao odgovore na upite trećih, odnosno održavao radne sastanke vezano uz moguće prijave koncentracija, proveo istraživanja oblika vlasničke povezanosti poduzetnika temeljem informacija trećih i javnosti i provodio analizu podataka iz predmeta EK radi utvrđivanja postojanja učinaka u RH.

Od 17 upravnih predmeta ocjene dopuštenosti koncentracija, okončano je 14 predmeta ocjena koncentracija, od čega su u 11 predmeta koncentracije ocjenjene dopuštenima na I. razini jer je bilo riječ o koncentracijama koje ne dovode do značajnog učinka na tržišno natjecanje s obzirom da se istima ne stvara novi niti jača postojeći vladajući položaj poduzetnika. U dva je predmeta²³ ocjene dopuštenosti koncentracija postupak okončan donošenjem rješenja kojim se odbacuje prijava koncentracije zbog nepostojanja uvjeta za vođenje postupka ocjene koncentracije. U jednom predmetu²⁴ ocjene dopuštenosti koncentracije u 2023. godini pokrenut je postupak ocjene dopuštenosti koncentracije na II. razini i doneseno rješenje kojim se koncentracija ocjenjuje dopuštenom.

U jednom predmetu²⁵ ocjene dopuštenosti koncentracije u 2023. u tijeku je nadzor nad provedbom mjera i uvjeta u za to predviđenim rokovima za otklanjanje negativnih učinaka

²² ZZTN, članak 19. i članak 38. stavak 2.

²³"MEDIA SOLUTIONS d.o.o., Osijek i NOVI LIST d.d., Rijeka, KLASA: UP/I 034-03/23-02/007 od 4. 8.2023.; "PLURALIS B. V., Nizozemska i TELEGRAM MEDIA GRUPA d.o.o., Zagreb, KLASA: UP/I 034-03/23-02/003, od 7.4. 2023.

²⁴ EKO-FLOR PLUS d.o.o., Oroslavje i REOMA GRUPA d.o.o., Zagreb, KLASA: UP/I 034-03/22-02/011, od 3. 11. 2023.

²⁵ GRAND AUTOMOTIVE RD Ltd. i GRAND AUTOMOTIVE LLP., RAMLA, IZRAEL i RENAULT NISSAN HRVATSKA d.o.o., Zagreb, KLASA: UP/I 034-03/22-02/005, od 1.4.2022.

predmetne koncentracije na mjerodavnom tržištu iz rješenja o uvjetno dopuštenoj koncentraciji donesenog u 2022. godini.

Zabranjenom u 2023. godini nije ocijenjena niti jedna koncentracija.

Nadalje, AZTN je u 2023. godini od EK zaprimio 360 notifikacija koncentracija poduzetnika. U tim je predmetima trebalo provjeriti imaju li konkretne koncentracije, iako su prijavljene EK, učinak i na hrvatsko tržište. Također, u tom se postupku u okviru Europske mreže za tržišno natjecanje (u daljnjem tekstu: ECN) određuje koje je tijelo najprikladnije za vođenje postupka ocjene dopuštenosti koncentracije. Drugim riječima, riječ je o obvezi EK da tijelima nadležnim za tržišno natjecanje svih država članica EU-a dostavlja prijave namjere provedbe koncentracija poduzetnika koje se moraju prijaviti EK budući da imaju europsku dimenziju. U pravilu je riječ o koncentracijama koje imaju učinke u najmanje tri države članice.

Značajnu aktivnost AZTN-a predstavljaju sektorska istraživanja tržišta koja se provode u cilju boljeg razumijevanja strukture i odnosa na pojedinim tržištima. Riječ je o pravno-ekonomskim analizama pojedinih tržišta, odnosa na njima, načina njihovog funkcioniranja, eventualnih zapreka pristupu tržištu, te analizi regulatornog okvira za pojedine djelatnosti, što su osnovni preduvjeti za učinkovitu provedbu propisa iz nadležnosti AZTN-a. Sektorska istraživanja tržišta često rezultiraju otkrivanjem indicija za pokretanje postupka.

Tako je AZTN u 2023. godini, osim prethodno spomenutog velikog broja mjerodavnih tržišta koja je istraživao u konkretnim postupcima (njih 63), proveo i tri opsežna sektorska istraživanja tržišta. Riječ je o tržištu trgovine na malo mješovitom robom, pretežno hranom, pićima i higijenskim proizvodima za domaćinstvo²⁶, tržištu tiska²⁷ i tržištu prodaje motornih goriva u RH²⁸.

Značajni naponi AZTN-a i u ovoj izvještajnoj godini bili su usmjereni na promicanje prava i politike tržišnog natjecanja, odnosno na jačanje kulture tržišnog natjecanja, podizanje razine svijesti o značaju tržišnog natjecanja za gospodarstvo i potrošače, osobito u smislu stvaranja ukupnog institucionalnog i gospodarskog okruženja kojim se potiče ulazak poduzetnika na tržište, te uklanjanje faktičkih i administrativnih zapreka razvoju tržišnog natjecanja.

Dakle, osim provedbe propisa iz svoje nadležnosti kroz vođenje upravnih postupaka, AZTN je osobito aktivan u promicanju prava i politike tržišnog natjecanja. Aktivnostima promicanja prava i politike tržišnog natjecanja nadopunjava se i dodatno osnažuje primarna aktivnost provedbe zakona. Izuzetno važan alat u tom području je ovlast AZTN-a da daje stručna mišljenja na nacрте prijedloga zakona i drugih propisa, odnosno na važeće zakone i druge propise, odnosno mišljenja o njihovoj sukladnosti sa ZZTN-om i o drugim pitanjima koja mogu značajno utjecati na tržišno natjecanje.

²⁶ Objavljeno na mrežnoj stranici AZTN-a https://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads//2024/01/Trgovina-na-malo-2022_prikaz-stanja_final.pdf

²⁷ Objavljeno na mrežnoj stranici AZTN-a <https://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads//2023/07/Prikaz-stanja-trazista-tiska-2022-3.pdf>

²⁸ Objavljeno na mrežnoj stranici AZTN-a <https://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads//2024/05/Priopcenje-motorna-goriva-RH.pdf>

U 2023. godini u AZTN-u je u području promicanja prava i politike tržišnog natjecanja riješio 74 predmeta, od toga broja bilo je 13 mišljenja na zakone, 58 očitovanja te tri suradnje.

Sporazumi o suradnji potpisani su s Pravnim fakultetom u Zagrebu te s Ekonomskim fakultetom u Zagrebu²⁹.

AZTN je u području tržišnog natjecanja za utvrđene povrede ZZTN-a u 2023. godini prekršiteljima izrekao novčane kazne u ukupnom iznosu od 281.836,88 EUR.

Kada je riječ o sudskoj zaštiti protiv odluka AZTN-a u području tržišnog natjecanja, žalba nije dopuštena, ali nezadovoljna stranka može tužbom pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: VUSRH). VUSRH o tužbama protiv odluka AZTN-a odlučuje u vijeću od tri suca.

Ovdje je bitno naglasiti kako isključivo stručnjaci AZTN-a, pravnici s položenim pravosudnim ispitom i najmanje četiri godine staža nakon položenog pravosudnog ispita, zastupaju AZTN pred sudovima u postupcima koji se vode protiv odluka AZTN-a donesenih u području tržišnog natjecanja i u području zabrane nepoštenih trgovačkih praksi. Naime, AZTN ne koristi odvjetničke usluge pa je i zastupanje AZTN-a pred sudovima dodatan zahtjevan posao koji uspješno obavljaju pravni stručnjaci AZTN-a.

U ovoj izvještajnoj godini, VUSRH je u području tržišnog natjecanja donio šest presuda kojima je odbio sve tužbene zahtjeve tužitelja i u cijelosti potvrdio odluke AZTN-a³⁰.

U području drugog zakona za čiju je provedbu AZTN nadležan – Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom, AZTN je tijekom 2023. godine riješio ukupno 50 predmeta, od toga sedam upravnih predmeta i 43 nepravna predmeta. Od dovršenih sedam upravnih predmeta, šest upravnih predmeta pokrenuto je kao rezultat istraživanja stanja na tržištu poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, tijekom kojih je na temelju prikupljene i analizirane dokumentacije i podataka, utvrđeno postojanje indicija za pokretanje upravnih postupaka po službenoj dužnosti, dok je povod za pokretanje jednog upravnog postupka bila anonimna predstavka zaprimljena u ranijem razdoblju.

U razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. godine zaprimljeno je 14 predstavki, od toga četiri anonimne. Od navedenih 14 predstavki do 31. prosinca 2023. godine riješeno je njih deset, od koji su dvije anonimne. Od navedenih deset riješenih predstavki, u njih devet nisu utvrđene indicije za pokretanje upravnog postupka dok je temeljem jedne predstavke pokrenut upravni postupak. U slučaju četiri preostale predstavke (dvije anonimne i dvije koje nisu anonimne) koje nisu riješene do 31. prosinca 2023., ispitivanja su još uvijek u tijeku.

Sve tri predstavke iz ranijeg razdoblja (dvije iz 2022. i jedna iz 2021.), od čega dvije anonimne i jedna koja nije anonimna, riješene su u 2023. godini.

Zaključno, Sektor za zabranu nepoštenih trgovačkih praksi je u 2023. riješio 13 predstavki, od čega deset zaprimljenih u 2023. i tri zaprimljene u ranijem razdoblju (2021. i 2022. godine). Od navedenih riješenih predstavki njih četiri su anonimne dok ih devet nije anonimno.

²⁹ <https://www.aztn.hr/aztn-potpisao-sporazum-o-suradnji-s-ekonomskim-fakultetom-zagreb/>

³⁰ <https://www.aztn.hr/odluke/odluke-sudova/>

Na dan 31. prosinca 2023. godine u tijeku je bilo postupanje u sedam upravnih postupaka, pokrenutih protiv trgovaca³¹: DJELO d.o.o., Bilice, KONZUM plus d.o.o., Zagreb, TP VARAŽDIN d.o.o., Varaždin, STUDENAC d.o.o., Omiš, PPK-BJELOVAR d.d., Bjelovar te dva upravna postupka protiv TOMMY d.o.o., Split, koji su, zbog ekonomičnosti postupka, spojeni i vode se u okviru jednog upravnog postupka.³²

Budući da je dio okončanih postupaka koje je AZTN pokrenuo prije 1. rujna 2021., dakle prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 52/21.; dalje u tekstu: ZID ZNTP), vođeno i okončano primjenom Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 117/17., dalje u tekstu: ZNTP-a iz 2017.), u ovom Izvješću koristi se terminologija iz oba zakona, primjerice, upravno-kaznene mjere odnosno novčane kazne.

AZTN je u 2023. godini okončao sedam upravnih postupaka u smislu odredbi ZNTP-a, pri čemu je u pet upravnih postupaka utvrdio da je stranka u postupku, iskorištavajući značajnu pregovaračku snagu, svojim dobavljačima nametnula nepoštene trgovačke prakse te joj je za utvrđene povrede izrekao novčane kazne³³, dok je u dva postupka utvrdio da ne postoje zakonske pretpostavke za njihovo daljnje vođenje, slijedom čega je te postupke obustavio³⁴. Dva predmeta iz 2022. godine su još u tijeku.

U razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. godine, AZTN je prekršiteljima ZNTP-a izrekao upravno-kaznene mjere odnosno novčane kazne u ukupnom iznosu od 81.500,00 EUR³⁵. U Državni proračun RH je u istom razdoblju uplaćeno ukupno 42.491,11 EUR upravno-kaznenih mjera odnosno novčanih kazni. Navedeni uplaćeni iznosi odnose se na dva upravna postupka okončana u 2023. godini te tri upravna postupka okončana u ranijem razdoblju.

Protiv rješenja AZTN-a iz područja zabrane nepoštenih trgovačkih praksi nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom, i to zbog: povrede propisa materijalnog prava o nepoštenim trgovačkim praksama u lancu opskrbe hranom; bitne povrede odredbi o postupku; pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, i pogrešne odluke o novčanoj kazni i drugim pitanjima o kojima odlučuje AZTN. Ukoliko upravni sud odbije

³¹ AZTN protiv DJELO d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/23-04/006; AZTN protiv KONZUM plus d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/23-04/004; AZTN protiv TP VARAŽDIN d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/23-04/003; AZTN protiv STUDENAC d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/23-04/001; AZTN protiv TOMMY d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/22-04/005; AZTN protiv PPK-BJELOVAR d.d., KLASA: UP/I 034-03/22-04/002; AZTN protiv TOMMY d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/23-04/005.

³² Zaključkom KLASA: UP/I 034-03/22-04/005, URBROJ: 580-16/138-2023-035, od 9.10.2023., postupci KLASA: UP/I 034-03/22-04/002 i KLASA: UP/I 034-03/23-04/005 spojeni su i vode se kao jedan upravni postupak pod poslovnim brojem KLASA: UP/I 034-03/22-04/005.

³³ MLIN I PEKARE d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/22-04/003; PLODINE d.d., KLASA: UP/I 034-03/19-04/002; PLODINE d.d., KLASA: UP/I 034-03/18-04/010; ULTRA GROS d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/23-04/002; BOSO d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/21-04/002.

³⁴ SETOVIA VOĆE d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/19-04/009; PEMO d.o.o. odnosno pravni slijednik STUDENAC d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/19-04/004.

³⁵ MLIN I PEKARE d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/22-04/003 – 1.500,00 EUR; PLODINE d.d., KLASA: UP/I 034-03/19-04/002 – 15.000,00 EUR; PLODINE d.d., KLASA: UP/I 034-03/18-04/010 – 30.000,00 EUR; ULTRA GROS d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/23-04/002 – 15.000,00 EUR; BOSO d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/21-04/002 – 20.000,00 EUR.

tužbu i tužbeni zahtjev, odnosno održi na snazi rješenje o utvrđenim nepoštenim trgovačkim praksama, stranka ima mogućnost podnošenja žalbe na tu presudu sudu drugog stupnja - VUSRH.

Povodom tužbi podnesenih protiv rješenja AZTN-a kojima su utvrđene nepoštene trgovačke prakse trgovaca, otkupljivača i/ili prerađivača u smislu ZNTP-a iz 2017. i izrečene upravno-kaznene mjere, nadležni su upravni sudovi u 2023. godine donijeli jednu presudu, u kojoj je odbijen tužbeni zahtjev tužitelja za poništenje rješenja AZTN-a, kao i zahtjevi za naknadu troškova upravnog spora. Protiv te presude, tužitelj je ponio žalbu VUSRH-u. Odluka o žalbi još nije donesena.

Predstavnici AZTN-a su sudjelovali na više fokusnih sastanaka NTP - mreže provedbenih tijela država članica EU nadležnih za provedbu Direktive 2019/633 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o nepoštenim trgovačkim praksama u odnosima među poduzećima u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima, na kojima se raspravljalo o konkretnim temama, s posebnim naglaskom na izazove prekogranične suradnje. Osnovana je i posebna radna skupina za izradu obrazaca, čije su članice bile i dvije predstavnice AZTN-a.

Još jedan bitan segment poslovanja AZTN-a i tijekom proteklog razdoblja bila je međunarodna suradnja. U 2023. godini međunarodne aktivnosti odvijale su se kroz multilateralne oblike suradnje, kao i kroz bilateralne kontakte s nadležnim tijelima za tržišno natjecanje u EU i izvan njega. Isto je vrijedilo i za multilateralne forume suradnje u kojima je AZTN nastavio svoju aktivnu prisutnost.

Nakon što je RH dobio status kandidata početkom 2022. godine, AZTN je nastavio svoje intenzivne aktivnosti u pregovorima o punopravnom članstvu RH u OECD-u. Nakon inicijalnog sveobuhvatnog upitnika o institucionalnom i zakonodavnom okviru u području tržišnog natjecanja te o provedbenoj praksi AZTN-a, uslijedila je prva misija OECD-a u području tržišnog natjecanja u veljači 2023. godine u prostorijama AZTN-a. OECD je potom pripremio prepristupno izvješće (engl. *pre-accession report*) o kojem se raspravljalo s delegacijom RH koju je predvodila predsjednica vijeća AZTN-a početkom prosinca 2023. godine u Parizu za vrijeme održavanja Globalnog foruma o tržišnom natjecanju.

U okviru radne skupine za tržišno natjecanje, tijekom švedskog i španjolskog predsjedanja Vijećem EU-a, tijekom 2023. godine održano je ukupno šest sastanaka gdje su se raspravljale aktualne teme kao što su: procjena Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2003, preispitivanje inicijative iz članku 102. UFEU-a, paket za daljnje pojednostavljenje postupaka ocjene koncentracija, preispitivanje obavijesti o utvrđivanju tržišta, implementacija Akta o digitalnim tržištima (DMA). Svi sastanci su održani u Bruxellesu gdje je bio prisutan g. Ivan Palčić iz Stalnog predstavništva RH uz potporu predstavnice AZTN-a iz Zagreba, voditeljice Odjela za međunarodnu i EU suradnju mr.sc. Branimire Kovačević.

Uredba (EU) 2022/1925 o pravednim tržištima s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru (takozvani Akt o digitalnim tržištima ili DMA), donesen je krajem 2022. godine, dok se u cijelosti počeo primjenjivati od 2. svibnja 2023. godine. Navedena je Uredba prenesena u hrvatsko zakonodavstvo kroz Uredbu o provedbi Uredbe (EU) 2022/1925 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2022. godine o pravednim tržištima s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru i izmjeni

Direktiva (EU) 2019/1937 i (EU) 2020/1828 (Akt o digitalnim tržištima), („Narodne novine“, broj 131/23.), koja je stupila na snagu 11. studenoga 2023. godine. Ovom Uredbom u članku 3. kao nadležno tijelo za provedbu utvrđen je AZTN.

U 2023. godini nastavlja se trend povećanja broja upita koje si nadležna tijela za tržišno natjecanje međusobno postavljaju kroz mrežu ECN2. AZTN je zaprimio i odgovorio na 85 zahtjeva za dostavu informacija (što prosječno iznosi 3,2 upućena zahtjeva po državni članici) te uputio 6 zahtjeva prema ostalim državama članicama. AZTN se i na ovaj način pokazuje kao promicatelj aktivne suradnje među državama članicama. U razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. godine na sastancima radnih skupina, podskupina te savjetodavnih odbora ECN-a sudjelovalo je 23 predstavnika AZTN-a ukupno 60 puta (od ukupno 65 održanih sastanaka – 37 virtualnih i 28 uživo). U godinu dana od EK je zaprimljeno i riješeno 360 notifikacija koncentracija.

Održana su dva sastanka šefova EU nacionalnih tijela za tržišno natjecanje, u lipnju i studenome 2023. godine. Na oba sastanka AZTN je predstavljala predsjednica Vijeća dr.sc. Mirta Kapural, dipl. iur. Teme sastanaka čelnika nacionalnih tijela bile su: provedba zakona o tržišnom natjecanju na digitalnim tržištima, koordinacija provedbe DMA s provedbom prava tržišnog natjecanja, evaluacija Uredbe Vijeća (EZ) br.1/2003, članka 102. UFEU-a, iskustva nacionalnih tijela oko novih ECN+ ovlasti, inflacija u sektoru prehrane. Predsjednica Vijeća održala je izlaganje na temu nacionalnih mjera i iskustva AZTN-a s inflacijom.

Godišnja konferencija Međunarodne mreže za tržišno natjecanje (ICN) održana je u Barceloni od 18. do 20. listopada 2023. godine u organizaciji španjolskog tijela za tržišno natjecanje te je okupila rekordan broj od oko stotinu nacionalnih tijela za tržišno natjecanje odnosno njihovih predstavnika. Na plenarnoj sjednici i u panelima bile su zastupljene Radna skupina za promicanje tržišnog natjecanja, Radna skupina za učinkovitost rada agencija, Radna skupina za kartele, Radna skupina za koncentracije i Radna skupina za zlouporabu vladajućeg položaja. Republiku Hrvatsku je na konferenciji predstavljala predsjednica Vijeća AZTN-a, dr. sc. Mirta Kapural, dipl.iur, koja je također sudjelovala kao moderator u panelu „Karteli i novi digitalni alati za njihovo otkrivanje“.

Kada je riječ o bilateralnoj suradnji, dr.sc. Mirta Kapural, dipl. iur., predsjednica Vijeća AZTN-a, i dr.sc. Irakli Lekvinadze, predsjednik gruzijske agencije za tržišno natjecanje, potpisali su sporazum o suradnji tijekom ICN konferencije u Barceloni 20. listopada 2023. godine. Svrha navedenog sporazuma je promicanje suradnje između agencija ovih dviju zemalja u području provedbe prava i politike tržišnog natjecanja te razmjena stručnih iskustava i informacija o konkretnim slučajevima iz prakse. Slične sporazume AZTN već ima potpisane s tijelima za tržišno natjecanje: Albanije, Austrije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Crne Gore, Kosova, Mađarske, Rumunjske, Sjeverne Makedonije, Srbije i Turske.

AZTN kroz različite komunikacijske kanale posebnu pozornost posvećuje javnosti i transparentnosti svoga rada. Aktivno promicanje prava i politike tržišnog natjecanja provodi se putem edukacija poduzetnika i potrošača te kroz transparentnu i otvorenu komunikaciju s javnosti. Na isti je način AZTN angažiran na edukaciji u području zabrane nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom i upoznavanju adresata s propisima iz tog područja.

Tijekom 2023. godine djelatnici AZTN-a su bili vrlo aktivni u promicanju prava i politike tržišnog natjecanja te su održali 20-ak stručnih predavanja, radionica i edukacija i objavili nekoliko

stručnih članaka. Edukacija iz područja ZZTN-a, u pravilu, uz praktične primjere obuhvaća temeljne pojmove tržišnog natjecanja, rad AZTN-a i suradnju s EK, zabranjene sporazume poduzetnika, zlouporabu vladajućeg položaja poduzetnika, koncentracije poduzetnika, te promicanje prava i politike tržišnog natjecanja, a u području ZNTP-a, važnost poštenih trgovačkih praksi u odnosima između kupaca i dobavljača u lancu opskrbe hranom. Ujedno se edukacija često usmjerava na sve aktualnosti i novine u razvoju prava tržišnog natjecanja. Na taj način se komunikacija AZTN-a s opće, produbljuje na stručnu i kvalificiranu javnost, prije svega poduzetnike, sudstvo, odvjetništvo i akademsku javnost.

AZTN primjenjuje i poštuje transparentnost, neovisnost, nepristranost i profesionalnost u komunikaciji prema strankama i javnosti. Sukladno usvojenoj i javno dostupnoj Komunikacijskoj strategiji³⁶, AZTN na svojoj mrežnoj stranici objavljuje svoje odluke, mišljenja i godišnja izvješća o radu, kao i stručne članke, priopćenja za javnost i medije o pokrenutim postupcima i donesenim odlukama i praksi AZTN-a. Ovlašteni predstavnici AZTN-a nastupaju u medijima te imaju kontakte s novinarima, a AZTN izdaje publikacije i edukativne brošure te redovito sudjeluje u svojstvu sudionika ili predavača na seminarima i konferencijama o specifičnim temama iz područja tržišnog natjecanja i zabrane nepoštenih trgovačkih praksi. Sva priopćenja, zakonodavni okvir i sažeci odluka AZTN-a prevode se na engleski jezik i objavljuju na mrežnoj stranici AZTN-a.

Tijekom 2023. godine, AZTN je objavio 66 odluka, odgovorio na 25 novinarskih upita i 23 upita stranaka te objavio 74 priopćenja za javnost. Objavljeno je deset mjesečnih informativnih biltena AZTN-a u elektroničkom obliku - *AZTN info*³⁷, koji donose detaljnije informacije o odlukama i drugim aktivnostima AZTN-a i njegovih stručnjaka te izvještavaju o najvažnijim odlukama i razvoju komparativne prakse iz područja prava i politike tržišnog natjecanja u EU i svijetu.

Sve aktivnosti AZTN-a u području zaštite tržišnog natjecanja i utvrđivanja zabranjenih nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom u 2023. godini realizirane su s manjim brojem zaposlenih u odnosu na prethodnu godinu. Konkretno, **AZTN je na dan 31. prosinca 2023. godine imao 53 zaposlena radnika, dok je u 2022. godini imao 56 zaposlenika.**

AZTN je u 2023. godini proveo postupak zapošljavanja za dva radnika. Jedan postupak proveden je zbog popunjavanja upražnjenog radnog mjesta u Odjelu za opće poslove i u pisarnici, zbog odlaska radnice u mirovinu. Nova radnica zaposlena je 1. srpnja 2023. godine. Također, u Odjelu za legislativu i komparativnu praksu je zaposlena nova radnica, umjesto radnice s kojom je sporazumno raskinut radni odnos na njezin zahtjev još 2022. godine. Za potrebe provođenja javnog natječaja AZTN je ishodio potrebne prethodne suglasnosti od Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, Ministarstva financija te Ministarstva gospodarstva, ovisno od kojeg tijela je u određenom trenutku trebalo tražiti suglasnost u skladu s propisima o zabrani novog zapošljavanja³⁸.

³⁶ Mrežna stranica AZTN-a na poveznici: <https://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads//2023/02/AZTN-Komunikacijska-strategija.pdf>

³⁷ Mrežna stranica AZTN-a na poveznici <http://www.aztn.hr/aztn-info/>.

³⁸ Odluka o zabrani novog zapošljavanja službenika i namještenika u javnim službama („Narodne novine, broj 35/2022.).

Donošenjem internih akata u AZTN-u u 2023. godini nastojalo se popratiti obveze propisane važećim pozitivnim propisima, kako u smislu donošenja novih internih akata tako i u izmjenama i dopunama već postojećih internih akata.

AZTN je 18. siječnja 2023. godine donio Godišnji plan obrazovanja i stručnog usavršavanja radnika AZTN-a za 2023. godinu, u kojem su navedena planirana sredstva na ime obrazovanja i stručnog usavršavanja.

Nadalje, tijekom 20223. godine usvojeni su sljedeći novi interni akti AZTN-a:

- Pravilnik o provođenju postupka jednostavne nabave (te uz njega pripadajuće procedure za procese nabave),
- Pravila za upravljanje arhivskim i dokumentarnim gradivom Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja,
- Pravilnik o radu,
- Pravilnik o zaštiti na radu i
- Poslovnik o radu Vijeća.

Svi prethodno navedeni akti objavljeni su na mrežnoj stranici AZTN-a i dostupni su zainteresiranoj javnosti.

AZTN je u 2023. godini zaprimio 11 zahtjeva za pristup informacijama, koji su riješeni u roku te su odluke o zaprimljenim zahtjevima dostavljene podnositeljima zahtjeva. Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2023. godinu dostavljeno je Povjereniku za informiranje te objavljeno na mrežnoj stranici AZTN-a.

Dana 25. rujna 2023. godine Upravna inspekcija Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije provela je neposredni inspekcijski nadzor nad radom AZTN-a. Upravni nadzor je proces koji se koristi u sustavima javne uprave radi osiguranja zakonitosti, pravilnosti i učinkovitosti rada administrativnih tijela. Glavna svrha upravnog nadzora je kontrolirati i ocjenjivati rad tih tijela kako bi se osiguralo da se provode u skladu s propisima, politikama i procedurama. Predmet inspekcijskog nadzora bila je primjena zakona kojim se uređuje upravni postupak te primjena propisa o uredskom poslovanju, primjena propisa o pečatima i žigovima s grbom RH, primjena propisa u području obavljanja poslova s javnim ovlastima te analiza postupanja po predstavkama. Budući da tijekom nadzora nije bilo nezakonitosti, nepravilnosti ili nedostataka koji bi zahtijevali intervenciju upravne inspekcije, AZTN-u nisu izrečene nikakve mjere. Prema tome, odsutnost mjera u zapisniku o provedbi upravne inspekcije odražava visoku razinu zakonitosti i pravilnosti u radu pri vođenju upravnih postupka u AZTN-u.

2. Provedba Zakona i drugih propisa o zaštiti tržišnog natjecanja

Zakonodavni okvir u području zaštite tržišnog natjecanja u izvještajnoj 2023. godini čine Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br. 79/09.) koji je stupio na snagu 1. listopada 2010. godine, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, broj 80/13.), koji je stupio na snagu 1. srpnja 2013., na dan ulaska RH u EU, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, broj 41/21.), koji je stupio na snagu 24. travnja 2021. godine i neslužbeni pročišćeni tekst Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, broj 79/09., 80/13., 41/21. i 155/23).

Provedbene propise čine uredbе koje je Vlada RH donijela na prijedlog AZTN-a, a kojima se detaljnije uređuju pojedina područja primjene. To su:

- Uredba o načinu i kriterijima utvrđivanja mjerodavnog tržišta³⁹,
- Uredba o skupnom izuzeću vertikalnih sporazuma između poduzetnika⁴⁰,
- Uredba o skupnom izuzeću horizontalnih sporazuma između poduzetnika⁴¹,
- Uredba o skupnom izuzeću sporazuma o prijenosu tehnologije⁴²,
- Uredba o skupnom izuzeću sporazuma o distribuciji i servisiranju motornih vozila⁴³,
- Uredba o skupnom izuzeću sporazuma u sektoru prometa⁴⁴,
- Uredba o sporazumima male vrijednosti⁴⁵,
- Uredba o načinu prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija poduzetnika⁴⁶,
- Uredba o kriterijima za izricanje upravno-kaznene mjere⁴⁷ i
- Uredba o kriterijima za oslobođenje ili umanjenje upravno-kaznene mjere⁴⁸.

U primjeni hrvatskih propisa o zaštiti tržišnog natjecanja, AZTN je obavezan na odgovarajući način koristiti kriterije iz pravne stečevine EU-a, osobito u slučaju pravnih praznina ili dvojbi pri tumačenju tih propisa. Pravnu stečevinu EU-a čine primarno i sekundarno zakonodavstvo EU-a te sudska praksa Suda EU-a. Uz primjenu ZZTN-a, AZTN paralelno primjenjuje europsko pravo tržišnog natjecanja odnosno postupke može voditi i temeljem članka 101. i 102. UFEU-a, te se u postupcima iz nadležnosti AZTN-a koriste na odgovarajući način kriteriji iz navedenih izvora prava EU-a, osobito kriteriji iz sudske prakse Suda EU-a.

Postupci utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja u obliku sklapanja zabranjenih sporazuma između poduzetnika i zlouporabe vladajućeg položaja poduzetnika na tržištu

³⁹ „Narodne novine“, br. 9/11.

⁴⁰ „Narodne novine“, br. 37/11.

⁴¹ „Narodne novine“, br. 72/11.

⁴² „Narodne novine“, br. 9/11.

⁴³ „Narodne novine“, br. 37/11.

⁴⁴ „Narodne novine“, br. 78/11.

⁴⁵ „Narodne novine“, br. 9/11.

⁴⁶ „Narodne novine“, br. 38/11.

⁴⁷ „Narodne novine“, br. 129/10. i 23/15.

⁴⁸ „Narodne novine“, br. 129/10. i 96/17.

veoma su složeni zbog potrebe provođenja detaljnih ekonomskih i pravnih analiza i zaštite prava stranaka na obranu u postupku te su stoga detaljno propisani ZZTN-om⁴⁹.

Tijekom 2023. godine veliki dio aktivnosti AZTN-a odnosio se na predmete utvrđivanja zabranjenih sporazuma između poduzetnika, koji predstavljaju najtežu povredu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja.

Zabranjenim se sporazumima smatraju sporazumi poduzetnika, odluke udruženja poduzetnika i usklađeno djelovanje poduzetnika, koji kao cilj ili posljedicu imaju narušavanje tržišnog natjecanja. Osobito su zabranjeni oni sporazumi kojima se:

1. izravno ili neizravno utvrđuju kupovne ili prodajne cijene, odnosno drugi trgovinski uvjeti,
2. ograničava ili nadzire proizvodnja, tržište, tehnološki razvoj ili ulaganje,
3. dijele tržišta ili izvori nabave,
4. primjenjuju nejednaki uvjeti na istovrsne poslove s različitim poduzetnicima, čime ih se dovodi u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurenciju,
5. uvjetuje sklapanje ugovora prihvaćanjem od drugih ugovornih strana dodatnih obveza koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u vezi s predmetom tih ugovora.

Postupak utvrđivanja zabranjenog sporazuma uvijek se pokreće po službenoj dužnosti, a inicijativu za pokretanje postupka AZTN-u može podnijeti široki krug fizičkih i pravnih osoba⁵⁰.

Kako bi utvrdilo postoje li dostatne indicije za pokretanje postupka u području utvrđivanja zabranjenih sporazuma po službenoj dužnosti, AZTN je proveo prethodno ispitivanje stanja na 18 mjerodavnih tržišta u upravnim predmetima koji su okončani u 2023. godini, a riječ je o sljedećim mjerodavnim tržištima:

- tržište prijevoza putnika u cestovnom prometu
- tržište nabave informatičkih proizvoda
- tržište nabave laboratorijske opreme
- tržište prodaje mlijeka i mliječnih proizvoda
- tržište nabave usluge održavanja i zaštite državnih cesta
- tržište pružanja bankarskih usluga
- tržište nabave licenci
- tržište pružanja usluga servisiranja vozila
- tržište nabave usluga izrade projektno-tehničke dokumentacije
- tržište distribucije tiska
- tržište pružanja građevinskih usluga
- tržište nabave usluga postavljanja klizališta
- tržište kasko osiguranja motornih vozila
- tržište zakupa poslovnih prostora u *outletima*
- tržište pružanja usluga osiguranja
- tržište pružanja telekomunikacijskih usluga
- tržište nabave izolatora
- tržište trgovine biciklima marke CUBE.

⁴⁹ Šest temeljnih faza tog složenog postupka detaljno je obrazloženo na str. 11. ovoga Izvješća.

⁵⁰ ZZTN, članak 37. i članak 38. stavak 1. i 3. te članak 39.

U AZTN-u je u 2023. godini zaprimljeno je 30 predmeta u kojima se tražilo utvrđivanje zabranjenih sporazuma.

Od zaprimljenih 30 predmeta u 2023. godini, riješeno je 20 predmeta, a dodatno iz proteklih razdoblja devet predmeta. Ukupno je to 29 riješenih predmeta u 2023. godini (devet upravnih i 20 neupravnih) iz područja utvrđivanja zabranjenih sporazuma.

U jednom predmetu je doneseno rješenje kojim se utvrđuje narušavanje tržišnog natjecanja sklapanjem zabranjenog sporazuma u smislu članka 8. ZZTN-a, u jednom predmetu je doneseno rješenje kojim se obustavlja postupak jer nije bilo zakonskih pretpostavki za njegovo daljnje vođenje, u šest predmeta su donesena rješenja kojima se odbacuje inicijativa jer ne postoje uvjeti za pokretanje postupka. Jedan upravni predmet okončan je službenom zabilježskom, budući da je u tom predmetu AZTN postupao po anonimnoj predstavi za pokretanje postupka u smislu ZUP-a, odnosno nije bila riječ o inicijativi u smislu ZZTN-a o kojoj se mora odlučiti rješenjem.

2.1.1. Zabranjeni horizontalni sporazumi - karteli

Horizontalni sporazumi su sporazumi između izravnih konkurenata odnosno između poduzetnika koji djeluju na istom mjerodavnom tržištu ili na istoj razini proizvodnje, odnosno distribucije.

Zabranjeni horizontalni sporazum postoji kada poduzetnici koji su izravni konkurenti sklope sporazum s ciljem ili posljedicom narušavanja tržišnog natjecanja. Riječ je najčešće o dogovoru o cijenama, podjeli tržišta i kupaca, izvorima nabave, namještanju javnih natječaja, određivanju kvota proizvodnje ili prodaje, ograničenju uvoza ili izvoza i slično. Takve su aktivnosti poduzetnika suprotne samoj biti i svrsi tržišnog gospodarstva. Zbog toga su takvi sporazumi između poduzetnika, usmeni ili pisani, ili u obliku usklađenog djelovanja poduzetnika, izričito zabranjeni te predstavljaju najtežu povredu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja.

Uobičajeni naziv za takav sporazum u pravu tržišnog natjecanja je kartel. Veća je vjerojatnost od stvaranja kartela ako je broj konkurenta na nekom tržištu malen, ako su prepreke za ulazak velike, ako je riječ o relativno homogenim proizvodima te ako su informacije o promjenama cijena ili proizvodnje dostupne netom prije ili ubrzo nakon promjene cijena ili plasmana proizvoda na tržište.

Kartel je sporazum ili usklađeno djelovanje između dva ili više konkurenata kojem je cilj usklađivanje njihovih postupanja na tržištu ili utjecaj na relevantne parametre tržišnog natjecanja putem praksi poput, ali ne ograničujući se na, dogovaranja ili usklađivanja kupovnih ili prodajnih cijena, odnosno drugih trgovinskih uvjeta, među ostalim u pogledu prava intelektualnog vlasništva, određivanja kvota proizvodnje ili prodaje, dijeljenja tržišta i kupaca, uključujući manipuliranje postupkom podnošenja ponuda u postupcima javne nabave, ograničenje uvoza ili izvoza ili protutržišnih djelovanja protiv drugih konkurenata, dok je tajni kartel onaj kartel čije je postojanje djelomično ili u potpunosti prikriveno.

Budući da su karteli u pravilu tajni sporazumi između poduzetnika, tijelima nadležnima za tržišno natjecanje ih je teško otkriti i dokazati. Jedan od vrlo značajnih istražnih alata AZTN-a koji se koristi u svrhu pribavljanja dokaza o postojanju zabranjenih sporazuma jesu nenajavljene pretrage. Provođenjem nenajavljene pretrage otkriven je i kartel u javnoj nabavi u 2022. godini. Naime, AZTN ima ovlast provoditi nenajavljene pretrage poslovnih i drugih prostorija, zemljišta i prijevoznih sredstava, dokumenata, isprava i stvari koje se tamo nalaze, kao i pečaćenja te privremenog oduzimanja predmeta. AZTN pretrage može voditi i na zahtjev EK ili tijela za tržišno natjecanje država članica EU-a. Pritom AZTN mora prethodno od VUSRH-a pribaviti nalog za provođenje nenajavljene pretrage.

2.1.2. Vertikalni sporazumi

Vertikalni sporazumi su sporazumi koje sklapaju poduzetnici koji ne djeluju na istoj razini proizvodnje odnosno distribucije, poduzetnici koji nisu međusobni konkurenti. To su primjerice, sporazumi o isključivoj kupnji, isključivoj opskrbi ili distribuciji, sporazumi o franšizi, a sklapaju se između proizvođača i distributera ili između dobavljača sirovine i proizvođača.

I vertikalni sporazumi mogu dovesti do narušavanja tržišnog natjecanja. To posebno dolazi do izražaja u slučajevima kada sadrže ograničenja kojima se stvaraju prepreke ulasku novih sudionika odnosno konkurenata na tržište. Takve povrede postoje kod vertikalnih sporazuma koji neposredno ili posredno, samostalno ili zajedno s drugim čimbenicima, pod kontrolom ugovornih strana, sadrže vertikalna ograničenja koja se smatraju teškim ograničenjima tržišnog natjecanja, a kojima je cilj:

- a) ograničavanje prava kupca da slobodno određuje prodajnu cijenu proizvoda, ne dovodeći u pitanje pravo dobavljača da odredi maksimalnu prodajnu cijenu ili preporuči prodajnu cijenu, pod uvjetom da nije riječ o fiksnim ili minimalnim prodajnim cijenama, koje su rezultat izvršenog pritiska ili poticaja od bilo koje ugovorne strane,
- b) ograničavanje područja na kojem kupac sudionik sporazuma može prodavati proizvode koji su predmet sporazuma, ili ograničavanje prodaje ugovorenih proizvoda određenoj skupini potrošača,
- c) ograničavanje članovima unutar sustava selektivne distribucije koji djeluju na razini trgovine na malo, aktivne ili pasivne prodaje proizvoda krajnjim korisnicima, ne isključujući mogućnost zabrane članu unutar sustava selektivne distribucije da djeluje izvan ovlaštenog poslovnog prostora,
- d) ograničavanje međusobne opskrbe između distributera unutar sustava selektivne distribucije, uključujući ograničenja između distributera koji ne djeluju na istoj razini trgovine,
- e) ograničavanje dobavljača dijelova, koji te dijelove prodaje kupcu radi ugradnje u novi proizvod, pri prodaji tih dijelova, kao rezervnih dijelova, krajnjim korisnicima ili serviserima, te drugim pružateljima usluga, koje kupac nije ovlastio za popravak ili servisiranje njegovih proizvoda.

2.1.3. Izuzeća ograničavajućih sporazuma od opće zabrane

Treba imati na umu da sporazum koji sadrži ograničenja tržišnog natjecanja može biti obuhvaćen izuzećem od zakonske zabrane, pod uvjetom da ispunjava uvjete za izuzeće propisane člankom 8. stavkom 3. ZZTN-a od opće zabrane iz članka 8. stavka 1. ZZTN-a ili ispunjava propisane uvjete za skupno izuzeće temeljem uredbi kojima se u okviru hrvatskog prava tržišnog natjecanja uređuju skupna izuzeća, to su:

- Uredba o skupnom izuzeću vertikalnih sporazuma između poduzetnika⁵¹,
- Uredba o skupnom izuzeću horizontalnih sporazuma između poduzetnika⁵²,
- Uredba o skupnom izuzeću sporazuma o prijenosu tehnologije⁵³,
- Uredba o skupnom izuzeću sporazuma o distribuciji i servisiranju motornih vozila⁵⁴,
- Uredba o skupnom izuzeću sporazuma u sektoru prometa⁵⁵.

Naime, ako sporazum ispunjava uvjete za skupno izuzeće iz pojedine uredbe, a da pritom ne sadrži teška ograničenja propisana tom uredbom, sudionici sporazuma u pravilu mogu biti sigurni da je njihov sporazum dopušten.

S druge strane, treba imati na umu da niti sporazum koji ne ispunjava uvjete za skupno izuzeće iz uredbi o skupnom izuzeću za pojedinu kategoriju sporazuma, ne mora biti automatski zabranjen.

Naime, u slučaju da je AZTN pokrenuo postupak ocjene takvog sporazuma, sudionici sporazuma moraju dokazati da njihov sporazum kumulativno ispunjava uvjete za izuzeće propisane člankom 8. stavkom 3. ZZTN-a. Konkretno, moraju dokazati da njihov sporazum pridonosi unaprijeđenju, primjerice, proizvodnje ili distribucije te da su stoga ograničenja tržišnog natjecanja koja sadrže apsolutno nužna. Također, moraju dokazati da će unaprijeđena proizvodnja ili distribucija imati značajnu korist za potrošače (primjerice, snižavanjem cijene proizvoda ili usluga ili ponudom nove robe ili usluga) koju bez određenih ograničenja u sporazumu ne bi bilo moguće ostvariti na drugi način. Drugim riječima, da bi ograničavajući sporazumi ispunili uvjete za izuzeće i bili izuzeti od opće zabrane, a time i dopušteni, pozitivni učinci tih sporazuma na tržišno natjecanje i interese potrošača moraju jasno prevladati nad negativnima.

Važno je naglasiti da poduzetnici trebaju sami procijeniti sadrže li njihovi sporazumi ograničenja tržišnog natjecanja, i ako ih sadrže, ispunjavaju li takva ograničenja propisane kriterije za izuzeće. Rizik izrade analize i donošenja odluke o sklapanju sporazuma u takvim slučajevima preuzimaju poduzetnici. Pritom im koriste kriteriji iz pravne stečevine EU-a, osobito smjernice, obavijesti i upute EK za pojedinu vrstu sporazuma.⁵⁶

⁵¹ „Narodne novine“, br. 37/11.

⁵² „Narodne novine“, br. 72/11.

⁵³ „Narodne novine“, br. 9/11.

⁵⁴ „Narodne novine“, br. 37/11.

⁵⁵ „Narodne novine“, br. 78/11.

⁵⁶<https://eur-lex.europa.eu/HR/legal-content/summary/guidelines-on-horizontal-cooperation-agreements.html>;

<https://eur-lex.europa.eu/HR/legal-content/summary/guidelines-on-vertical-restraints.html>

Europska komisija je 1. lipnja 2023. donijela revidirane uredbe o skupnom izuzeću horizontalnih sporazuma, konkretno sporazuma o istraživanju i razvoju te sporazuma o specijalizaciji, koje su popraćene revidiranim horizontalnim smjernicama i temelje se na detaljnoj evaluaciji i preispitivanju postojećih pravila. Revidiranim uredbama o skupnom izuzeću horizontalnih sporazuma i pratećim smjernicama poduzetnicima se pružaju jasnije i ažurirane smjernice koje će im pomoći da procijene usklađenost svojih sporazuma o horizontalnoj suradnji s pravilima EU-a o tržišnom natjecanju. Cilj je poduzetnicima pružiti smjernice o tome kakve sporazume o horizontalnoj suradnji smiju međusobno sklapati bez bojazni da će počinuti povredu pravila o tržišnom natjecanju. Također, cilj je pojednostaviti EK-u, nacionalnim tijelima i sudovima nadzor nad takvim sporazumima, kao i uključiti novo poglavlje o ocjeni horizontalnih sporazuma kojima se nastoje ostvariti ciljevi održivosti te nove smjernice o razmjeni podataka, sporazumima o dijeljenju mobilne infrastrukture i konzorcijima koji sudjeluju u nadmetanju.

Međutim, **od zabrane nije moguće izuzeti kartele koji predstavljaju najtežu povredu prava tržišnog natjecanja.**

Primjer zabranjenog vertikalnog sporazuma

Primjer 1.: AZTN protiv Keindl sport d.o.o., Zagreb⁵⁷

AZTN je rješenjem od 20. srpnja 2023. godine utvrdio da je poduzetnik KEINDL SPORT d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu (u daljnjem tekstu: Keindl sport), sa svojih 15 distributera na području RH sklopio zabranjeni vertikalni sporazum kojim su u smislu članka 8. stavka 1. točke 1. ZZTN-a, u razdoblju od 17. rujna 2013. do 1. lipnja 2018. godine, utvrđivane minimalne prodajne cijene CUBE bicikala, na način da su navedeni distributeri prešutno pristali na provedbu jednostrane poslovne politike poduzetnika Keindl sporta koja je imala protutržišni cilj utvrđivanja preprodajnih cijena CUBE bicikala, te su istu poslovnu politiku primjenjivali u praksi.

Navedenom poduzetniku izrečena je novčana kazna u ukupnom iznosu od 281.836,88 EUR (2.123.500,00 kuna).

Utvrđivanje preprodajne cijene proizvoda, odnosno sporazum ili usklađeno djelovanje kojemu je neposredni ili posredni cilj ograničavanje prava kupca da slobodno određuje prodajnu cijenu proizvoda (ne dovodeći u pitanje pravo dobavljača da odredi maksimalnu prodajnu cijenu ili preporuči prodajnu cijenu pod uvjetom da nije riječ o fiksnim ili minimalnim prodajnim cijenama, koje su rezultat izvršenog pritiska ili poticaja od bilo koje ugovorne strane), smatra se teškim ograničenjem tržišnog natjecanja.

AZTN je u predmetnom postupku utvrdio da je Keindl sport na izričit način poticao svoje distributere da se pridržavaju maloprodajnih cijena iz predmetnih cjenika i obrazaca za prednarudžbe koje im je dostavljao prije početka nove modelske sezone, u svrhu provedbe

⁵⁷ Rješenje AZTN protiv Keindl Sport d.o.o. Zagreb, KLASA: UP/I 034-03/2018-01/005 , od 20. srpnja 2023. godine.

jednostrane poslovne politike Keindl sporta koja je imala za cilj utvrđivanje preprodajnih cijena CUBE bicikala.

Tijekom nenajavljene pretrage poslovnih prostorija Keindl sporta pronađeni su dokazi o postojanju sporazuma Keindl sporta i 15 predmetnih distributera kojim je, u svrhu neizravnog utvrđivanja preprodajnih cijena CUBE bicikala, bilo utvrđeno da se popusti na nove modele CUBE bicikala u sezoni (jesen/zima) ne odobravaju, odnosno da najveći dopušteni iznos popusta na nove modele CUBE bicikala u sezoni iznosi 5 posto. Pronađeni su, također, dokazi o izravnom sudjelovanju i doprinosu predmetnih distributera Keindl sporta u provedbi njegove poslovne politike utvrđivanja preprodajnih cijena CUBE bicikala u praksi, na način da su Keindl sportu razotkrivali ili prijavljivali distributere koji bi u pojedinačnim slučajevima odstupili od cjenovne politike Keindl sporta, sporazuma o neodobravanju popusta ili o najvećem dopuštenom iznosu popusta na nove modele CUBE bicikala u sezoni.

Analizom dostavljenih računa 15 predmetnih distributera o prodanih 4690 CUBE bicikala krajnjim kupcima u razdoblju od 15. rujna 2013. do 1. svibnja 2018. godine, AZTN je utvrdio prešutni pristanak navedenih distributera na provedbu jednostrane poslovne politike poduzetnika Keindl sporta i utvrđivanje preprodajnih cijena CUBE bicikala, na način da su u cijelom promatranom razdoblju, formirali svoje maloprodajne cijene CUBE bicikala u iznosu jednakom ili većem od maloprodajnih cijena u cjenicima i obrascima za prednarudžbe koje im je komunicirao Keindl sport prije početka nove sezone ili prilikom kreiranja veleprodajnih narudžbi u B2B webshopu Keindl sporta tijekom sezone i pridržavali se sporazuma s Keindl sportom o neodobravanju popusta na nove modele CUBE bicikala u sezoni (jesen/zima) ili najvećem dopuštenom iznosu popusta od 5 posto.

Od ukupnog broja prodanih CUBE bicikala svih 15 predmetnih distributera u svim modelskim sezonama 2014., 2015., 2016., 2017. i 2018., AZTN je utvrdio da je preko 93 posto prodanih CUBE bicikala bilo obuhvaćeno predmetnim zabranjenim sporazumom Keindl sporta i navedenih distributera.

Novčanu kaznu izrečenu predmetnim rješenjem u iznosu od 281.836,88 EUR (2.123.500,00 kuna), Keindl sport je uplatio u korist Državnog proračuna RH.

AZTN smatra da će se izrečenom novčanom kaznom postići preventivni učinak ne samo kod poduzetnika kojem je sankcija izrečena, već i opći preventivni učinak kojim se drugim poduzetnicima šalje upozorenje da se ne upuštaju u kršenje propisa o tržišnom natjecanju.

Primjeri odluka o odbacivanju inicijative za pokretanje postupka

Primjer 2.: AZTN – prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu bankarskih usluga - povod inicijativa fizičke osobe protiv Raiffeisen Bank Austrija d.d. Zagreb i drugih banaka⁵⁸

AZTN je 15. svibnja 2023. godine, u smislu članka 37. ZZTN-a, zaprimio inicijativu za pokretanje postupka protiv poduzetnika Raiffeisenbank Austria d.d., sa sjedištem u Zagrebu, (u daljnjem tekstu: RBA) i drugih banaka u RH, radi utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja sklapanjem zabranjenog sporazuma iz članka 8. ZZTN-a.

Podnositelj inicijative u bitnome navodi kako je dobio obavijest od RBA banke o najavi promjene cjenika bankovnih naknada 20. lipnja i 30. lipnja 2023. godine pa stoga smatra kako odluka RBA o povećanju cijena bankovnih naknada za platne usluge nije samostalna, jer bi u tom slučaju klijenti RBA prešli u druge banke s nižim naknadama.

S tim u vezi, podnositelj inicijative ističe kako su se banke u RH međusobno dogovorile oko podizanja cijena njihovih usluga (možda ne u istom mjesecu) pa stoga smatra kako klijentima banaka ne preostaje ništa drugo nego prihvatiti nametnute cijene bankovnih naknada.

Kako bi se utvrdile sve činjenične i pravne okolnosti u svrhu utvrđivanja ima li u konkretnom slučaju uvjeta za pokretanje postupka protiv RBA i drugih banaka radi utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja sklapanjem zabranjenog sporazuma iz članka 8. ZZTN-a, AZTN je sukladno svojim ovlastima iz ZZTN-a⁵⁹ proveo prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu.

S tim u vezi, AZTN je izvršio uvid u dokumentaciju objavljenu na mrežnim stranicama pojedinih banaka u RH (odluke o naknadama u poslovanju s fizičkim osobama, obavijesti o izmjenama i dopunama općih uvjeta poslovanja kao i izmjenama i dopunama odluka o tarifi naknada za usluge). Također, AZTN je izvršio uvid u podatke o naknadama za najčešće korištene platne usluge, odnosno najreprezentativnije usluge povezane s računom za plaćanje u RH, čiju usporedbu redovito objavljuje Hrvatska narodna banka (u daljnjem tekstu: HNB) na svojim internetskim stranicama na poveznici <https://www.hnb.hr/-/usporedite-bankovne-naknade> kao i u posebne zakonske propise koji reguliraju predmetnu materiju.

U vezi s navodima iz predmetne inicijative o tome da su se RBA i druge banke međusobno dogovorile oko poskupljenja cijena njihovih usluga, AZTN je u promatranom razdoblju od 1. siječnja 2023. do 15. listopada 2023. godine analizirao iznos i datum promjena naknada šest usporedivih najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje (od njih ukupno 12), a koje u RH pružaju Hrvatska poštanska banka, d.d. sa sjedištem u Zagrebu, (u daljnjem tekstu: HPB), Erste&Steiermärkische Bank d.d., sa sjedištem u Rijeci, (u daljnjem tekstu: Erste Bank), Addiko Bank d.d., sa sjedištem u Zagrebu, (u daljnjem tekstu: Addiko Bank), Privredna banka Zagreb d.d., sa sjedištem u Zagrebu, (u daljnjem tekstu: PBZ), Zagrebačka banka d.d.,

⁵⁸ Rješenje AZTN protiv Raiffeisen Bank Austrija d.d. Zagreb i drugih banaka, KLASA: UP/I 034-03/23-01/008, od 16. studenog 2023. godine.

⁵⁹ ZZTN, članak 32. točke 1.a) i b) i članak 41. stavak 1. točka 1.

sa sjedištem u Zagrebu, (u daljnjem tekstu: Zagrebačka banka), OTP banku d.d., sa sjedištem u Splitu, (u daljnjem tekstu: OTP banka) i RBA. Navedene banke prema podacima HNB-a čine približno 93 posto bankarskog tržišta prema kriteriju ukupne imovine.

Tako je AZTN izvršio uvid u dokumentaciju objavljenu na mrežnim stranicama predmetnih banaka koja obuhvaća njihove odluke o naknadama u poslovanju s fizičkim osobama, obavijesti o izmjenama i dopunama općih uvjeta poslovanja kao i izmjene i dopune odluka o tarifi naknada za pojedine usluge, te je utvrđeno kako su HPB, Erste Bank, Addiko Bank, PBZ, Zagrebačka banka, OTP banka te RBA u promatranom razdoblju ukidali pojedine naknade za svoje usluge, dok su neke naknade unutar njih modificirali, te su istodobno uveli nove naknade za pojedine usluge privatnim korisnicima odnosno potrošačima.

Na temelju dostavljene inicijative i očitovanja prikupljenih tijekom prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu, AZTN je rješenjem od 16. studenoga 2023. godine utvrdio kako ne postoje dostatne indicije za pokretanje postupka AZTN-a po službenoj dužnosti protiv RBA i drugih banaka u RH, radi utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja sklapanjem zabranjenog sporazuma zbog podizanja cijena bankovnih usluga, a vezano uz primjenu članka 8. ZZTN-a koji uređuje zabranjene sporazume poduzetnika.

Tijekom prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu utvrđeno je kako predmetne banke naplaćuju različite naknade za pružanje svojih usluga koje su međusobno vrlo diversificirane i mnogobrojne (pojedinačno ili u paketu), te kako ne postoji jedinstveni apsolutni broj ili postotak za koji bi predmetne banke usklađeno povećavale iznose svojih naknada za usluge koje su pružale, niti postoji značajno podudaranje u iznosu njihovih naknada za iste usluge u promatranom razdoblju. Također, utvrđeno je kako se datumi uvođenja navedenih naknada razlikuju od banke do banke, a značajan vremenski razmak između objave izmijenjenih naknada svake predmetne banke nije ukazivao na njihov međusobni dogovor oko visine i datuma njihovog uvođenja.

AZTN je utvrdio kako činjenica da poduzetnici (ili dio njih) na mjerodavnom bankarskom tržištu donose odluke o promjeni visine naknada za svoje usluge u razdoblju od nekoliko tjedana ili mjeseci, sama po sebi ne ukazuje na njihovo moguće protutržišno usklađeno djelovanje ili sporazum.

Analizom podataka o iznosu i datumu promjene naknada za svaku od šest predmetnih usluga koje su HPB, Erste Bank, Addiko Bank, PBZ, Zagrebačka banka, OTP banka te RBA pružale u promatranom razdoblju, nisu utvrđene dostatne indicije koje bi ukazivale na zabranjeni sporazum predmetnih banaka o usklađenom podizanju cijena njihovih bankovnih usluga pa nije bilo niti uvjeta za pokretanje postupka AZTN-a po službenoj dužnosti.

Primjer 3.: AZTN – provedba prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu nabave laboratorijske opreme - povod inicijativa Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (u daljnjem tekstu: SAFU) podnesena protiv poduzetnika AlphaChrom d.o.o. i Asolutic d.o.o., oba sa sjedištem u Zagrebu⁶⁰

⁶⁰ AZTN – provedba prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu nabave laboratorijske opreme - povod inicijativa Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata

AZTN je 8. veljače 2023. godine u smislu članka 37. ZZTN-a zaprimio inicijativu SAFU za pokretanje postupka po službenoj dužnosti protiv poduzetnika AlphaChrom d.o.o. i Asolutic d.o.o., radi utvrđivanja jesu li navedeni poduzetnici, u postupku jednostavne nabave, predmet nabave: Oprema i dijelovi za mikrovalnu peć, za potrebe Sveučilišta u Zagrebu Agronomskog fakulteta (u daljnjem tekstu: Naručitelj), evidencijski broj nabave: JN137, CPV: 31711420-3 (u daljnjem tekstu: JN137), narušili tržišno natjecanje sklapanjem zabranjenog sporazuma u smislu članka 8. ZZTN-a.

Naručitelj je u predmetnom postupku JN137 uputio elektroničkim putem poziv na dostavu ponuda poduzetnicima Asolutic, AlphaChrom i Koncept Media d.o.o. te je objavio poziv na dostavu ponuda i na mrežnoj stranici Naručitelja, kako bi i ostali poduzetnici mogli sudjelovati u nadmetanju. U roku za dostavu ponuda Naručitelj je zaprimio ponudu AlphaChroma (na iznos od 163.200,00 kn bez PDV-a), Asolutica (na iznos od 160.528,60 kn bez PDV-a), dok Koncept Media nije dostavio svoju ponudu. Procijenjena vrijednost predmetnog postupka JN137 iznosila je 165.000,00 kn bez PDV-a. U konkretnom slučaju, Naručitelj je odabrao kao najpovoljniju ponudu ponuditelja Asolutic.

U prilog svojih tvrdnji o mogućem zabranjenom sporazumu između Asolutica i AlphaChroma, SAFU navodi kako su oba ponuditelja nudili identične modele uređaja koji su bili predmet nabave (mikrovalna peć, model Ethos Easy proizvođača Milestone). Nadalje, SAFU je dostavio u privitku predmetne inicijative presliku Zapisnika o primopredaji uređaja sastavljenu na memorandumu AlphaChrom d.o.o. Sarajevo od 3. veljače 2022. godine iz kojeg proizlazi kako je odabrana ponuda Asolutica sastavljena na memorandumu AlphaChrom d.o.o. Sarajevo, kao i da su certifikati o osposobljenosti za rad na isporučenom uređaju (mikrovalna peć, model Ethos Easy proizvođača Milestone) izdani od AlphaChroma. Nadalje, SAFU navodi kako je usporedbom omotnica u kojima su AlphaChrom i Asolutic dostavili svoje ponude utvrdio da su loga predmetnih poduzetnika identični, točnije, da se isti razlikuju samo po boji. SAFU, dodatno navodi, kako Asolutic i AlphaChrom imaju sjedište na istoj adresi te iste brojeve telefona i telefaksa, kao i da je vidljiva slijednost ovjerenih dokumenata koji su bili priloženi uz ponude Asolutica i AlphaChroma u predmetnom postupku i to izjave ovjerene kod javnog bilježnika kojima se dokazuje nepostojanje osnova za isključenje gospodarskog subjekta sukladno odredbama Zakona o javnoj nabavi („Narodne novine“, broj 120/16., dalje u tekstu: ZJN 2016), ovjereni izvaci kod javnog bilježnika iz sudskog registra kao i potvrde izdane od Porezne uprave.

SAFU dodaje kako je u međuvremenu došlo do pripajanja Asolutica i AlphaChroma na način da su imovina pripojenog društva Asolutic i njegove obveze u cijelosti prešle na AlphaChrom, kao društvo preuzimatelja. Ugovor o pripajanju je datiran s danom 15. lipnja 2022. godine, dok je predmetni upis o pripajanju proveden u sudskom registru 1. rujna 2022. godine (objavljeno dana 2. rujna 2022.).

AZTN je sukladno ovlastima iz ZZTN-a⁶¹ proveo prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu. Zatražena su očitovanja, podaci i dokumentacija od Naručitelja i ponuditelja, vezano

Europske unije podnesena protiv poduzetnika AlphaChrom d.o.o. i Asolutic d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/23-01/002, od 29.12.2023.

⁶¹ ZZTN, članak 32. točke 1.a) i b) i članak 41. stavak 1. točka 1.

uz navode iz predmetne inicijative, kao i uz postupke jednostavne i javne nabave Naručitelja u kojima su kao ponuditelji sudjelovali Asolutic, AlphaChrom i Koncept Media u razdoblju od 2014. do 2022. godine. Dodatno, AZTN je izvršio uvid u dostavljenu dokumentaciju vezano uz predmetni postupak JN137, kao i u dokumentaciju o postupcima jednostavne i javne nabave, u kojima su kao ponuditelji sudjelovali Asolutic, AlphaChrom i Koncept Media u razdoblju od 2014. do 2022. godine, kao i u dokumentaciju objavljenu na internetskim stranicama Elektroničkog oglasnika javne nabave RH (dalje u tekstu: EOJN).

AZTN je utvrdio kako okolnost da su u vrijeme provedbe predmetnog postupka JN137, Asolutic i AlphaChrom imali istu poslovnu adresu, iste brojeve telefona i telefaksa, kao i da postoji slijednost ovjerenih dokumenata priloženih uz njihove ponude u predmetnom postupku JN137, ne predstavlja dostatnu indiciju koja bi ukazivala na postojanje zabranjenog sporazuma između navedenih poduzetnika u istom postupku. S tim u vezi, utvrđeno je kako su ponude Asolutica i AlphaChrom u predmetnom postupku JN137 bile pripremljene na različitim memorandumima, s različitim nazivima tvrtki, potpisane od strane ovlaštenih osoba Asolutica i AlphaChroma i ovjerenе pečatima predmetnih poduzetnika.

Ocjena da ista poslovna adresa dvaju ili više gospodarskih subjekata koji su podnijeli ponude u istom postupku nabave, predstavlja indiciju o sklapanju zabranjenog sporazuma, osobito u slučaju kada ne postoji niti jedan drugi dokaz koji bi potvrdio njegovo postojanje (kao u ovom konkretnom slučaju), predstavljala bi povredu načela jednakog postupanja prema svim gospodarskim subjektima koji su dostavili svoju ponudu u istom postupku nabave, osobito ako je riječ o otvorenom postupku u kojemu svi zainteresirani gospodarski subjekti mogu dostaviti ponudu kao odgovor na poziv na nadmetanje.

Okolnost da se u pojedinim postupcima javne nabave Asolutic oslonio na gospodarsku sposobnost Koncept Medije, ne predstavlja indiciju o postojanju zabranjenog sporazuma navedenih poduzetnika u predmetnom postupku JN137. Naime, temeljem izričitih odredbi Zakona o javnoj nabavi („Narodne novine“, broj 120/16.), gospodarski subjekt može se osloniti na sposobnost drugih gospodarskih subjekata kako bi javnom naručitelju dokazao da raspolaže potrebnim resursima. S tim u vezi, gospodarski subjekt može se u postupku javne nabave osloniti na sposobnost drugih subjekata radi dokazivanja ispunjavanja kriterija za odabir, bez obzira na pravnu prirodu njihovog međusobnog odnosa i na bilo koji odgovarajući način.

Analizom postupanja AlphaChrom i Asolutica u predmetnom postupku JN137 i drugim postupcima jednostavne i javne nabave koje je AZTN analizirao, nisu utvrđene nikakve indicije koje bi ukazivale na to da je postupanje navedenih poduzetnika u predmetnim postupcima bilo rezultat njihovog zabranjenog sporazuma s ciljem da se unaprijed utvrđenom sudioniku sporazuma omogući sklapanje pojedinog ugovora, stoga nije bilo niti uvjeta za pokretanje postupka.

2.1.4. Primjena instituta preuzimanja obveza za otklanjanje negativnih učinaka na tržišno natjecanje od strane poduzetnika

Ovim instrumentom stranke protiv kojih AZTN vodi postupak, zbog postupanja koje predstavlja potencijalnu povredu tržišnog natjecanja, imaju mogućnost da u ranoj fazi postupka samoinicijativno predlože preuzimanje obveza u obliku mjera, uvjeta i rokova u kojima se žurno i potpuno uklanjaju potencijalni negativni učinci za tržišno natjecanje.

Preuzimanje izvršenja mjera i uvjeta kao adekvatnog instrumenta u rješavanju pojedinih postupanja protivnih tržišnom natjecanju, u pravilu se može prihvatiti u slučajevima kraćeg trajanja povrede, suradnje poduzetnika u postupku i predlaganja mjera u ranijoj fazi postupka, a obvezno se moraju predložiti prije nego što AZTN dostavi stranci Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku.

AZTN ima ovlast utvrditi jesu li predložene mjere, uvjeti i rokovi dostatni za brzu ponovnu i potpunu uspostavu tržišnog natjecanja. Ako ocijeni da su predložene mjere prihvatljive i dostatne za uklanjanje negativnih učinaka na tržišno natjecanje, AZTN neće utvrditi da je došlo do povrede prava tržišnog natjecanja niti će izreći novčanu kaznu, već će prihvatiti obveze koje je predložio poduzetnik i obustaviti postupak.

No, prije nego što prihvati predložene obveze, AZTN javnom objavom predloženih mjera, uvjeta i rokova na svojim mrežnim stranicama provodi test tržišta. Ako nema negativnih reakcija i komentara konkurenata i drugih sudionika na mjerodavnom tržištu, AZTN rješenjem prihvaća prijedlog mjera koje time postaju obvezujuće za stranku. Prihvaća ih ako ocijeni da su razmjerne negativnim učincima na tržišno natjecanje i u potpunosti ih uklanjaju, a da će i bez dugotrajnog vođenja postupka one dovesti do brzog uspostavljanja učinkovitog tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu. **Ponuđene obveze se ne mogu prihvatiti ako je riječ o kartelu.**

U nastavku se daje kratki opis primjera odluke iz područja preuzimanja mjera i obveza.

Primjer 1.: AZTN protiv Hrvatske šume d.o.o. i HGK-Udruženja drvno-prerađivačke industrije⁶²

AZTN je rješenjem od 20. srpnja 2023. okončao postupak utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja sklapanjem zabranjenog sporazuma protiv poduzetnika Hrvatske šume d.o.o. (dalje u tekstu: Hrvatske šume) i Hrvatske gospodarske komore, Udruženja drvno-prerađivačke industrije (dalje u tekstu: Udruženje) prihvaćanjem preuzimanja obveza u obliku mjera i rokova koje su samoinicijativno predložile Hrvatske šume.

AZTN je postupak protiv Hrvatskih šuma i Udruženja pokrenuo po službenoj dužnosti 14. travnja 2022., na inicijativu poduzetnika Massive Panels d.o.o., radi utvrđivanja narušavanja

⁶² AZTN protiv Hrvatske šume d.o.o. i HGK-Udruženja drvno-prerađivačke industrije, KLASA: UP/I 034-03/2021-01/017, od 20.7.2023.

tržišnog natjecanja sklapanjem zabranjenog vertikalnog sporazuma na mjerodavnom tržištu distribucije drvnih sortimenata.

U postupku pred AZTN-om bilo je potrebno utvrditi jesu li navedeni poduzetnici u provedbi Pisma razumijevanja od 15. prosinca 2017. godine sklopili zabranjeni vertikalni sporazum u smislu članka 8. stavka 1. ZZTN-a, a što bi moglo imati za posljedicu narušavanje tržišnog natjecanja.

Naime, u članku 11.2. Pisma razumijevanja za ugovaranje okvirnih i godišnjih ugovora za kupoprodaju trupaca od 15. prosinca 2017. godine je određeno da se formira Povjerenstvo za provedbu Pisma razumijevanja radi njegove operativne provedbe koje se sastoji se od po dva člana predstavnika svake strane potpisnica sporazuma.

U konkretnom slučaju bila je sporna provedba navedene odredbe članka 11.2. Pisma razumijevanja, odnosno sudjelovanje članova Povjerenstva iz redova Udruženja i drugih članova Udruženja koji nisu u Povjerenstvu, neovisno o tome sudjeluju li u donošenju odluka ili ne, na sastancima Povjerenstva na kojima se raspravlja i odlučuje o prigovorima kupaca Hrvatskih šuma koji su njihovi direktni konkurenti.

Hrvatske šume su u skladu s odredbama ZZTN-a samoinicijativno predložile preuzimanje obveza nakon pokretanja postupka, a prije dostave Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku kako bi se otklonili mogući negativni učinci njihovog postupanja ili propuštanja postupanja na tržišno natjecanje te rok unutar kojeg će predloženo izvršiti.

Hrvatske šume su se obvezale da neće primjenjivati odredbu članka 11.2. Pisma razumijevanja za ugovaranje okvirnih i godišnjih ugovora za kupoprodaju trupaca od 15. prosinca 2017. godine i odredbu članka 9.2. Pisma razumijevanja za ugovaranje okvirnih i godišnjih ugovora za kupoprodaju prostornog drva od 20. travnja 2018. godine, te da će isključiti Udruženje iz donošenja odluka i sastanaka Povjerenstva na kojima se raspravlja i odlučuje o prigovorima kupaca Hrvatskih šuma u vezi prodaje drvnih sortimenata Hrvatskih šuma. Odlučivanje je u isključivoj nadležnosti uprave društva Hrvatske šume, uzimajući u obzir rad i zapažanja stručnih službi Hrvatskih šuma.

Također, u sklopu Hrvatskih šuma osnovano je Povjerenstvo za praćenje prodaje drvnih sortimenata putem javnih poziva koje je nadležno odlučivati o prigovorima kupaca u vezi s mogućim nepravilnostima u prodaji drvnih sortimenata putem javnih poziva Hrvatskih šuma.

Osim toga, Hrvatske šume su se obvezale da će u roku od tri (3) mjeseca, odnosno do 13. rujna 2023. godine uvesti poseban program izobrazbe (edukacije) o propisima o tržišnom natjecanju, kako za rukovoditelje tako i za zaposlenike koji prilikom obavljanja poslova svog radnog mjesta dolaze u potencijalni doticaj s tržišnim natjecanjem u bilo kojem segmentu. Navedeni program izobrazbe (edukacije) uključivao bi: izradu Priručnika o zaštiti tržišnog natjecanja za sve zaposlene, internu edukaciju ključnih osoba koje sudjeluju u radu Povjerenstva za praćenje prodaje drvnih sortimenata putem javnih poziva te ostalih ključnih osoba koje obavljaju komercijalne poslove društva u vidu seminara o temeljnim postulatima i institutima tržišnog natjecanja, praktičnom provođenju propisa te eventualnim izmjenama relevantnih propisa, te određivanje i imenovanje osobe koju bi radnici bili dužni kontaktirati u slučaju osnovane sumnje da bi pojedino postupanje ili nepostupanje moglo imati utjecaj na (ne)usklađenost s propisima o tržišnom natjecanju. Temeljem navedenog rješenja Hrvatskim šumama je naloženo da do 13. rujna 2023. godine dostave AZTN-u Program izobrazbe

(edukacije) o propisima o tržišnom natjecanju s uključenim Priručnikom o zaštiti tržišnog natjecanja.

Prijedlog Hrvatskih šuma predstavlja dobrovoljnu mjeru i razmjeran je mogućim negativnim učincima koje bi eventualno postupanje zbog kojega je postupak pokrenut protiv Hrvatskih šuma moglo imati na tržišno natjecanje, te dovodi do bržeg uspostavljanja tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu, bez dugotrajnog vođenja postupka. Stoga je AZTN prihvatio mjere, uvjete i rokove koje su predložile Hrvatske šume budući da ih je ocijenio dostatnim radi otklanjanja mogućih negativnih učinaka i ponovne uspostave tržišnog natjecanja.

Nakon izvršenja mjera od strane Hrvatskih šuma nema uvjeta za daljnje vođenje postupka protiv tog poduzetnika. Hrvatske šume su u otvorenom roku izvršile sve predložene obveze.

Budući da je u konkretnom slučaju postupak bio pokrenut i protiv Udruženja, AZTN je donio odluku o obustavi postupka protiv Udruženja budući da prihvaćanjem mjera predloženih od Hrvatskih šuma ne postoje zakonske pretpostavke za daljnje vođenje postupka protiv Udruženja.

2.2. Postupci utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja

Postojanje vladajućeg položaja poduzetnika na određenom tržištu nije protivno propisima o zaštiti tržišnog natjecanja, ali je zabranjena zlouporaba toga položaja. Naime, poduzetnici u vladajućem položaju na nekom tržištu mogu se zbog svoje značajne tržišne snage početi ponašati i djelovati protivno pravilima tržišnog natjecanja. Stoga poduzetnici u vladajućem položaju moraju biti svjesni da imaju posebnu, pojačanu odgovornost ponašati se u skladu s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja u odnosu prema drugim sudionicima na tržištu.

Ako je jačanje tržišne snage rezultat poslovne strategije poduzetnika koja počiva na stalnom poboljšanju učinkovitosti, kvalitete, inovacijama i ulaganju u nove tehnologije, što utječe na povoljnije cijene i kvalitetnije i inovativnije proizvode ili usluge koje nude na tržištu, prednost koju poduzetnik ostvaruje na tržištu u odnosu na konkurente je potpuno opravdana. Njegovo ponašanje sa stajališta propisa o zaštiti tržišnog natjecanja u takvim slučajevima nije sporno.

Stoga, propisi o zaštiti tržišnog natjecanja ne zabranjuju vladajući položaj sam po sebi, već utvrđuju ponašanja koja se pod određenim uvjetima mogu smatrati zlouporabom vladajućeg položaja poduzetnika na tržištu.

Pretpostavka vladajućeg položaja poduzetnika na tržištu postoji kada se poduzetnik zbog svoje tržišne snage može ponašati u znatnoj mjeri neovisno o stvarnim ili mogućim konkurentima, potrošačima, kupcima ili dobavljačima i to naročito ako nema značajnih konkurenata na mjerodavnom tržištu ili ima značajnu tržišnu snagu u odnosu na stvarne ili moguće konkurente.

Ako djeluju zajednički, odnosno ako na tržištu međusobno značajno ne konkuriraju, u zajedničkom vladajućem položaju mogu biti dva ili više poduzetnika.

ZZTN utvrđuje visinu tržišnog udjela kao polazno mjerilo vladajućeg položaja prema kojem se pretpostavlja da u vladajućem položaju može biti poduzetnik čiji tržišni udjel na mjerodavnom tržištu iznosi više od 40 posto.⁶³ Riječ je o oborivoj zakonskoj pretpostavki.

Budući da se radi o polaznim mjerilima, AZTN ih u svakom postupku treba utvrditi odnosno dokazati. Naime, iako je visoki tržišni udjel polazni i važan kriterij za utvrđivanje vladajućeg položaja poduzetnika, on ne predstavlja nužno i jedini kriterij za njegovo utvrđivanje. Tako se pri utvrđivanju postojanja vladajućeg položaja nekog poduzetnika na tržištu uzima u obzir cijeli niz čimbenika kao što su, primjerice, vrijeme kroz koje poduzetnik ostvaruje visoki tržišni udjel i položaj, njegova financijska snaga, prednosti u pristupu izvorima nabave ili tržištu, povezanost s drugim poduzetnicima, pravne ili činjenične zapreke pristupa tržištu drugih poduzetnika, sposobnost nametanja tržišnih uvjeta s obzirom na njegovu ponudu ili potražnju i sposobnost isključivanja konkurenata s tržišta usmjeravanjem na druge poduzetnike.

2.2.1. Najčešći oblici zlorabe vladajućeg položaja

- Izravno ili neizravno nametanje nepravednih kupovnih ili prodajnih cijena, odnosno drugih nepravednih trgovinskih uvjeta;
- ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehnološkog razvitka na štetu potrošača;
- primjena nejednakih uvjeta na istovrsne poslove s drugim poduzetnicima, čime ih se dovodi u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurenciju;
- uvjetovanje sklapanja ugovora pristankom drugih ugovornih strana na dodatne obveze, koje po svojoj prirodi ili običajima u trgovini nisu u izravnoj vezi s predmetom tih ugovora.⁶⁴

Postupak utvrđivanja zlorabe vladajućeg položaja poduzetnika AZTN uvijek pokreće po službenoj dužnosti, a inicijativu za njegovo pokretanje AZTN-u može dati široki krug fizičkih i pravnih osoba.⁶⁵

Kako bi utvrdio postoje li indicije koje su dostatne za pokretanje postupka utvrđivanja zlorabe vladajućeg položaja po službenoj dužnosti, AZTN je proveo prethodno ispitivanje stanja na 22 mjerodavna tržišta u upravnim predmetima koji su okončani u 2023. godini:

- tržište uvoznih pošiljaka iz trećih zemalja koje se u RH isporučuju na temelju prodaje na daljinu (e-trgovine), a koje su realizirane unutar i izvan IOSS sustava,
- tržište usluge ispisa i kuvertiranja računa,
- tržište obavljanja komunalne djelatnosti dimnjačarskih poslova,
- tržište usluga RTG snimanja,
- tržište pružanja usluga prinudnog upravitelja,
- tržište dobrovoljnog dopunskog zdravstvenog osiguranja,

⁶³ ZZTN, članak 12. stavak 2.

⁶⁴ ZZTN, članak 13.

⁶⁵ ZZTN, članak 37., članak 38. stavci 1. i 3. te članak 39.

- tržište sudjelovanje članova udruženja na sastancima povjerenstva,
- tržište distribucije drvnih sortimenata,
- tržište obavljanja dimnjačarskih poslova,
- veleprodajno i maloprodajno tržište *bulk SMS*-a,
- tržište kabotaže,
- tržište gipsa kartonskih ploča,
- tržište isporuke ugovorenog prostornog drva i trupaca,
- tržište vrećica za miješani komunalni otpad,
- tržište pružanja usluga prinudnog upravitelja,
- tržište proizvodnje glinene opeke,
- tržište pružanja vodnih usluga,
- tržište obavljanja djelatnosti prijevoza putnika u cestovnom prometu,
- tržišta prijenosa električne energije, proizvodnje električne energije i veleprodajna tržišta električne energije,
- tržište elektroničkog plaćanja u eurima,
- tržište pružanja usluge pregleda dimnjaka i
- tržište pružanja usluga brze prehrane.

AZTN je tijekom 2023. godine iz ovog područja riješio ukupno 27 predmeta (22 upravna predmeta i pet neupravnih predmeta). U riješenim predmetima provedeno je ispitivanje na prethodno navedena 22 mjerodavna tržišta.

Od 22 upravna predmeta, u 13 predmeta su donesena rješenja o odbacivanju inicijative jer nije bilo uvjeta za pokretanje postupka po službenoj dužnosti u smislu ZZTN-a, u tri predmeta je postupak obustavljen jer je tijekom postupka utvrđeno da nema uvjeta za daljnje vođenje postupka, u dva predmeta je postupak okončan rješenjem o prihvaćanju obveza u obliku mjera, uvjeta i rokova predloženih od strane poduzetnika, u jednom je predmetu izdano rješenje o konačnosti akta, u jednom predmetu je prigovor odbačen kao neosnovan, u jednom predmetu je podnesak odbačen kao nepotpun, a jedan je predmet okončan očitovanjem budući da je u tom predmetu AZTN postupao po predstavi podnositelja za pokretanje postupka u smislu ZUP-a, odnosno nije bila riječ o inicijativi u smislu ZZTN-a o kojoj se mora odlučiti rješenjem.

U nastavku se daju kratki opisi nekih odluka iz područja utvrđivanja zlorabe vladajućeg položaja.

Primjer 1. AZTN protiv Hrvatske šume d.o.o. - rješenje o preuzimanju obveza⁶⁶

AZTN je zaključkom od 7. listopada 2021. godine pokrenuo postupak po službenoj dužnosti protiv poduzetnika Hrvatske šume radi utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja zlorabom vladajućeg položaja. Povod za pokretanje postupka bila je inicijativa poduzetnika Massive Panels.

AZTN je rješenjem od 20. srpnja 2023. godine okončao postupak prihvaćanjem preuzimanja obveza u obliku mjera i rokova koje su samoinicijativno predložile Hrvatske šume. Navedeni poduzetnik se obvezao da će prema svojim kupcima poduzetnicima, međusobnim

⁶⁶ AZTN protiv Hrvatske šume d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/2021-01/005, od 20.7.2023.

konkurentima, prilikom dodjele kvota drvnih sortimenta na javnim pozivima za sklapanje okvirnih i godišnjih ugovora primjenjivati jednake, jasne i transparentne uvjete, a o čemu će skrbiti Ured uprave društva, u skladu s Programom zaštite tržišnog natjecanja. Osim toga, Hrvatske šume su se obvezale da će na središnjem državnom portalu za savjetovanja sa zainteresiranom javnošću e-Savjetovanje provoditi javno savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu Odluke o načinima i uvjetima prodaje drvnih sortimenata Hrvatskih šuma za svaku nadolazeću godinu. Također Hrvatske šume su se obvezale da će u roku od tri mjeseca, odnosno do 6. rujna 2023. godine donijeti Program zaštite tržišnog natjecanja odnosno program usklađenosti s pravilima tržišnog natjecanja kojega će u istom roku dostaviti i AZTN-u.

Dana 5. rujna 2023. godine Hrvatske šume su dostavile Program zaštite tržišnog natjecanja odnosno program usklađenosti s pravilima tržišnog natjecanja.

Postupajući na navedeni način, Hrvatske šume izvršile su preuzete obveze iz predmetnog rješenja te slijedom navedenog nema uvjeta za daljnje vođenje postupka protiv tog poduzetnika.

Protiv navedenog rješenja AZTN-a podnositelj inicijative pokrenuo je tužbom upravni spor. VUSRH je presudom od 10. siječnja 2024. godine odbio tužbeni zahtjev tužitelja, poduzetnika Massive Panels, za poništavanje predmetnog rješenja AZTN-a i time je ono postalo pravomoćno. U navedenoj presudi, VUSRH je potvrdio kako je AZTN u rješenju naveo činjenične i pravne elemente koji su bili mjerodavni za primjenu instituta preuzimanja mjera i obveza od strane poduzetnika, a koji omogućuje relativno brzo rješavanje potencijalne povrede tržišnog natjecanja bez potrebe utvrđivanja povrede propisa o zaštiti tržišnog natjecanja i bez izricanja sankcija.

Primjer 2. AZTN protiv Hrvatska pošta d.d. - rješenje o obustavi postupka⁶⁷

AZTN je 3. veljače 2022. godine pokrenuo postupak protiv poduzetnika HP - Hrvatska pošta d.d. sa sjedištem u Zagrebu (u daljnjem tekstu: HP).

U postupku je trebalo utvrditi predstavlja li uvođenje naknade za kontrolni pregled pošiljaka odnosno troškova zastupanja pri izradi carinskih deklaracija za pošiljke realizirane unutar IOSS sustava od strane tog poduzetnika, narušavanje tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja u smislu članka 13. ZZTN-a i članka 102. UFEU-a na mjerodavnom tržištu uvoznih pošiljaka iz trećih zemalja koje se u Republiku Hrvatsku isporučuju na temelju prodaje na daljinu (e-trgovine).

Pojašnjenja radi, sustav IOSS uveden je radi omogućivanja i pojednostavnjenja prijave i plaćanja PDV-a, što konkretno znači da će prodavatelji iz zemalja izvan EU-a (u daljnjem tekstu: treće zemlje) koji se prijave za primjenu IOSS postupka (i dobiju za to potreban PDV IOSS broj) već prilikom prodaje robe na daljinu kupcu u EU zaračunati PDV po stopi primjenjivoj u njegovoj zemlji članici. Prodavatelj koji primjenjuje IOSS naplaćuje PDV od kupca kao dio prodajne cijene, a dobra prijavljena u IOSS će biti oslobođena plaćanja PDV-a

⁶⁷ AZTN protiv Hrvatska pošta d.d., KLASA: UP/1 034-03/21-01/011, od 28.2.2023.

pri uvozu uz predočenje valjanog IOSS identifikacijskog broja Carinskoj upravi od strane isporučitelja.

Od 1. srpnja 2021. godine na sve se pošiljke, bez obzira na njihovu vrijednost, koje dolaze iz trećih zemalja i koje se isporučuju na temelju prodaje na daljinu (e-trgovine) na područje EU-a, naplaćuje PDV pri uvozu.

U vezi s navedenim, HP je 1. srpnja 2021. godine u svoj cjenik uveo naknadu naziva kontrolni pregled pošiljaka iz trećih zemalja koje sadrže robu i to za kontrolni pregled pošiljaka iz trećih zemalja koje sadrže robu vrijednosti do 150 EUR u iznosu od 18,50 kn s PDV-om te za kontrolni pregled pošiljaka iz trećih zemalja koje sadrže robu vrijednosti od 150,00 do 1000,00 EUR u iznosu od 37,00 kn s PDV-om. Od 1.siječnja 2022. godine HP je promijenio naziv navedene naknade te se ona naziva „Troškovi zastupanja pri izradi carinskih deklaracija“.

U predmetnom postupku koje je protiv HP-a pokrenuo AZTN bilo je potrebno utvrditi nalazi li se HP u vladajućem položaju na mjerodavnom tržištu uvoznih pošiljaka iz trećih zemalja koje se u RH isporučuju temeljem prodaje na daljinu (e-trgovina), a koje su realizirane unutar i izvan IOSS sustava te je li u konkretnom slučaju došlo do zlouporabe vladajućeg položaja u smislu članka 13. ZZTN-a i 102. UFEU-a, odnosno predstavlja li HP-ovo uvođenje naknade za kontrolni pregled pošiljaka realiziranih unutar IOSS sustava odnosno troškovi zastupanja pri izradi carinskih deklaracija zlouporabu vladajućeg položaja, i to prvenstveno nametanjem nepravednih cijena.

Uzevši u obzir podatke o ukupnom broju međunarodnih dolaznih pošiljaka koje mogu sadržavati robu iz svih država uključujući EU, utvrđeno je da se HP nalazi u vladajućem položaju na predmetnom mjerodavnom tržištu u smislu članka 12. ZZTN-a. Međutim, samo postojanje vladajućeg položaja nije zabranjeno već je zabranjena njegova zlouporaba.

AZTN je stoga tijekom postupka temeljem dostavljenih podataka Carinske uprave RH, Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (u daljnjem tekstu: HAKOM) i HP-a izradio usporedbu cijene i troškova zastupanja pri izradi carinskih deklaracija od strane HP-a te usporedbu cijena HP-a i njegovih konkurenata te nekoliko nacionalnih pošta zemalja članica EU-a.

Iz analize prikupljenih podataka AZTN je utvrdio:

- Prema zapisniku o inspekcijskom pregledu od 17. studenoga 2021. godine izvršenom od strane HAKOM-a, utvrđeno je da HP doista obavlja poslove kontrolnog i sigurnosnog pregleda vezano uz podnošenje carinskih deklaracija, odnosno pregledom su utvrđene, između ostalog, aktivnosti radnika HP-a vezane za postupanje s poštanskim pošiljkama iz trećih zemalja u slučaju kada je PDV na robu u pojedinoj poštanskoj pošiljci od strane primatelja trgovcu plaćen unaprijed putem elektroničkog sustava IOSS, kao i u slučaju kada PDV nije trgovcu plaćen unaprijed putem navedenog IOSS sustava.
- Nacionalne pošte Slovenije, Slovačke, Rumunjske, Grčke, Mađarske, Poljske, Austrije, Nizozemske i Belgije također naplaćuju predmetnu naknadu.

- Uslugu podnošenja na carinski pregled za robu iz trećih zemlja vrijednosti do 150,00 EUR u pošiljkama u RH osim HP-a naplaćuje još troje poduzetnika te u usporedbi s njihovim cijenama, naknada HP-a od 18,50 kuna (2,46 EUR) nije prekomjerno visoka odnosno nepravedna u smislu ZZTN-a.

Iz analize koju je u ovom postupku proveo AZTN, proizlazi kako naknada od 18,50 kuna (2,46 EUR) s PDV-om odnosno od 14,80 kuna (1,96 EUR) bez PDV-a nije prekomjerno visoka budući da stopa profitne marže od [0-5]% ne ukazuje na to da bi bila riječ o usluzi čija se cijena ne može dovesti u razumnu vezu s ekonomskom vrijednošću te usluge.

Slijedom navedenoga, iako su podaci prikupljeni tijekom prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu predstavljali dostatne indicije za pokretanje predmetnog postupka, prikupljeni podaci i činjenice utvrđene tijekom predmetnog postupka ne predstavljaju dokaze za utvrđenje zlouporabe vladajućeg položaja nametanjem nepravednih cijena u smislu članka 13. ZZTN-a i članka 102. UFEU-a. Stoga je AZTN rješenjem od 28. veljače 2023. godine obustavio postupak protiv HP-a.

Primjer 3. AZTN protiv Hrvatski telekom d.d. - rješenje o obustavi postupka⁶⁸

AZTN je 23. ožujka 2018. godine po službenoj dužnosti pokrenuo postupak protiv poduzetnika Hrvatski telekom d.d. (u daljnjem tekstu: HT). U postupku je bilo potrebno utvrditi je li HT-ova cjenovna politika na mjerodavnim tržištima pružanja veleprodajne i maloprodajne *bulk SMS* usluge na teritoriju RH mogla predstavljati zlouporabu vladajućeg položaja u smislu članka 13. ZZTN-a i članka 102. UFEU-a.

Povod za pokretanje predmetnog postupka bila je inicijativa poduzetnika Serotonin studio d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu (dalje u tekstu: Serotonin studio i/ili podnositelj inicijative) koji smatra kako HT putem istiskivanja marže (*eng. margin squeeze*), i to usmjerenog prvenstveno prema sistemskim integratorima, ali, namjerno i posljedično i prema ostalim nizvodnim tržištima, nelegalno napada poslovne koncepte koji se oslanjaju na uslugu *veleprodajnog bulk SMS-a*.

U konkretnom slučaju, AZTN je utvrdio tri međusobno povezana tržišta u proizvodnom smislu, i to:

1. veleprodajno tržište masovnih (*bulk*) SMS poruka na uzlaznoj razini (dalje u tekstu: veleprodajno *bulk SMS* tržište),
2. maloprodajno tržište masovnih (*bulk*) SMS poruka, odnosno tržište sistemske agregacije / integracije *bulk SMS* poruka na silaznoj razini u odnosu na veleprodajno *bulk SMS* tržište (dalje u tekstu: maloprodajno *bulk SMS* tržište) i
3. tržište među-korisnika, odnosno među-agregatora na silaznoj razini u odnosu na maloprodajno *bulk SMS* tržište (dalje u tekstu: tržište među-agregatora).

Veleprodajno *bulk SMS* tržište u zemljopisnom smislu AZTN je odredio kao nadnacionalno, odnosno kao područje Europskog gospodarskog prostora, što je u skladu s člankom 7.

⁶⁸ AZTN protiv Hrvatski telekom d.d., KLASA: UP/I 034-03/17-01/018, od 1.12.2023.

stavkom 3. i 4. Uredbe o načinu i kriterijima utvrđivanja mjerodavnog tržišta („Narodne novine“, broj 9/11.), dok je maloprodajna tržišta u zemljopisnom smislu AZTN odredio kao teritorij RH.

AZTN je tijekom postupka utvrđivao ima li HT-ovo ugovaranje cijena za uslugu SMS oglašavanja u iznosima nižim od cijena koje naplaćuje svojim konkurentima za pristup pokretnoj javnoj komunikacijskoj mreži, tj. po cijenama različitim od cijena iskazanih u službenom cjeniku, negativan učinak na tržišno natjecanje na silaznom tržištu, te predstavlja li naprijed opisano određivanje cijena zlouporabu vladajućeg položaja na veleprodajnom *bulk SMS* tržištu putem istiskivanja marže (*eng. margin squeeze*) kojim isključuje svoje konkurente na silaznom maloprodajnom *bulk SMS* tržištu.

Prema propisima o tržišnom natjecanju, da bi bila riječ o sprječavanju, ograničavanju ili narušavanju tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja moraju istodobno biti ispunjena dva uvjeta i to: da se konkretan poduzetnik nalazi u vladajućem položaju na mjerodavnom tržištu u smislu članka 12. ZZTN-a te da taj vladajući položaj zlouporabljuje u smislu članka 13. ZZTN-a, odnosno članka 102. UFEU-a.

Tijekom postupka je utvrđeno kako je usluga koju pružaju inozemni telekom operatori po svim ključnim karakteristikama (kvaliteta i cijena) zamjenjiva veleprodajnoj *bulk SMS* usluzi tuzemnih telekom operatora, te kako ne postoje nikakva ograničenja (u smislu da nema ni tehničkih ni pravnih zapreka) za korištenje veleprodajnih *bulk SMS* usluga inozemnih telekom operatora. Pritom valja naglasiti kako je analiza pokazala da nitko od sistemskih agregatora/integratora tijekom promatranog razdoblja nije koristio isključivo veleprodajnu uslugu HT-a, već poduzetnici ili koriste uslugu HT-a zajedno s uslugama drugih inozemnih telekom operatora ili uopće ne koriste uslugu HT-a već isključivo drugih telekom operatora i/ili sistemskih agregatora/integratora.

S obzirom na navedeno, HT je suočen sa značajnom stvarnom i mogućom konkurencijom u vidu inozemnih telekom operatora na području Europskog gospodarskog prostora, te se na mjerodavnom tržištu ne može ponašati u značajnoj mjeri neovisno o svojim stvarnim ili mogućim konkurentima, potrošačima, kupcima ili dobavljačima. Samim time HT se ne nalazi u vladajućem položaju na mjerodavnom veleprodajnom *bulk SMS* tržištu u smislu članka 12. ZZTN-a. Budući da nije ispunjen taj nužan preduvjet, HT u konkretnom slučaju nije ni mogao počinuti zlouporabu vladajućeg položaja u smislu članka 13. ZZTN-a i članka 102. UFEU-a.

Stoga je AZTN 1. prosinca 2023. donio rješenje o obustavi postupka jer ne postoje zakonske pretpostavke za daljnje vođenje postupka u smislu članka 13. ZZTN-a i članka 102. UFEU-a.

Primjer 4: AZTN protiv Wienerberger d.o.o. - inicijativa poduzetnika Velux d.o.o.⁶⁹ - rješenje o odbacivanju inicijative

AZTN je 12. travnja 2023. godine, u smislu članka 37. ZZTN-a, zaprimio inicijativu poduzetnika Velux Hrvatska krovni prozori d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, (u daljnjem tekstu: Velux ili podnositelj inicijative) za pokretanje postupka utvrđivanja sprječavanja, ograničavanja ili

⁶⁹ Rješenje AZTN protiv Velux d.o.o., Zagreb, KLASA: UP/I 034-03/23-03/004, od 12.10.2023.

narušavanja tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja u smislu članka 13. ZZTN-a protiv poduzetnika Wienerberger d.o.o. za proizvodnju i prodaju građevinskog materijala, sa sjedištem u Karlovcu (u daljnjem tekstu: Wienerberger).

Velux u inicijativi, u bitnome, navodi da Wienerberger ima vladajući položaj na proizvodnom tržištu glinenih opeka i proizvodnom tržištu glinenih crjepova u RH.

Nadalje, Velux opisuje pogođeno tržište, te navodi da je početkom 2021. godine Wienerberger uveo novi proizvod - krovne prozore pod robnom markom „Tondach“. Navodi kako su krovni prozori različiti i zaseban proizvod od glinenih opeka/glinenih crjepova za koje postoji odvojena potražnja te time predstavljaju zasebno proizvodno tržište: krovni prozori i zemljopisno tržište: RH.

Velux opisuje protupravni rabat te navodi kako je primijetio, nakon što je Wienerberger uveo krovne prozore Tondach, da je uveo i nekoliko praksi, uključujući protupravni rabat, koje prema njegovom mišljenju predstavljaju zlouporabu vladajućeg položaja od strane Wienerbergera.

Navodi kako Wienerberger svojim kupcima nudi retroaktivni protupravni rabat prema kojem će kupci koji ostvare promet minimalne količine krovnih prozora i povezane opreme primiti dodatni postotak godišnjeg rabata na ukupni godišnji promet koji ostvari taj kupac. Prema informacijama koje je primio Velux, relevantna ugovorna odredba glasi, cit.: „WIL će odobriti PARTNERU, dodatni godišnji bonus rabat od [...] na cjelokupni promet ako PARTNER ostvari promet s krovnim prozorima i povezanom opremom od minimalno [...] neto.“ Velux zaključuje kako to u konačnici znači da Wienerberger zlorabi svoj vladajući položaj na tržištu glinenih opeka/glinenih crijepova kako bi stvorio prednost na tržištu krovnih prozora.

Kako bi se utvrdile sve činjenične i pravne okolnosti u svrhu utvrđivanja ima li u konkretnom slučaju uvjeta za pokretanje postupka po službenoj dužnosti protiv Wienerbergera radi utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja iz članka 13. ZZTN-a, AZTN je u skladu sa svojim ovlastima iz ZZTN-a⁷⁰ proveo prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu. U tu svrhu AZTN je zatražio dopunu inicijative od Veluxa, očitovanje poduzetnika Wienerberger na inicijativu, očitovanja od drugih poduzetnika-proizvođača glinene opeke i crijepa, zatim očitovanja i podatke od Državnog zavoda za statistiku.

Na temelju dostavljene inicijative i očitovanja prikupljenih tijekom prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu, AZTN je rješenjem od 12. listopada 2023. godine odbacio inicijativu Veluxa jer ne postoje uvjeti za pokretanje postupka AZTN-a po službenoj dužnosti radi utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja protiv Wienerbergera.

Naime, uvidom u sadržaj dostavljenih Ugovora o poslovnoj suradnji zaključenih između Wienerbergera i njegovih partnera utvrđeno je kako isti sadrže odredbu prema kojoj će Wienerberger odobriti partneru dodatni godišnji bonus rabat u određenom postotku na cjelokupan promet u slučaju ako partner ostvari promet s krovnim prozorima i pripadajućom opremom u određenom, ugovorom definiranom iznosu.

⁷⁰ ZZTN, članak 32. točke 1. a) i b) i članak 41. stavak 1. točka 1.

Navedena praksa bi mogla biti sporna ako bi ju Wienerberger provodio iz pozicije poduzetnika u vladajućem položaju na tržištima glinene opeke i crijepa i ako bi mogao proizvesti učinak istiskivanja na tržištu krovnih prozora, što u konkretnom predmetu AZTN nije utvrdio.

Naime, prema prikupljenim podacima ne može se zaključiti da se poduzetnik Wienerberger nalazi u vladajućem položaju na utvrđenom mjerodavnom tržištu glinene opeke i glinenog crijepa.

S druge strane, sukladno europskoj sudskoj praksi, koju u svojem radu slijedi i AZTN, Velux koji je podnio inicijativu u ovom predmetu nalazi se u vladajućem položaju na tržištu krovnih prozora. Navedeno znači da se Velux na tom tržištu može ponašati u značajnoj mjeri neovisno o svojim stvarnim ili mogućim potrošačima, kupcima, dobavljačima ili konkurentima, pa tako neovisno i o konkurentu Wienerbergeru.

Slijedom navedenog, u konkretnom slučaju nisu postojale dostatne indicije za pokretanje postupka protiv Wienerbergera, jer logički nije bilo moguće utvrditi da, u fazi uvođenja novog proizvoda – krovnog prozora pod markom Tondach, poduzetnik Wienerberger može dovesti do isključivanja poduzetnika Velux koji dugi niz godina proizvodi i na tržište uspješno plasira krovne prozore pod etabliranom markom Velux i koji na tom tržištu ima vladajući položaj u smislu članka 12. ZZTN-a.

2.3. Postupci ocjene dopuštenosti koncentracija poduzetnika

Koncentracija poduzetnika (u daljnjem tekstu: koncentracija) u smislu prava tržišnog natjecanja nastaje promjenom u kontroli nad poduzetnikom na trajnoj osnovi⁷¹.

Do promjene u kontroli nad poduzetnikom može doći:

- pripajanjem ili spajanjem dvaju ili više neovisnih poduzetnika ili dijelova tih poduzetnika koji osnivaju novo društvo ili nastavljaju poslovati pod imenom jednoga od njih;
- stjecanjem izravne ili neizravne kontrole ili prevladavajućeg utjecaja jednog ili više poduzetnika nad drugim ili više drugih poduzetnika, odnosno dijelom ili dijelovima drugog poduzetnika i to stjecanjem većine dionica ili udjela ili stjecanjem većine prava glasa ili na drugi način u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima.

Zajednički pothvat (engl. *joint venture*), kao oblik ugovornog udruživanja u zajedničkom poslovnom pothvatu dvaju ili više neovisnih poduzetnika, također je koncentracija ako trajnije djeluje kao neovisan gospodarski subjekt.

Koncentracije poduzetnika nisu *a priori* nepoželjne. U pravilu je riječ o redovnom i uobičajenom procesu konsolidacije i restrukturiranja poduzetnika pa i cijelih industrija, kao odgovora na promjene na konkretnim mjerodavnim tržištima, s ciljem da se ostvare uštede i sinergije koje će novostvorenim ekonomskim entitetima omogućiti učinkovitije poslovanje.

⁷¹ ZZTN, članak 15.

Zadatak je AZTN-a procijeniti hoće li opisani pozitivni učinci namjeravane provedbe koncentracije prevladati nad njezinim negativnim učincima na tržišno natjecanje, prije svega zbog smanjenja broja tržišnih takmaca (i posljedičnog jačanja tržišne snage novog gospodarskog subjekta), opasnosti od stvaranja novog ili jačanja postojećeg vladajućeg položaja sudionika koncentracije, niže razine tržišnog natjecanja (ako je riječ o horizontalnim koncentracijama zbog povećane opasnosti od koluzije (dogovora o cijenama ili podjeli tržišta), što bi moglo dovesti do smanjivanja dobrobiti za potrošače u obliku rasta cijena, pada kvalitete ili izostanka ulaganja u inovacije. Stoga je ocjena dopuštenosti namjere provedbe koncentracija poduzetnika jedna od izuzetno važnih zadaća AZTN-a.

No, provedba koncentracije može imati pozitivne učinke te koristiti tržišnom natjecanju i gospodarstvu u cjelini, primjerice, kroz bolje iskorištavanje proizvodnih, trgovačkih i drugih resursa, veću fleksibilnost pri strukturiranju cijena, niže cijene, bolju kvalitetu i veći izbor proizvoda i usluga.

2.3.1. Postupci po prijavi za ocjenu dopuštenosti namjere provedbe koncentracija poduzetnika

Za razliku od postupaka utvrđivanja zabranjenih sporazuma između poduzetnika ili utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja na tržištu koje AZTN uvijek pokreće *ex post* i to po službenoj dužnosti, postupak ocjene dopuštenosti namjere provedbe koncentracije poduzetnika provodi se *ex ante* temeljem prijave njezinih sudionika⁷².

Naime, sudionici koncentracije imaju obvezu AZTN-u prijaviti namjeru provedbe koncentracije ukoliko su kumulativno ispunjeni zakonom određeni iznosi ukupnih prihoda odnosno ekonomske veličine te ju ne smiju provesti sve dok AZTN ne ocjeni njezinu dopuštenost.

Slijedom toga, AZTN-u se na ocjenu moraju prijaviti samo koncentracije poduzetnika koje kumulativno premašuju zakonom utvrđene pragove ekonomske veličine na svjetskom i hrvatskom tržištu, iz članka 17. stavka 1. ZZTN-a, konkretno:

- ako ukupni godišnji konsolidirani prihod svih poduzetnika sudionika koncentracije ostvaren prodajom robe i/ili usluga na svjetskom tržištu, iznosi najmanje 132.722.808,41 EUR sukladno financijskim izvješćima za financijsku godinu koja je prethodila koncentraciji, ako najmanje jedan sudionik koncentracije ima sjedište i/ili podružnicu u RH, i
- ako ukupni prihod svakog od najmanje dva sudionika koncentracije u RH, sukladno financijskim izvještajima u financijskoj godini koja je prethodila koncentraciji, iznosi najmanje 132.722,80 EUR⁷³.

⁷² ZZTN, članak 38. stavak 2.

⁷³ ZZTN, članak 17.

Ako AZTN na temelju dokumenata i podataka dostavljenih uz prijavu namjere provedbe koncentracije te na temelju drugih raspoloživih podataka i saznanja kojima raspolaže, ocijeni da se može opravdano pretpostaviti da nije riječ o koncentraciji koja će imati značajne negativne učinke na tržišno natjecanje, ili ako u roku od 30 dana od dana zaprimanja potpune prijave koncentracije ne donese zaključak o pokretanju postupka ocjene dopuštenosti koncentracije na tzv. II. razini, smatrat će se da je koncentracija dopuštena. U tom slučaju AZTN podnositelju prijave dostavlja pisanu potvrdu o dopuštenosti koncentracije na tzv. I. razini⁷⁴.

Međutim, ako AZTN temeljem analize podataka iz prijave namjere provedbe koncentracije procijeni da bi provedba koncentracije mogla imati značajan učinak na tržišno natjecanje, osobito ako se tom koncentracijom stvara novi ili jača postojeći vladajući položaj sudionika koncentracije na mjerodavnom tržištu, AZTN će u roku od 30 dana od davanja potvrde o potpunosti prijave koncentracije donijeti zaključak o pokretanju postupka ocjene dopuštenosti koncentracije. Time započinje postupak ocjene dopuštenosti koncentracije na tzv. II. razini⁷⁵. Riječ je o složenom upravnom (ispitnom) postupku koji zahtijeva opsežno prikupljanje podataka, dokumentacije, mišljenja i očitovanja potrebnih za izradu dubinske pravne i ekonomske analize mjerodavnog tržišta i učinaka konkretne koncentracije na tržišno natjecanje. Postupak se na II. razini može okončati donošenjem rješenja o dopuštenoj, uvjetno dopuštenoj ili zabranjenoj koncentraciji⁷⁶. U postupku se, kao i u ostalim postupcima utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja koji su ranije detaljnije pojašnjeni, mora dati stranci pravo na obranu pa je obvezno donijeti Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku i održati usmenu raspravu, prije donošenja odluke o uvjetno dopuštenoj ili zabranjenoj koncentraciji⁷⁷.

U području ocjene dopuštenosti koncentracija AZTN je tijekom 2023. godine riješio ukupno 27 predmeta (17 upravnih predmeta i deset neupravnih predmeta). U tu svrhu analizirao je 22 mjerodavna tržišta.

Riječ je o 17 upravnih predmeta ocjene dopuštenosti koncentracije i o deset neupravnih predmeta u kojima je AZTN davao odgovore na upite trećih, odnosno održavao radne sastanke vezano uz moguće prijave koncentracije, proveo istraživanja oblika vlasničke povezanosti poduzetnika temeljem informacija trećih i javnosti i provodio analizu podataka iz predmeta EK radi utvrđivanja postojanja učinka u RH.

Od 17 upravnih predmeta ocjene dopuštenosti koncentracija, okončano je 14 predmeta ocjene koncentracija, od čega su u 11 predmeta koncentracije ocjenjene dopuštenima na I. razini jer je bilo riječ o koncentracijama koje ne dovode do značajnog učinka na tržišno natjecanje s obzirom da se istima ne stvara novi niti jača postojeći vladajući položaj poduzetnika. U dva je predmeta⁷⁸ ocjene dopuštenosti koncentracija postupak okončan donošenjem rješenja kojim se odbacuje prijava koncentracije zbog nepostojanja uvjeta za vođenje postupka ocjene

⁷⁴ ZZTN, članak 22. stavci 1. i 2.

⁷⁵ ZZTN, članak 22. stavak 3.

⁷⁶ ZZTN, članak 22. stavak 7.

⁷⁷ ZZTN, članci 48. i 52.

⁷⁸"MEDIA SOLUTIONS d.o.o., Osijek i NOVI LIST d.d., Rijeka, KLASA: UP/I 034-03/23-02/007 od 4.8.2023. "PLURALIS B. V., Nizozemska i TELEGRAM MEDIA GRUPA d.o.o., Zagreb, KLASA: UP/I 034-03/23-02/003, od 7.4.2023.

koncentracija. U jednom predmetu⁷⁹ ocjene dopuštenosti koncentracije u 2023. godini pokrenut je postupak ocjene dopuštenosti koncentracije na II. razini i doneseno je rješenje kojim se koncentracija ocjenjuje dopuštenom.

U jednom predmetu⁸⁰ ocjene dopuštenosti koncentracije u 2023. godini u tijeku je nadzor nad provedbom mjera i uvjeta u za to predviđenim rokovima za otklanjanje negativnih učinaka predmetne koncentracije na mjerodavnom tržištu iz rješenja o uvjetno dopuštenoj koncentraciji donesenog u 2022. godini.

Zabranjenom u 2023. godini nije ocijenjena niti jedna koncentracija.

Europska komisija je 10. srpnja 2023. godine donijela pravila za provedbu Uredbe (EU) 2022/2560 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o stranim subvencijama kojima se narušava unutarnje tržište, SL L 330, 23.12.2022. Provedbenom Uredbom detaljno se opisuju postupovni aspekti provedbe Uredbe o stranim subvencijama. Sadržava i obrasce prijave za koncentracije koje uključuju strane financijske doprinose i strane financijske doprinose u postupcima javne nabave.

Paket Europske komisije usvojen 20. travnja 2023. godine za daljnje pojednostavljenje postupaka ocjene koncentracija prema Uredbi Vijeća (EZ) br. 139/2004 od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija između poduzetnika (Uredba EZ o koncentracijama), stupio je na snagu 1. rujna 2023. godine. Paket uključuje revidiranu Provedbenu uredbu, Obavijest o pojednostavljenom postupku i Komunikaciju o prijenosu dokumenata.

U području ocjene dopuštenosti koncentracija AZTN je tijekom 2023. godine analizirao 22 mjerodavna tržišta:

- tržište prodaje novih motornih vozila (u segmentima osobnih vozila i lakih gospodarskih vozila),
- tržište prodaje originalnih rezervnih dijelova za motorna vozila robnih marki Hyundai, Ford, Renault, Nissan i Dacia,
- tržište pružanja usluga popravka i održavanja motornih vozila robnih marki Hyundai, Ford, Renault, Nissan i Dacia,
- sakupljanje industrijskog i komercijalnog otpada (bio-otpad, drvo, glomazni, metal, miješani građevinski otpad, plastika),
- sakupljanje industrijskog i komercijalnog otpada (papir/ karton),
- obrada papira/ kartona,
- trgovina na veliko papirom/ kartonom,
- tržište proizvodnje i prodaje namještaja,
- tržište proizvodnje i prodaje piljene (drvne) građe,
- tržište proizvodnje i prodaje drvnih elemenata / komponenti,
- tržište proizvodnje i prodaje drvenih panela,
- tržište proizvodnje i prodaje drvnih ostataka,
- tržište proizvodnje i prodaje briketa,

⁷⁹ EKO-FLOR PLUS d.o.o., Oroslavje i REOMA GRUPA d.o.o., Zagreb - ocjena dopuštenosti koncentracije; KLASA: UP/I 034-03/22-02/011, od 3.11.2023.

⁸⁰ GRAND AUTOMOTIVE RD Ltd. i GRAND AUTOMOTIVE LLP., RAMLA, IZRAEL i RENAULT NISSAN HRVATSKA d.o.o., Zagreb - ocjena dopuštenosti koncentracije, KLASA: UP/I 034-03/22-02/005 od 1.4.2022.

- tržište kupnje drvenih trupaca (tehničkog drva),
- tržište kupnje prostornog (ogrjevnog) drva,
- tržište proizvodnje i uvoza mesnih prerađevina,
- tržište trgovine na veliko svježim svinjskim, junećim, telećim, janjećim i mesom peradi i mesnim prerađevinama,
- tržište proizvodnje i trgovine na veliko električnom energijom (teritorij Republike Srbije),
- tržište trgovine na malo mješovitom robom, pretežno hranom, pićima i higijenskim proizvodima za domaćinstvo,
- tržište trgovine na veliko mješovitom robom, pretežno hranom, pićima i higijenskim proizvodima za domaćinstvo,
- tržište ugostiteljske djelatnosti smještaja i prehrane gostiju u smještajnim objektima tipa hotel,
- tržište ugostiteljske djelatnosti smještaja i prehrane gostiju u smještajnim objektima tipa kamp.

U nastavku se daje kratki opis nekoliko predmeta ocjene dopuštenosti koncentracije tijekom 2023. godine.

Primjer 1.: VALINGE CROATIA d.o.o., Otok Oštarijski - Grad Ogulin i SPIN VALIS d.d., Požega s povezanim društvima-ocjena dopuštenosti koncentracije na I. razini⁸¹

AZTN je ocijenio dopuštenom namjeru provedbe koncentracije koja će nastati stjecanjem izravne kontrole na trajnoj osnovi poduzetnika Valinge Croatia d.o.o. (u daljnjem tekstu: Valinge Croatia) nad poduzetnikom Spin Valis d.o.o. (u daljnjem tekstu: Spin Valis) i njegovim povezanim društvima. Oba sudionika aktivna su u drvnoj industriji, gdje je Valinge Croatia, odnosno Pervanovo grupa primarno prisutna kao proizvođač podova, odnosno podnih obloga, dok je osnovna djelatnost Spin Valisa proizvodnja i prodaja drvnog namještaja.

Na horizontalnoj razini oba sudionika prisutna su u proizvodnji i prodaji određenih grupa proizvoda, stoga su mjerodavna tržišta u predmetnom slučaju utvrđena u proizvodnom smislu kao tržište proizvodnje i prodaje namještaja, piljene (drvne) građe, drvnih elemenata/komponenti, drvenih panela, drvnih ostataka, briketa, tržište kupnje drvenih trupaca (tehničkog drva) te prostornog (ogrjevnog) drva. U zemljopisnom smislu mjerodavna tržišta utvrđena su za sva proizvodna tržišta teritorij RH te područje EU-a, osim za tržišta kupnje drvenih trupaca (tehničkog drva) te prostornog (ogrjevnog) drva gdje je mjerodavan isključivo teritorij RH.

Osim toga, isključivo je stjecatelj prisutan na tržištu proizvodnje i prodaje podnih obloga na teritoriju RH te području EU-a, dok je isključivo ciljni poduzetnik prisutan na tržištu proizvodnje i prodaje električne i toplinske energije na teritoriju RH putem svojeg povezanog poduzetnika Spin Valis International.

⁸¹ VALINGE CROATIA d.o.o., Otok Oštarijski - Grad Ogulin i SPIN VALIS d.d., Požega s povezanim društvima - ocjena dopuštenosti koncentracije, KLASA: UP/I UP/I 034-03/2022-02/012 od 13.1.2023.

Prije provedbe predmetne koncentracije sudionici nisu ni u kakvom vertikalnom odnosu, a što će izvjesno postati nakon njezine provedbe.

Svrha predmetne transakcije je internacionalizirati poslovanje Spin Valisa te napraviti pravilan i dosljedan prijenos *know-howa*. U tom smislu, riječ je o prokompetitivnoj transakciji budući da doprinosi širenju tehnologije.

AZTN je po zaprimanju potpune prijave koncentracije na službenim stranicama objavio Javni poziv svim zainteresiranim osobama za dostavljanje primjedaba i mišljenja o koncentraciji, na koji nije zaprimio niti jednu primjedbu i/ili mišljenje.

Predmetna koncentracija ocijenjena je dopuštenom na I. razini.

Primjer 2.: Punta Skala Beteiligungs GmbH, Beč, Austrija i Punta Skala d.o.o., Zadar- ocjena dopuštenosti koncentracije na I. razini⁸²

AZTN je ocijenio dopuštenom namjeru provedbe koncentracije koja nastaje stjecanjem izravne kontrole na trajnoj osnovi poduzetnika Punta Skala Beteiligungs nad poduzetnikom Zadar B.V., promjenom iz zajedničke kontrole, koju ostvaruje s poduzetnikom Zadar Holding B.V., u samostalnu kontrolu, čime će steći i neizravnu kontrolu nad poduzetnikom Punta Skala. Prema dostavljenim podacima iz prijave koncentracije proizlazi kako će koncentracija utjecati prvenstveno na promjenu u kvaliteti kontrole nad ciljnim društvom, iz zajedničke u pojedinačnu, dok ista neće proizvesti učinak na mjerodavnim tržištima ugostiteljske djelatnosti smještaja i prehrane gostiju u smještajnim objektima tipa hotel na području Zadarske županije te ugostiteljske djelatnosti smještaja i prehrane gostiju u smještajnim objektima tipa apartman na području Zadarske županije.

Naime, Punta Skala Beteiligungs, koja je dio Falkensteiner Grupe, u Republici Hrvatskoj je na mjerodavnim tržištima već prisutna putem udjela u ciljnom društvu nad kojim ostvaruje zajedničku kontrolu na području Zadarske županije s dva smještajna objekta tipa hotel s kategorizacijom pet zvjezdica i jednim kompleksom apartmana koji je kategoriziran s četiri zvjezdice te sa vlastitim hotelima i kampovima na području Zadarske i Primorsko-goranske županije.

Predmetna tržišta obilježava fragmentiranost te velik broj takmaca, dok su sudionicima koncentracije najznačajniji takmaci poduzetnici koji su ujedno i vodeći na razini RH, kao što su Valamar Riviera, Plava Laguna i Maistra, te regionalno značajni poduzetnici kao što je Ilirija d.d.

Iz ukupnosti podataka koji su dostavljeni od podnositelja prijave proizlazi da je riječ o promjeni kvalitete kontrole iz zajedničke u samostalnu. Budući da Falkensteiner grupa već upravlja ciljnim poduzetnikom, ne dolazi do promjene i time koncentracija neće proizvesti učinak na

⁸² Punta Skala Beteiligungs GmbH, Beč, Austrija i Punta Skala d.o.o., Zadar, KLASA: UP/I 034-03/2023-02/005 od 26.7.2023.

mjerodavnim tržištima te je analiza izvršena temeljem tih dostavljenih podataka budući da nije bilo potrebe za dodatnim podacima.

AZTN je po zaprimanju potpune prijave koncentracije na službenim stranicama objavio Javni poziv svim zainteresiranim osobama za dostavljanje primjedaba i mišljenja o koncentraciji, na koji nije zaprimio niti jednu primjedb u i/ili mišljenje.

Predmetna koncentracija ocijenjena je dopuštenom na I. razini.

Primjer 3.: Hrvatski Telekom d.d., Zagreb i dio poslovanja ERICSSON NIKOLA TESLA SERVISI d.o.o., Zagreb- ocjena dopuštenosti koncentracije na I. razini⁸³

AZTN je ocijenio dopuštenom na prvoj razini namjeru provedbe koncentracije koja nastaje stjecanjem izravne kontrole poduzetnika HT nad dijelom poslovanja poduzetnika ENTS.

Prema zaprimljenim podacima i dokumentaciji iz prijave koncentracije utvrđeno je kako će provedba koncentracije imati učinak na mjerodavnim tržištima, a koji čine segmente tržišta pružanja popratnih usluga prema pokretnim i nepokretnim telekomunikacijskim mrežama i opremi, a riječ je o tržištu pružanja usluga izgradnje, dostave i instalacije mreža, tržištu pružanja upravljanih usluga, tržištu pružanja usluga podrške i održavanja na teritoriju RH, budući da će se predmetne usluge prema pokretnim i nepokretnim telekomunikacijskim mrežama i opremi pružati primarno na teritoriju RH, i to isključivo poduzetniku HT.

U predmetnom slučaju koncentracija neće dovesti do horizontalnog preklapanja djelatnosti sudionika koncentracije u RH, budući da niti jedan od sudionika koncentracije ne djeluje na istom mjerodavnom tržištu u proizvodnom i zemljopisnom smislu, te neće dovesti do vertikalne povezanosti, budući da niti jedan sudionik ne djeluje na tržištu koje je uzlazno ili silazno u odnosu na tržišta na kojem djeluje drugi sudionik koncentracije.

U konkretnom slučaju, riječ je o preuzimanju dijela poduzetnika ENTS, poslovne jedinice za pružanje usluga izgradnje i održavanja infrastrukture od strane HT-a, kojeg je ranije, 2014. godine od HT-a kao unutarnju poslovnu jedinicu preuzeo poduzetnik Ericsson Nikola Tesla d.d.. Tada je AZTN predmetnu koncentraciju ocijenio dopuštenom na I. razini.

Dio poslovanja ENTS-a koji se predmetnom transakcijom vraća u HT Grupu, a sastoji se od zaposlenika, imovine, ugovora i poslovnih aktivnosti, od 2014. godine je većim dijelom obavljao djelatnosti pružanja usluga izgradnje, dostave i instalacije mreža, pružanja upravljanih usluga te pružanja usluga podrške i održavanja za HT, a manjim dijelom za povezana društva Ericsson Grupe. Riječ je o djelatnostima koje čine segmente tržišta pružanja popratnih usluga prema pokretnim i nepokretnim telekomunikacijskim mrežama i opremi.

Provedbom predmetne transakcije poduzetnik HT ponovno preuzima dio poslovanja koji je ranije izdvojio i kojeg je u 2014. godine preuzeo ENTS.

⁸³ Hrvatski Telekom d.d., Zagreb i dio poslovanja ERICSSON NIKOLA TESLA SERVISI d.o.o., Zagreb, KLASA: UP/I 034-03/2023-02/006, od 26.7.2023.

Provedbom predmetne transakcije dio poslovanja ENTS-a koji se stječe obavljat će navedene djelatnosti popratnih usluga prema pokretnim i nepokretnim telekomunikacijskim mrežama i opremi isključivo za HT, poslujući unutar HT Grupe.

AZTN je po zaprimanju potpune prijave koncentracije na službenim mrežnim stranicama objavio Javni poziv svim zainteresiranim osobama za dostavljanje primjedaba i mišljenja o koncentraciji, na koji nije zaprimio niti jednu primjedbu i/ili mišljenje.

Predmetna koncentracija ocijenjena je dopuštenom na I. razini.

Primjer 4: EKO-FLOR PLUS d.o.o., Oroslavlje i REOMA GRUPA d.o.o., Zagreb⁸⁴ - ocjena dopuštenosti koncentracije na II. razini

Koncentraciju poduzetnika koja nastaje promjenom kontrole na trajnoj osnovi poduzetnika EKO-FLOR PLUS nad poduzetnikom REOMA, AZTN je ocijenio dopuštenom na II. razini. Budući da je temeljem analize podataka iz potpune prethodne prijave koncentracije i drugih AZTN-u raspoloživih podataka i saznanja, proizlazilo kako bi provedba predmetne koncentracije mogla imati za posljedicu značajan učinak na tržišno natjecanje AZTN je donio zaključak o pokretanju postupka i proveo postupak na II. razini te je nakon tako provedenog postupka donesena odluka o dopuštenosti koncentracije.

Temeljem analiziranih podataka utvrđeno je kako će koncentracija imati primarno učinak na sljedećim mjerodavnim tržištima:

- sakupljanja industrijskog i komercijalnog otpada (bio-otpad, drvo, glomazni, metal, miješani građevinski otpad, plastika) na teritoriju RH,
- sakupljanja industrijskog i komercijalnog otpada (papir/ karton) na teritoriju RH,
- obrade papira/ kartona na teritoriju RH,
- trgovine na veliko papirom/ kartonom na teritoriju RH, država članica EU-a u okruženju, te teritoriju država u okruženju, izvan EU-a.

Zbog visine post-koncentracijskog tržišnog udjela na tržištu sakupljanja industrijskog i komercijalnog otpada (papir/karton) na teritoriju Republike Hrvatske, podnositelj prethodne prijave koncentracije je u dokumentu „Ekonomska analiza učinaka“ koji je izradio Ekonomski fakultet u Zagrebu, dostavio obrazloženje horizontalnih i vertikalnih učinaka predmetne koncentracije. AZTN je prihvatio navedenu analizu i zaključke iz te analize kao vjerodostojne i relevantne za ocjenu učinaka predmetne koncentracije.

Dokument „Ekonomska analiza učinaka“ navodi kako postoji niz čimbenika zbog kojih nije vjerojatno da će sudionici koncentracije, nakon provedbe koncentracije, biti u mogućnosti profitabilno povećavati cijene, odnosno da neće nastati značajni horizontalni učinci.

Prije svega se ističe kako tržište nije asimetrično jer postoji jasan konkurentski pritisak od strane drugog poduzetnika po visini tržišnog udjela te postoje još dva poduzetnika koji imaju tržišni udjel kojim mogu vršiti pritisak. Ostatak tržišta čini daljnji 101 sudionik.

⁸⁴ EKO-FLOR PLUS d.o.o., Oroslavlje i REOMA GRUPA d.o.o., Zagreb, KLASA: UP/I 034-03/2022-02/011, od 19.12. 2023.

Najznačajniji konkurenti sudionika koncentracije na tržištu papira i kartona vertikalno su integrirani sustavi.

Na mjerodavnom tržištu postoji velik broj stvarnih manjih konkurenata (više od 100) te velik broj potencijalnih konkurenata (tj. poduzetnika koji imaju dozvole za obavljanje djelatnosti, ali trenutno ne obavljaju tu djelatnost).

Tržište je vrlo dinamično i otvoreno, s tendencijom rasta. Na tržište gospodarenja otpadom u RH, uključujući papir/karton, ušao je niz velikih multinacionalnih poduzetnika na način da su preuzeli ranije etablirane domaće poduzetnike.

Ugovori za sakupljanje i odvoz nekomunalnog otpada, uključujući i papir i karton sklapaju se u okviru postupaka javne nabave, u pravilu na kratki rok (jednu do dvije godine), što je pretežiti model poslovanja i ciljnog društva-REOME, zbog čega se situacija na tržištu stalno mijenja ovisno o tome tko od ponuđača uspije na kojem javnom natječaju koji raspisuju jedinice lokalne samouprave. Stoga, tržište je otvoreno, a na natječaj se može javiti svatko tko ispunjava uvjete.

Također postoji zadovoljavajuća protutežeća snaga kupaca, koja bi spriječila sudionike koncentracije da profitabilno povećavaju cijene. Kupci su u predmetnom slučaju prvo, javni naručitelji, a drugo, „privatni“ kupci obrađenog materijala.

Javni naručitelji, tj. lokalne jedinice i trgovačka društva u njihovom vlasništvu, kao kupci usluge zbrinjavanja otpada, imaju snažnu poziciju, te mogu diktirati uvjete na tržištu. Javni naručitelji su jači nego ponuditelji formirajući svojom voljom tj. predispozicijama natječaja uvjete javljanja na natječaj. To djeluje ograničavajuće na tržišnu snagu poduzetnika koji se javljaju na javne natječaje jer se provodi postupak prema pravilima javne nabave, što podrazumijeva međusobno konkuriranje ponuditelja.

S druge strane, postoje i kupci obrađenog materijala, kojima se materijal plasira kao gotov ili polugotov proizvod, npr. balirani proizvod koji je u određenoj fazi finalizacije i kompaktnije ga je transportirati nego u rasutom stanju, jer se ostvaruje ušteda transportnih troškova, a koji se prodaje reciklažerima. Tih kupaca nema značajan broj u RH, ali oni kupuju od različitih ponuditelja.

Nadalje, podaci provedenih analiza odnose se na količine, a ne na prihode poduzetnika, te ne postoji nužno korelacija između podataka o tržišnim udjelima koji se temelje na količinama i tržišnim udjelima koji bi se temeljili na podacima o prihodima poduzetnika. Naime, prikupljene količine ne moraju biti nužno indikativne za tržišnu snagu poduzetnika jer njihovo sakupljanje primjerice u slučaju papira/kartona može biti: (i) naplatno, na način da poduzetnik plaća vrijednost otpada (materijala), ili (ii) bez naknade, u kojem slučaju je trošak sakupljanja uključen u cijenu otpada (materijala) koja se može postići na tržištu nakon obrade otpada.

Stoga, u konkretnom slučaju, pokušaj sudionika koncentracije da značajno povećaju cijene ne bi bio profitabilan jer bi dovoljan broj kupaca prešao njihovim konkurentima. Naime, konkurencija se na ovom mjerodavnom tržištu odvija između manjih lokalnih tržišta, te treba smatrati da poduzetnici koji su takmaci, prvenstveno oni sa susjednih tržišta, a potencijalno i s daljnjih udaljenih lokalnih tržišta, predstavljaju zadovoljavajući izvor učinkovitog konkurentskog pritiska na sposobnost sudionika da profitabilno povećaju cijene.

Vjerojatnost da vodeći poduzetnik na tržištu profitabilno poveća cijenu nije izvjesna budući da je, s jedne strane, pristup tržištu zbrinjavanja otpada za kojim potrebu imaju javni naručitelji riješen putem javnih natječaja, gdje ponuđači konkuriraju s obzirom na cijenu, te s druge strane, kada je riječ o plasiranju materijala trećima, riječ je o tržišnom privatno-pravnom odnosu, gdje nema moći ponuditelja da nametnu svoju cijenu s obzirom na činjenicu da postoji niz ponuditelja.

U odnosu na vertikalne učinke, u „Ekonomskoj analizi učinaka“ navodi se kako vertikalni odnos između sudionika koncentracije postoji zbog toga što su poduzetnici koji su obuhvaćeni koncentracijom prisutni kako na tržištu sakupljanja industrijskog i komercijalnog papira i kartona (uzlazno tržište), tako i na tržištu obrade papira i kartona (silazno tržište). Vertikalne veze postoje između uzlaznog (sakupljanje i odvoz) i silaznog (obrada) tržišta gospodarenja otpadom, odnosno papira i kartona.

Kako se pod mogućim vertikalnim učincima koncentracije misli na mogućnost zatvaranja tržišta (engl. *foreclosure*), onda se u kontekstu ovog konkretnog tržišta postavlja pitanje hoće li REOMA nakon koncentracije prestati prodavati svojim dotadašnjim kupcima, odnosno hoće li zbog provedbe koncentracije stvarnim ili potencijalnim konkurentima biti spriječen ili onemogućen pristup tržištu.

Sortiranje i baliranje (obradu) papirnog otpada obavljaju i poduzetnici u sastavu CIOS Grupe i drugi poduzetnici na tržištu, dok je poduzetnik DS Smith Belišće Croatia d.o.o., vodeći poduzetnik na tržištu papira i kartona, te posjeduje tvornicu za proizvodnju ambalaže od papira i kartona u Belišću. S druge strane, poduzetnici u okviru CIOS Grupe ne posjeduju takvu tehnologiju, već se s aspekta obrade zaustavljaju na procesu sortiranja i baliranja papira/kartona po vrstama materijala (bijeli papir, novinski papir, kartonska ambalaža i slično).

REOMA pak značajan dio prihoda ostvaruje od prodaje obrađenog papira/kartona u inozemstvu. Navedeno ukazuje da je izvoz sirovine u inozemstvo provediv te da nije vjerojatno da bi sudionici koncentracije nakon njezine provedbe pribjegli strategiji zatvaranja tržišta.

Nadalje, kupcima su dostupne alternative za kupnju papira i kartona po sličnim uvjetima na domaćem i inozemnom tržištu, što ukazuje na disperziju kupaca na tržištu u pogledu kupnje i prodaje papira/kartona.

U svakom slučaju, sposobnost zatvaranja tržišta (ograničavanje pristupa tržištu) u konkretnom slučaju je isključena, jer će nakon provedbe koncentracije na silaznom tržištu sudionici koncentracije imati bitno manji tržišni udio od vodećeg poduzetnika (DS Smith Belišće Croatia d.o.o.).

Osim toga, kada je riječ o tržištu trgovine na veliko papirom i kartonom, kupci papira i kartona na tržištu trgovine na veliko su isključivo treće osobe, pa ne postoji mogućnost zatvaranja tržišta nakon koncentracije od strane sudionika koncentracije, a uzimajući u obzir relativno niske tržišne udjele i REOME i CIOS Grupe na tržištima sakupljanja i obrade otpada, predložena transakcija ne izaziva negativne vertikalne učinke.

Prema podacima podnositelja prijave, EKO FLOR PLUSA dostavljenim za 2022. godinu, te dopunom „Ekonomске analize učinaka EFZG-a“, u odnosu na ranije dostavljene podatke za 2021. godinu te „Ekonomsku analizu učinaka“ koju je izradio Ekonomski fakultet u Zagrebu, proizlazi kako bi prema podacima za 2022. godinu sudionici koncentracije ostvarivali značajan

post-koncentracijski tržišni udjel na tržištu sakupljanja industrijskog i komercijalnog otpada (papir/karton) na teritoriju RH uz lagani pad udjela u odnosu na prethodno razdoblje. Također, na tržištu obrade papira i kartona (silazno tržište) u 2022. godini tržišni udio sudionika koncentracije ostvario je manji pad u odnosu na 2021. godinu.

U odnosu na vrstu otpada - papir/karton, provedena analiza prikazuje stabilnu tržišnu situaciju u 2021., 2022., te projekciju za 2023. godinu, bez značajnih odstupanja gdje kroz sve promatrane godine grupacija DS SMITH, koju sačinjavaju DS SMITH Unijapapir Croatia d.o.o. i DS SMITH Belišće Croatia d.o.o., koji ima vodeću ulogu na tržištu budući da posjeduje tvornicu za obradu otpadne ambalaže od papira / kartona u Belišću, te tvornicu za proizvodnju papirne ambalaže Bilokalnik - IPA d.d. čime zaokružuju cjelokupni proces recikliranja papira / kartona u RH, ali i u zemljama okruženja.

Nadalje, najznačajniji pad tržišnog udjela na tržištu sakupljanja industrijskog i komercijalnog otpada na teritoriju RH ostvaren je u 2022. godini u kategoriji glomazni otpad. Značajnije smanjenje udjela je zbog iznimnog utjecaja na tržišne udjele poduzetnika u usluzi sakupljanja i odvoza glomaznog otpada koje je imao potres na području Grada Zagreba 2020. godine (kao i potres 29.12.2020. na području Petrinje) te posljedično značajne i sveobuhvatne aktivnosti u saniranju posljedica potresa u pogledu sakupljanja glomaznog otpada, dok u 2022. godini nije više bilo iznimnih utjecaja.

Osim toga, pad tržišnog udjela u 2022. godini na tržištu sakupljanja industrijskog i komercijalnog otpada na teritoriju RH ostvaren je u kategoriji metal, a u odnosu na 2021. godinu. Rast tržišnog udjela u 2022. godini ostvaren je u kategoriji drvo. Riječ je o posljedici usklađenja poslovanja sa zakonskom regulativom u pogledu otpadne ambalaže od drva, gdje je podnositelj prijave, kao ovlašteni obrađivač otpadne ambalaže od drva bio obavezan najkasnije do 31. srpnja 2022. godine organizirati vlastitu sakupljačku mrežu na cijelom teritoriju RH, što je imalo za posljedicu i određeno povećanje količina otpadne ambalaže od drva koje su sakupljene i predane na obradu.

Rast tržišnog udjela u 2022. ostvaren je i u kategoriji plastika u odnosu na 2021. U pogledu tržišta otpada od plastike, Drava International je kontinuirano vodeći oporabitelj plastike kroz promatrane godine. Isto tako, razvidan je smjer razvoja tržišta po uzoru na ostale europske zemlje koji teži prema energetskej oporabi plastike. Neznatan rast u 2022. godini ostvaren je i u kategorijama bio-otpad i građevinski miješani otpad.

Temeljem ocjene podataka sadržanih u prijavi koncentracije, očitovanja podnositelja prijave, utvrđene strukture mjerodavnih tržišta, s obzirom na postojeće i potencijalne konkurente, općih pokazatelja o tržišnim udjelima na mjerodavnom tržištu, pribavljenih podataka i očitovanja od anketiranih poduzetnika očitovanja Fonda, postkoncentracijskog tržišnog udjela sudionika koncentracije, ekonomske analize sadržane u dokumentu: „Ekonomska analiza učinaka“ koju je izradio Ekonomski fakultet u Zagrebu, očekivanih učinaka koncentracije u smislu koristi za potrošače i drugih raspoloživih podataka i saznanja, isprava i dokaza, kao i rezultata provedene pravne i ekonomske analize u ovom predmetu, vodeći računa o svim konkretnim činjeničnim, pravnim i gospodarskim okolnostima, AZTN je konkretnom slučaju donio odluku kojom se koncentracija ocjenjuje kao dopuštena.

Aktivnosti koje se odnose na notifikacije koncentracija prijavljenih EK

AZTN je u 2023. godini od EK zaprimio 360 notifikacija koncentracija poduzetnika. Riječ je o obvezi EK da tijelima nadležnima za zaštitu tržišnog natjecanja svih država članica EU-a dostavlja prijave namjere provedbe koncentracija poduzetnika koje se moraju prijaviti EK budući da imaju europsku dimenziju. U pravilu je riječ o koncentracijama koje imaju učinke u najmanje tri države članice. U tim je predmetima AZTN trebao provjeriti imaju li konkretne koncentracije, iako su prijavljene EK, učinak i na hrvatsko tržište. Također, u tom se postupku u okviru ECN-a određuje koje je tijelo najprikladnije za vođenje postupka ocjene dopuštenosti koncentracije.

3. Promicanje prava i politike tržišnog natjecanja

Značajne aktivnosti i u ovoj izvještajnoj godini bile su usmjerene na promicanje prava i politike tržišnog natjecanja odnosno na razvoj kulture tržišnog natjecanja. Ovo su izrazito važne aktivnosti kojima se podiže razina svijesti o značaju propisa o tržišnom natjecanju i koristima koje tržišno natjecanje donosi građanima i potrošačima, čime se gradi kultura poštivanja propisa o tržišnom natjecanju te djeluje preventivno na moguće povrede prava tržišnog natjecanja.

Ovim aktivnostima promicanja prava tržišnog natjecanja se nadopunjava primarna aktivnost provedbe odnosno vođenja postupaka utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja u smislu ZZTN-a i članaka 101. i 102. UFEU-a, te ih AZTN kontinuirano provodi tijekom svih godina.

Promicanje prava i politike tržišnog natjecanja odnosi se na one aktivnosti AZTN-a koje su usmjerene na stvaranje ukupnog institucionalnog i gospodarskog okruženja kojim se potiče ulazak poduzetnika na tržište i/ili uklanjaju prepreke razvoju konkurencije.

Kao jedan od vrlo značajnih alata za promicanje prava i politike tržišnog natjecanja AZTN-a izdvaja se institut stručnih mišljenja o sukladnosti nacрта prijedloga zakona i drugih propisa, postojećih zakona i drugih propisa s propisima o tržišnom natjecanju te o ostalim pitanjima koja mogu značajno utjecati na tržišno natjecanje. AZTN je temeljem članka 25. stavka 1. i 3. ZZTN-a ovlašten donositi mišljenja o sukladnosti nacрта zakona i drugih propisa s odredbama ZZTN-a, važećih zakona i drugih propisa te donositi mišljenja kojima se promiče znanje o tržišnom natjecanju, odnosno podiže razina svijesti i informiranosti o ulozi politike i prava tržišnog natjecanja. AZTN ih donosi na zahtjev Hrvatskog sabora, Vlade RH, tijela državne uprave, pravnih osoba s javnim ovlastima i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Na taj način AZTN nastoji prevenirati donošenje propisa i postupanja poduzetnika kojima se svjesno ili nesvjesno narušava tržišno natjecanje na štetu potrošača i ukupne konkurentnosti hrvatskog gospodarstva.

Uz to, AZTN je jednako angažiran u aktivnom promicanju značaja tržišnog natjecanja kroz edukaciju poduzetnika i potrošača te transparentnu i otvorenu komunikaciju s javnosti.

U 2023. godini u AZTN-u je iz područja promicanja prava i politike tržišnog natjecanja riješeno 74 predmeta, od toga broja bilo je 13 stručnih mišljenja, 58 očitovanja te tri suradnje. Osim navedenog, AZTN je dao velik broj odgovora na upite podnositelja (poduzetnika i ostalih predstavljeni) koji su se odnosili na promicanje tržišnog natjecanja.

U nastavku se daje sažeti prikaz nekoliko stručnih mišljenja iz područja promicanja prava i politike tržišnog natjecanja.

Primjer 1.: Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije⁸⁵ - Prijedlog Odluke o davanju prethodne suglasnosti za sklapanje sporazuma sa pružateljima usluga Centra dijeljenih usluga (APIS IT, FINA, CARNet, AKD)⁸⁶

AZTN je 13. travnja 2023. godine zaprimio zahtjev Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, kojim se traži mišljenje na prijedlog Odluke o davanju prethodne suglasnosti za sklapanje sporazuma s pružateljima usluga Centra dijeljenih usluga (APIS IT, FINA, CARNet, AKD) (u daljnjem tekstu: Prijedlog Odluke).

Ovim Prijedlogom Odluke se predlaže u svim prijedlozima nacрта sporazuma o pružanju usluga Centra dijeljenih usluga koji Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije sklapa s Agencijom za podršku informacijskim sustavima i informacijskim tehnologijama d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, Financijskom agencijom sa sjedištem u Zagrebu, Hrvatskom akademskom i istraživačkom mrežom CARNet sa sjedištem u Zagrebu i Agencijom za komercijalnu djelatnost d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, odrediti rok trajanja sporazuma od tri godine kako bi isti bili sukladni s propisima o tržišnom natjecanju.

Uvidom u Prijedlog Odluke utvrđeno je kako se istim daje prethodna suglasnost Ministarstvu pravosuđa, uprave i digitalne transformacije za sklapanje sporazuma s pružateljima usluga Centra dijeljenih usluga (u daljnjem tekstu: CDU): Agencijom za podršku informacijskim sustavima i informacijskim tehnologijama d.o.o. (u daljnjem tekstu: APIS), Financijskom agencijom (u daljnjem tekstu: FINA), Hrvatskom akademskom i istraživačkom mrežom CARNet (u daljnjem tekstu: CARNet) i Agencijom za komercijalnu djelatnost d.o.o. (u daljnjem tekstu: AKD).

Temeljem članka 4. stavka 2., članka 7. stavka 5. i članka 16. stavka 6. Zakona o državnoj informacijskoj infrastrukturi („Narodne novine“, broj 92/14.), Vlada RH je donijela Uredbu o organizacijskim i tehničkim standardima za povezivanje na državnu informacijsku infrastrukturu („Narodne novine“, broj 60/17., dalje u tekstu: Uredba) kojom je CDU definiran kao organizacijsko-poslovni model pružanja dijeljenih usluga tijelima javnog sektora, a njegova uspostava, održavanje i upravljanje je u nadležnosti tijela državne uprave nadležnog za razvoj digitalnog društva, kojem u obavljanju ove nadležnosti određenu i ugovorenu podršku pružaju pružatelji usluga.

Za pružatelje usluga CDU-a imenovani su: APIS, FINA, CARNet i AKD. Korisnici usluga CDU-a su tijela javnog sektora. AZTN je izvršio uvid u prijedloge nacрта sporazuma o pružanju usluga CDU-a (u daljnjem tekstu: Sporazumi) koje je Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije dostavilo u privitku svog zahtjeva, a koje će sklapati s APIS-om, FINA-om, CARNet-om i AKD-om.

⁸⁵ Člankom 15. stavkom 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave ("Narodne novine" br. 57/24.) Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije preuzima poslove, opremu, pismohranu i drugu dokumentaciju, sredstva za rad, financijska sredstva, prava i obveze Središnjeg državnog ureda za razvoj digitalnog društva sukladno ustrojstvu i djelokrugu propisanih navedenim Zakonom, kao i državne službenike i namještenike zatečene na obavljanju preuzetih poslova.

⁸⁶ Mišljenje, KLASA: 011-01/23-02/006, od 14.4.2023.

Uvidom u Sporazume, AZTN je utvrdio kako u istima nije naveden rok njihovog trajanja. S obzirom na to da je rok trajanja sporazuma, a posebno onih kojima se određenoj pravnoj osobi, odnosno poduzetniku dodjeljuje pravo pružanja određene usluge, relevantan u smislu propisa o tržišnom natjecanju, predlaže se odrediti rok trajanja predmetnih sporazuma.

Pritom, s aspekta zaštite tržišnog natjecanja, primjereni rok smatrao bi se rok od tri godine te bi kao takav bio sukladan s propisima o tržišnom natjecanju. Razlog tome je tehnološki napredak te kako se dugoročno ne bi onemogućio ili ograničio pristup i drugim poduzetnicima koji pružaju ili će pružati traženu uslugu na tržištu.

Budući da Sporazumi u članku 4. sadrže odredbe o javnoj nabavi roba, usluga i radova za potrebe CDU-a, u kasnijoj provedbi Sporazuma, AZTN načelno ističe kako je s aspekta propisa o tržišnom natjecanju, poželjno odrediti pružatelje usluga ili radova putem javnog natječaja uz poštivanje načela tržišnog natjecanja kako bi se što većem broju poduzetnika omogućilo sudjelovanje na natječaju te pristup tržištu. Pritom, uvjeti natječaja ne smiju biti diskriminirajući, prekomjerni, otegotni i/ili koji pogoduju određenom poduzetniku ili kategoriji poduzetnika.

Prilikom donošenja predmetnog mišljenja AZTN je uvažio činjenicu kako je u konkretnom slučaju riječ o pravnom uređivanju državne informacijske infrastrukture čija svrha je osiguranje interoperabilnosti javnih registara i informacijskih sustava tijela javnog sektora te osiguranje zajedničkih elemenata za interakciju s građanima ili drugim korisnicima. Pritom, AZTN je utvrdio da se predmetni Prijedlog Odluke donosi na temelju Uredbe koja u članku 12. stavku 1. propisuje kako se na državnu informacijsku infrastrukturu primjenjuju odgovarajuće mjere i standardi utvrđeni propisima o informacijskoj sigurnosti u svrhu uspostave sustava upravljanja informacijskom sigurnošću u skladu s međunarodnim standardima i zakonskim propisima RH.

Primjer 2.: Udruga Glas poduzetnika - Upit o postupanju Grada Zagreba u svezi Nacrta Odluke o komunalnom redu radi oglašavanja⁸⁷

Povod za davanje predmetnog mišljenja AZTN-a bio je podnesak Udruge „Glas poduzetnika“, sa sjedištem u Zagrebu, (u daljnjem tekstu: Udruga) koji je AZTN zaprimio 2. ožujka 2023. godine. U dostavljenom podnesku u bitnome se navodi kako je u postupku donošenja Odluke o komunalnom redu Grada Zagreba (u daljnjem tekstu: Nacrt Odluke) usluga oglašavanja određuje komunalnom djelatnošću. Udruga obrazlaže kako se time navedena usluga izdvaja iz tržišne usluge te kako se na opisani način, prema mišljenju Udruge, poduzetnik čiji je većinski osnivač Grad Zagreb dovodi u povoljniji položaj u odnosu na ostale poduzetnike pružatelje predmetne usluge. Udruga dodatno navodi kako je navedeno postupanje Grada Zagreba suprotno odluci Visokog upravnog suda RH te ustavnoj kategoriji slobode poduzetništva. Također, Udruga navodi kako Nacrtom Odluke, Grad Zagreb onemogućava tržišno natjecanje na način da se postojeći formati oglasnih površina moraju ukloniti, jer nisu sukladni s dimenzijama koje su određene Nacrtom Odluke.

Slijedom navedenoga, AZTN je dopisom od 9. ožujka 2023. i požurnicom od 30. ožujka 2023. godine zatražio od Grada Zagreba dostavu očitovanja i relevantne dokumentacije, konkretno

⁸⁷ Mišljenje, KLASA: 034-08/23-01/017, od 3.7.2023.

Nacrta Odluke, a koje je AZTN zaprimio 5. travnja 2023. godine. AZTN je izvršio uvid u očitovanje Grada Zagreba od 22. ožujka 2023. godine u kojem se u bitnome navodi kako je Nacrt Odluke izrađen na temelju članka 104. stavka 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“, br. 68/18. i 110/18. - Odluka Ustavnog suda RH i 32/20.) kojim je propisano da u svrhu uređenja naselja te uspostave i održavanja komunalnog reda u naselju predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnom redu.

Tako je Grad Zagreb izradio Nacrt Odluke kojim se detaljno uređuju uvjeti i način postavljanja reklama i reklamnih panoa na području Grada Zagreba te je propisano da se površine javne namjene kojima upravlja Grad Zagreb za postavljanje reklama i reklamnih panoa namijenjenih za komercijalno oglašavanje dodjeljuju javnim natječajem. Nastavno, Grad Zagreb navodi kako je razvidno da su sve zainteresirane osobe tržišno izjednačene i u mogućnosti su ravnopravno sudjelovati u postupku dodjele površina javne namjene za potrebe komercijalnog oglašavanja.

Grad Zagreb nadalje navodi kako Nacrt Odluke ne sadrži odredbe kojima bi bilo propisano da je usluga oglašavanja komunalna djelatnost. U međuvremenu, predlagatelj predmetnog Nacrta Odluke, gradonačelnik Grada Zagreba, izradio je novi prijedlog Nacrta Odluke prijavljen za 22. sjednicu Gradske skupštine Grada Zagreba, 27. travnja 2023. (u daljnjem tekstu: novi Nacrt Odluke/Nacrt Odluke), u koji je AZTN naknadno, također izvršio uvid.

AZTN je dopisom od predlagatelja zatražio dodatna očitovanja koja su se u bitnome odnosila na odredbu članka 42. Nacrta Odluke. Naime, u članku 42. stavcima 3. i 4. Odluke o komunalnom redu Grada Zagreba („Službeni glasnik“ Grada Zagreba, br. 15/23. od 3. svibnja 2023.) predlaže se rok od pet godina koji se odnosi na postavljanje reklamnih panoa na površinama javne namjene koje se daju u zakup javnim natječajem zamijeniti rokom od najduže dvije godine, bez mogućnosti produženja.

Traženo očitovanje, AZTN je zaprimio 29. lipnja 2023. godine. Naknadno, AZTN je utvrdio kako je 3. svibnja 2023. godine u „Službenom glasniku Grada Zagreba“ br. 15/23. objavljena Odluka o komunalnom redu Grada Zagreba (dalje u tekstu: Odluka), u kojoj članak 42. sada u cijelosti glasi:

„Reklamni panoi reklamne oglasne površine do 12 m² koji se koriste za komercijalno oglašavanje, oglašavanje državnih, gradskih manifestacija i akcija te reklamiranje vlastite djelatnosti mogu se postavljati na površine javne namjene, zemljišta u vlasništvu drugih pravnih ili fizičkih osoba, na objekte i ograde gradilišta. Reklamni panoi reklamne oglasne površine veće od 12 m² mogu se postavljati isključivo radi reklamiranja vlastite djelatnosti na građevine poslovne namjene u kojima subjekt obavlja djelatnost. Reklamni panoi iz stavaka 1. i 2. ovoga članka mogu se postavljati na rok do 5 godina uz mogućnost produženja. Rok za reklamne panoa koji se postavljaju na površine javne namjene koje se daju u zakup putem javnog natječaja ne može biti dulji od roka iz stavka 3. ovoga članka. Materijalom, veličinom i bojom moraju se uklopiti u postojeće okruženje. Konstruktivni elementi, nosivi stupovi i rasvjetna tijela ne smiju se isticati oblikovanjem, bojom i materijalom. Vlasnik reklamnog panoa dužan je na panou istaknuti svoj naziv. Ako reklamni panoi nemaju nalijepljenu reklamnu poruku, moraju biti prekriveni plakatom bijele boje“.

Uzimajući u obzir sve navedeno, AZTN s aspekta propisa o tržišnom natjecanju, predlaže kako je članak 42. stavke 3. i 4. Odluke, u dijelu koji se odnosi na rokove postavljanja reklamnih panoa na površinama javne namjene koje se daju u zakup javnim natječajem, potrebno odrediti na način da se reklamni panoi mogu postavljati na rok od najduže dvije godine bez mogućnosti produženja te bez davanja prednosti postojećim zakupcima u postupku javnog natječaja. Naime, AZTN smatra kako se propisanim rokom od pet godina s mogućnosti produženja, za postavljanje predmetnih reklamnih panoa koji se postavljaju na površine javne namjene putem javnog natječaja izvjesno onemogućuje pristup ovom tržištu drugim poduzetnicima kroz duže vremensko razdoblje. Određivanjem roka od dvije godine bez mogućnosti njegovog produženja, izbjegla bi se mogućnost da jedan ili određeni poduzetnici, predmetnu djelatnost obavljaju kroz duže, moguće i neograničeno vremensko razdoblje, što bi za posljedicu imalo nemogućnost pristupa tom tržištu drugim poduzetnicima. U odnosu na konkretan javni natječaj za zakup površina za reklamne panoje, s aspekta propisa o tržišnom natjecanju, potrebno je osigurati svim zainteresiranim poduzetnicima pod jednakim uvjetima, pristup natječaju odnosno predmetnom tržištu uz poštivanje načela tržišnog natjecanja, kako uvjeti natječaja ne bi bili diskriminatorni u odnosu na određenog poduzetnika ili kategoriju poduzetnika. Također, preporuka je uvjete natječaja odrediti na način da se zakup kod dodjele većeg broja lokacija podjeli na grupe, kako jedan poduzetnik ne bi bio u zakupu svih predviđenih lokacija javne površine, odnosno kako bi se s većim brojem poduzetnika na tržištu osiguralo učinkovitije tržišno natjecanje na tržištu pružanja usluga reklamiranja putem reklamnih panoa.

Predmetno mišljenje AZTN je donio isključivo s aspekta propisa o tržišnom natjecanju, polazeći od činjenice kako je reklamiranje tržišna djelatnost, neovisna od komunalne djelatnosti, a kako bi se prilikom postavljanja reklamnih panoa kao tržišne djelatnosti na površinama javne namjene odnosno površinama koje se takvima smatraju u smislu propisa koji uređuju komunalnu djelatnost, osiguralo učinkovito tržišno natjecanje i jednak pristup svim poduzetnicima.

Primjer 3.: Analiza tržišta veleprodajnog završavanja glasovnih poziva u vlastitoj mobilnoj mreži (M2/2014) – Test tri mjerila⁸⁸

AZTN je 6. travnja 2023. godine zaprimio zahtjev Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (u daljnjem tekstu: HAKOM) kojim temeljem članka 100. stavka 1. Zakona o elektroničkim komunikacijama („Narodne novine“, broj 76/22.; u daljnjem tekstu: ZEK) traži mišljenje AZTN-a o zaključcima iz prijedloga odluke (KLASA: 344-01/23-03/01, URBROJ: 376-05-01-23-1 od 23. ožujka 2023.) koju čini i pripadajući dokument „Tržište veleprodajnog završavanja glasovnih poziva u vlastitoj mobilnoj mreži (M2/2014) – Test tri mjerila“; u daljnjem tekstu: Prijedlog Odluke).

Uvidom u zahtjev HAKOM-a te Prijedlog Odluke, AZTN je utvrdio kako je HAKOM temeljem članka 100. ZEK-a proveo postupak analize tržišta veleprodajnog završavanja glasovnih poziva u vlastitoj mobilnoj mreži (M2/2014). Pritom, HAKOM je temeljem članka 97., u vezi s člankom 100. stavka 2. ZEK-a, vodio računa o primjeni mjerodavne Preporuke Europske komisije o mjerodavnim tržištima proizvoda i usluga u sektoru elektroničkih komunikacija

⁸⁸ Mišljenje, KLASA: 034-08/23-01/026 , od 27.4.2023.

podložnima prethodnoj (*ex ante*) regulaciji (EU 2020/2245) i mjerodavnim Smjernicama Europske komisije o analizi tržišta i utvrđivanju značajne tržišne snage na temelju mjerodavnog okvira EU-a za elektroničke komunikacijske mreže i usluge (2018/C 159/01, SL C 159, 7.5.2018).

AZTN je utvrdio kako je HAKOM odredio dimenziju usluga za tržište veleprodajnog završavanja glasovnih poziva u vlastitoj mobilnoj mreži (M2/2014), tako što je odredio tri mjerodavna tržišta veleprodajnog završavanja glasovnih poziva u vlastitoj mobilnoj mreži (M2/2014), na način da je definirao zasebna tržišta veleprodajnog završavanja poziva u mrežu svakog od operatora (HT, Telemach, A1) neovisno o elektroničkoj komunikacijskoj mreži u kojoj je poziv započeo i neovisno o tehnologiji. U odnosu na zemljopisnu dimenziju tržišta, HAKOM je odredio mjerodavno tržište kao nacionalni teritorij RH. Nadalje, HAKOM je utvrdio kako su zadovoljena sva tri mjerila iz članka 100. stavka 2. ZEK-a te je donio odluku o ukidanju svih regulatornih obveza koje su na predmetnom tržištu prethodno bile određene operatorima: HT, Telemach i A1. AZTN ističe kako u konkretnim postupcima u svezi poduzetnika koji djeluju na tržištu elektroničkih komunikacija, temeljem propisa o tržišnom natjecanju za čiju primjenu je nadležan, u svakom pojedinom predmetu koji se vodi pred AZTN-om utvrđuje mjerodavno tržište. Pritom, AZTN ističe kako se mjerodavno tržište koje utvrdi u konkretnom slučaju, ne mora nužno poklapati s mjerodavnim tržištima koja je HAKOM utvrdio *ex ante*.

Primjer 4.: Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture - Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prijevozu u cestovnom prometu⁸⁹

AZTN je izvršio je uvid u Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prijevozu u cestovnom prometu (dalje u tekstu: Nacrt Zakona) dostupan na mrežnoj poveznici e-Savjetovanje.

AZTN podržava prijedlog iz odredbe članka 26. Nacrta Zakona kojim se predlaže određivanje roka od 15 dana za autobusne kolodvore radi dostave suglasnosti od dana podnošenja urednog zahtjeva za izdavanje suglasnosti. Navedeni prijedlog na odgovarajući način odnosi se i na izmjenu voznog reda kada se mijenja vrijeme polaska/dolaska sa stajališta koje je ujedno i autobusni kolodvor. Također, AZTN podržava i odredbu kojom se predlaže da ukoliko predmetnu suglasnost nije moguće pribaviti u propisanom roku, prijevoznik može koristiti i druga stajališta za koja je ishodio suglasnost jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba na području na kojem se nalazi stajalište utvrđeno u voznom redu.

U članku 16. Nacrta Zakona, kojim se predlaže izmjena u članku 33. stavku 4. važećeg Zakona o prijevozu u cestovnom prometu („Narodne novine“, br. 41/18., 98/19., 30/21., 89/21. i 114/22.; dalje u tekstu: Zakon) na način da Hrvatska gospodarska komora (u daljnjem tekstu: HGK) izdaje dozvole za međužupanijski prijevoz putnika, AZTN predlaže da navedene poslove obavljaju stručne službe HGK. Dakle, uz pretpostavku kako će isto biti detaljnije razrađeno putem podzakonskih akata, potrebno je osigurati da obavljanje navedene ovlasti, ne ovisi o HGK-u kao stručno-poslovnoj organizaciji gospodarskih subjekata koju čine, u konkretnom slučaju i predstavnici poduzetnika konkurenata na tržištu, odnosno članice strukovnih udruženja HGK-a, već isključivo da je isto ovlast stručne službe HGK. Također,

⁸⁹ Mišljenje, KLASA: 011-01/23-02/011, od 26.7.2023.

navedeni prijedlog AZTN-a, odnosi se i na članak 18. Nacrta Zakona, kojim se u članku 35. stavku 2. Zakona predlaže kako daljinar i najmanje vozno vrijeme utvrđuje HGK.

Suradnja s drugim institucijama

Polazeći od značaja suradnje s drugim dionicima u provedbi i promicanju prava tržišnog natjecanja, AZTN je i tijekom 2023. godine intenzivno surađivao s različitim institucijama.

Sporazum o suradnji s Ekonomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu

Tako su 1. ožujka 2023. godine predsjednica Vijeća AZTN-a, dr.sc. Mirta Kapural, dipl.iur. i dekanica Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu izv.prof.dr.sc. Sanja Sever Mališ, potpisale sporazum o suradnji. Sporazum je od velikog značaja za obje strane, budući da je kvalitetno poznavanje sustava pravila tržišnog natjecanja nužno za sve koji na bilo koji način djeluju na tržištu EU-a, što uključuje i studente Ekonomskog fakulteta koji će jednoga dana u svom budućem poslovanju također sudjelovati na tržištu EU-a. Temeljem ovog sporazuma ugovorne strane surađivat će kroz različite aktivnosti osobito kroz povezivanje znanosti i prakse, zajedničkim edukacijama i stručnom usavršavanju studenata iz područja prava tržišnog natjecanja, provedbu programa edukacije od strane stručnjaka AZTN-a na području zaštite tržišnog natjecanja, razmjenom obavijesti o održavanju stručnih skupova od interesa za obje strane te zajedničkim organiziranjem stručnih skupova, okruglih stolova i konferencija.

Sporazum o suradnji s Pravnim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu

Predsjednica Vijeća AZTN-a, dr.sc. Mirta Kapural, dipl.iur. i dekan Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Ivan Koprić, potpisali su 6. lipnja 2023. godine sporazum o suradnji. Ovim sporazumom se potvrdila potreba i spremnost na zajedničko djelovanje radi podizanja kvalitete obrazovnog sustava i promicanja znanja o pravu i politici tržišnog natjecanja. Suradnja će se odvijati kroz različite aktivnosti, a posebna pozornost posvetit će se stručnom usavršavanju studenata iz područja prava tržišnog natjecanja kroz gostujuća predavanja zaposlenika AZTN-a na nastavi, provedbu programa edukacije studenata od strane zaposlenika AZTN-a, povremenim posjetama studenata AZTN-u, studentskom praksom u AZTN-u te zajedničkim edukacijama i predavanjima.

Suradnja s Odborom za gospodarstvo Hrvatskog sabora

Dobra suradnja s tijelima javne i državne vlasti se nastavila i tijekom 2023. godine, pa je tako predsjednik saborskog Odbora za gospodarstvo, gospodin Žarko Tušek, 15. studenoga 2023. godine posjetio AZTN. Cilj ovog radnog posjeta bio je upoznavanje Vijeća i voditelja stručnih službi AZTN-a i dobivanje detaljnijeg uvida u dinamiku i način rada AZTN-a. Na ovom sastanku su voditelji stručnih službi ukratko objasnili s kojim se sve izazovima svakodnevno susreću, ponajviše zbog nedostatnih resursa i sve većeg obima posla te kako funkcionira pojedini odjel AZTN-a. Razgovaralo se i o značajnoj aktivnosti AZTN-a, a to su sektorska istraživanja tržišta koja se provode u cilju boljeg razumijevanja strukture i odnosa na pojedinim tržištima, a upravo ona često rezultiraju otkrivanjem indicija za pokretanje postupka. Gospodin Tušek je pohvalio suradnju ova dva tijela te istaknuo kako AZTN unatoč potkapacitiranosti

uspješno rješava vrlo zahtjevne predmete u obje svoje nadležnosti. Također je izrazio želju da se ovakvi radni sastanci češće održavaju.

4. Sektorska istraživanja tržišta

AZTN provodi sektorska istraživanja u cilju boljeg razumijevanja strukture i odnosa na pojedinim mjerodavnim tržištima. Dubinske analize tržišta i istraživanje određenih praksi na nekom tržištu često otkrivaju nepravilnosti koje nisu u skladu s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja te AZTN-u daju osnovu za pokretanje postupaka protiv poduzetnika. Upravo poznavanje brojnih tržišta i odnosa na njima, dinamike njihovog razvoja, načina njihovog funkcioniranja te analiza regulatornog okvira za pojedine djelatnosti, preduvjeti su za učinkovitu provedbu propisa iz nadležnosti AZTN-a.

Sektorska istraživanja postaju izvor podataka za mišljenja i preporuke koje AZTN upućuje Vladi RH, tijelima državne uprave, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, u cilju uklanjanja zapreka pristupu tržištu koje su posljedica neadekvatnog regulatornog okvira. Budući da AZTN rezultate sektorskih istraživanja javno objavljuje, ona na taj način postaju neodvojivi dio aktivnosti AZTN-a vezanih uz promicanje tržišnog natjecanja odnosno jačanje kulture tržišnog natjecanja.

AZTN je tijekom 2023. godine proveo tri opsežna sektorska istraživanja tržišta, a to su: tržište distributivne trgovine na malo i veliko mješovitom robom, pretežno hranom, pićima i higijenskim proizvodima za domaćinstvo u RH u 2022. godini, tržište tiska u RH u 2022. godini i istraživanje tržišta prodaje motornih goriva u RH.

U nastavku se daje prikaz rezultata provedenih sektorskih istraživanja u 2023. godini.

4.1. Istraživanje tržišta distributivne trgovine na malo i veliko mješovitom robom, pretežno hranom, pićima i higijenskim proizvodima za domaćinstvo u RH u 2022. godini⁹⁰

AZTN je proveo istraživanje tržišta trgovine na malo mješovitom robom, pretežno hranom, pićima i higijenskim proizvodima za domaćinstvo u Republici Hrvatskoj u 2022. godini. U predmetnom istraživanju trgovine na malo mješovitom robom za 2022. godinu uzorak su činili poduzetnici, njih 45, koji prema ostvarenim prihodima predstavljaju najznačajnije poduzetnike koji djeluju na tržištu trgovine na malo mješovitom robom.

⁹⁰https://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads//2024/01/Trgovina-na-malo-2022_prikaz-stanja_final.pdf

Tri su trgovca na malo manje u uzorku za 2022. u odnosu na prethodno istraživanje za 2021. godinu, Pemo, Lonia Trgovina i Trgostil. Pemo i Lonia trgovina su integrirani u sustav Studenca (Studenac Market) te brisani iz sudskog registra u ožujku 2023. (Pemo), odnosno u svibnju 2023. godine (Lonia Trgovina). Poduzetnik Trgostil d.d. je s danom 21. rujna 2022. pripojen poduzetniku Trgovina Krk d.d. te je 10. studenoga 2022. godine brisan iz sudskog registra. Trgovina Krk d.d. je preuzela sve obveze i prava koje je imao Trgostil, a riječ je o transakciji unutar Grupe Čakovečki mlinovi.

Prihodi iz trgovine na malo mješovitom robom u RH svih trgovaca iz uzorka AZTN-a u promatranoj 2022. godini iznosili su 50,2 milijardi kuna. U 2022. bilježi se nominalan rast prihoda u iznosu od 6,8 milijardi kuna u odnosu na prethodnu 2021. godinu, u kojoj su iznosili 43,4 milijarde kuna, što pokazuje da tržište trgovine na malo bilježi rast u iznosu od 15,7 posto.

Prvi put se bilježi zbirni prihod trgovaca na malo iz uzorka u iznosu više od 50 milijardi kuna, na što je izvjesno učinak imala i činjenica inflatornih kretanja općenito te naročito u dijelu koji se odnosi na komponentu hrane i bezalkoholnih pića u indeksu potrošačkih cijena.

U 2022. godini zbirno se bilježi 4996 prodajnih mjesta svih trgovaca iz uzorka AZTN-a te rast ukupnog broja svih prodajnih mjesta, 171 prodajno mjesto više u odnosu na prethodnu 2021. godinu, što predstavlja rast od 3,5 posto.

Ukupna neto prodajna površina svih prodajnih mjesta anketiranih poduzetnika u 2022. godini iznosila je nešto manje od 1,54 milijuna kvadratnih metara te se bilježi rast neto prodaje površine u iznosu od 31700 kvadratnih metara u odnosu na prethodnu 2021. godinu, što predstavlja rast od 2,1 posto.

Struktura i trendovi tržišta trgovine na malo mješovitom robom u 2022. godini

Najveći trgovac na malo mješovitom robom u 2022. godini je Konzum plus. Njegov tržišni udio u promatranoj 2022. iznosio je 20-30 posto i bilježi neznatan pad tržišnog udjela u odnosu na 2021., usprkos dvoznamenkastom rastu prihoda u trgovini na malo mješovitom robom. U 2022. godini je imao 628 prodajnih mjesta (u prethodnoj 2021. godini 620).

Ovdje se naglašava kako se gore navedeni podatak o tržišnom udjelu Konzuma plus, kao i svi ostali tržišni udjeli poduzetnika prikazuju u rasponu podataka, a ne u točnom iznosu iz razloga što su isti izvedeni iz dostavljenih podataka koji su od samih poduzetnika naznačeni kao poslovna tajna. Također, treba naglasiti kako su iznosi prihoda izraženi u hrvatskim kunama s obzirom na to kako je riječ o istraživanju za 2022. godinu te su tako traženi i dostavljani podaci AZTN-u od samih poduzetnika.

Nadalje, bilježi se nastavak trenda rasta prihoda u trgovini na malo mješovitom robom članica Schwarz Grupe. Lidl u 2022. godini bilježi dvoznamenkasti rast prihoda prema relativnim pokazateljima. Tržišni udio Lidla u promatranoj 2022. iznosio je 10-20 posto. Druga članica Schwarz grupe, Kaufland, također bilježi rast prihoda i tržišni udio u promatranoj 2022. godini u iznosu 5-10 posto. Zbirno, obje članice Schwarz grupe u 2022. bilježe tržišni udio 20-30 posto.

Pozitivan trend rasta prihoda u trgovini na malo mješovitom robom u promatranoj 2022. godini bilježi 39 poduzetnika. Za usporedbu, u prethodnoj 2021. ukupno 38 poduzetnika bilježilo je rast prihoda trgovine na malo mješovitom robom u odnosu na 2020. godinu.

Najveći nominalni rast prihoda u trgovini na malo mješovitom robom u 2022. godini bilježi Studenac, zatim Lidl, Konzum plus (sva tri bilježe rast u iznosu višem od jedne milijarde kuna). Slijede Plodine, Spar i Kaufland (nominalni rast iznosi između 500 milijuna kuna i jedne milijarde). Značajan rast prihoda u trgovini na malo mješovitom robom Studenca u 2022. godini primarno je rezultat pripajanja prije svega Lonia Trgovine i Pema, kao i Duravita i Korduna, manjih lokalnih trgovaca na malo. Studenac je u 2022. godini po broju prodajnih mjesta i dalje na prvom mjestu (1200 prodajnih mjesta), no ista su pretežno malog formata tipa male prodavaonice i samoposluge.

U 2022. godini bilježi se značajan rast tržišnog udjela Eurospina na nacionalnoj razini i pomak sa 17. na 13. poziciju.

U promatranoj 2022. godini rast prihoda u trgovini na malo mješovitom robom bilježe i regionalni trgovci i to: Ribola, Boso, KTC, Mlin i pekare i NTL koji bilježe rast prihoda u trgovini na malo mješovitom robom u iznosu od 50 do 100 milijuna kuna, kao i neki manji lokalni trgovci, primjerice La-vor Trade i Djelo, Trgocentar, Zabok, Bakmaz, Slavonija-Bošković i Robin (svi su rasli u iznosima od 20 do 40 milijuna kuna).

„Top 10“ u promatranoj 2022. izgleda ovako: Konzum plus, Lidl, Plodine, Spar, Kaufland, Studenac, Tommy, KTC, Trgovina Krk, NTL.

Promjenu u 2022. godini u odnosu na 2021. predstavlja činjenica da je Trgovina Krk prvi put pozicionirana u „Top 10“ trgovaca na malo po ostvarenom prihodu od trgovine na malo mješovitom robom i nalazi se na devetoj poziciji. Također, Spar je skočio na četvrtu poziciju, a Studenac na šestu.

Najveći porast tržišnog udjela unutar prvih deset trgovaca na malo mješovitom robom u 2022. godini u odnosu na prethodnu 2021. bilježi Studenac, zatim slijede Lidl i Trgovina Krk. Bilježi se rast regionalnog trgovca Trgovina Krk primarno kao posljedica pribrajanja prihoda povezanog poduzetnika Trgostil (Grupa Čakovečki mlinovi).

Smanjenje asimetrije i blagi rast koncentriranosti tržišta

Na mjerodavnom tržištu trgovine na malo u 2022. godini bilježi se daljnje smanjenje asimetrije, odnosno razlike između lidera na tržištu Konzuma plus i drugog trgovca na malo Lidla, promatrano kroz ostvareni tržišni udio.

U 2022. bilježi se određena promjena koncentriranosti tržišta temeljem pokazatelja koncentriranosti CR10, odnosno ostvarenih udjela prvih deset trgovaca na malo mješovitom robom, koji u promatranoj 2022. godini iznosi 86,4 dok je u prethodnoj 2021. iznosila 83,5. Rast pokazatelja CR10 je primarno iz razloga rasta tržišnog udjela Studenca i Trgovine Krk.

Ako se promatra prvih pet trgovaca na malo, rezultati istraživanja pokazuju kako pokazatelj koncentriranosti CR5 u 2022. godini iznosi 66,2, isto kao u prethodnoj 2021. godini. Odnosno, ne bilježi se promjena već se unutar 5 najvećih trgovaca (Konzum, Lidl, Plodine, Spar, Kaufland) bilježe drukčije vrijednosti tržišnih udjela odnosno drukčija „raspodjela“ tržišnih udjela u 2022. u odnosu na 2021. godinu.

Usporedbe radi, prema javno dostupnim podacima austrijskog tijela nadležnog za tržišno natjecanje (BWB), na austrijskom maloprodajnom tržištu prva četiri najveća trgovca na malo mješovitom robom u 2022. godini (Spar, Rewe, Hofer, Lidl) zbirno bilježe tržišni udio u iznosu od 91 posto, odnosno pokazatelj koncentriranosti CR4 iznosi 91. Drugim riječima, manji broj trgovaca, njih četiri, u Austriji bilježi veći zajednički tržišni udio nego pet najvećih trgovaca u RH. Navedeno upućuje na zaključak kako je koncentriranost maloprodajnog tržišta u RH niža u odnosu na ovdje navedeno austrijsko maloprodajno tržište za koje postoje dostupni podaci.

Ako se promatra pokazatelj Herfindahl-Hirschmanov indeks (HH indeks – HHI), rezultati istraživanja pokazuju kako isti za 2022. iznosi 1.405, iz čega se može zaključiti kako je tržište trgovine na malo mješovitom robom na razini RH slabo koncentrirano. Drugim riječima, zaključuje se i nadalje o konkurentnoj strukturi tržišta trgovine na malo mješovitom robom u RH.

Promjene u redoslijedu trgovaca po županijama i gradovima

Županije i Grad Zagreb

U promatranoj 2022. rast prihoda bilježi se u svih 20 županija i u Gradu Zagrebu, isto kao i u 2021. godini. Najviši prihod iz maloprodaje bilježi se u Gradu Zagrebu (8,7 milijardi kuna), zatim u Splitsko-dalmatinskoj (6,7 milijardi kuna), Primorsko-goranskoj (4,5 milijardi kuna) te Istarskoj županiji (nešto više od 4 milijarde kuna), Zagrebačkoj (3,4 milijarde kuna), Zadarskoj (3,3 milijardi kuna) te u Osječko-baranjskoj županiji (2,5 milijardi kuna).

Najveći nominalni rast prihoda u trgovini na malo mješovitom robom koji su ostvarili trgovci iz uzorka po pojedinom regionalnom tržištu (Grad Zagreb i dvadeset županija) u promatranoj 2022. godini bilježi Splitsko-dalmatinska županija u kojoj rast prihoda iznosi nešto više od jedne milijarde kuna (rast od 18,7 posto u odnosu na 2021.). Zatim slijedi Grad Zagreb u kojem se bilježi rast prihoda od 870 milijuna kuna (rast od 11,1 posto u odnosu na 2021.), Istarska županija u kojoj se bilježi rast prihoda od 785 milijuna kuna (rast od 24,2 posto u odnosu na 2021.) te Primorsko-goranska županija u kojoj se u 2022. godini bilježi rast prihoda od 694 milijuna kuna u odnosu na 2021. godinu (rast od 15 posto u odnosu na 2021.). Na značajan rast ostvarenih prihoda u trgovini na malo mješovitom robom u Splitsko-dalmatinskoj, Istarskoj i Primorsko-goranskoj županiji izvjesno je utjecao rast turističkih pokazatelja i potrošnje u tim županijama.

U Gradu Zagrebu i u šest županija (Splitsko-dalmatinska, Primorsko-goranska, Istarska, Zagrebačka, Zadarska i Osječko-baranjska županija) ostvareno je nešto manje od dvije trećine (65,8 posto) od ukupnog prihoda u trgovini na malo mješovitom robom u RH u 2022. godini, čime je nastavljen trend iz prethodnih godina, uz blago povećanje istog pokazatelja u odnosu na 2021. godinu (65,4 posto).

Promatrajući trgovce na malo po Gradu Zagrebu i županijama pojedinačno, Konzum plus je vodeći trgovac na malo u Gradu Zagrebu i šest županija (Zagrebačka, Krapinsko-zagorska,

Varaždinska, Karlovačka, Ličko-senjska te Osječko-baranjska županija), jednako kao u prethodnoj 2021. godini.

Članice Schwarz grupe vodeće su u četiri županije. Lidl je vodeći trgovac u Koprivničko-križevačkoj i Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, dok je Kaufland vodeći trgovac na malo u Brodsko-posavskoj i Požeško-slavonskoj županiji, jednako kao u prethodnoj 2021. godini.

Nadalje, promatrano po vodećim trgovcima u županijama, bilježi se jedna promjena u 2022. godini jer je u Dubrovačko-neretvanskoj županiji vodeći trgovac na malo postao Studenac, kojem je to ujedno prva županija u kojoj je postao lider. Isto je rezultat pripajanja nekadašnjeg lokalnog trgovca na malo Pema te Studenac bilježi pomak s treće na prvu poziciju u toj županiji.

Tommy je i nadalje vodeći trgovac na malo u tri županije u Jadranskoj regiji, u matičnoj Splitsko-dalmatinskoj županiji, Šibensko-kninskoj županiji te u Zadarskoj županiji.

U promatranoj 2022. godini KTC je najveći trgovac u Virovitičko-podravskoj županiji, dok je Mlin i pekare i dalje tržišni lider u Sisačko-moslavačkoj županiji. Boso je dugogodišnji lider u Vukovarsko-srijemskoj županiji. Trgovina Krk je najveći trgovac na malo mješovitom robom u Međimurskoj županiji, a isto se temelji na pripajanju čakovečkog Metssa u 2021. godini. Pripajanjem Trgostila u 2022. godini poduzetnik Trgovina Krk proširio se na područje deset županija i Grada Zagreba s preko 400 prodajnih mjesta, ne računajući specijalizirana prodajna mjesta.

Gradovi Split, Rijeka, Osijek

Promatrano po gradovima, u Splitu je Tommy zadržao prvu poziciju, uz blago smanjenje tržišnog udjela. U Splitu se bilježi nastavak trenda rasta, odnosno u 2022. godini bilježi se rast prihoda u trgovini na malo u odnosu na 2021. (isto važi za Rijeku i Osijek). Isto je izvjesno posljedica rasta turističkog prometa, ali i utjecaja inflatornih kretanja. Bilježi se jedna promjena u poretku jer je Spar u Splitu na trećoj poziciji prestigao Konzum plus.

U Rijeci su Plodine i nadalje tržišni lider u trgovini na malo mješovitom robom, uz blago smanjenje tržišnog udjela.

U Osijeku je Konzum plus i nadalje najveći trgovac na malo mješovitom robom, uz blago smanjenje tržišnog udjela.

Supermarketi i dalje dominantan tip prodajnog mjesta

Rezultati istraživanja pokazali su kako je u supermarketima ostvaren najveći iznos prihoda u djelatnosti trgovine na malo mješovitom robom u RH u 2022. godini u iznosu od 25,8 milijardi kuna. U usporedbi s 2021., bilježi se rast od 4,1 milijarde kuna odnosno 18,8 posto.

Slijede hipermarketi u kojima je u 2022. godini ostvaren prihod od 10,3 milijarde kuna i bilježi se rast od 900 milijuna kuna u odnosu na 2021. godinu, odnosno 9,8 posto

U samopslugama je u 2022. godini ostvaren prihod od 10 milijardi kuna i bilježi se rast od 1,1 milijarde kuna u odnosu na 2021. godinu, odnosno 12,6 posto.

U malim prodavaonicama je u 2022. godini ostvaren ukupan prihod od 4,1 milijarde kuna što je rast od 670 milijuna kuna u odnosu na 2021. godinu, odnosno 19,4 posto.

Supermarketi kao tip prodajnog mjesta i nadalje su dominantni u strukturi prodaje prema kriteriju ostvarenog prihoda, kao i prema kriteriju neto prodajne površine. U promatranj 2022. godini u trgovini na malo mješovitom robom izrazito dominira kupovina u supermarketima i hipermarketima jer više od dvije trećine, preciznije 71,9 posto ukupnog prihoda u trgovini na malo mješovitom robom, ostvareno je prodajom u supermarketima (51,5 posto) i hipermarketima (20,4 posto).

U ukupnom broju prodajnih mjesta prema tipu, u 2022. godini najviše je kao i prethodne 2021. godine, samoposluga – nešto više od 42 posto, a zatim slijede male prodavaonice – 39 posto, supermarketi s udjelom od 16 posto te hipermarketi s udjelom od tri posto, slično kao u prethodnoj 2021., uz rast udjela samoposluga i malih prodavaonica. Ujedno se bilježi jače izražen rast broja prodajnih mjesta u dva tipa prodajnog mjesta (male prodavaonice, supermarketi), dok se kod samoposluga i hipermarketa bilježi slabije izražen rast broja prodajnih mjesta.

Prema kriteriju neto prodajne površine, u promatranj 2022. godini najveći udio u strukturi ukupne neto prodajne površine imaju i dalje supermarketi koji čine nešto više od 48 posto ukupne neto prodajne površine. Slijede hipermarketi s udjelom od 22 posto. Oba navedena tipa su prodajna mjesta velikog formata te je stoga i neto prodajna površina u istima najveća. Zatim slijede samoposluge s udjelom od 22 posto i male prodavaonice s udjelom oko osam posto. Jedini tip prodajnog mjesta koji bilježi blago smanjenje neto prodajne površine su hipermarketi.

Online prodaja i programi vjernosti trgovaca na malo

Prema rezultatima istraživanja, online prodaja mješovite robe i dalje nije značajna u ukupnoj strukturi prihoda u trgovini na malo mješovitom robom promatrano po pojedinom trgovcu na malo. U strukturi prihoda u trgovini na malo mješovitom robom najveći i pretežiti iznos online prodaje u 2022. godini odnosi se na Konzum plus.

14 trgovaca na malo primjenjuje „Program vjernosti“ (lojalnosti). Dva su trgovca na malo manje u odnosu na 2021. godinu, no razlog tomu je to što su ta dva trgovca prestala obavljati djelatnost trgovine na malo jer su pripojeni drugom poduzetniku. Radi se o Lonia Trgovini i Pemu, čije je programe vjernosti preuzeo Studenac koji je i ranije imao vlastiti program vjernosti. Ujedno se ne bilježi niti jedan novi trgovac koji bi počeo primjenjivati „Program vjernosti“. Najveći broj članova u pojedinom programu vjernosti u 2022. godini bilježi Konzum plus, zatim slijede Lidl i Kaufland, članice Schwarz Grupe te Studenac.

Od regionalnih trgovaca na malo s većim brojem članova u pojedinom programu vjernosti ističu se Robin i Dergez.

Trgovačke marže

Kao i u prethodnom istraživanju za 2021. godinu, AZTN je u 2022. godini ponovo utvrđivao pokazatelje u odnosu na prosječne marže trgovaca za osam kategorija roba. To su sljedeće kategorije roba: meso i mesne prerađevine, meso peradi i jaja, pekarski proizvodi (kruh, peciva), mlijeko i mliječni proizvodi, svježe voće i povrće, bezalkoholna pića i vode, konditorski proizvodi (keksi, čokolade, bomboni i dr.) i osnovni prehrambeni proizvodi (brašno, šećer, riža, rezanci, jestiva ulja i dr.).

Pritom je AZTN komparativno analizirao pokazatelje marži za 2022. u odnosu na 2021. godinu te pokazatelje marži u razdoblju lipanj 2023. (posljednjem razdoblju u odnosu na vrijeme zaprimanja odgovora iz upitnika anketiranih trgovaca na malo) u odnosu na kraj 2022. godine.

Rezultati istraživanja pokazuju kako su prosječne marže za prehrambene proizvode u 2022. godini i u razdoblju lipanj 2023. najviše u kategoriji pekarskih proizvoda i konditorskih proizvoda, a relativno su visoke i u kategoriji svježeg voća i povrća.

Kada se uspoređuju prosječne marže u 2022. u odnosu na 2021. godinu, od osam promatranih kategorija roba, u sedam kategorija bilježi se neznatan rast prosječnih marži, dok se u kategoriji osnovnih prehrambenih proizvoda bilježi blago smanjenje prosječne marže.

Međutim, iz recentnijih pokazatelja marži za razdoblje lipanj 2023. u odnosu na pokazatelje iz 2022. godine, proizlazi zaključak o smanjenju prosječnih marži u šest promatranih kategorija roba (meso peradi i jaja, pekarski proizvodi, mlijeko i mliječni proizvodi, svježe voće i povrće, bezalkoholna pića i vode te osnovni prehrambeni proizvodi), dok su u dvije kategorije roba (meso i mesne prerađevine, konditorski proizvodi) prosječne marže u bitnome jednake kao u 2022. godini⁹¹.

4.2. Istraživanje tržišta tiska u RH u 2022. godini⁹²

AZTN je proveo redovito istraživanje tržišta tiska u Republici Hrvatskoj, a uzorak su predstavljala 32 novinska nakladnika i distributera tiska. Analizom su obuhvaćena tržišta naklade tiska (općeinformativni dnevnicima i tjednicima), tržišta oglašavanja u općeinformativnim dnevnicima i tjednicima te tržišta trgovine tiskom na području RH.

Provedeno istraživanje upućuje da se u 2022. godini u odnosu na 2021. bilježi nešto blaži pad prodane naklade dnevnika i tjednika, koji je u prethodnoj 2021. godini u odnosu na 2020. bio jače izražen, kao i pad prihoda od oglašavanja kao bitna promjena u dnevnicima i tjednicima, za razliku od prethodne 2021. godine, kada se bilježio rast prihoda od oglašavanja u dnevnicima i tjednicima.

Ujedno je to nastavak višegodišnjeg trenda pada prodanih naklada, ali i financijskih pokazatelja stanja na tržištu, uz promjenu trenda na tržištu trgovine na malo tiskom, odnosno blagi rast trgovine na malo tiskom u 2022. godini u odnosu na 2021.

⁹¹Navodi se kako su određeni prehrambeni proizvodi, a koji su ovdje i u promatranim kategorijama roba istraživanja AZTN-a, obuhvaćeni Odlukom o izravnim mjerama kontrole cijena određenih prehrambenih proizvoda („Narodne novine“, br. 104/22., 5/23., 31/23. i 37/23.).

⁹² <https://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads//2023/07/Prikaz-stanja-trazista-tiska-2022-3.pdf>

U usporedbi s 2021., pad prodanih naklada u promatranj 2022. godini za općeinformativne dnevnik e iznosi 11 posto, a za tjednik e 15 posto, što je ujedno slabije izražen trend pada prodane naklade dnevnika u usporedbi s prethodnim istraživanjem za 2020. godinu.

No, kod tjednika se bilježi jače izražen trend pada prodane naklade (15 posto u 2022. godini, pet posto u 2021.).

U 2022. godini prodana naklada svih općeinformativnih dnevnika u RH iznosila je 33 milijuna komada, a općeinformativnih tjednika oko 1,9 milijuna komada. U djelatnosti prodane naklade općeinformativnog tiska u 2022. godini najprodavanije tiskovine su i dalje novinskog nakladnika 24sata d.o.o. i to općeinformativni dnevnik „24 sata“, a kod nakladnika općeinformativni tjednik „Međimurje“ nakladnika List Međimurje d.o.o.

Na tržištu se u 2022. godini pojavio novi tjednik, „Zadarski tjednik“, a bilježe se i određene promjene nakladnika za pojedinu tiskovinu i to za „Bjelovarski list“ i „Hrvatski tjednik“.

U djelatnosti oglašavanja u 2022. godini u odnosu na 2021. bilježi se trend pada prihoda od oglašavanja u općeinformativnim dnevnicima (deset posto) i u općeinformativnim tjednicima (jedan posto) uz promjenu trenda.

U odnosu na tržište trgovine na veliko tiskom, jedini distributer tiska u RH bio je Tisak plus, koji u 2022. godini bilježi slabije izražen trend pada prihoda u odnosu na prethodno istraživanje za 2021. godinu. Ujedno bilježi nastavak trenda pada broja svojih kupaca u distribuciji tiska za daljnju prodaju.

U odnosu na tržište trgovine na malo tiskom, ostvaren je blagi rast ukupnih prihoda od trgovine na malo tiskom u RH u 2022. godini u odnosu na prethodnu 2021. od 0,6 posto uz pozitivni trend rasta na ovom tržištu jer je u 2021. zabilježen pad prihoda od trgovine na malo tiskom u iznosu od deset posto.

Pad navedenih prihoda bilježe Tisak plus i Inovine, kao poduzetnici s najvećim brojem specijaliziranih maloprodajnih mjesta, uz napomenu da Tisak plus bilježi slabije izražen pad prihoda od trgovine na malo tiskom od Inovina promatrano u postotnom iznosu.

TISAK plus maloprodajnu mrežu na teritoriju RH krajem 2022. godini činilo je 769 prodajnih mjesta uz 47 prodajnih mjesta manje u 2022. godini u odnosu na 2021. Ranije navedeno upućuje na nastavak trenda smanjivanja broja prodajnih mjesta TISKA plus.

Inovine također bilježe smanjenje broja prodajnih mjesta za devet prodajnih mjesta.

Nakladnici u segmentu općeinformativnih dnevnika u 2022. godini kao najprodavanijeg tiska direktnom su prodajom tiska (kroz pretplatu i djelomično kolportažu) blago povećali prihode od trgovine na malo tiskom. Radi se o relativno značajnom udjelu ukoliko se promatra ukupnost svih segmenta tržišta u distribucijskom lancu opskrbe krajnjih potrošača tiskom, jer zbirni prihod od trgovine na malo tiskom za najveće nakladnike dnevnika (Hanza Media Grupa odnosno „Jutarnji list“ i „Slobodna Dalmacija“ te Styria Grupa odnosno Večernji list d.o.o. i 24sata d.o.o.) u 2022. godini iznosi 100-110 milijuna kuna, dok zbirni prihod specijaliziranih trgovaca tiskom (TISAK plus d.o.o., Inovine d.d. i Fibus d.o.o.) u 2022. godini iznosi 130-140 milijuna kuna.

Za razliku od prethodne 2021. godine, u promatranoj 2022. godini određeni broj novinskih nakladnika dnevnika kroz pretplatu je zabilježilo rast prihoda od trgovine na malo tiskom, njih četiri: Hanza Media d.o.o., 24sata d.o.o. s većim nominalnim rastom prihoda te Novi list d.d. i Glas Istre Novine d.o.o. (Glas Istre Grupacija) s manjim rastom prihoda od trgovine na malo tiskom. Od nakladnika općeinformativnih tjednika, najveći prihod od maloprodajne djelatnosti kroz pretplatu bilježe nakladnici Nacional News Corporation („Tjednik Nacional“), Lasica d.o.o. (tjednik „Posavska Hrvatska“) te Varaždinske vijesti d.d.

I nadalje je dominantna prodaja putem specijaliziranih trgovina tiska (54 posto u strukturi promatranih poduzetnika) pri čemu su u obzir uzeti TISAK plus d.o.o., Inovine d.d. i Fibis d.o.o., gdje prije svega TISAK plus d.o.o. ima najznačajniji učinak. U usporedbi s 2021. godinom bilježi se blagi pad navedenog pokazatelja jer je isti u ukupnoj strukturi prihoda na malo tiskom iznosio 56 posto.

Najveći nakladnici općeinformativnih dnevnika, Hanza Media Grupa i Styria grupa sa svojim nakladnicima bilježe najveći broj elektroničkih publikacija, kao i prihod od oglašavanja u istima.

Po pitanju broja elektroničkih publikacija, u istraživanju je utvrđeno da nakladnik Večernji list d.o.o. u portfelju ima 12 elektroničkih publikacija, od toga pet vlastitih domena i sedam poddomena. Drugi nakladnik koji je također članica Styria Grupe, 24sata d.o.o., ima deset elektroničkih publikacija, od toga su dvije glavne domene te osam poddomena. Hanza Media d.o.o. je navela također deset elektroničkih publikacija.

Najveći prihod od oglašavanja u elektroničkim publikacijama u 2022. godini bilježe nakladnici 24sata d.o.o., zatim slijedi Hanza Media d.o.o. te Večernji list d.o.o. Najveći nakladnici općeinformativnih tjednika bilježe manji broj elektroničkih publikacija i prihode od oglašavanja u istima. Primjerice, Nacional News Corporation d.o.o. ima dvije elektroničke publikacije.

4.3. Istraživanje tržišta prodaje motornih goriva u RH⁹³

AZTN je krajem kolovoza 2022. godine pokrenuo istraživanje tržišta prodaje motornih goriva u RH s ciljem utvrđivanja svih relevantnih činjenica u vezi s tržištem motornih goriva u RH.

Povod za provođenje ovog sektorskog istraživanja, među ostalim, bio je poremećaj na tržištu naftnih derivata, odnosno značajniji rast cijena motornih goriva u RH u razdoblju prije početka istraživanja, kao posljedica rasta cijena nafte i naftnih derivata na svjetskom tržištu, koji je u bitnom bio uzrokovan poteškoćama u lancima proizvodnje i distribucije goriva.

U tom je smislu namjera pokretanja predmetnog sektorskog istraživanja bila prikupiti podatke i utvrditi činjenice i okolnosti na tržištu prodaje motornih goriva u RH, a koje nisu nužno bile vezane uz te globalne trendove.

⁹³ <https://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads//2024/05/Priopcenje-motorna-goriva-RH.pdf>

Također, cilj istraživanja bio je utvrditi činjenice u vezi s mehanizmom određivanja cijena motornih goriva koja se prodaju u specijaliziranim prodavaonicama – benzinskim postajama u RH kao i utvrditi činjenice o maloprodajnim cijenama motornih goriva u razdoblju 2021. do 2022. godine. AZTN je promatrao cijene goriva u razdoblju od 15. listopada 2021. kada je donesena prva Uredba o utvrđivanju najviših maloprodajnih cijena naftnih derivata Vlade RH („Narodne novine“, br. 112/21.) kojom je bila određena maksimalna maloprodajna cijena s porezom na dodanu vrijednost za tri motorna benzina i jedno dizelsko gorivo. Pritom su detaljno analizirane cijene i marže trgovaca za dva razdoblja i to od 25. do 31. siječnja 2022. te od 8. do 22. studenoga 2022. godine i to ciljano zbog komparativne analize ova dva razdoblja, iz razloga jer je u prvom promatranom razdoblju, u siječnju 2022. godine, na snazi bila Uredba o prestanku važenja Uredbe o utvrđivanju najviših maloprodajnih cijena naftnih derivata („Narodne novine“, br. 133/21.) koja je stupila na snagu 6. prosinca 2021. godine, a kojom cijene goriva određeno vrijeme nisu bile regulirane, i u drugom razdoblju, u studenome 2022. godine, u kojem su cijene goriva bile regulirane.

U proizvodnom smislu mjerodavnog tržišta, predmetno istraživanje obuhvatilo je tržište prodaje motornih goriva, primarno motornih benzina, dizelskih goriva te UNP - auto plina. U predmetnom istraživanju utvrđivane su činjenice primarno u odnosu na tržište trgovine na malo motornim gorivima. Nadalje, s obzirom na determiniranost stanja na tržištu maloprodaje kroz komercijalne i ugovorne odnose s poduzetnicima na uzlaznim razinama tržišta, istraživanjem je u tom smislu obuhvaćeno i tržište trgovine na veliko motornim gorivima. U zemljopisnom smislu, predmetno istraživanje obuhvatilo je cjelokupan teritorij RH.

Postavljeni ciljevi istraživanja bili su analizirati zakonodavni i institucionalni okvir tržišta prodaje motornih goriva u RH, utvrditi moguće pravne i/ili činjenične zapreke pristupa tržištu veleprodaje i maloprodaje motornim gorivima u RH, utvrditi opće i kvantitativne pokazatelje stanja na tržištu motornih goriva u RH i tržišni položaj pojedinog poduzetnika, regulatorni okvir određivanja cijena motornih goriva, činjenice o maloprodajnim cijenama motornih goriva (Eurosuper 95 bez aditiva, Eurosuper 95 s aditivima, Eurodizel bez aditiva, Eurodizel s aditivima, UNP – auto plin) u razdoblju 2021. i 2022. godine, i to način određivanja cijena motornih goriva, primjenu formule pri izračunu maloprodajnih cijena, strukturu maloprodajnih cijena goriva u 2022. godini, primjenu različitih cijena ovisno o zemljopisnoj lokaciji benzinske postaje, oporezivanje motornih goriva i naknade, odnosu kupaca i dobavljača, uključujući i činjenice u svezi nabavnih cijena motornih goriva u 2022. godini te utvrditi činjenice u vezi s ugovornim odnosima između trgovaca na veliko - dobavljača motornih goriva i trgovaca na malo motornim gorivima i ukapljenim naftnim plinom (auto plin). Također, cilj je bio izvršiti uvid u komparativna istraživanja drugih nacionalnih tijela za tržišno natjecanje.

Samo istraživanje provedeno je putem anketnog upitnika poslanog svim bitnim dionicima na tržištu, uključujući velike, srednje velike i male trgovce motornim gorivima (ukupno 22 poduzetnika) koji posluju na maloprodajnoj i/ili veleprodajnoj razini tržišta. Nakon zaprimanja osnovnih informacija od Hrvatske energetske regulatorne agencije (dalje u tekstu: HERA) i HGK, detaljni upitnici anketiranim poduzetnicima iz uzorka poslani su u više faza i to u razdoblju od sredine studenoga 2022. godine do početka lipnja 2023. godine. Uzorak poduzetnika za anketni upitnik primarno je određen temeljem baze podataka HERE i HGK, a dodatno temeljem podataka i očitovanja koje su AZTN-u dostavili poduzetnici obuhvaćeni ovim istraživanjem u prvoj fazi istraživanja.

Dodatno je poslan dopis i Udruzi malih distributera motornih goriva (dalje u tekstu: UMDG), čijih 40 članova pretežito posluje na maloprodajnoj razini tržišta prodaje motornih goriva.

Istraživanjem nije obuhvaćeno uzlazno tržište koje se odnosi na rafinerijsko poslovanje, budući da je u promatranom razdoblju jedina rafinerija u RH bila zatvorena zbog remonta. Drugim riječima, opskrba gorivima potrošača u RH u promatranom razdoblju u bitnome se odvijala putem uvoza odnosno unosa iz drugih zemalja.

AZTN je izvršio uvid i u relevantne komparativne sektorske studije. Naime, više nacionalnih tijela u 2022. godini provelo je istraživanje tržišta motornih goriva iz razloga poremećaja na tržištu naftnih derivata odnosno značajnijeg rasta cijena. Rezultati provedenih istraživanja tih tijela u bitnome se odnose na zaključke kako više cijene goriva na većini nacionalnih tržišta nisu uzrokovane nedozvoljenim aktivnostima poduzetnika - trgovaca motornim gorivima ili nedostatkom konkurencije među benzinskim postajama, već su uzrokovane rastom globalnih cijena nafte i/ili proizvodnim cijenama rafinerija zbog globalne energetske situacije. Također, zaključci promatranih studija u bitnome navode kako je potrebno razlikovati kretanje cijena koje je u skladu s učinkovitim tržišnim natjecanjem na tržištima motornih goriva i ono koje bi trebalo izazvati zabrinutost regulatora.

Rezultati predmetnog istraživanja tržišta prodaje motornih goriva u RH nisu ukazali na indicije o mogućim zabranjenim aktivnostima poduzetnika kroz potencijalne zabranjene sporazume. Međutim, s obzirom na određena očitovanja poduzetnika zaprimljena u ovom istraživanju, AZTN će nastaviti pratiti tržište prodaje motornih goriva i poduzimati daljnje potrebne korake u slučaju sumnje na kršenje odredaba propisa o tržišnom natjecanju.

5. Sudska kontrola odluka AZTN-a iz područja zaštite tržišnog natjecanja

Protiv rješenja AZTN-a u području zaštite tržišnog natjecanja nije dopuštena žalba, ali nezadovoljna stranka može tužbom pokrenuti upravni spor pred VUSRH-om, u roku od 30 dana od dana dostave rješenja. VUSRH o tužbi odlučuje u vijeću sastavljenom od tri suca.

Tužbu protiv rješenja AZTN-a kojim se utvrđuje povreda ZZTN-a i članka 101. ili članka 102. UFEU-a i izriču novčane kazne, može podnijeti nezadovoljna stranka u postupku. Tužbu protiv rješenja AZTN-a kojim se odbacuje inicijativa za pokretanje postupka jer nema uvjeta za njegovo pokretanje i rješenja kojim se obustavlja postupak, može podnijeti i podnositelj inicijative, odnosno osoba kojoj su rješenjem AZTN-a utvrđena ista postupovna prava kao i podnositelju inicijative.

Tužba se može podnijeti zbog:

- povrede propisa materijalnog prava o tržišnom natjecanju,
- bitne povrede odredbi o postupku,
- pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja,
- pogrešne odluke o upravno-kazenoj mjeri i drugim pitanjima o kojima odlučuje AZTN.

Protiv odluke VUSRH-a kojom se odbija tužbeni zahtjev tužitelja u upravnom sporu odnosno kojom se potvrđuje zakonitost odluke AZTN-a može se podnijeti ustavna tužba u slučajevima uređenim Ustavom RH⁹⁴, primjerice kada nezadovoljna stranka smatra da joj je povrijeđeno pravo na pravično suđenje (članak 29. stavak 1. Ustava RH) ili kada smatra da je došlo do povrede zakonitosti pojedinačnih akata državne uprave i tijela s javnim ovlastima i njihovoj sudskoj kontroli (članak 19. Ustava RH).

U svih šest presuda koje je donio u 2023. godini u području zaštite tržišnog natjecanja, VUSRH je odbio tužbene zahtjeve tužitelja i potvrdio u cijelosti odluke AZTN-a, koje su time postale pravomoćne⁹⁵.

⁹⁴ „Narodne novine“, br. 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.

⁹⁵ <https://www.aztn.hr/odluke/odluke-sudova/>

6. Provedba Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom

6.1. Zakonodavni okvir

Zakonodavni okvir u području utvrđivanja i zabrane nepoštenih trgovačkih praksi čini Zakon o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, br. 117/17. i 52/21.; u daljnjem tekstu: ZNTP). Zakon je prvi put donesen 7. prosinca 2017. godine („Narodne novine“, broj 117/17.; u daljnjem tekstu: ZNTP iz 2017.), a njegova prva novela uslijedila je 1. rujna 2021. godine („Narodne novine“, broj 52/21.; u daljnjem tekstu: ZID ZNTP). Druga novela ovog Zakona donesena je 6. ožujka 2024. godine („Narodne novine“, broj 27/24.).

Ovim se zakonom utvrđuju pravila i sustav mjera za sprječavanje nametanja nepoštenih trgovačkih praksi i taksativno utvrđuju nepoštene trgovačke prakse u lancu opskrbe hranom, čijim se nametanjem iskorištava značajna pregovaračka snaga otkupljivača i/ili prerađivača ili trgovca u odnosu na njihove dobavljače. Cilj ovog zakona je uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe hranom.

Adresati ZNTP-a su svi sudionici u lancu opskrbe hranom, a riječ je o proizvođačima, otkupljivačima, prerađivačima, trgovcima na veliko i trgovcima na malo poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima. Zabranjeno je iskorištavanje značajne pregovaračke snage otkupljivača i/ili prerađivača ili trgovca u odnosu na njihove dobavljače nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi.

Primjena ZID ZNTP-a i njegovi adresati

ZID ZNTP je stupio je na snagu u 1. rujna 2021. godine, a njegova puna primjena započela je 1. ožujka 2022. godine. Svi upravni postupci koje je AZTN započeo prije 1. rujna 2021. godine okončani su temeljem ZNTP-a iz 2017. godine. Svi postupci (upravni i neupravni) u 2023. godini pokrenuti su na temelju odredbi ZID ZNTP-a (članak 23. ZID ZNTP-a).

ZID ZNTP-om se utvrđuju pravila i sustav mjera za sprječavanje nametanja nepoštenih trgovačkih praksi, utvrđuju se nepoštene trgovačke prakse u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima čijim se nametanjem iskorištava značajna pregovaračka snaga kupca u odnosu na njegove dobavljače, uređuju se ovlasti, zadaće i postupanje AZTN-a kao tijela nadležnog za provedbu ZID ZNTP-a te suradnja među provedbenim tijelima za utvrđivanje nepoštenih trgovačkih praksi država članica EU-a i EK.

Cilj i svrha ZID ZNTP-a su uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima, a on se primjenjuje na prodaju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda te na usluge koje kupac pruža dobavljaču, u mjeri i na način uređen njegovim odredbama, a u okviru koje dobavljač ili kupac ili oba imaju poslovni nastan u EU.

ZID ZNTP se primjenjuje na ugovore između dobavljača i kupaca koji uređuju prodaju, kupnju ili isporuku poljoprivrednih i/ili prehrambenih proizvoda neovisno o mjerodavnom pravu koje bi se inače primjenjivalo na te ugovore. Adresati ZID ZNTP-a su svi sudionici u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima i to: proizvođači, otkupljivači i/ili prerađivači, trgovci na veliko i trgovci na malo koji u ugovornim odnosima mogu biti dobavljači ili kupci, osobe koje obavljaju ugostiteljsku djelatnost te javna tijela kao kupci.

6.2. Utvrđivanje i zabrana nepoštenih trgovačkih praksi tijekom 2023. godine

AZTN je u području nepoštenih trgovačkih praksi tijekom 2023. godine riješio ukupno 49 predmeta, od toga 7 upravnih predmeta i 42 nepravna predmeta.

Budući da je dio okončanih postupaka koje je AZTN pokrenuo prije 1. rujna 2021. godine odnosno prije stupanja na snagu ZID ZNTP-a vođeno i okončano primjenom ZNTP-a iz 2017., u ovom izvješću koristi se terminologija iz oba zakona, primjerice, upravno-kaznene mjere odnosno novčane kazne.

AZTN je u 2023. okončao sedam upravnih postupaka pri čemu je, nakon provedenih upravnih postupaka u smislu odredbi ZNTP-a, u pet upravnih postupaka utvrdio da je stranka u postupku, iskorištavajući značajnu pregovaračku snagu, svojim dobavljačima nametnula nepoštene trgovačke prakse te joj je za utvrđene povrede izrekao novčane kazne⁹⁶, dok je u dva postupka utvrdio da ne postoje zakonske pretpostavke za njihovo daljnje vođenje, slijedom čega je te postupke obustavio⁹⁷. Šest upravnih postupaka pokrenuto je kao rezultat istraživanja stanja na tržištu poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, tijekom kojih je na temelju prikupljene i analizirane dokumentacije i podataka utvrđeno postojanje indicija za pokretanje upravnih postupaka po službenoj dužnosti, dok su povod za pokretanje jednog upravnog postupka bile informacije iz anonimne predstavke dostavljene AZTN-u.

AZTN je u okviru okončanih upravnih postupaka, obradio veliki broj ugovora, priloga i aneksa ugovora te općih uvjeta poslovanja koje su trgovci, otkupljivači i/ili prerađivači odnosno kupci sklopili, ili na temelju kojih su poslovali s dobavljačima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. Isto tako, u odnosu na svaki od ispitanih ugovora, njihovih priloga i aneksa, kao i općih uvjeta poslovanja, obrađena je i opsežna ekonomska dokumentacija u smislu analitičkih kartica, računa, otkupnih blokova, otpremnica, primki, potvrda o vaganju, izvještaja o kalibriranju, potvrda o plaćanju, cjenika i komercijalnih uvjeta, kao i druga dokumentacija koja se odnosi na promatrano vremensko razdoblje u svakom od okončanih upravnih postupaka.

⁹⁶ MLIN I PEKARE d.o.o.; KLASA: UP/I 034-03/22-04/003, od 11. lipnja 2023.; PLODINE d.d., KLASA: UP/I 034-03/19-04/002, od 31.8.2023.; PLODINE d.d., KLASA: UP/I 034-03/18-04/010, od 1.12. 2023.; ULTRA GROS d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/23-04/002, od 19.12.2023.; BOSO d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/21-04/002, od 19.12. 2023.

⁹⁷ SETOVIA VOĆE d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/19-04/009, od 13.1. 2023.; PEMO d.o.o. odnosno pravni slijednik STUDENAC d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/19-04/004, od 11.6.2023.

U razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. godine, AZTN je prekršiteljima ZNTP-a izrekao upravno-kaznene mjere odnosno novčane kazne u ukupnom iznosu od 81.500,00 EUR⁹⁸. U Državni proračun RH je u istom razdoblju uplaćeno ukupno 42.491,11 EUR upravno-kaznenih mjera odnosno novčanih kazni.

Navedeni uplaćeni iznosi odnose se na tri upravna postupka okončana u 2023. te dva upravna postupka okončana u ranijem razdoblju.

Novčane kazne (upravno – kaznene mjere) uplaćuju se po izvršnosti rješenja AZTN-a ako nije podnesena tužba, odnosno po pravomoćnosti sudske odluke, uračunavajući u iznos novčane kazne i zakonske zatezne kamate od dana dostave stranci rješenja AZTN-a do dana plaćanja. AZTN može odobriti plaćanje novčane kazne u obrocima ako stranka razumno obrazloži svoj zahtjev i dostavi odgovarajuće dokaze⁹⁹.

6.2.1. Primjeri upravnih postupaka

U nastavku se daje kratak opis rješenja AZTN-a u kojima je utvrđena nepoštena trgovačka praksa i izrečena upravno-kaznena mjera (novčana kazna), kao i primjer jednog neupravnog predmeta.

Primjer 1.: AZTN protiv PLODINE d.d., Rijeka ¹⁰⁰

AZTN je zbog teške povrede ZNTP-a, kaznio PLODINE d.d., Rijeka (u daljnjem tekstu: Plodine) s 30.000,00 EUR.

AZTN je pokrenuo upravni postupak po službenoj dužnosti protiv trgovca Plodine, radi utvrđivanja je li taj trgovac iskorištavanjem značajne pregovaračke snage nametao nepoštenu trgovačku praksu jednom od svojih dobavljača poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. Nakon provedenog upravnog postupka, AZTN je utvrdio da su Plodine iskoristile značajnu pregovaračku snagu nametanjem nepoštene trgovačke prakse u smislu ZNTP-a svom dobavljaču poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

Tako je utvrđeno da su Plodine u razdoblju od 3. travnja 2018. do 27. prosinca 2018. poslovale s tim dobavljačem na temelju ugovora s prilogima koji nisu sadržavali jasnu i razumljivu odredbu o mjestu isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji se isporučuje kupcu, budući da su se isporuke obavljale i na dva mjesta isporuke, a koja mjesta isporuke nisu bila ugovorena predmetnim ugovorom te da su u razdoblju od 4. kolovoza 2018. do 30. listopada 2018. izvršavale plaćanja navedenom dobavljaču u

⁹⁸ MLIN I PEKARE d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/22-04/003 – 1.500,00 EUR; PLODINE d.d., KLASA: UP/I 034-03/19-04/002 – 15.000,00 EUR; PLODINE d.d., KLASA: UP/I 034-03/18-04/010 – 30.000,00 EUR; ULTRA GROS d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/23-04/002 – 15.000,00 EUR; BOSO d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/21-04/002 – 20.000,00 EUR.

⁹⁹ ZNTP, članak 28.

¹⁰⁰ AZTN protiv PLODINE d.d., Rijeka, KLASA: UP/I 034-03/18-04/010, od 1.12.2023.

rokovima duljim od 60 dana od dana primitka poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji je predmet isporuke, odnosno duljem od 30 dana od dana primitka svježeg proizvoda koji je predmet isporuke.

AZTN je izrečenu novčanu kaznu u iznosu od 30.000,00 EUR (226.035,00 kuna) utvrdio uzimajući u obzir težinu, opseg, vrijeme trajanja i posljedice povrede za dobavljača, kao i više olakotnih okolnosti. AZTN smatra da je s ovako izrečenom novčanom kaznom ostvaren cilj njezina izricanja u smislu odvratanja od povreda ZNTP-a, ne samo u odnosu na Plodine, već i u odnosu na ostale adresate ZNTP-a.

Cjeloviti tekst rješenja bez poslovnih tajni objavljen je na mrežnoj stranici AZTN-a¹⁰¹.

Primjer 2.: AZTN protiv BOSO d.o.o., Vinkovci¹⁰²

AZTN je zbog teške povrede Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom (dalje u tekstu: ZNTP), kaznio BOSO d.o.o., Vinkovci (dalje u tekstu: BOSO) s 20.000,00 EUR (150.690,00 kuna).

AZTN je pokrenuo upravni postupak po službenoj dužnosti protiv trgovca BOSO radi utvrđivanja je li taj trgovac iskorištavanjem značajne pregovaračke snage nametao nepoštenu trgovačku praksu jednom od svojih dobavljača poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. Nakon provedenog upravnog postupka, AZTN je utvrdio da je BOSO iskoristio značajnu pregovaračku snagu nametanjem nepoštene trgovačke prakse u smislu ZNTP-a svom dobavljaču poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

Tako je utvrđeno da je BOSO u razdoblju od 8. kolovoza 2020. do 26. studenoga 2020. izvršavao plaćanja navedenom dobavljaču u rokovima duljim od 60 dana od dana primitka poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji je predmet isporuke, odnosno duljem od 30 dana od dana primitka svježeg proizvoda koji je predmet isporuke.

AZTN je izrečenu novčanu kaznu u iznosu od 20.000,00 EUR (150.690,00 kuna) utvrdio uzimajući u obzir težinu, opseg, vrijeme trajanja i posljedice povrede za dobavljača, kao i više olakotnih okolnosti. AZTN smatra da je s ovako izrečenom novčanom kaznom ostvaren cilj njezina izricanja u smislu odvratanja od povreda ZNTP-a, ne samo u odnosu na BOSO, već i u odnosu na ostale adresate ZNTP-a.

Cjeloviti tekst rješenja bez poslovnih tajni objavljen je na mrežnoj stranici AZTN-a¹⁰³.

¹⁰¹ https://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads/2024/01/AZTN_protiv_PLODINE.pdf

¹⁰² AZTN protiv BOSO d.o.o., Vinkovci, KLASA: UP/I 034-03/21-04/002, od 19.12.2023.

¹⁰³ <https://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads/2024/01/AZTN-protiv-BOSO-d.o.o.-rjesenje-o-utvrdenim-NTP-a-poslovne-tajne.pdf>

Primjer 3.: AZTN protiv ULTRA GROS d.o.o., Zagreb ¹⁰⁴

AZTN je zbog teške povrede ZNTP-a, kaznio ULTRA GROS d.o.o., Zagreb (u daljnjem tekstu: ULTRA GROS) s 15.000,00 EUR (113.017,50 kuna).

AZTN je pokrenuo upravni postupak po službenoj dužnosti protiv kupca ULTRA GROSA, radi utvrđivanja je li taj kupac iskorištavanjem značajne pregovaračke snage nametao nepoštenu trgovačku praksu svojim dobavljačima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

Nakon provedenog upravnog postupka, AZTN je utvrdio da je ULTRA GROS iskoristio značajnu pregovaračku snagu nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi u smislu ZNTP-a svojim dobavljačima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

Naime, AZTN je utvrdio da je ULTRA GROS kupovao poljoprivredne i prehrambene proizvode od 57 dobavljača na osnovi 62 ugovora kojima je ugovoreno pravo kupca, o trošku dobavljača, odbiti primitak isporuke i vratiti dobavljaču robu koju nije isporučio unutar dostatnog roka trajanja proizvoda, odnosno važećeg roka koji kupcu omogućava prodaju robe prije isteka roka trajanja, a da pri tome nije na jasan, mjerljiv i transparentan način ugovoreno što se smatra dostatnim odnosno važećim rokom trajanja proizvoda. Na taj način, propustio je ugovoriti odredbu bitnu za poslovni odnos s dobavljačima, a što je protivno odredbi članka 5. stavka 1. ZNTP-a, te predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točka 1. ZNTP-a. Takvu nepoštenu trgovačku praksu kupac je nametao u razdoblju od 1. ožujka 2022. do 6. rujna 2023. godine.

Isto tako, AZTN je utvrdio da je ULTRA GROS kupovao poljoprivredne i prehrambene proizvode od 37 dobavljača na osnovi ugovora koji sadrže odredbu koja obvezuje dobavljača jednom godišnje, kada ga to zatraži kupac, napraviti analizu kvalitete proizvoda i platiti trošak te analize, neovisno o njezinom ishodu, dakle, čak i onda kada takva analiza pokaže da proizvod udovoljava ugovorenoj kvaliteti, te neovisno o redovnim analizama koje je dobavljač već prethodno proveo, a što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 11. stavka 1. točke 21. ZNTP-a, u vezi s odredbom članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a, budući da je ugovorena dodatna kontrola kvalitete proizvoda na trošak dobavljača bez obzira na ishod te kontrole. Takvu nepoštenu trgovačku praksu kupac je nametao u razdoblju od 1. ožujka 2022. do 6. rujna 2023. godine.

U svrhu otklanjanja utvrđenih povreda, odnosno nepravilnosti u poslovanju ULTRA GROSA s njegovim dobavljačima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, AZTN je rješenjem odredio ULTRA GROSU mjere, uvjete i rokove za otklanjanje nepoštenih trgovačkih praksi.

Ujedno je AZTN izrekao ULTRA GROSU novčanu kaznu u iznosu od 15.000,00 EUR (113.017,50 kuna) uzimajući pri tome u obzir težinu, opseg, vrijeme trajanja i posljedice povrede za dobavljača, te više olakotnih okolnosti. AZTN smatra da je s ovako izrečenom

¹⁰⁴ AZTN protiv ULTRA GROS d.o.o., Zagreb, KLASA: UP/I 034-03/23-04/002, od 19.12.2023.

novčanom kaznom ostvaren cilj njezina izricanja u smislu odvraćanja od povreda ZNTP-a, ne samo u odnosu na ULTRA GROS već i u odnosu na ostale adresate ZNTP-a.

Cjeloviti tekst rješenja bez poslovnih tajni objavljen je na mrežnoj stranici AZTN-a¹⁰⁵.

6.2.2. Primjeri neupravnih predmeta

AZTN ispituje navode iz zaprimljenih predstavlki, pretežito anonimnih, u okviru neupravnih predmeta, na način da se izravno od navodnih prekršitelja ZNTP-a traže podaci, dokumentacija i pisana pojašnjenja u skladu s ovlastima koje AZTN ima iz članka 17. stavka 1. ZNTP-a te se na temelju pribavljenih i analiziranih materijala utvrđuje postojanje uvjeta (indicija) za pokretanje upravnog postupka.

Od četrnaest neupravnih predmeta, u kojima je AZTN postupao u povodu zaprimljenih obavijesti i predstavlki o navodnom kršenju odredbi ZNTP-a u razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. godine, ispitivanje sadržaja četiriju predstavlki je na dan 31. prosinca 2023. godine još uvijek bilo u tijeku, u odnosu na devet zaprimljenih predstavlki AZTN je utvrdio da nema uvjeta za pokretanje upravnih postupaka dok je odnosu na jednu predstavku, protiv KONZUMA plus d.o.o., Zagreb, pokrenut upravni postupak utvrđivanja nametanja nepoštenih trgovačkih praksi iskorištavanjem značajne pregovaračke snage.

U nastavku se daje kratak opis jednog predmeta u kojem AZTN nije utvrdio da postoje uvjeti za pokretanje postupka po službenoj dužnosti u smislu odredbi ZNTP-a.

Primjer 1: - Obavijest o mogućoj povredi ZNTP-a od strane KAUF LAND HRVATSKA k.d. Zagreb i LIDL HRVATSKA d.o.o. k.d., Velika Gorica¹⁰⁶

AZTN je kao tijelo nadležno za provedbu ZNTP-a zaprimio 2. kolovoza 2023. godine dopis Ministarstva poljoprivrede od 31. srpnja 2023. godine, kojim to ministarstvo, uz dostavu izvadaka iz promidžbenih letaka kupaca - trgovaca u maloprodaji:

- KAUF LAND HRVATSKA k.d., Zagreb (u daljnjem tekstu: Kaufland), za razdoblje od srijede, 19. srpnja 2023. do utorka, 25. srpnja 2023., te
- LIDL HRVATSKA d.o.o. k.d., Velika Gorica (u daljnjem tekstu: Lidl), za razdoblje od 24. srpnja 2023. do 30. srpnja 2023.,

u bitnom iznosi kako je jedna od strukovnih organizacija 25. lipnja 2023. godine dostavila informaciju o tome da se na policama tih trgovačkih lanaca reklamiraju niske maloprodajne cijene trajnog mlijeka domaće proizvodnje ili unesenog iz Češke i Austrije, po cijenama koje upućuju na indiciju prodaje ispod nabavne cijene. Pritom, ukazano je i na to da se aktualna

¹⁰⁵https://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads//2024/01/Rjesenje-o-utvrdenim-nepostenim-trgovackim-praksama-od-19.-prosinca-2023.-izuzete-posl.tajne_.pdf.docx.pdf

¹⁰⁶ KLASA: 034-08/23-04/026, od 11.9.2023.

otkupna cijena mlijeka od hrvatskih proizvođača kreće oko 0,50 EUR/kg, dok se prema troškovima proizvodnje UHT mlijeka na sirovinu odnosi cca 50%, a ostalih 50% troškova se odnosi na troškove ambalaže, energije, radne snage, logistike i ostale troškove. Slijedom opisanih informacija, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva je zatražilo da AZTN u skladu sa zakonskim ovlastima utvrdi postojanje indicija koje upućuju na nepoštene trgovačke prakse i povredu ZNTP-a.

Ispitujući navode iz dopisa Ministarstva poljoprivrede od 31. svibnja 2023. godine, AZTN je u okviru svojih ovlasti iz članka 17. stavka 1. ZNTP-a, pozvao Kaufland i Lidl na dostavu podataka i dokumentacije s ciljem utvrđivanja postoje li uvjeti za pokretanje upravnog postupka po službenoj dužnosti u smislu odredbi ZNTP-a, odnosno postoje li indicije da bi Kaufland u razdoblju od 19. srpnja 2023. do 25. srpnja 2023. odnosno Lidl u razdoblju od 24. svibnja 2023. do 30. svibnja 2023., prodavali promatrano mlijeko krajnjim potrošačima po cijeni nižoj od nabavne cijene po kojoj je taj proizvod nabavio kupac s porezom na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV) odnosno jesu li primijenili nepoštenu trgovačku praksu iz članka 11. stavka 1. točke 24. ZNTP-a.

U tom (neupravnom) predmetu, AZTN je na temelju podataka i dokumentacije koju je Kaufland dostavio na zahtjev AZTN-a 14. kolovoza 2023., uz dopunu 7. rujna 2023., a Lidl 11. kolovoza 2023., uz dopunu od 28. kolovoza 2023. godine, ispitivao način određivanja maloprodajne cijene promatranih proizvoda, kao i specifikaciju nabavne cijene i svih zavisnih troškova koji su uključeni u nabavnu cijenu, dakle nabavnu cijenu, nabavnu cijenu uvećanu za PDV, zavisne troškove, kao i maloprodajnu cijenu, uspoređujući je s ponudom iz kataloga za promatrano razdoblje ponude, pri tome uzimajući u obzir i odredbe ugovora koje je Kaufland, odnosno Lidl, sklopio s dobavljačem promatranoga proizvoda, a koje utječu na formiranje nabavne pa time i maloprodajne cijene promatranog proizvoda u konkretnom razdoblju na koji se odnosi ponuda iz promidžbenog letka.

Nakon provedenih analiza, u konkretnom slučaju AZTN nije utvrdio postojanje indicija da bi Kaufland proizvod „KRIŽEVAČKA MLJEKARA - Trajno mlijeko 2,8% m.m. 1l“, nuđen kao proizvod u kratkotrajnoj ponudi u letku Kauflanda za razdoblje od 19. srpnja 2023. do 25. srpnja 2023. po cijeni od 0,64 EUR (4,82 kuna), prodavao krajnjim potrošačima po cijeni nižoj od nabavne cijene po kojoj je taj proizvod nabavio kupac s PDV-om.

Isto tako, nakon provedenih analiza, AZTN nije utvrdio postojanje indicija da bi Lidl proizvod „Mega Milk Trajno mlijeko 2,8% m.m.“ u pakiranju od 1 litre, nuđen kao proizvod s naznakom „Ugrabi priliku!“ u promidžbenom letku Lidla za razdoblje od 24. srpnja 2023. do 30. srpnja 2023., po cijeni od 0,63 EUR (4,75 kuna), prodavao krajnjim potrošačima po cijeni nižoj od nabavne cijene po kojoj je taj proizvod nabavio kupac s PDV-om.

U tom smislu, AZTN je obavijestio i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva i strukovnu organizaciju koja mu je dostavila informacije, da nisu ispunjene pretpostavke (indicije) za pokretanje upravnog postupka po službenoj dužnosti radi zaštite javnog interesa u smislu odredbi ZNTP-a i Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 47/09. i 110/21.) protiv Kauflanda i Lidla.

Pritom, AZTN je ukazao da objava/nuđenje/najava prodaje poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda po niskim cijena u promidžbenim katalogima tog i/ili drugih trgovaca u maloprodaji,

samo po sebi ne ukazuje na to da bi ti proizvodi bili prodavani krajnjim potrošačima po cijeni nižoj od nabavne cijene pojedinog poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda po kojoj ga je nabavio kupac s PDV-om.

6.3. Sudska zaštita u području utvrđivanja nepoštenih trgovačkih praksi

Protiv rješenja AZTN-a nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom, i to zbog: 1. povrede propisa materijalnog prava o nepoštenim trgovačkim praksama u lancu opskrbe hranom, 2. bitne povrede odredbi o postupku, 3. pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i 4. pogrešne odluke o novčanoj kazni i drugim pitanjima o kojima odlučuje AZTN. U drugom stupnju nadležan je VUSRH.

Tužba protiv rješenja AZTN-a ne zadržava izvršenje rješenja, osim u dijelu rješenja koji se odnosi na izrečenu novčanu kaznu. Također, tužbe protiv rješenja AZTN-a radi odlučivanja o postupovnim pitanjima ne zaustavljaju tijek postupka, a svi sporovi pokrenuti pred nadležnim upravnim sudovima na temelju odredaba ZNTP-a su žurni.

Povodom tužbi podnesenih protiv rješenja AZTN-a kojima su utvrđene nepoštene trgovačke prakse trgovaca, otkupljivača i/ili prerađivača u smislu ZNTP-a iz 2017. i izrečene upravno-kaznene mjere, nadležni su upravni sudovi u 2023. godine donijeli jednu presudu u kojoj je odbijen tužbeni zahtjev tužitelja za poništenje rješenja AZTN-a, kao i zahtjevi za naknadu troškova upravnog spora. Protiv te presude, tužitelj je ponio žalbu VUSRH-u. Odluka o žalbi još nije donesena.

7. Međunarodna suradnja AZTN-a

U 2023. godini međunarodne aktivnosti AZTN-a bile su brojne i odvijale su se kroz multilateralne oblike suradnje, kao i kroz bilateralne kontakte s nadležnim tijelima u Europskoj uniji i izvan nje. Vezano za multilateralne forme suradnje u kojima je AZTN nastavio svoju aktivnu prisutnost, daje se opis u nastavku.

7.1. Multilateralna suradnja

7.1.1. OECD – Organizacija za gospodarsku suradnju i razvitak

Nakon što je RH dobio status kandidata početkom 2022. godine, AZTN je nastavio svoje intenzivne aktivnosti s obzirom na pregovore o punopravnom članstvu RH u OECD-u. Nakon inicijalnog sveobuhvatnog upitnika o institucionalnom i zakonodavnom okviru u području tržišnog natjecanja, te o provedbenoj praksi AZTN-a, uslijedila je prva misija OECD-a u području tržišnog natjecanja u veljači 2023. godine u prostorijama AZTN-a. OECD je pripremio pretpristupno izvješće (engl. *pre-accession report*) o kojem se raspravljalo početkom prosinca 2023. godine u Parizu za vrijeme održavanja Globalnog foruma o tržišnom natjecanju.

Uobičajeno, suradnja AZTN-a s OECD-om odvija se dva puta godišnje, u Odboru za tržišno natjecanje, gdje AZTN ostvaruje status sudionika od lipnja 2016. godine te jednom godišnje u Globalnom forumu za tržišno natjecanje, gdje je sudjelovanje otvoreno svim svjetskim jurisdikcijama, bez obzira na članstvo države u OECD-u. Sastanci Odbora strukturirani su kroz niz okruglih stolova i rasprava, na temelju pisanih i usmenih priloga sudionika, a u 2023. godini obuhvatili su teme: komuniciranje prednosti zaštite tržišnog natjecanja, budućnost učinkovitih programa oslobađanja od ili umanjenja kazne, odnos tržišnog natjecanja i inovacija, algoritmi i tržišno natjecanje, standard dobrobiti potrošača – prednosti i nedostaci u usporedbi s alternativnim standardima, tržišno natjecanje u kružnom gospodarstvu, teorije štete i koncentracije na digitalnim tržištima, tržišno natjecanje i sport, optimalni dizajn, organizacija i ovlasti tijela nadležnih za tržišno natjecanje, serijska (*roll-up*) stjecanja i preuzimanja, tržišno natjecanje i inovacije, izvantržišne učinkovitosti u provedbi prava tržišnog natjecanja.

Na sastancima održanima u Parizu u lipnju 2023. godine delegacija AZTN-a, na čelu s predsjednicom Vijeća dr.sc. Mirtom Kapural, sudjelovala je pisanim i usmenim priložima na teme „Komuniciranje prednosti zaštite tržišnog natjecanja“ i „Budućnost učinkovitih programa oslobađanja ili umanjenja kazne“ uz predstavljanje Godišnjeg izvješća AZTN-a za 2022. godinu. Na sastanke Odbora u prosincu nadovezao se OECD-ov Globalni forum za tržišno natjecanje, gdje su AZTN predstavljale predsjednica Vijeća dr.sc. Mirta Kapural, dipl.iur., te voditeljica Odjela za međunarodnu i europsku suradnju, mr.sc. Branimira Kovačević, dipl.oec. Na marginama Globalnog foruma održan je i susret čelnika agencija iz zemalja sudionica OECD-ovog Regionalnog centra u Budimpešti, kao i zasebni sastanak posvećen pregovorima RH za članstvo u OECD-u, gdje su se predstavnicama AZTN-a pridružili predstavnici

Ministarstva gospodarstva i Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti te online vezom predsjednica Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave. Na Globalnom forumu obrađene su sljedeće teme: globalizacija i regionalizacija, moguće alternative programima oslobođenja od i umanjenja kazne, uporaba ekonomskih dokaza u predmetima kartela, naknadna procjena mjera u predmetima ocjene koncentracija.

Djelatnici AZTN-a su također sudjelovali na virtualnom „Otvorenom danu tržišnog natjecanja“ koji je održan u veljači 2023. godine.

U organizaciji OECD-ovog Regionalnog centra za tržišno natjecanje u Budimpešti održano je i nekoliko redovnih seminara na kojima su sudjelovali predstavnici stručne službe AZTN-a. Teme seminara su bile: koncentracije u doba neizvjesnosti, intelektualno vlasništvo i tržišno natjecanje, promicanje kulture tržišnog natjecanja, alati za otkrivanje kartela itd.

Predstavnici AZTN-a nastavljaju aktivno sudjelovati u zajedničkom projektu OECD-a i SIEMENS-a pod nazivom „Pošteni tržišni uvjeti za konkurentnost“ koji namjerava podržati stvaranje jednakih uvjeta za sve i pravednih tržišnih uvjeta u tri pilot zemlje jadranske regije (Bosna i Hercegovina, Hrvatska i Srbija) kako bi se poboljšala konkurentnost i integritet na održiv i uključiv način.

Osim navedenog, AZTN se u 2023. godini uključio u izradu prijedloga za projekt TSI (*Technical Support Instrument*). Ovaj projekt u kojem je RH vodeća država članica EU-a, a čiji je cilj jačanje svijesti i edukacija svih dionika u sustavu javne nabave o potrebi poštivanja propisa o tržišnom natjecanju, provodit će se zajedno s tijelima Austrije, Bugarske, Cipra, Grčke i Rumunjske. Adresati edukacije obuhvaćat će sve dionike uključene u suzbijanje zabranjenih sporazuma u postupcima javne nabave, a pružatelji pomoći bit će stručnjaci OECD-a i Europske komisije.

7.1.2. EU: Vijeće Europske unije i Europska mreža za tržišno natjecanje (ECN)

Radna tijela Vijeća Europske unije i Europske komisije

U okviru radne skupine za tržišno natjecanje, tijekom švedskog i španjolskog predsjedanja Vijećem EU-a tijekom 2023. godine održano je ukupno šest sastanaka gdje se raspravljalo o aktualnim temama kao što su: procjena Uredba Vijeća (EZ) br. 1/2003), preispitivanje inicijative iz čl. 102. UFEU-a, paket za daljnje pojednostavljenje postupaka ocjene koncentracija, preispitivanje obavijesti o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, implementacija Akta o digitalnim tržištima (DMA). Svi sastanci su održani u Bruxellesu gdje je bio prisutan g. Ivan Palčić iz Stalnog predstavništva RH uz potporu predstavnice AZTN-a iz Zagreba - voditeljice Odjela za međunarodnu i EU suradnju, mr.sc. Branimire Kovačević, dipl. oec.

Uredba (EU) 2022/1925 o pravednim tržištima s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru (Akt o digitalnim tržištima, DMA) donesena je krajem 2022. godine, dok se u cijelosti počela primjenjivati od 2. svibnja 2023. godine. Navedena je Uredba prenesena u hrvatsko zakonodavstvo kroz Uredbu o provedbi Uredbe (EU)

2022/1925 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2022. godine o pravednim tržištima s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru i izmjeni Direktiva (EU) 2019/1937 i (EU) 2020/1828 (Akt o digitalnim tržištima), („Narodne novine“, broj 131/23.), koja je stupila na snagu 11. studenoga 2023. godine. Ovom Uredbom u članku 3. kao **nadležno tijelo za provedbu utvrđen je AZTN.**

Savjetodavni odbor za digitalna tržišta (DMAC) nastavio je sa svojim radom te su članovi kao predstavnice Republike Hrvatske i dalje mr.sc. Branimira Kovačević, voditeljica Odjela za međunarodnu i europsku suradnju u AZTN-u i predstavnica Uprave za trgovinu i javnu nabavu MINGOR-a kao zamjena.

Stupanjem na snagu Uredbe (EU) 2022/2560 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o stranim subvencijama kojima se narušava unutarnje tržište, Savjetodavni odbor za strane subvencije je također nastavio sa svojim radom, te su članice Savjetodavnog odbora kao predstavnice RH i dalje ostale Nikolina Moslavac, dipl.iur., voditeljica Odjela za ocjenu koncentracija i Ana Pavlaković-Skočić, dipl. oec. iz istog odjela kao zamjena.

Europska mreža za tržišno natjecanje (ECN)

ECN funkcionira kao mreža koju su osnovale EK i nacionalna tijela za tržišno natjecanje s ciljem postizanja što veće konzistentnosti i konvergencije među različitim jurisdikcijama u primjeni prava tržišnog natjecanja EU-a. EK je nastavila s kombinacijom održavanja virtualnih (on-line) sastanaka, hibridnih sastanaka te sa sastancima uživo. Iz statističkih podataka, vidljivo je povećanje broja održanih sastanaka, kao i sudjelovanja predstavnika AZTN-a na sastancima radnih skupina i podskupina ECN-a, te savjetodavnih odbora, uzimajući u obzir mogućnost sudjelovanja većeg broja predstavnika AZTN-a kad se sastanci održavaju virtualno ili u hibridnom formatu. I u ovom izvještajnom razdoblju, zbog nedostatka proračunskih sredstava, AZTN nije imao svojeg predstavnika na stručnom usavršavanju u Glavnoj upravi za tržišno natjecanje Europske komisije.

Nastavlja se trend povećanja broja upita koje si nadležna tijela za tržišno natjecanje međusobno postavljaju kroz mrežu ECN2. AZTN je zaprimio i odgovorio na 85 zahtjeva za dostavu informacija (što prosječno iznosi 3,2 upućena zahtjeva po državni članici) te uputio 6 zahtjeva prema ostalim državama članicama. AZTN se i na ovaj način pokazuje kao promicatelj aktivne suradnje među državama članicama. U razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. godine na sastancima radnih skupina, podskupina te savjetodavnih odbora sudjelovalo je 23 predstavnika AZTN-a ukupno 60 puta (od ukupno 65 održanih sastanaka – 37 virtualnih, 28 uživo). U godinu dana od EK je zaprimljeno i riješeno 360 notifikacija koncentracija.

Održana su dva sastanka šefova nacionalnih tijela za tržišno natjecanje, u lipnju i studenome 2023. godine. Na oba sastanka AZTN je predstavljala predsjednica Vijeća dr.sc. Mirta Kapural, dipl.iur. Teme sastanaka čelnika nacionalnih tijela bile su: provedba zakona o tržišnom natjecanju na digitalnim tržištima, koordinacija provedbe DMA s provedbom prava tržišnog natjecanja, evaluacija Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2003, članak 102. UFEU-a, iskustva oko novih ECN+ ovlasti na nacionalna tijela, inflacija u sektoru prehrane. Predsjednica Vijeća održala je izlaganje na temu nacionalnih mjera i iskustva AZTN-a s inflacijom.

U okviru ECN radnih skupina, AZTN se aktivno uključio u rad na reviziji akata kojima je istjecalo važenje, a koji su ovisno o ishodima savjetovanja i provedenih analiza trebali biti ukinuti ili ažurirani kako bi se bolje prilagodili digitalnom gospodarstvu i recentnoj sudskoj praksi i tako doveli do veće pravne sigurnosti za europske poduzetnike. U sve navedene inicijative, AZTN je aktivno uključen u rad na nacrtima tekstova, javna savjetovanja, ciljana savjetovanja samo s nacionalnim tijelima za tržišno natjecanje i sudjelovanje na sastancima na ove posebne teme. Osim toga, kod otvaranja pojedinih savjetovanja, AZTN i putem svojih kanala (mjesečnog biltena i mrežne stranice) objavljuje poveznice na savjetovanja uz pripadajuća pojašnjenja, kako bi pojedinu temu približila i dionicima na hrvatskom tržištu i potakla ih na aktivno uključivanje.

7.1.3. ICN – Međunarodna mreža za tržišno natjecanje

ICN je dobrovoljna, projektno orijentirana neformalna mreža koja se bavi razmatranjem zajedničkih pitanja provedbe i promicanja prava tržišnog natjecanja. Kako je riječ o svjetskoj organizaciji s više od 120 zemalja članica, susreti uživo su rijetko mogući tako da se aktivnosti odvijaju većinom virtualno putem rada u tematskim skupinama, razmjene informacija putem upitnika, webinarima i telekonferencijama.

Godišnja konferencija Međunarodne mreže za tržišno natjecanje održana je u Barceloni od 18. do 20. listopada 2023. godine u organizaciji španjolskog tijela za tržišno natjecanje te je okupila rekordan broj od oko stotinu nacionalnih tijela za tržišno natjecanje odnosno njihovih predstavnika kao i velik broj tzv. nevladinih predstavnika pretežno iz akademske zajednice, odvjetništva ili stručnih udruženja. Sudionici konferencije su u plenarnim diskusijama raspravljali o temama i razmjenjivali iskustva u radnim skupinama i pokušali naći odgovore na važna pitanja kojima se bave sve agencije, kao što su odnosi sa sudovima, međudjelovanje tržišnog natjecanja i podataka, tržišta hrane s naglaskom na zemlje u razvoju, umjetna inteligencija i održivost. Na plenarnoj sjednici i u panelima bile su zastupljene Radna skupina za promicanje tržišnog natjecanja, Radna skupina za učinkovitost rada agencija, Radna skupina za kartele, Radna skupina za koncentracije i Radna skupina za zlouporabu vladajućeg položaja.

Republiku Hrvatsku su na konferenciji predstavljale predsjednica Vijeća dr. sc. Mirta Kapural, dipl.iur. i zamjenica predsjednice Vesna Patrlj, dipl.iur. Predsjednica Vijeća moderirala je plenarnom diskusijom naziva „Provedba zakona u području kartela u digitalno doba: Stvaranje učinkovitih timova za rad na predmetima novih izazova“, u kojoj su bili Isabel López Gálvez, voditeljica odjela za pokajnički program i kartele španjolske agencije, Manish Kumar, zamjenik pomoćnika glavnog državnog odvjetnika američkog ministarstva pravosuđa za kaznena pitanja, i Makgale Mohlala, voditelj odjela južnoafričke komisije za tržišno natjecanje. Svi su se složili da se u složeno digitalno doba i agencije moraju koristiti širokim spektrom sofisticiranih digitalnih alata i softvera u upravljanju dokumentima i vođenju predmeta, od prikupljanja informacija i podataka s različitih medija do brzih alata za pregled istih. Na čelnicima je agencija da razmatraju strategije na temelju kojih će opremiti učinkovite timove koji će se znati nositi s novim izazovima u borbi protiv kartela u budućnosti.

Dvije posebne radionice održane su za šefove agencija na teme: Umjetna inteligencija i tržišno natjecanje, koju je vodila Lina Khan, predsjednica američke Savezne trgovinske komisije (FTC) i na temu održivosti i tržišnog natjecanja. Štoviše, zbog potrebe digitalnog tržišta i novog pristupa i novih stručnjaka u tijelima za tržišno natjecanje, nedavno je osnovana i nova radna skupina ICN-a, tehnolozi ICN-a, koja uključuje tehnologe agencija, podatkovne znanstvenike, digitalne stručnjake i slične tehnološke profile. Cilj tog novog foruma je olakšati razmjenu informacija i međusobno povezati grupe tehnologa.

7.2. Bilateralna suradnja

Dr.sc. Mirta Kapural, dipl.iur., predsjednica Vijeća i dr.sc. Irakli Lekvinadze, predsjednik gruzijske agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, potpisali su sporazum o suradnji tijekom ICN-ove konferencije u Barceloni 20. listopada 2023. godine. Svrha navedenog sporazuma je promicanje suradnje između agencija ovih dviju zemalja u području provedbe prava i politike tržišnog natjecanja te razmjena stručnih iskustava i informacija o konkretnim slučajevima iz prakse. Slične sporazume AZTN već ima potpisane s tijelima za tržišno natjecanje: Austrije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Crne Gore, Kosova, Mađarske, Sjeverne Makedonije, Rumunjske, Albanije, Srbije i Turske.

8. Javnost rada AZTN-a

AZTN osobitu pozornost posvećuje javnosti i transparentnosti svoga rada kroz različite komunikacijske kanale. Aktivno promicanje prava i politike tržišnog natjecanja provodi se putem edukacija poduzetnika i potrošača te kroz transparentnu i otvorenu komunikaciju s javnosti. Na isti je način AZTN angažiran na edukaciji u području zabrane nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom i upoznavanju adresata s propisima iz tog područja.

AZTN primjenjuje i poštuje transparentnost, neovisnost, nepristranost i profesionalnost u svojoj komunikaciji prema strankama i javnosti. Sukladno usvojenoj i javno dostupnoj Komunikacijskoj strategiji, AZTN na svojoj mrežnoj stranici objavljuje odluke, mišljenja, godišnja izvješća o radu, programe rada, sektorska istraživanja tržišta, stručne članke, publikacije, kao i priopćenja za javnost i medije o pokrenutim postupcima i donesenim odlukama i praksi AZTN-a.

AZTN na svojoj mrežnoj stranici redovito objavljuje i odluke VUSRH-a donesenih po tužbama protiv rješenja AZTN-a, kao i odluke Ustavnog suda RH koje su vezane uz odluke AZTN-a. U skladu s člankom 59. stavkom 2. ZZTN-a, rješenja AZTN-a objavljuju se i u „Narodnim novinama“. Sve odluke donesene tijekom 2023. godine i koje su objavljene na mrežnoj stranici AZTN-a, nalaze se u Prilogu I. ovoga Izvješća. Tijekom 2023. godine, AZTN je objavio 66 odluka, odgovorio je na 25 novinarskih upita, na 23 upita stranaka te su objavljena 74 priopćenja za javnost. Sva priopćenja, zakonodavni okvir i sažeci odluka AZTN-a prevode se na engleski jezik i objavljuju na mrežnoj stranici AZTN-a.

Ovlašteni predstavnici AZTN-a nastupaju u medijima te imaju redovite kontakte s novinarima. AZTN također izdaje publikacije i edukativne brošure te sudjeluje na seminarima i konferencijama o specifičnim temama iz područja tržišnog natjecanja i nepoštenih trgovačkih praksi, što sve doprinosi transparentnosti rada AZTN-a.

Promicanje svijesti o koristi koju građanima donosi tržišno natjecanje ostvaruje se kroz komunikacijske aktivnosti vezane uz predstavljanje rada AZTN-a putem raspoloživih komunikacijskih kanala - mrežne stranice i mjesečnog elektronskog biltena „AZTN info“, elektronske publikacije koja općoj i stručnoj javnosti na jednostavan i razumljiv način predstavlja odluke i aktivnosti AZTN-a, ali i prenosi zanimljivije informacije i teme iz područja tržišnog natjecanja iz EU-a i svijeta.

„AZTN info“ se zainteresiranim primateljima šalje elektronskim putem te se objavljuje i na službenoj mrežnoj stranici AZTN-a, gdje su arhivirani i dostupni svi objavljeni brojevi. Tijekom 2023. godine objavljeno je deset mjesečnih informativnih biltena „AZTN info“.

U 2023. godini nastavljene su aktivnosti za modernizaciju i daljnje poboljšanje komunikacije AZTN-a. Tako je tijekom izvještajnog razdoblja završen redizajn postojeće mrežne stranice i njezino usklađivanje s aktualnim smjernicama, kao i kontinuirano dijeljenje novosti, znanja i trendova iz područja prava tržišnog natjecanja na poslovnoj društvenoj mreži LinkedIn.

Promicanje prava i politike tržišnog natjecanja redovito se ostvaruje i međunarodnom konferencijom koju AZTN organizira jednom godišnje. Konferencija pod nazivom „Aktualnosti u radu AZTN-a“, održana je 20. travnja 2023. godine u prostorijama Hrvatske udruge poslodavaca u Zagrebu. Konferencija se kroz dva panela bavila s obje nadležnosti AZTN-a – zaštitom tržišnog natjecanja (nagodbama u kartelima kao novim instrumentom) i suzbijanjem nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom (provedbena praksa od početka primjene propisa do danas). Brojni predstavnici domaće stručne javnosti, poduzetnika, akademske zajednice, odvjetnika i sudstva sudjelovali su na konferenciji i iskoristili ovu prigodu za razmjenu iskustava i stajališta.

Uz jednu međunarodnu konferenciju godišnje koju organizira AZTN, stručnjaci AZTN-a tijekom cijele godine održavaju predavanja na drugim konferencijama, radionicama i seminarima koje organiziraju visokoškolske ustanove (pravni i ekonomski fakulteti u RH), Hrvatsko društvo za pravo i politiku tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: HDPPTN), Državna škola za javnu upravu te strukovna udruženja poduzetnika. Na taj način se komunikacija AZTN-a se s opće, širi na stručnu i kvalificiranu javnost, prije svega na poduzetnike, sudstvo, odvjetništvo i akademsku javnost.

Tako su primjerice 5. travnja 2023. godine, na poziv Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave (u daljnjem tekstu: DKOM), predstavnici AZTN-a na čelu s predsjednicom Vijeća, dr. sc. Mirtom Kapural, dipl.iur. održali edukaciju djelatnicima DKOM-a o nadležnostima i ovlastima AZTN-a, posebnim instrumentima u postupcima pred AZTN-om, zabranjenim sporazumima, kartelima s posebnim naglaskom na zabranjene sporazume u postupcima javne nabave s konkretnim primjerom iz prakse AZTN-a. Ova edukacija je bila nastavak realizacije sporazuma o suradnji između AZTN-a i DKOM-a sklopljenog 2022. godine, kojim je između ostaloga dogovoreno i uzajamno pružanje stručne i tehničke pomoći potrebne za rješavanje konkretnih slučajeva u nadležnosti ugovornih strana te zajedničko organiziranje edukacija, stručnih skupova i konferencija.

HDPPTN i Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, uz podršku AZTN-a organizirali su osmu međunarodnu konferenciju u spomen na profesora Vedrana Šoljana, pod nazivom “*Goals of Competition Law and the Changing World*”, koja se održala od 25. do 27. svibnja 2023. godine u Dubrovniku, a okupila je sve dionike i subjekte koji sudjeluju u procesu primjene prava tržišnog natjecanja – od sudaca, odvjetnika, korporativnih odvjetnika i drugih pravnih praktičara, do poduzetnika. Na panelima konferencije se raspravljalo o ciljevima prava tržišnog natjecanja, institucionalnim potrebama u provedbi prava tržišnog natjecanja, izazovima sudskog nadzora, privatnopravnoj zaštiti potrošača i novinama u području zlouporabe vladajućeg položaja poduzetnika.

AZTN je u suradnji s OECD-om 10. studenoga 2023. godine organizirao radionicu o važnosti borbe protiv namještanja natječaja u javnoj nabavi, a sudjelovali su članovi Vijeća i djelatnici AZTN-a. Na radionici su predstavljeni primjeri kako prepoznati tržišta na kojima je vjerojatnije da će doći do namještanja ponuda, kako se namještanje ponuda može otkriti (znakovi upozorenja) i kako se rizici za namještanje ponuda mogu svesti na minimum. Zajednička i udružena akcija može biti vrlo učinkovit način u borbi protiv korupcije i poticanju integriteta i gospodarskog rasta.

U organizaciji Akademije za europsko pravo (ERA) i AZTN-a 5. i 6. listopada 2023. godine u Zagrebu je u prostorijama Hrvatske udruge poslodavaca održan dvodnevni seminar o posljednjim trendovima i razvoju u provedbi propisa o tržišnom natjecanju u području zabranjenih sporazuma-kartela. Poseban naglasak bio je na novoj sudskoj praksi Suda EU-a, istragama koje provodi Europska komisija, novim smjernicama o horizontalnim sporazumima, značaju izjava pokajnika i nagodbi u provedbi suzbijanja kartela te izazovima koje u području zabranjenih sporazuma-kartela predstavlja digitalno doba.

Češki Ured za zaštitu tržišnog natjecanja organizirao je u Brnu 8. i 9. studenog 2023. godine tradicionalnu godišnju konferenciju St. Martin s ciljem razmjene iskustava u području tržišnog natjecanja i zabrane nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima. Predstavnice AZTN-a su u sklopu svoje prezentacije predstavile zakonodavni okvir kojim je u RH regulirana problematika nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom, iznijele su statističke podatke o radu, pozitivne efekte primjene ZNTP-a i izazove prilikom njegove primjene, nakon čega su prezentirale dva predmeta iz prakse u kojima su kupcima (trgovcima) utvrđene nepoštene trgovačke prakse i izrečene novčane kazne.

Austrijsko tijelo za tržišno natjecanje organiziralo je prvi regionalni sastanak provedbenih tijela u području zabrane nepoštenih trgovačkih praksi s ciljem razmjene iskustava na području borbe protiv nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe poljoprivrednim prehrambenim proizvodima. Sastanak je održan u Beču 14. veljače 2023. godine, a pozvani su predstavnici provedbenih tijela država članica koje, uz tu, u nadležnosti imaju i zaštitu tržišnog natjecanja, a to su predstavnici Slovenije, Češke, Rumunjske i Hrvatske.

Slovenska Javna agencija za zaštitu tržišnog natjecanja organizirala je u Mariboru 26. lipnja 2023. godine drugi regionalni sastanak provedbenih tijela u području zabrane nepoštenih trgovačkih praksi, a sudjelovali su predstavnici Češke, Austrije, Poljske i Hrvatske. Na sastanku se raspravljalo i o načinima daljnje suradnje u EU, izazovima prekogranične suradnje između provedbenih tijela država članica, istraživanjima tržišta te razmjeni iskustava u provedbi propisa.

Predsjednica Vijeća dr.sc. Mirta Kapural, dipl .iur. je tijekom 2023. godine održala dvadesetak predavanja i izlaganja te sudjelovala u radionicama i panelima na stručnim skupovima. Nabrojat ćemo samo neke od njih: predavanje studentima Pravnog i Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u ožujku 2023. godine, sudjelovanje na panelu tijekom slovenskog Dana tržišnog natjecanja u listopadu 2023. godine, sudjelovanje na ECA sastanku u Lisabonu u ožujku 2023. godine i raspravi o temi tržišnog natjecanja i inflacije te ulozi tijela za tržišno natjecanje i digitalnih tržišta, dva izlaganja na kosovskom Danu tržišnog natjecanja u listopadu 2023. godine te izlaganje o praksi AZTN-a na stručnoj grupi na visokoj razini u organizaciji UNCTAD-a u srpnju 2023. godine.

Na visoku transparentnost rada AZTN-a nadovezuje se i ispunjavanje zakonske obveze o pravu na pristup informacijama, u smislu Zakona o pravu na pristup informacijama. AZTN osigurava pravo na pristup informacijama redovitim objavljivanjem odluka iz svoje nadležnosti na vlastitoj mrežnoj stranici, kao i priopćenja, mišljenja, akata općeg i internog karaktera te davanjem informacija korisnicima koji podnesu AZTN-u zahtjev za ostvarivanje prava na pristup informacijama.

U 2023. godini u AZTN-u je zaprimljeno jedanaest zahtjeva za pristup informacijama, svi su zahtjevi riješeni u roku te su odluke o zaprimljenim zahtjevima dostavljene podnositeljima zahtjeva.

9. Financiranje AZTN-a

Proračun AZTN-a

Sredstva za obavljanje poslova iz djelokruga AZTN-a sukladno članku 26. stavku 9. ZZTN-a osiguravaju se u Državnom proračunu RH. Novčane kazne koje izriče i naplaćuje AZTN sukladno članku 26. stavku 10. ZZTN-a prihod su Državnog proračuna RH.

U Tablici 2. prikazan je plan proračuna AZTN-a za 2023. godinu s Izmjenama i dopunama po izvorima financiranja.

Tablica 2. Plan proračuna AZTN-a za 2023. godinu s Izmjenama i dopunama po izvorima financiranja (u eurima)

Izvori	Plan 2023. (NN, br. 145/22)	Izmjene i dopune plana u 2023.	Tekući plan 2023.	Indeks (%)
	1	2	3	4(3/1)
11	2.405.612,00	-106.012,00	2.299.600,00	95,59
51	17.254,00	0	17.254,00	100,00
	2.422.866,00	-106.012,00	2.316.854,00	95.62

U Tablici 3. prikazan je plan i izvršenje proračuna AZTN-a za 2023. godinu, promatrano po izvorima financiranja.

Tablica 3. Plan i izvršenje proračuna AZTN-a za 2023. godinu, promatrano po izvorima financiranja (u eurima)

Izvor financiranja	Tekući plan 2023.	Izvršenje 2023.	Indeks izvršenja	Struktura izvršenja po izvorima financiranja u %
11 - Opći prihodi i primici	2.299.600,00	2.296.351,15	99,86	99,47
51 - Pomoći EU	17.254,00	12.204,74	70,74	0,53
U k u p n o	2.316.854,00	2.308.555,89	99,64	100,00

Za 2023. godinu Proračun AZTN-a planiran je iz dva izvora financiranja:

- Izvor 11 - Opći prihodi i primici i
- Izvor 51 - Pomoći EU.

Planirana sredstva za obavljanje poslova iz djelokruga AZTN-a u Državnom proračunu za 2023. godinu iznosila su 2.316.854,00 EUR, dok je izvršenje rashoda iznosilo 2.308.555,89 EUR, što predstavlja izvršenje od 99,64 % u odnosu na Tekući plan za 2023. godinu.

U Tablici 4. prikazan je pregled Tekućeg plana i izvršenja rashoda AZTN-a za 2023. godinu, prema proračunskoj klasifikaciji.

Tablica 4. Pregled Tekućeg plana i izvršenja rashoda AZTN-a za 2023. godinu, prema proračunskoj klasifikaciji (u eurima)

Skupina/podskupina računa	Tekući plan 2023.	Izvršenje 2023.	Izvršenje %	Struktura izvršenja %
1	2	3	4(3/2)	5
31 Rashodi za zaposlene	1.737.017,00	1.737.014,60	100,00	75,24
311 Plaće (Bruto)	1.448.515,00	1.448.514,28	100,00	
312 Ostali rashodi za zaposlene	50.447,00	50.446,20	100,00	
313 Doprinosi na plaće	238.055,00	238.054,12	100,00	
32 Materijalni rashodi	522.288,00	514.800,68	98,57	22,90
321 Naknade troškova zaposlenima	98.922,00	91.851,86	92,85	
322 Rashodi za materijal i energiju	24.861,00	24.853,72	99,97	
323 Rashodi za usluge	374.960,00	374.612,97	99,91	
324 Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	0,00	0	0	
329 Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	23.545,00	23.482,13	99,73	
34 Financijski rashodi	0,00	0	0	0
343 Ostali financijski rashodi	0,00	0	0	0
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	10.751,00	10.750,54	100,00	0,47
372 Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna	10.751,00	10.750,54	100,00	
42 Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	46.798,00	45.990,07	98,27	1,99
422 Postrojenja i oprema	46.798,00	45.990,07	98,27	
U k u p n o	2.316.854,00	2.308.555,89	99,64	100,00

Rashodi za zaposlene (31)

Rashodi za zaposlene izvršeni su u iznosu od 1.737.014,60 EUR, odnosno 100,00 % od planiranog.

Promatrano po strukturi, rashodi za zaposlene čine 75,24 % u odnosu na ukupne rashode. Ostvareni rashodi za zaposlene povećani su u odnosu na 2022. godinu za 145.539,98 EUR ili 9,14%. Do povećanja rashoda došlo je zbog fluktuacije zaposlenika tijekom 2023. godine, uvećanja osnovice za obračun plaća te isplate privremenog dodatka na plaću.

Materijalni rashodi (32)

Materijalni rashodi izvršeni su u iznosu od 514.800,68 EUR, odnosno 98,57 % u odnosu na planirano i čine 22,30 % ukupnih rashoda.

Najveći udio u materijalnim rashodima 72,77 % čine rashodi za usluge (podskupina 323). Unutar ove podskupine nalaze se rashodi za najam poslovnog prostora i opreme, koji su izvršeni u iznosu od 166.945,78 EUR i čine 44,56 % rashoda za usluge.

Materijalni rashodi u odnosu na 2022. godinu povećani su za 26.622,37 EUR odnosno 5,45%. Navedena povećanja rashoda odnose se na ostvareni povećani broj službenih putovanja, povećanja cijena uredskog materijala, materijala za higijenu i čišćenje, energetske troškove, povećanja troškova inozemnih pretplata za informiranje i nabave računalnih licenci te godišnju međunarodnu članarinu u OECD-u.

Financijski rashodi (34)

U 2023. godini nije bilo navedenih rashoda.

Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (42)

Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine izvršeni su u iznosu od 45.990,07 EUR, odnosno 98,27 % u odnosu na planirano i čine 1,99 % ukupnih rashoda.

Navedeni rashodi u odnosu na 2022. godinu smanjeni su za 29.356,99 EUR odnosno za 38,96 % jer je u prethodnoj godini izvršena povećana nabava nužno potrebne opreme za redovan i siguran rad zaposlenika (mrežna i sigurnosna računalna oprema, računala, uredski namještaj, telefoni i mobiteli).

U Tablici 5. prikazano je izvršenje rashoda AZTN-a za 2023. godinu u odnosu na 2022. godinu po izvorima financiranja.

Tablica 5. Izvršenje rashoda AZTN-a za 2023. godinu u odnosu na 2022. godinu promatrano po izvorima financiranja (u eurima)

Grupa računa	Izvršenje 2022.	Izvršenje 2023.	Indeks 2023/2022
1	2	3	4(3/2)
31 Rashodi za zaposlene	1.591.474,62	1.737.014,60	109,14
32 Materijalni rashodi	488.178,31	514.800,68	105,45
- redovna aktivnost AZTN-a (izvor 11)	479.306,20	502.595,94	126,86
- pomoći iz EU (izvor 51)	0,00	12.204,74	0,00
- ostale refundacije iz pomoći EU (izvor 559)	8.872,11	0,00	0,00
34 Financijski rashodi	3.331,09	0,00	0,00
42 Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	75.347,06	45.990,07	61,04
U k u p n o	2.158.331,08	2.308.555,89	106,96

Uspoređujući ukupno izvršenje rashoda AZTN-a za 2023. godinu u odnosu na izvršenje 2022. godine, došlo je do uvećanja izvršenja rashoda u iznosu od 150.224,81 EUR, odnosno za 6,96 %.

Financijski plan za 2023. godinu objavljen u „Narodnim novinama“ broj 145/22., tijekom godine imao je izmjene i dopune radi neplaniranih i već spomenutih povećanja troškova, kao i uštedu u iznosu od 106.012,00 EUR.

10. Unutarnji ustroj AZTN-a

Na dan 31. prosinca 2023. u AZTN-u je bilo zaposleno **53** radnika.

Rad je ustrojen kroz pet organizacijskih jedinica i to kako slijedi (stanje na dan 31. prosinca 2023.):

- Vijeće (3 pravnik i jedan ekonomist)
- Ured Vijeća (1 ekonomist)
- Ured glavnog ekonomista (2 ekonomista)
- Sektor za tržišno natjecanje (12 pravnik i 12 ekonomista i 2 informatičara)
- Sektor za zabranu nepoštenih trgovačkih praksi (5 pravnik i 5 ekonomista)
- Sektor za opće poslove (2 pravnik, 2 ekonomista, 2 profesora jezika, 1 magistar javne uprave, 1 upravni pravnik, 1 administrativni tajnik i 1 KV vozač).

Prosječna godina radnika AZTN-a je 45 godina, a s obzirom na spol u AZTN-u su zaposlene 32 žene i 21 muškarac.

Svakodnevne upravne i stručne poslove obavlja stručna služba AZTN-a, koju čine magistri prava s položenim pravosudnim ispitom i magistri ekonomije, redom stručnjaci u području prava i politike tržišnog natjecanja te informatičari specijalizirani u području digitalne forenzike. Treba naglasiti da na svakom predmetu u pravilu radi tim koji se sastoji, ovisno o složenosti predmeta, od najmanje jednog pravnik s položenim pravosudnim ispitom i najmanje jednog ekonomista kojima se često pridružuje i informatičar.

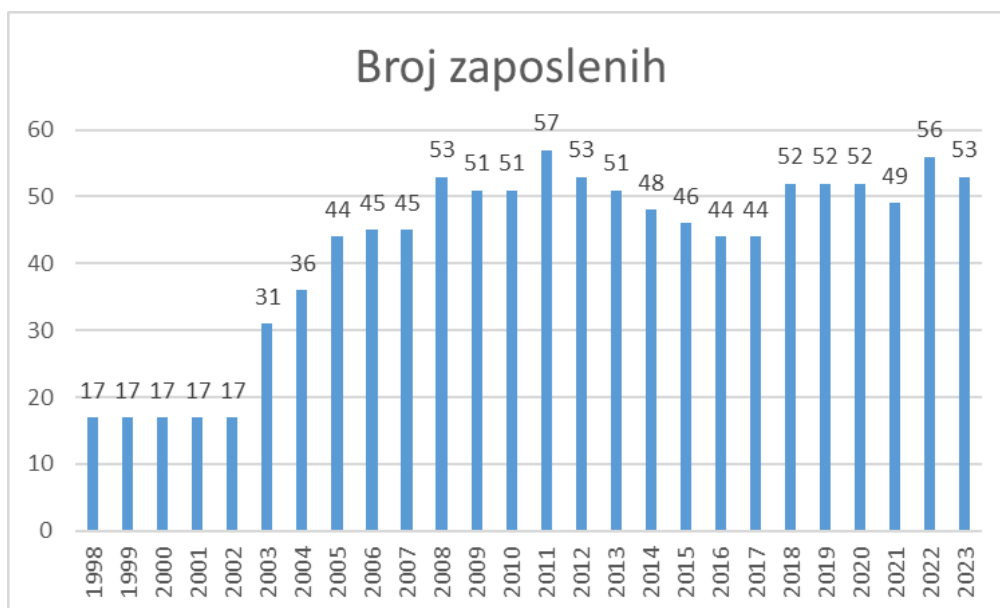
Službene osobe iz stručne službe AZTN-a vode upravne (ispitne) postupke iz nadležnosti AZTN-a odnosno u postupku utvrđuju činjenice i okolnosti, a Vijeće temeljem utvrđenog činjeničnog stanja donosi meritornu odluku u svakom pojedinom predmetu na temelju koje AZTN rješava pojedinu upravnu stvar.

U 2023. godini došlo je do prestanka radnog odnosa u odnosu na pet radnika. Razlozi su, u četiri od pet slučajeva, odlazak radnika na novo radno mjesto na vlastiti zahtjev, dok se u jednom slučaju radio o odlasku radnice u mirovinu.

AZTN je u 2023. godini proveo postupak zapošljavanja u odnosu na dva radnika. Jedan postupak proveden je zbog popunjavanja upražnjenog radnog mjesta u Odjelu za opće poslove i u Pisarnici, zbog odlaska radnice u mirovinu. Nova radnica zaposlena je 1. srpnja 2023. godine. Također, u Odjelu za legislativu i komparativnu praksu je zaposlena radnica, umjesto radnice s kojom je sporazumno raskinut radni odnos na njezin zahtjev još u 2022. godini. Za potrebe provođenja javnog natječaja AZTN je ishodio potrebne prethodne suglasnosti od Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, Ministarstva financija te Ministarstva gospodarstva, ovisno od kojeg tijela je trebalo tražiti suglasnost u skladu s propisima o zabrani novog zapošljavanja.

Na Slici 1. prikazan je broj zaposlenih u AZTN-u od 1997. do 2023. godine.

Slika 1.: Broj zaposlenih u AZTN-u u razdoblju od 1997. do 2023. godine

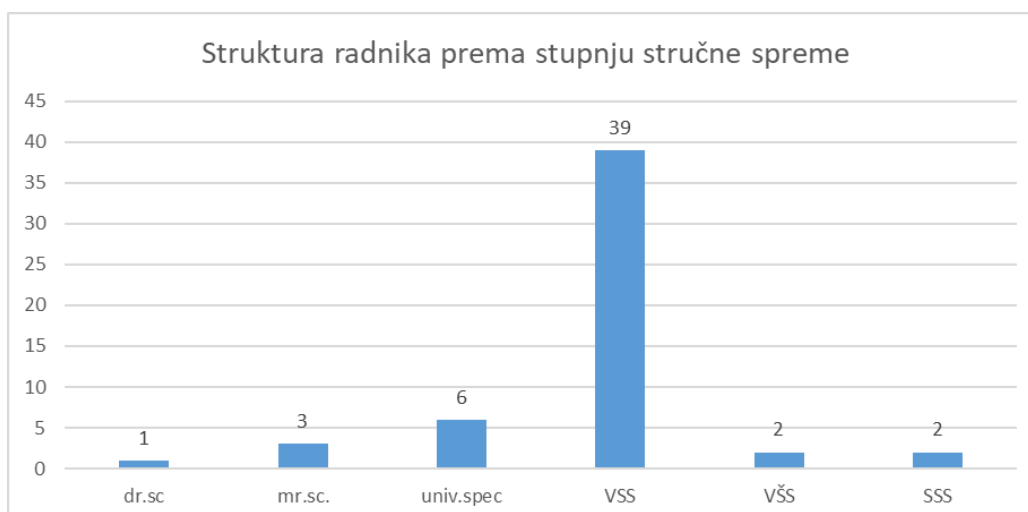

Izvor: AZTN

Većinu zaposlenih u AZTN-u čini visokoobrazovani kadar. Čak 23 % radnika ima završene poslijediplomske studije, 75 % ima visoku ili višu stručnu spremu, dok srednju stručnu spremu imaju svega dva zaposlena.

Na Slici 2. prikazana je struktura radnika AZTN-a u 2023. godini prema stupnju stručne spreme.

Slika 2.: Struktura radnika AZTN-a u 2023. godini prema stupnju stručne spreme

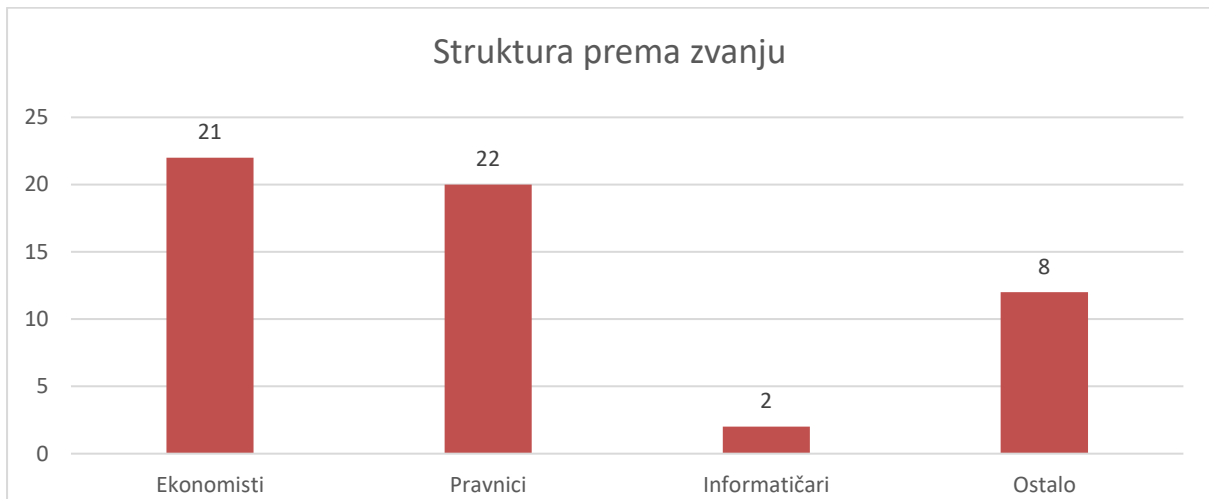

Izvor: AZTN

Većina zaposlenih, ukupno njih 80%, su magistri prava ili diplomirani pravnici, odnosno magistri ekonomije ili diplomirani ekonomisti. Svi pravnici kao voditelji postupaka u nadležnosti AZTN-a moraju imati položen pravosudni ispit, a za vođenje postupka utvrđivanja uvjeta za izricanje novčanih kazni potreban je i radni staž od najmanje četiri godine nakon položenog pravosudnog ispita.

Na Slici 3. prikazana je struktura radnika AZTN-a u 2023. godini prema zvanju.

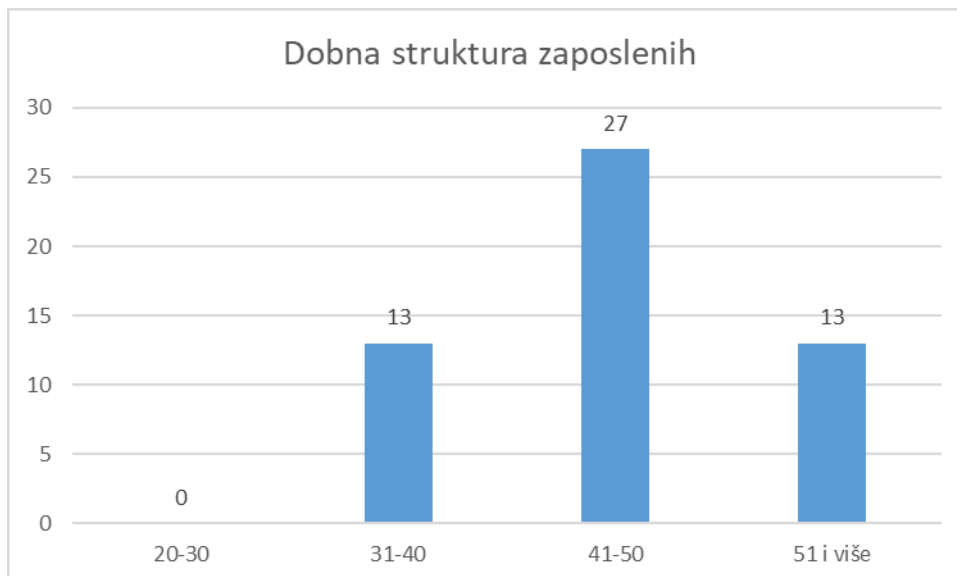
Slika 3.: Struktura radnika AZTN-a u 2023. godini prema zvanju

Izvor: AZTN

Na Slici 4. prikazana je struktura radnika AZTN-a u 2023. godini prema životnoj dobi.

Slika 4.: Struktura zaposlenih u AZTN-u prema životnoj dobi u 2023. godini

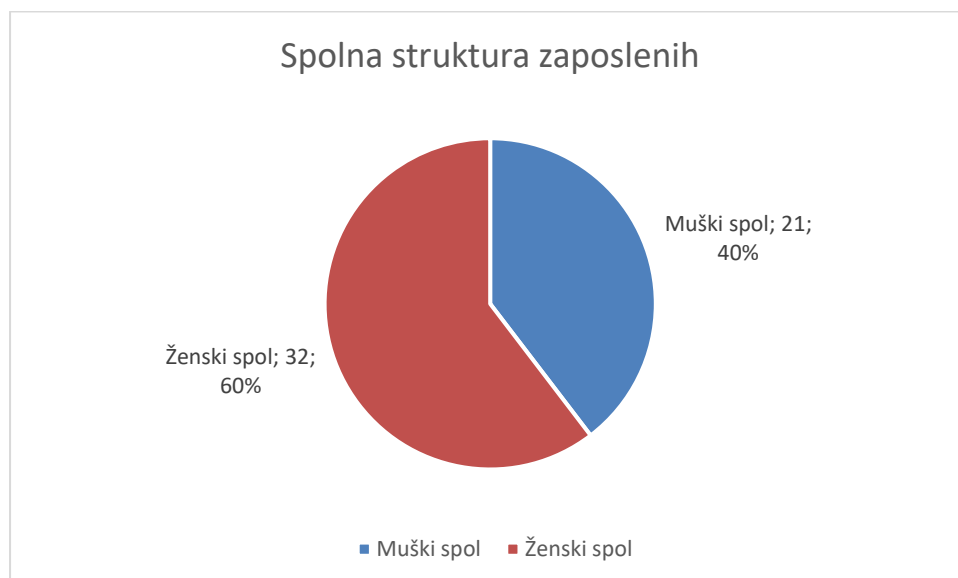

Izvor: AZTN

Prosjek godina radnika AZTN-a je 45 godina, a s obzirom na spol zaposlene su 32 žene i 21 muškarac.

Na Slici 5. prikazana je spolna struktura zaposlenih u AZTN-u u 2023. godini.

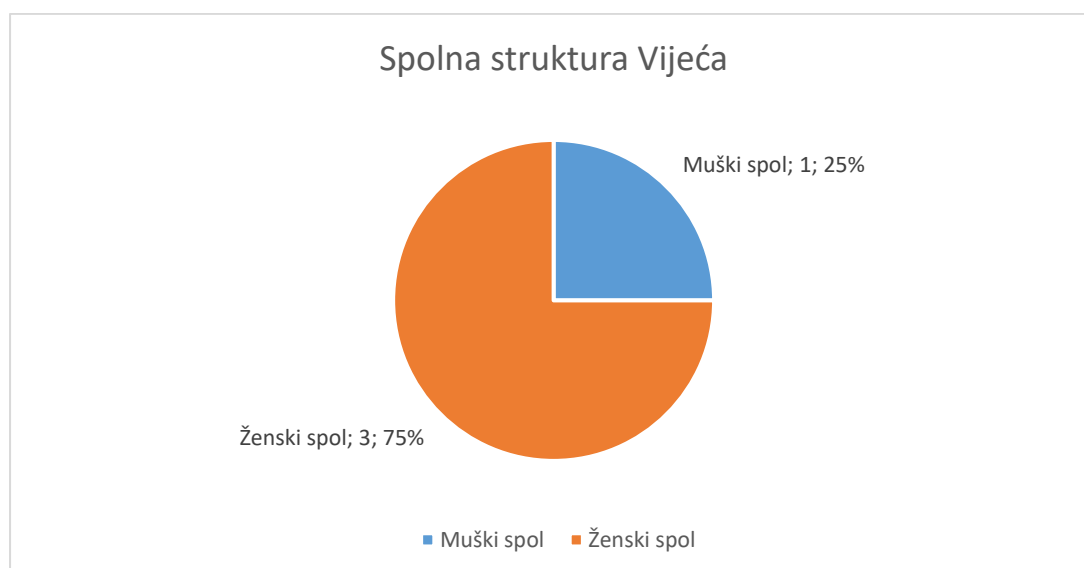
Slika 5.: Spolna struktura zaposlenih u AZTN-u 2023. godini

Izvor: AZTN

Veći postotak zaposlenih žena u AZTN-u (60%) ukazuje na primjenu načela nediskriminacije prilikom zapošljavanja te davanja prednosti teže zapošljivim skupinama. To potvrđuje i spolna struktura na rukovodećim položajima. Tako 75% članova Vijeća čine žene, predsjednica Vijeća je žena, dok ih je na ostalim rukovoditeljskim položajima čak 64 %. Na Slici 6. prikazana je spolna struktura Vijeća AZTN-a u 2023. godini.

Slika 6.: Spolna struktura Vijeća AZTN-a u 2023. godini

Izvor: AZTN

11. Društveno odgovorno poslovanje u AZTN-u

Društveno odgovorno poslovanje nastoji zadovoljiti sve zahtjevnije etičke, ekološke, pravne i javne standarde. Po pitanju etičke odgovornosti AZTN ima imenovanog etičkog povjerenika te donesen etički kodeks. U svakodnevnom radu radnici brinu o zaštiti okoliša dok AZTN ima ugovoreno zbrinjavanje otpadnog papira i uništavanje dokumentacije koja sadrži poslovne tajne.

U pogledu pravnih i javnih standarda AZTN provodi javne natječaje za zapošljavanje, aktivno odgovara na upite građana, stranaka i novinara i objavljuje odluke na mrežnim stranicama. U poslovanju se vodi briga o efikasnosti, ekonomičnosti i efektivnosti kao početnim i temeljnim orijentacijama upravljanja u upravnim organizacijama.

Društvena odgovornost AZTN-a se očituje kroz ispunjavanje svih obveza koje proizlaze iz zakona, ali i kroz investicije u ljudski kapital, okoliš i odnose prema trećim osobama te smanjenje troškova poslovanja. U upravljanju ljudskim resursima AZTN ostvaruje politiku jednakih mogućnosti za žene i muškarce pa su tako svima jednako otvorene mogućnosti napredovanja, dodatnih edukacija i usavršavanja, a jednakost žena i muškaraca vlada i kad su u pitanju plaće jer su i žene i muškarci na istim pozicijama jednako plaćeni.

AZTN u svakodnevnom radu teži sve poslovne aktivnosti provoditi u skladu s najboljim europskim praksama i promicati društveno odgovorno poslovanje.

12. Digitalizacija pismohrane AZTN-a

AZTN je u 2023. godini uspješno završio postupak pretvorbe arhivskog i dokumentarnog gradiva koji je realiziran u suradnji s Hrvatskim državnim arhivom. Isti je započeo 2018. godine te je ukupno skenirano više od 30.000 predmeta, odnosno 70.000 pismena. Ukupna količina digitalnog gradiva zauzima više od 500 GB prostora. Projekt digitalizacije arhivskog i dokumentarnog gradiva odrađen je bez dodatnih troškova. Početkom godine, točnije 18. siječnja 2023. godine, donesena su Pravila za upravljanje arhivskim i dokumentarnim gradivom AZTN-a te su ista odobrena od Hrvatskog državnog arhiva 26. siječnja 2023. godine. U istoj godini provedeno je nekoliko izlučivanja gradiva kojemu je istekao rok trajanja, uz prethodno odobrenje Hrvatskog državnog arhiva.

AZTN je uspješno povezan sa ZUP IT sustavom. Trenutno unos podataka nije automatski proces već zahtijeva aktivno sudjelovanje svih službenih osoba odnosno voditelja postupka. Ovo omogućuje nadležnim tijelima detaljan uvid u stanje rješavanja upravnih stvari, što dalje doprinosi poboljšanju učinkovitosti, transparentnosti i zakonitosti upravnih postupaka vođenih pred AZTN-om.

ZUP IT sustav također pruža mogućnosti za poboljšanu komunikaciju između javnih tijela i stranaka u postupcima. Kroz svoje funkcionalnosti, stranke imaju pristup informacijama o statusu svojih predmeta, što smanjuje potrebu za nepotrebnim upitima i olakšava suradnju između svih sudionika upravnih procesa. Nadalje, kontinuirana nadogradnja i prilagodba ZUP IT sustava omogućuje uvođenje novih funkcionalnosti i poboljšanja u skladu s promjenama u zakonodavstvu ili potrebama korisnika. Ovo osigurava da sustav ostane relevantan i učinkovit u podršci upravnim procesima. U konačnici, ZUP IT sustav predstavlja ključni korak prema modernizaciji javne uprave, pružajući alate za učinkovitu provedbu zakonodavstva, poboljšanu komunikaciju s građanima i poslovnim subjektima te jačanje povjerenja u institucije javnog sektora.

13. Zaključak

Naglasak rada AZTN-a, kako u izvještajnoj godini tako i u sljedećem razdoblju, bit će otkrivanje i sankcioniranje najtežih povreda prava tržišnog natjecanja, prije svega zabranjenih horizontalnih sporazuma između konkurenata (kartela) koji nanose najveću financijsku štetu kupcima, tržištu, potrošačima i društvu u cjelini. Stoga, ovo ostaje jedan od najvažnijih prioriteta, s posebnim naglaskom na otkrivanje što većeg broja kartela namještanja ponuda u postupcima javne nabave, koji su najštetniji oblik zabranjenih horizontalnih sporazuma. AZTN će nastaviti svoje aktivnosti i u području ispitivanja potencijalnih zlouporaba vladajućeg položaja kojima se narušava kompetitivna struktura tržišta.

Učinkovita provedba propisa iz nadležnosti AZTN-a u području zaštite tržišnog natjecanja podrazumijeva korištenje svih istražnih alata i instrumenata koji su AZTN-u na raspolaganju te primjereno kažnjavanje s općim preventivnim učinkom koje znači i upozorenje i odvratanje drugih poduzetnika od povrede propisa.

Osim navedenih prioritetnih područja suzbijanja najtežih povreda prava tržišnog natjecanja, rad AZTN-a nastaviti će se i u području ocjene koncentracija što je također značajan dio aktivnosti AZTN-a koji doprinosi pozitivnim učincima na poslovnu zajednicu, potrošače i hrvatsko gospodarstvo. AZTN unaprijed ocjenjuje da određeni poduzetnici ne postanu preveliki na tržištu kao rezultat koncentracija. Drugim riječima, ocjenom koncentracija se štiti tržište od negativnih učinaka i sprječava da poduzetnici koji se spajaju, pripajaju ili postaju novi poduzetnik da jednostrano određuju cijene, umanjuju kvalitetu svojih proizvoda i usluga ili guše inovacije. U tom smislu, posebna pažnja se usmjerava na sektor maloprodaje prehrambenih proizvoda i mješovite robe i medijski sektor. U postizanju učinkovite provedbe u području ocjene koncentracija, AZTN prati razvoj i izmjene postojećih propisa EU-a kao što je Uredba o ocjeni koncentracija poduzetnika, kao i prioritetne teme u provedbi kao što su npr. „ubojite koncentracije“.

Još jedna značajna aktivnost AZTN-a je davanje stručnih mišljenja na prijedloge propisa i na važeće propise te ukazivanje na potrebu izmjene postojećih propisa i nacrtu propisa koji nisu u potpunosti sukladni s pravom tržišnog natjecanja. U ovom dijelu prioritet će biti praćenje zakonodavstva u dijelu profesionalnih usluga, komora i davanje mišljenja na moguće zapreke pristupu tim uslugama.

Promicanje svijesti i znanja o tržišnom natjecanju također ostaje jedan od prioriteta pa će AZTN i dalje predano nastaviti provoditi aktivnosti usmjerene na promicanje znanja o tržišnom natjecanju i jačanja svijesti o značaju poštivanja propisa o tržišnom natjecanju održavanjem edukacija o tržišnom natjecanju od strane stručnjaka AZTN-a za različite kategorije dionika – studente, regulatore, poduzetnike, udruženja poduzetnika i širu javnost uživo, putem webinarima ili podcasta sa stručnjacima iz područja prava tržišnog natjecanja. Uz navedeno, planira se provoditi niz daljnjih promotivnih aktivnosti kao što su edukativni spotovi kojima bi se na jednostavan način pojasnili neki temeljni pojmovi u provedbi prava tržišnog natjecanja (karteli, pokajnici, nagodbe i sl.).

Jedan od važnih načina promicanja značaja tržišnog natjecanja je suradnja s različitim institucijama, pa će se i tijekom sljedećeg razdoblja nastaviti dobra suradnja s tijelima javne i državne vlasti, znanstvenim ustanovama i srodnim regulatorima. U tom smislu će se razmotriti potpisivanje sporazuma o suradnji s regulatorima ili drugim institucijama s kojima isti još nije zaključen, a tijekom sljedećeg razdoblja bit će prioritetno provesti zajedničke aktivnosti iz već postojećih suradnji. Primjerice, temeljem sklopljenih sporazuma o suradnji s Pravnim i Ekonomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu planira se započeti sa studentskom praksom u AZTN-u.

U svrhu nastavka potpuno transparentnog rada, AZTN će nastaviti s objavljivanjem svih odluka, mišljenja, godišnjih izvješća, istraživanja tržišta i drugih relevantnih dokumenata na svojoj mrežnoj stranici. Putem poslovne mreže LinkedIn i elektronskog biltena „AZTN Info“ izvještavat će i dalje o svojoj praksi, značajnijim događanjima i aktualnostima iz područja tržišnog natjecanja. Odnosi AZTN-a s medijima također ostaju prioritet u dijelu komunikacije s javnošću koji će se ostvarivati kroz otvorenost prema medijima dijeljenjem relevantnih informacija iz prakse i uzajamnim povjerenjem. Savjetovanje sa širom javnošću također može doprinijeti boljem radu AZTN-a pa se u svrhu boljeg usmjeravanja resursa mogu provesti i konzultacije sa sudionicima na tržištu o tome što smatraju prioritetnim i potrebnim za rad AZTN-a.

Tijekom nadolazećeg razdoblja, AZTN će provesti nekoliko sektorskih istraživanja tržišta. Primarno će se istražiti ona tržišta na kojima je najveći učinak na potrošače, pa će AZTN provesti redovno istraživanje tržišta trgovine na malo mješovitom robom pretežno hranom i pićima koje provodi i prati već 20 godina i za koje je stvorena sveobuhvatna baza podataka koja omogućuje kvalitetno praćenje pokazatelja stanja i koncentriranosti na samom tržištu maloprodaje u RH. Komplementarno s istraživanjem tržišta maloprodaje, AZTN će tijekom sljedeće godine provesti dodatno sektorsko istraživanje o uvjetima poslovanja između trgovaca i dobavljača u vertikalnom lancu opskrbe mješovitom robom, pretežno hranom, pićima u RH. Cilj ovog dodatnog istraživanja je bolje razumijevanje stanja i uvjeta na tržištu nakon razdoblja koje je bilo obilježeno inflatornim pritiscima općenito, a naročito u segmentima tržišta prodaje hrane i pića.

AZTN prati i stanja na drugim mjerodavnim tržištima te je u slučaju sumnje u učinkovito funkcioniranje nekog tržišta ili novonastalih okolnosti na tržištu koje utječu na tržišno natjecanje pokretao ciljana sektorska istraživanja. U slučaju pojave takvih okolnosti, AZTN će razmotriti i pokretanje dodatnih sektorskih istraživanja.

U dijelu nadležnosti AZTN-a u području utvrđivanja nepoštenih trgovačkih praksi između kupaca i dobavljača, prije svega će se u nadolazećem razdoblju započeti s primjenom izmijenjenog ZNTP-a. Nadalje, uz dovršetak tekućih predmeta, neke od planiranih aktivnosti u području ZNTP-a uključuju provođenje istraživanja tržišta otkupa mandarina, s ciljem utvrđivanja jesu li otkupljivači mandarina u dolini Neretve uskladili svoje ugovore, opće uvjete poslovanja i način poslovanja s odredbama ZNTP-a.

Od drugih aktivnosti, planirano je okončanje upravnih postupaka pokrenutih kao rezultat istraživanja tržišta poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima, u okviru kojeg se ispituje jesu li kupci (prije svega trgovci u maloprodaji) uskladili svoje ugovore i način poslovanja s odredbama ZNTP-a. Naime, istraživanjem su obuhvaćena 22 trgovca u maloprodaji, protiv nekih trgovaca su pokrenuti postupci, dok u odnosu na neke kupce nije utvrđeno postojanje

indicija za pokretanje upravnih postupaka po službenoj dužnosti pa su (nepravni) predmeti zatvoreni. U odnosu preostalih kupaca – trgovaca u maloprodaji ispitivanja se i dalje provode u okviru nepravni predmeta te će, ako se utvrde dostatne indicije, biti pokrenuti upravni postupci. Također se planira okončati i započeto istraživanje tržišta otkupa pšenice kojim su obuhvaćena četiri otkupljivača pšenice, kako bi se utvrdilo postoje li indicije je li pojedini kupac – otkupljivač pšenice povrijedio odredbe ZNTP-a, i u tom slučaju će se pokrenuti upravni postupak. Budući da je u međuvremenu donesena i stupila na snagu druga novela ZNTP-a, očekuje se povećani broj upita u vezi s provedbom ove druge novele, pa očekujemo i veći angažman AZTN-a na tome području.

U području međunarodne suradnje u kojoj je AZTN iznimno aktivan, kao prioriteti izdvajaju se redovna suradnja i aktivnosti u okviru Europske mreže tijela za tržišno natjecanje (ECN) te prepristupni pregovori za ulazak RH u OECD. U ovom dijelu glavni prioritet AZTN-a bit će ispunjenje ključnih preporuka OECD-ovog Odbora za tržišno natjecanje nužnih za nastavak pregovora. U tu svrhu, AZTN će provesti sve potrebne radnje kako bi se navedene prioritetne preporuke ispunile, a nastaviti će i redovno sudjelovati u Odboru za tržišno natjecanje OECD-a. Dodatni važan segment međunarodne suradnje je redovna suradnja i aktivnosti u okviru Europske mreže provedbenih tijela za pitanja nepoštenih trgovačkih praksi (*UTP Enforcement Network*).

Jedan od prioriteta u narednom razdoblju bit će nastavak praćenja digitalnih tržišta. AZTN će, u skladu s donesenim nacionalnim zakonodavnim okvirom, nastaviti sudjelovati u implementaciji Uredbe (EU) 2022/1925 o pravednim tržištima s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru (Akt o digitalnim tržištima, DMA), koji je stupio na snagu 1. studenog 2022. godine te se u cijelosti počeo primjenjivati 2. svibnja 2023. godine.

Kontinuirani prioritet ostaje daljnje jačanje kadrova i potreba za zapošljavanjem novih radnika u AZTN-u, uz potrebnu internu reorganizaciju zbog raspodjele posla koja odgovara utvrđenim prioritetima. Kako bi AZTN ostvario sve zadane prioritetne ciljeve tijekom sljedećeg razdoblja, nužno je da ulaže u svoje kadrove, stoga jedan od kontinuiranih prioriteta ostaje edukacija i stručno usavršavanje stručnjaka koja će se osigurati u okviru raspoloživih financijskih sredstava AZTN-a.

Zaključno, želimo istaknuti kako je učinkovita zaštita tržišnog natjecanja temelj tržišnog gospodarstva i uvjet njegovog jačanja kojim se potiču inovacije, a potrošačima omogućavaju koristi u vidu većeg izbora, bolje kvalitete proizvoda i usluga i nižih cijena. Međutim, da bi se tržišno natjecanje zaštitilo, nije dovoljan samo angažman AZTN-a, već je potrebno aktivno djelovanje svih državnih tijela u stvaranju jasnih i provedivih pravila tržišnog natjecanja, podržavanje i poštivanja tih pravila od strane svih sudionika na tržištu te osobito jačanje kulture tržišnog natjecanja u društvu u cjelini. Stoga nam je cilj da AZTN dalje ojača svoju neovisnost i samostalnost u primjeni propisa te da za tu svrhu na raspolaganju ima dovoljne financijske i ljudske resurse te svojim radom nastavi doprinositi dobrobiti gospodarstva i poštivanju pravila o tržišnom natjecanju i zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom.

1. PRILOG I. Odluke AZTN-a iz 2023. godine objavljene na mrežnim stranicama AZTN-a

	Datum, KLASA	Predmet	Područje	Vrsta odluke
1	13.1.2023. UP/I 034-03/2019-04/009	AZTN protiv SETOVIA VOĆE d.o.o., Zagreb	Nepoštene trgovačke prakse	Rješenje o obustavi postupka
2	13.1.2023. UP/I 034-03/2022-02/012	VALINGE CROATIA d.o.o., Otok Oštarijski - Grad Ogulin i SPIN VALIS d.d., Požega s povezanim društvima	Tržišno natjecanje	Ocjena dopuštenosti koncentracije na I. razini
3	28.2.2023. UP/I 034-03/2022-03/013	AZTN protiv EPPS Elektronsko pismo pošte Slovenije, d.o.o.	Tržišno natjecanje	Rješenje o odbacivanju inicijative
4	28.2.2023. 034-08/2023-01/009	Tržište veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište- zahtjev HAKOM-a	Tržišno natjecanje	Mišljenje
5	28.2.2023. UP/I 034-03/2021-01/011	AZTN protiv HP-Hrvatska pošta d.d.	Tržišno natjecanje	Rješenje o obustavi postupka

6	28.2.2023. 034-08/2023-01/010	Tržište veleprodajnog lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji- zahtjev HAKOM-a	Tržišno natjecanje	Mišljenje
7	22.3.2023. UP/I 034-03/2023-02/001	STUDENAC d.o.o., Omiš i STRAHINJČICA d.o.o., Sveti Križ Začretje	Tržišno natjecanje	Ocjena dopuštenosti koncentracije na I. razini
8	22.3.2023. UP/I 034-03/2022-02/013	Tommy d.o.o., Split i Petason d.o.o., Vranjic i Spectar Trade d.o.o., Solin	Tržišno natjecanje	Ocjena dopuštenosti koncentracije na I. razini
9	30.3.2023. UP/I 034-03/2022-01/021	AZTN protiv COM 1 d.o.o., Split	Tržišno natjecanje	Rješenje o odbacivanju inicijative
10	30.3.2023. UP/I 034-03/2022-03/014	AZTN protiv Dimnjak d.o.o. za dimnjačarske usluge i ložišnu tehniku, Osijek	Tržišno natjecanje	Rješenje o odbacivanju inicijative
11	6.4.2023.	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture - Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prijevozu u cestovnom prometu	Tržišno natjecanje	Mišljenje

12	14.4.2023. 011-01/2023-02/006	Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva (danas Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije) - Prijedlog Odluke o davanju prethodne suglasnosti za sklapanje sporazuma sa pružateljima usluga Centra dijeljenih usluga (APIS IT, FINA, CARNet, AKD)	Tržišno natjecanje	Mišljenje
13	27.4.2023. 034-08/2023-01/025	Analiza tržišta veleprodajnog završavanja poziva u vlastitoj javnoj telefonskoj mreži koja se pruža na fiksnoj lokaciji (M1/2014) – Test tri mjerila- zahtjev HAKOM-a	Tržišno natjecanje	Mišljenje
14	27.4.2023. 011-01/2023-02/007	Zakon o poreznom savjetništvu („Narodne novine“, br. 127/00., 76/13. i 115/16.)	Tržišno natjecanje	Mišljenje
15	27.4.2023. 034-08/2023-01/026	Analiza tržišta veleprodajnog završavanja glasovnih poziva u vlastitoj mobilnoj mreži (M2/2014) – Test tri mjerila	Tržišno natjecanje	Mišljenje
16	11.5.2023. UP/I 034-03/2022-04/003	AZTN protiv MLIN I PEKARE d.o.o., Sisak	Nepoštene trgovačke prakse	Rješenje o utvrđenim nepoštenim trgovačkim praksama
17	11.5.2023. UP/I 034-03/2022-03/017	AZTN protiv Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	Tržišno natjecanje	Rješenje o odbacivanju inicijative
18	11.5.2023. UP/I 034-03/2019-04/004	AZTN protiv PEMO d.o.o. Omiš (sada protiv pravnog slijednika STUDENAC d.o.o. Omiš)	Nepoštene trgovačke prakse	Rješenje o obustavi postupka
19	2.06.2023. 011-01/2023-02/007	Ministarstvo financija - Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakon o poreznom savjetništvu	Tržišno natjecanje	Mišljenje

20	2.6.2023. 034-08/2023-01/040	Ministarstvo zdravstva - nabava onkološke opreme	Tržišno natjecanje	Mišljenje
21	9.6.2023. UP/I 034-03/2022-03/015	AZTN protiv Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	Tržišno natjecanje	Rješenje o odbacivanju inicijative
22	14.6.2023. 011-01/2023-02/009	Ministarstvo gospodarstva - Prijedlog Uredbe o provedbi Uredbe (EU) 2022/1925 Europskog parlamenta i vijeća od 14. rujna 2022. o pravednim tržištima s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru i izmjeni direktiva (EU) 2019/1937 i (EU) 2020/1828 (Akt o digitalnim tržištima)	Tržišno natjecanje	Mišljenje
23	23.6.2023. UP/I 034-03/2022-03/018	AZTN protiv Diveks j.d.o.o., Kalinovac	Tržišno natjecanje	Rješenje o odbacivanju inicijative
24	23.6.2023. 011-01/2023-02/007	Ministarstvo financija - Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakon o poreznom savjetništvu	Tržišno natjecanje	Mišljenje
25	23.6.2023. 011-01/2023-02/010	Nacrt prijedloga Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama	Tržišno natjecanje	Mišljenje
26	3.7.2023. UP/I 034-03/2023-02/003	Pluralis B.V. Nizozemska i Telegram Media Grupa d.o.o., Zagreb	Tržišno natjecanje	Rješenje o odbacivanju prijave namjere provedbe koncentracije poduzetnika

27	3.07.2023. 034-08/2023-01/017	Udruga Glas poduzetnika - Upit o postupanju Grada Zagreba u svezi Nacrta Odluke o komunalnom redu radi oglašavanja	Tržišno natjecanje	Mišljenje
28	3.7.2023. UP/I 034-03/2023-02/002	Lamium Trade Limited, Limassol, Republika Cipar, H-Planet, razvoj in inženiring projektov, d.o.o., Ljubljana, Republika Slovenija, IVICOM Holding GmbH, Beč, Republika Austrija i VE Rakova Bara d.o.o. Žagubica, Žagubica, Republika Srbija	Tržišno natjecanje	Rješenje o odbacivanju inicijative
29	14.7.2023. UP/I 034-03/2023-03/006	AZTN protiv SPES, Centar za poduke i prevodilaštvo d.o.o., Zagreb	Tržišno natjecanje	Rješenje o odbacivanju inicijative
30	14.7.2023. 011-01/2023-02/001	Prijedlog nacrta Pravilnika o ambalaži i otpadnoj ambalaži, plastičnim proizvodima za jednokratnu uporabu i ribolovnom alatu koji sadržava plastiku	Tržišno natjecanje	Mišljenje
31	20.7.2023. UP/I 034-03/2018-01/005	AZTN protiv Keindl sport d.o.o., Zagreb	Tržišno natjecanje	Rješenje kojim se utvrđuje zabranjeni sporazum
32	20.7.2023. UP/I 034-03/2021-01/005	AZTN protiv Hrvatske šume d.o.o.	Tržišno natjecanje	Rješenje kojim se prihvaćaju mjere i uvjeti
33	20.7.2023. UP/I 034-03/2021-01/017	AZTN protiv Hrvatske šume d.o.o. i HGK-Udruženja drvno-prerađivačke industrije	Tržišno natjecanje	Rješenje kojim se prihvaćaju mjere i uvjeti
34	20.7.2023. UP/I 034-03/2023-02/004	STUDENAC d.o.o., Omiš i Špar Trgovina d.o.o., Bjelovar	Tržišno natjecanje	Ocjena dopuštenosti koncentracije na I. razini

35	26.7.2023. 011-01/2023-02/011	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prijevozu u cestovnom prometu	Tržišno natjecanje	Mišljenje
36	26.7.2023. UP/I 034-03/2023-03/003	AZTN protiv Zagrebački holding d.o.o.-Podružnica Čistoća	Tržišno natjecanje	Rješenje o odbacivanju inicijative
37	26.7.2023. UP/I 034-03/2023-02/005	Punta Skala Beteiligungs GmbH, Beč, Austrija i Punta Skala d.o.o., Zadar	Tržišno natjecanje	Ocjena dopuštenosti koncentracije na I. razini
38	31.8.2023. UP/I 034-03/2019-04/002	AZTN protiv PLODINE d.d., Rijeka	Nepoštene trgovačke prakse	Rješenje o utvrđenim nepoštenim trgovačkim praksama
39	31.8.2023. UP/I 034-03/2023-01/004	AZTN – provedba prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu mlijeka i mliječnih proizvoda - Povod inicijativa podnesena protiv Udruge-hrvatske male mljekare	Tržišno natjecanje	Rješenje o odbacivanju inicijative
40	31.8.2023. 034-03/2023-01/003	AZTN – provedba prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu mlijeka i mliječnih proizvoda - Povod inicijativa podnesena protiv Hrvatske udruge poslodavaca, Udruge trgovina	Tržišno natjecanje	Rješenje o odbacivanju inicijative
41	28.9.2023. UP/I 034-03/2023-03/014	AZTN protiv Propan oprema d.o.o., Lučko i Zavod za ispitivanje kvalitete d.o.o., Zagreb- temeljem inicijative podnositelja sa zaštićenim identitetom - radi narušavanja tržišnog natjecanja zlouporabom vladajućeg položaja	Tržišno natjecanje	Rješenje o odbacivanju inicijative jer nema uvjeta za pokretanje postupka po službenoj dužnosti

42	12.10.2023. UP/I 034-03/2023-03/004	AZTN protiv Wienerberger d.o.o. Karlovac	Tržišno natjecanje	Rješenje o odbacivanju inicijative
43	26.10.2023. 011-/22-02/018	Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike - prijedlog zakona o zahtjevima za pristupačnost proizvoda i usluga, s konačnim prijedlogom zakona	Tržišno natjecanje	Mišljenje
44	9.11.2023. UP/I 034-03/2023-03/010	AZTN protiv Istarskog vodovoda d.o.o. Buzet	Tržišno natjecanje	Rješenje o odbacivanju inicijative
45	9.11.2023. UP/I 034-03/2023-03/018	Podnesak poduzetnika Oziris d.o.o., Matulji– radi narušavanja tržišnog natjecanja	Tržišno natjecanje	Podnesak se odbacuje kako nepotpun
46	9.11.2023. 034-08/2023-01/052	Bicikl express d.o.o., Velika Gorica - upit o postupku javnog natječaja	Tržišno natjecanje	Mišljenje
47	9.11.2023. UP/I 034-03/2023-01/007	AZTN - prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu redovitog održavanja i zaštite državnih cesta -povod inicijativa 3 poduzetnika protiv poduzetnika Poduzeće za ceste d.o.o., Slavonski Brod i PZC Brod d.o.o., Slavonski Brod	Tržišno natjecanje	Rješenje o odbacivanju inicijative
48	16.11.2023. UP/I 034-03/2023-03/007	AZTN protiv Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.d., Zagreb	Tržišno natjecanje	Rješenje o odbacivanju inicijative

49	16.11.2023. UP/I 034-03/2023-01/008	AZTN – prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu bankarskih usluga – povod inicijativa fizičke	Tržišno natjecanje	Rješenje o odbacivanju inicijative
50	16.11.2023. UP/I 034-03/2023-03/008	AZTN protiv ČAZMATRANS PROMET d.o.o., Čazma	Tržišno natjecanje	Rješenje o odbacivanju inicijative
51	21.11.2023. 011-01/2023-02/012	Ministarstvo financija - Prijedlog Odluke o stjecanju poslovnog udjela društva Agencija za podršku informacijskim sustavima i informacijskim tehnologijama d.o.o. Zagreb	Tržišno natjecanje	Mišljenje
52	1.12.2023. UP/I 034-03/2017-01/018	AZTN protiv Hrvatski Telekom d.d., Zagreb	Tržišno natjecanje	Rješenje o obustavi postupka
53	1.12.2023. UP/I 034-03/2023-02/007	MEDIA SOLUTIONS d.o.o., Osijek i NOVI LIST d.d., Rijeka	Tržišno natjecanje	Rješenje o odbacivanju prijave namjere provedbe koncentracije poduzetnika
54	1.12.2023. UP/I 034-03/2018-04/010	AZTN protiv PLODINE d.d, Rijeka	Nepoštene trgovačke prakse	Rješenje o utvrđenim nepoštenim trgovačkim praksama
55	1.12.2023. UP/I 034-03/2023-02/008	BOXTY INVESTMENTS S.a.r.l. (SUNRISE HOLDCO S.a.r.l.), LUXEMBURG I SUNČANI HVAR d.d. i SUNČANI HVAR Nekretnine d.o.o., HVAR	Tržišno natjecanje	Ocjena dopuštenosti koncentracije na I. razini
56	11.12.2023. UP/I 034-03/2023-02/011	STUDENAC d.o.o., Omiš i LA-VOR TRADE d.o.o., Buzet	Tržišno natjecanje	Ocjena dopuštenosti koncentracije na I. razini

57	14.12.2023. 011-01/2023-01/004	Ministarstvo financija - Obrazac naknadne procjene učinaka propisa za Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“, broj 39/22.)	Tržišno natjecanje	Mišljenje
58	19.12.2023. UP/I 034-03/2023-02/010	NTL d.o.o., Zagreb i dio poslovanja TP Varaždin d.o.o., Varaždin	Tržišno natjecanje	Ocjena dopuštenosti koncentracije na I. razini
59	19.12.2023. UP/I 034-03/2022-02/011	EKO-FLOR PLUS d.o.o., Oroslavje i REOMA GRUPA d.o.o., Zagreb	Tržišno natjecanje	Ocjena dopuštenosti koncentracije na I. razini
60	19.12.2023. UP/I 034-03/2023-04/002	AZTN protiv ULTRA GROS d.o.o., Zagreb	Nepoštene trgovačke prakse	Rješenje o utvrđenim nepoštenim trgovačkim praksama
61	19.12.2023. UP/I 034-03/2021-04/002	AZTN protiv BOSO d.o.o., Vinkovci	Nepoštene trgovačke prakse	Rješenje o utvrđenim nepoštenim trgovačkim praksama
62	28.12.2023. UP/I 034-03/2022-03/004	AZTN protiv Knuaf d.o.o., Uzdlolje	Tržišno natjecanje	Rješenje o obustavi postupka

63	28.12.2023. 034-08/2023-01/092	Javni natječaj Koprivničko-križevačke županije radi davanja u zakup prava lova - podnesak Lovačke udruge „Mungos“, Samobor	Tržišno natjecanje	Mišljenje
64	28.12.2023. UP/I 034-03/2017-01/006	AZTN protiv ROSIS UNUS d.o.o. Sveti Križ Začretje	Tržišno natjecanje	Rješenje kojim se obustavlja postupak
65	29.12.2023. UP/I 034-03/2023-01/002	AZTN – provedba prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu nabave laboratorijske opreme - povod inicijativa Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije podnesena protiv poduzetnika AlphaChrom d.o.o. i Asolutic d.o.o.	Tržišno natjecanje	Rješenje o odbacivanju inicijative
66	29.12.2023. UP/I 034-03/2023-02/012	ALFI Renewables, upravljanje alternativnih investicijskih skladov, d.o.o., Ljubljana, Republika Slovenija, MK Green Energy LTD, Limassol, Republika Cipar i Suntastic One d.o.o. Beograd, Republika Srbija i Suntastic Two d.o.o. Beograd, Republika Srbija	Tržišno natjecanje	Ocjena dopuštenosti koncentracije na I. razini

2. PRILOG II. Odluke sudova iz 2023. godine objavljene na mrežnim stranicama AZTN-a

	KLASA AZTN-a i poslovni broj VUSRH	Tužitelj	Akti AZTN-a	Vrsta odluke VUSRH
1	18.01.2023. UP/I 034-03/22-01/012; UsII-208/22-7	Hrvatska komora inženjera građevinarstva	Rješenje o odbacivanju inicijative	Presuda – tužba se odbija
2	13.04.2023. UP/I 034-03/2018-04/015; Usl-3816/21-20	LIDL HRVATSKA d.o.o. k.d.	Rješenje o utvrđenim nepoštenim trgovačkim praksama	Presuda – tužba se odbija
3	5.7.2023. UP/I-034-03/22- 03/017; UsII-82/23-3	Š.P.	Rješenje o odbacivanju inicijative	Presuda - upravni spor se obustavlja
4	27.09.2023. UP/I 034-03/22-03/017; UsII-86/23-4	Š.P.	Rješenje o odbacivanju inicijative	Presuda – tužba se odbija
5	27.7.2023. UP/I-034-03/22-03/005; UsII-235/22-13	Udruga Ragusa Bus	Rješenje o odbacivanju inicijative	Presuda – tužba se odbija
6	18.10.2023. UP/I 034-03/22-03/017; UsII-87/23-3	Š.P.	Rješenje o odbacivanju inicijative	Presuda – tužba se odbija

3. PRILOG III. Novčane kazne izrečene u odlukama AZTN-a iz 2023. godine

Br	Predmeti u kojima je izrečena upravno-kaznena mjera	Vrsta povrede	IZNOS (EUR)
1	AZTN protiv Keindl sport d.o.o. KLASA: UP/I 034-03/2018-01/005	Tržišno natjecanje – zabranjeni sporazum	281.836,88
2	AZTN protiv MLIN I PEKARE d.o.o. KLASA: UP/I 034-03/22-04/003	Nepoštene trgovačke prakse	1.500,00
3	AZTN protiv PLODINE d.d. KLASA: UP/I 034-03/19-04/002	Nepoštene trgovačke prakse	15.000,00
4	AZTN protiv PLODINE d.d. KLASA: UP/I 034-03/18-04/010	Nepoštene trgovačke prakse	30.000,00
5	AZTN protiv ULTRA GROS D.O.O. KLASA: UP/I 034-03//23-04/002	Nepoštene trgovačke prakse	15.000,00
6	AZTN protiv BOSO d.o.o. KLASA: UP/I 034-03//21-04/002	Nepoštene trgovačke prakse	20.000,00
			363.336,88

Sažetak Godišnjeg izvješća o radu Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja za 2023. godinu

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: AZTN) temeljem Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br. 79/09., 80/13., 41/21. i 155/23.; u daljnjem tekstu: ZZTN)¹ i Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, br. 117/17. 52/21. i 27/24; u daljnjem tekstu: ZTNP)², u zakonskom roku podnosi Hrvatskom saboru Godišnje izvješće o radu AZTN-a za 2023. godinu (u daljnjem tekstu: Izvješće). Izvješće se podnosi kako bi se političku, gospodarsku, stručnu i širu javnost informiralo o svim aktivnostima AZTN-a u 2023. godini i time osigurala transparentnost njezina rada te dodatno doprinijelo promicanju učinkovitog tržišnog natjecanja, kao i zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: RH).

Pravo tržišnog natjecanja jedno je od temelja tržišnog gospodarstva čija je svrha osigurati ravnopravan položaj poduzetnika na tržištu, bez obzira na njihovu veličinu, tržišnu snagu i druga obilježja. Učinkovitim tržišnim natjecanjem potiče se poduzetništvo i učinkovitost, proširuje se izbor za potrošače, postižu se niže cijene i bolja kvaliteta proizvoda i usluga. Također, djelotvornim tržišnim natjecanjem potiče se stvaranje uvjeta za gospodarski rast, koji se temelji na konkurentnim tržištima, učinkovitoj alokaciji i korištenju ograničenih resursa, inovacijama i ulaganjima koja tome pridonose. Navedeno zahtijeva ne samo djelovanje AZTN-a, već i državnih tijela, u stvaranju jasnih i provedivih pravila koja reguliraju postupanja na tržištu, te njihovu osposobljenost da ta pravila učinkovito provode u praksi.

Sukladno važećem Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja AZTN je samostalna i neovisna pravna osoba s javnim ovlastima koja obavlja poslove općeg, nacionalnog, regulatornog tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja na svim tržištima, u okviru svog djelokruga i nadležnosti. Te su nadležnosti, osim navedenim zakonom, određene i propisima Europske unije (u daljnjem tekstu: EU) vezano uz primjenu članaka 101. i 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (Pročišćene verzije Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije, SL C 202, 7.6.2016.; (u daljnjem tekstu: UFEU), kao i uz kontrolu dopuštenosti koncentracija između poduzetnika i to:

- Uredbom Vijeća (EZ) br. 1/2003 od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja su propisana člancima 81. i 82. Ugovora o osnivanju Europske zajednice, SL L 1, 4. 1. 2003., str. 1.-25.; (u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća (EZ) br. 1/2003), i
- Uredbom Vijeća (EZ) br. 139/2004 o kontroli koncentracija između poduzetnika (Uredba EZ o koncentracijama), SL L 24, 29. 1. 2004., str. 1.-22.; (u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća (EZ) br. 139/2004).

¹ ZZTN, članak 26. stavci 6. i 7.

² ZNTP, članak 16.

Slijedom navedenoga, AZTN je ovlašten za primjenu nacionalnog i europskog prava tržišnog natjecanja odnosno postupke može voditi paralelnom primjenom odredbi ZZTN-a i članaka 101. i 102. UFEU-a.

AZTN je nadležan za provedbu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja koji se primjenjuju na sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja poduzetnika u obliku zabranjenih sporazuma između poduzetnika i zlouporabe vladajućeg položaja poduzetnika na tržištu. U njegovoj nadležnosti je i *ex ante* kontrola dopuštenosti namjere provedbe koncentracija poduzetnika.

Od 7. prosinca 2017. godine, AZTN je nadležan i za provedbu Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom. Tim je zakonom u RH prvi put uređeno područje zabrane nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom. Primjena tog zakona započela je 1. travnja 2018. godine. Prva novela bila je rezultat potrebe za prijenosom odredbi Direktive (EU) 2019/633 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o nepoštenim trgovačkim praksama u odnosima među poduzećima u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima (SL L 111, 25.4.2019.; u daljnjem tekstu: Direktiva 2019/633) u hrvatski pravni sustav, koja je na snagu stupila 1. rujna 2022. Druga novela iz 2024. godine na snagu je stupila 14. ožujka 2024.³

ZNTP-om se utvrđuju pravila i sustav mjera za sprječavanje nametanja nepoštenih trgovačkih praksi i taksativno utvrđuju nepoštene trgovačke prakse u lancu opskrbe hranom, čijim se nametanjem iskorištava značajna pregovaračka snaga kupaca u odnosu na njihove dobavljače. Cilj toga zakona je uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe hranom.

Unutarnji ustroj i način rada AZTN-a, opći akti AZTN-a te druga pitanja važna za rad AZTN-a, pobliže se uređuju Statutom AZTN-a, koji potvrđuje Hrvatski sabor⁴.

AZTN-om upravlja Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: Vijeće). Vijeće je tijelo AZTN-a koje ima pet članova⁵. Predsjednik i članovi Vijeća su zaposleni u AZTN-u. Predsjednika i članove Vijeća, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada RH), imenuje i razrješava dužnosti Hrvatski sabor. Predsjednik i članovi Vijeća imenuju se na razdoblje od pet godina⁶. Uvjeti za imenovanje, trajanje mandata i djelokrug rada članova Vijeća detaljno su propisani ZZTN-om⁷. Tako, primjerice, članovi Vijeća ne mogu biti državni dužnosnici, osobe koje obnašaju dužnosti u tijelima političkih stranaka, članovi uprava, nadzornih odbora ili upravnih vijeća poduzetnika. Također, ne smiju biti članovi bilo kojeg drugog oblika interesnog udruživanja koji bi mogao dovesti do sukoba interesa. Istovremeno, osigurano je da predsjednik i članovi Vijeća ne mogu biti razriješeni dužnosti zbog razloga

³ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 52/21.), i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 27/24).

⁴ Odluke o potvrđivanju Statuta i Izmjena i dopuna Statuta Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja od strane Hrvatskog sabora objavljene su u „Narodnim novinama“, br. 22/11., 74/14., 60/18. i 63/22.

⁵ Izrazi koji se koriste u ovom tekstu, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

⁶ ZZTN, članak 27.

⁷ ZZTN, članak 28.

povezanih s urednim obavljanjem svojih dužnosti odnosno urednim izvršavanjem svojih ovlasti u primjeni ZZTN-a te članaka 101. i 102. UFEU-a.⁸

Vijeće, kao tijelo koje upravlja radom AZTN-a, odluke o svim općim i pojedinačnim aktima AZTN-a donosi na svojim sjednicama. Odluke se donose većinom od najmanje tri glasa, a na svakoj sjednici mora biti nazočan predsjednik ili zamjenik predsjednika Vijeća AZTN-a.

Pri donošenju odluka članovi Vijeća ne mogu biti suzdržani.⁹ U ovoj izvještajnoj godini održano je 45 sjednica Vijeća na kojima je odlučeno o 212 točaka dnevnog reda.

Predsjednik Vijeća zastupa, predstavlja i rukovodi AZTN-om. U rukovođenju AZTN-om predsjednik Vijeća organizira i vodi rad i poslovanje AZTN-a te odgovara za stručni rad AZTN-a. Zamjenika predsjednika, na prijedlog predsjednika Vijeća, bira Vijeće većinom glasova.

Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja se u pravilu prema zakonu sastoji od pet članova, no s obzirom na to da je Hrvatski sabor imenovao dosadašnju članicu Vijeća, dr.sc. Mirtu Kapural, dipl.iur. za predsjednicu Vijeća, ostalo je upražnjeno jedno mjesto u Vijeću. Tako je Vijeće na dan 31. prosinca 2023. bilo sastavljeno od četiri člana - jednog ekonomista i tri pravnika. Vijeće su u izvještajnoj godini činili: dr. sc. Mirta Kapural, dipl.iur., predsjednica Vijeća (u prvom mandatu od listopada 2021. do listopada 2026.), Vesna Patrlj, dipl.iur., zamjenica predsjednice Vijeća (u trećem mandatu od ožujka 2019. do ožujka 2024.), mr. sc. Ljiljana Pavlic, dipl.oec., članica Vijeća (u drugom mandatu od siječnja 2019. do siječnja 2024.) i Denis Matić, dipl.iur., član Vijeća (u drugom mandatu od siječnja 2019. do siječnja 2024.).

U trenutku pisanja ovog Izvješća, Vijeće AZTN-a čine: predsjednica Vijeća dr.sc. Mirta Kapural, dipl.iur., zamjenica predsjednice Vijeća mr.sc. Branimira Kovačević, dipl.oec., (u prvom mandatu od 28. veljače 2024.), i članovi Vijeća Denis Matić, dipl.iur., (u trećem mandatu od 28. veljače 2024.), Hrvoje Šeremet, dipl.iur. (u prvom mandatu od 28. veljače 2024.) i Sandra Mikinac, dipl.iur. (u prvom mandatu od 28. veljače 2024.).

Svakodnevne upravne i stručne poslove obavlja stručna služba AZTN-a, koju čine magistri prava s položenim pravosudnim ispitom i magistri ekonomije, redom stručnjaci u području prava i politike tržišnog natjecanja te informatičari specijalizirani u području digitalne forenzike. Treba naglasiti da na svakom predmetu u pravilu radi tim, koji se ovisno o složenosti predmeta, sastoji od najmanje jednog pravника i jednog ekonomista kojima se često pridružuje i informatičar. Službene osobe iz stručne službe AZTN-a vode upravne (ispitne) postupke iz nadležnosti AZTN-a, odnosno u postupku utvrđuju činjenice i okolnosti, a Vijeće temeljem utvrđenog činjeničnog stanja donosi meritornu odluku u svakom pojedinom predmetu, na temelju koje AZTN rješava pojedinu upravnu stvar.

AZTN je neovisan u svom radu, svoje ovlasti izvršava neovisno i nepristrano u interesu učinkovite i ujednačene primjene odredaba zakona iz svoje nadležnosti. Vijeće i stručna služba provode svoje ovlasti neovisno o političkom i drugom vanjskom utjecaju te bez traženja i primanja uputa od Vlade RH ili bilo kojeg drugog javnog ili privatnog subjekta pri obavljanju svojih dužnosti i izvršavanju svojih ovlasti, a za svoj rad AZTN odgovara Hrvatskom saboru.

⁸ ZZTN, članak 29. stavak 4.

⁹ ZZTN, članak 31., i ZNTP članak 13. stavak 2.

AZTN nema vlastitih prihoda, već se njegov rad i aktivnosti financiraju isključivo iz sredstava koja se osiguravaju u Državnom proračunu RH. U skladu s fiskalnim mogućnostima Državnog proračuna RH, AZTN-u se osiguravaju sredstva za dostatan broj kvalificiranih zaposlenika te dostatni financijski, tehnički i tehnološki resursi koji su potrebni za učinkovito obavljanje ovlasti AZTN-a. Pritom je AZTN neovisan u namjenskom trošenju dodijeljenih financijskih sredstava za provedbu svojih ovlasti, ne dovodeći u pitanje i pridržavajući se u cijelosti odredaba posebnih propisa o izvršavanju Državnog proračuna RH.

AZTN uvijek s osobitom pažnjom izvršava svoje obveze te pažljivo raspolaže dodijeljenim proračunskim sredstvima.

Planirana sredstva za obavljanje poslova iz djelokruga AZTN-a u Državnom proračunu za 2023. godinu iznosila su 2.316.854,00 EUR, dok je izvršenje rashoda iznosilo 2.308.555,89 EUR, što predstavlja izvršenje od 99,64 % u odnosu na Tekući plan za 2023. godinu.

Novčane kazne koje utvrđuje i izriče AZTN za utvrđene povrede ZZTN-a i ZNTP-a prihod su Državnog proračuna RH.

Sve aktivnosti AZTN-a u području zaštite tržišnog natjecanja i utvrđivanja zabranjenih nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom u 2023. godini realizirane su s manjim brojem zaposlenih stručnjaka iz stručne službe u odnosu na prethodnu godinu. Konkretno, AZTN je na dan 31. prosinca 2023. godine imao 53 zaposlenih radnika, dok ih je u 2022. godini bilo 56. U 2023. godini došlo je do prestanka radnog odnosa u odnosu na pet radnika.

Zadaća AZTN-a je doprinijeti kvalitetnom funkcioniranju tržišta čime se postižu prednosti za potrošače, poduzetnike i gospodarstvo u cjelini, otklanjanjem zapreka i nedostataka na tržištu kroz učinkovitu provedbu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja i propisa o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom.

Osnovni cilj AZTN-a kao stručnog tijela i općeg regulatora za tržišno natjecanje na svim tržištima je provedbom i promicanjem prava tržišnog natjecanja uspostaviti i očuvati djelotvorno tržišno natjecanje koje će poticati dugoročni rast, doprinositi dobrobiti gospodarstva RH, osigurati maksimalne koristi i pozitivne učinke za potrošače u vidu većeg izbora i kvalitete proizvoda i usluga, i nižih cijena, poticati poduzetnike na unaprjeđenje efikasnosti i inovacija na tržištu te uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe hranom.

AZTN je u 2023. godini riješio ukupno 661 predmet iz područja tržišnog natjecanja i zabranjenih nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom. U 2023. godini AZTN je riješio 53 upravna predmeta i 608 neupravnih predmeta.

Za utvrđene povrede oba zakona za čiju je provedbu nadležan, AZTN je tijekom 2023. godine izrekao novčane kazne u ukupnom iznosu od 363.336,88 EUR.

Od kada ima ovlast izricanja novčanih kazni u području oba zakona za čiju je provedbu nadležan (za ZZTN od 1.10.2010. i za ZNTP od 7.12.2017.) pa do kraja 2023. godine, AZTN je izrekao novčane kazne u ukupnom iznosu od 5.341,782.70 EUR, od toga 4.259,619.08 EUR iz područja tržišnog natjecanja i 1.082,163.61 EUR iz područja nepoštenih trgovačkih praksi).

Tablica 1. Broj riješenih predmeta u 2023. godini

	Broj riješenih predmeta u 2023.		
	Tržišno natjecanje	Nepoštene trgovačke prakse	Ukupno
Upravni predmeti	46	7	53
Neupravni predmeti	566	42	608
Sveukupno:	612	49	661

Izvor: AZTN

U 2023. godini, došlo je do blagog pada broja riješenih upravnih predmeta u odnosu na prethodnu godinu, kada je ukupno riješeno 699 predmeta (upravnih i neupravnih). Razlog blagog smanjenja ukupnog broja riješenih predmeta je smanjenje broja neupravnih predmeta iz područja tržišnog natjecanja zbog, primjerice, manjeg broja zaprimljenih notifikacija koncentracija po Uredbi Vijeća (EZ) br. 139/2004. Naime, u promatranoj 2023. godini zaprimljeno je i riješeno 17 notifikacija manje u odnosu na 2022. godinu. U izvještajnoj 2023. godini zaprimljeno je i riješeno 360 notifikacija, dok je u prethodnoj 2022. godini isti pokazatelj iznosio 377. Riječ je o obvezi Europske komisije (u daljnjem tekstu: EK ili Komisija) da tijelima nadležnim za tržišno natjecanje svih država članica EU-a dostavlja prijave namjere provedbe koncentracija poduzetnika koje se moraju prijaviti Komisiji budući da imaju europsku dimenziju.

Razlog smanjenja broja riješenih upravnih predmeta kojih je u izvještajnoj godini riješeno ukupno 53, u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu kada ih je riješeno ukupno 67 je također i u odlasku četiri stručnjaka/zaposlenika iz stručne službe, od toga tri pravnik i jednog ekonomista na nova radna mjesta izvan AZTN-a. Uslijed nemogućnosti žurne zamjene četiri stručnjaka, ostali stručnjaci/zaposlenici iz stručne službe preuzeli su i njihove poslove. Sve navedeno je uz složenost postupaka koje AZTN vodi i inače nedovoljnog broja zaposlenika, rezultiralo nešto manjim brojem riješenih upravnih predmeta.

Nažalost, i u ovoj izvještajnoj godini nastavlja se odljev stručnog kadra, budući da je riječ o visoko obrazovanim zaposlenicima sa specifičnim kompetencijama i iskustvom koji su rijetki i stoga veoma traženi na tržištu rada od strane poduzetnika u privatnom sektoru koji im mogu ponuditi znatno bolje financijske i druge materijalne uvjete. Dodatni izazov za AZTN predstavlja i stručna edukacija i osposobljavanje novozaposlenih, koja zbog složenosti poslova zna potrajati određeno vrijeme do njihove potpune samostalnosti u radu.

U području tržišnog natjecanja, osim upravnih postupaka veliki dio posla AZTN-a čine i nepravni predmeti u koje spadaju mišljenja iz područja tržišnog natjecanja koja uključuju mišljenja na nacrt prijedloga zakona i drugih propisa te mišljenja na važeće zakone i druge propise, sektorska istraživanja tržišta, odgovore na predstavke podnositelja koji se ne mogu

smatrati inicijativom za pokretanje postupka budući da ne sadrže propisane dijelove inicijative iz ZZTN-a, prethodna ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu, koja se provode kako bi AZTN mogao utvrditi ima li dostatnih indicija za pokretanje upravnih postupaka, predmete vođenja baza podataka, notifikacije koncentracija po Uredbi Vijeća (EZ) br. 139/2004, predmete suradnje s ostalim tijelima i regulatorima, predmete međunarodne suradnje, interne akte AZTN-a, odgovore vezane uz pravo na pristup informacijama te sva ostala očitovanja i odgovore adresatima ZZTN-a.

Također, i u području nepoštenih trgovačkih praksi AZTN zaprima veliki broj upita fizičkih i pravnih osoba koji nisu vezani uz konkretne upravne (ispitne) postupke, a na koje žurno odgovara u neupravnim predmetima. Osim toga, navode iz predstavki koje dobiva, pretežito anonimnih, ispituje u okviru neupravnih predmeta na način da se izravno od navodnih prekršitelja ZNTP-a traže podaci, dokumentacija i pisana pojašnjenja u skladu s ovlastima koje AZTN ima te se na temelju pribavljenih i analiziranih podataka utvrđuje postojanje uvjeta (indicija) za pokretanje upravnog postupka.

Osim riješenih predmeta na dan 31. prosinca 2023. godine, AZTN je imao ukupno neriješenih 37 upravnih predmeta u kojima je postupak u tijeku. Od toga broja, 30 je upravnih predmeta bilo iz područja tržišnog natjecanja, a sedam upravnih predmeta iz područja nepoštenih trgovačkih praksi. Od ukupno 30 neriješenih upravnih predmeta iz područja tržišnog natjecanja na dan 31. prosinca 2023. godine, u 23 predmeta je postupak pokrenut u izvještajnoj 2023. godini, a u preostalih sedam u prethodnim godinama. U području nepoštenih trgovačkih praksi, od ukupno sedam neriješenih predmeta na dan 31. prosinca 2023., u pet predmeta je postupak pokrenut u izvještajnoj 2023. godini, a u preostala dva u prethodnim godinama.

U području tržišnog natjecanja ukupno je ostalo neriješeno četiri predmeta iz 2022. godine, i dva predmeta iz 2021. godine. U području nepoštenih trgovačkih praksi ostala su neriješena dva predmeta iz 2022.

Do trenutka pisanja ovog Izvješća, iz 2023. godine riješeno je još 15 upravnih predmeta, 14 iz područja tržišnog natjecanja i jedan iz područja nepoštenih trgovačkih praksi.

Ključni i najvažniji cilj AZTN-a u proteklom razdoblju odnosio se na temeljnu aktivnost AZTN-a, a to je provedba nacionalnog i europskog prava tržišnog natjecanja u dijelu za koji je ovlašten, s naglaskom na otklanjanje teških ograničenja tržišnog natjecanja i aktivnu suradnju s EK i tijelima za tržišno natjecanje drugih zemalja. U okviru tog cilja, fokus rada AZTN-a bio je na onim postupanjima poduzetnika koja izravno utječu na ograničenje tržišnog natjecanja i nacionalnog gospodarskog rasta.

Postupci utvrđivanja narušavanja tržišnog natjecanja u obliku sklapanja zabranjenih sporazuma između poduzetnika i zlouporabe vladajućeg položaja poduzetnika na tržištu veoma su složeni zbog potrebe provođenja detaljnih ekonomskih i pravnih analiza i zaštite prava stranaka na obranu u postupku te su stoga detaljno propisani ZZTN-om.

Radi stjecanja jasnije slike o ovim postupcima u nastavku daje se sažeti opis šest temeljnih faza postupka:

(i) *Prva faza - prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu.* U slučaju da se provodi temeljem zaprimljene inicijative, ova faza u pravilu traje šest mjeseci, nakon utvrđenja stanja na mjerodavnom tržištu.

(ii) *Druga faza - donošenje zaključka o pokretanju postupka.* Ako AZTN ocijeni da inicijativa sadrži dostatne indicije za pokretanje upravnog (ispitnog) postupka, postupak se pokreće donošenjem zaključka o pokretanju postupka kojim se od stranaka traži dostava pisanih očitovanja i potrebne dokumentacije. Rok za dostavu ne smije biti kraći od osam niti dulji od 30 dana od dostave zaključka. U toj fazi AZTN može provesti nenajavljene pretrage, provodi ekonomske i pravne analize, obvezne razgovore i sve druge radnje potrebne za utvrđivanje relevantnih činjenica i okolnosti. Stoga od stranaka može tražiti dodatna očitovanja i informacije, za što im se također daje primjereni rok.

(iii) *Treća faza - Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku.* AZTN je primjerak Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku koji ne sadrži poslovne tajne, obvezan dostaviti i podnositelju inicijative i svim osobama kojima je u postupku rješenjem priznao prava koja ima podnositelj inicijative (samo ako su to prethodno zatražili pisanim putem). U slučaju dostave Obavijesti tim drugim osobama, one imaju pravo dostaviti primjedbe na Obavijest u istom roku kao i stranke u postupku. Dostavom te Obavijesti stranci se osigurava pravo na obranu, budući da se u roku od mjesec dana od zaprimanja Obavijesti stranka može u pisanom obliku izjasniti o svim preliminarno utvrđenim činjenicama i okolnostima, odnosno dostaviti svoje primjedbe, predložiti saslušanje dodatnih svjedoka i izvođenje dodatnih dokaza. Također, nakon dostave navedene Obavijesti, stranka ima pravo na uvid u spis predmeta. Međutim, nakon što joj je dostavljena Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku, stranka više nema mogućnost AZTN-u predložiti preuzimanje obveza u obliku izvršenja određenih mjera i uvjeta te rokova u kojima će to učiniti kako bi se žurno otklonili negativni učinci njezinog postupanja ili propuštanja postupanja na tržišno natjecanje.

(iv) *Četvrta faza - usmena rasprava.* Usmena rasprava se obvezno zakazuje u najkraćem mogućem roku po isteku roka za dostavljanje primjedbi na Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku, a nakon što AZTN provede analizu dostavljenih primjedaba i očitovanja. Međutim, u nekim predmetima zbog složenosti materije o kojoj se odlučuje, AZTN može zakazati usmenu raspravu i prije donošenja Obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku, a obvezan je zakazati usmenu raspravu po isteku roka za dostavljanje primjedaba na Obavijest o preliminarno utvrđenim činjenicama u postupku, kao što je prethodno navedeno. Dakle, u tim slučajevima održavaju se dvije usmene rasprave.

(v) *Peta faza - Odluka Vijeća AZTN-a o povredi propisa i novčanoj kazni za utvrđenu povredu ili ako ne utvrdi povredu, donosi odluku o obustavi postupka.*

(vi) *Šesta faza - donošenje rješenja.* AZTN u skladu s odlukama Vijeća, u roku 4 mjeseca od dana kada utvrdi sve činjenice relevantne za donošenje odluke odnosno najkasnije u roku od četiri mjeseca od zaključenja usmene rasprave, donosi jedinstveno rješenje kojim utvrđuje povredu AZTN-a i izriče novčanu kaznu za utvrđenu povredu.

Postupci se pokreću *ex post* po službenoj dužnosti, a široki krug osoba može podnijeti inicijativu za pokretanje postupka¹⁰.

Tijekom 2023. godine AZTN je riješio ukupno 48 inicijativa u smislu ZZTN-a i predstavi u smislu Zakona o općem upravnom postupku¹¹ (u daljnjem tekstu: ZUP) za pokretanje upravnog postupka po službenoj dužnosti.

AZTN je u konkretnim postupcima koje je okončao tijekom 2023. godine proveo analizu 63 mjerodavna tržišta, od toga 18 u predmetima utvrđivanja zabranjenih sporazuma poduzetnika, 23 u predmetima utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja poduzetnika i 22 u predmetima ocjene dopuštenosti namjere provedbe koncentracija poduzetnika.

Među prioritetima AZTN-a i tijekom 2023. godine bilo je otklanjanje teških ograničenja tržišnog natjecanja utvrđenih odredbama ZZTN-a, kao što je sklapanje zabranjenih sporazuma koji za cilj ili posljedicu imaju narušavanje tržišta, prije svega horizontalnih sporazuma između izravnih konkurenata (kartela) koji dogovorima o cijenama, podjelom tržišta, ograničavanjem proizvodnje ili tehnološkog razvoja i drugim zabranjenim odredbama i postupanjima nanose najveću štetu gospodarstvu i potrošačima, stoga i predstavljaju najtežu povredu propisa o zaštiti tržišnog natjecanja.

AZTN je u 2023. godini u području utvrđivanja zabranjenih sporazuma riješio ukupno 29 predmeta (devet upravnih i 20 neupravnih predmeta). U riješenim predmetima provedeno je ispitivanje 18 mjerodavna tržišta.

Od devet upravnih riješenih predmeta, u jednom predmetu¹² je doneseno rješenje kojim se utvrđuje narušavanje tržišnog natjecanja sklapanjem zabranjenog sporazuma u smislu članka 8. ZZTN-a, u jednom predmetu¹³ je doneseno rješenje kojim se obustavlja postupak jer nije bilo zakonskih pretpostavki za njegovo daljnje vođenje, u šest predmeta¹⁴ su donesena rješenja kojima se odbacuje inicijativa jer ne postoje uvjeti za pokretanje postupka. Jedan upravni predmet¹⁵ okončan je službenom zabilješkom.

Zlouporaba vladajućeg položaja poduzetnika koji se zbog svoje tržišne snage može ponašati na mjerodavnom tržištu u značajnoj mjeri neovisno o svojim stvarnim ili mogućim konkurentima, potrošačima, kupcima ili dobavljačima, također ugrožava kompetitivnu strukturu

¹⁰ ZZTN, članak 37.

¹¹ ZZTN, članak 37. i Zakon o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09., 110/21.), članak 42.

¹² Rješenje AZTN protiv Keindl Sport d.o.o. Zagreb, KLASA: UP/I 034-03/2018-01/005, od 20. 7. 2023.

¹³ AZTN protiv ROSIS UNUS d.o.o. Sveti Križ Začretje, KLASA: UP/I 034-03/17-01/006, od 28.12. 2023.

¹⁴ AZTN protiv COM1 d.o.o., Split, Domagoja Paradija, vlasnika obrta H&D INFO iz Zagreba i EFCo Grupa d.o.o., Dubrovnik, KLASA: UP/I 034-03/22-01/021, od 30.3.2023.; AZTN – prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu bankarskih usluga, KLASA: UP/I 034-03/23-01/008, od 15.12.2023.; AZTN - prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu redovitog održavanja i zaštite državnih cesta, KLASA: UP/I 034-03/23-01/007, od 15.11. 2023.; AZTN – provedba prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu mlijeka i mliječnih proizvoda, KLASA: UP/I 034-03/23-01/004, od 2.11. 2023.; AZTN – provedba prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu mlijeka i mliječnih proizvoda, KLASA: UP/I 034-03/23-01/003, od 2.11.2023.; AZTN – provedba prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu nabave laboratorijske opreme, KLASA: UP/I 034-03/23-01/002, od 29.12. 2023.

¹⁵ AZTN - prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu prodaje, ugradnje, održavanja i nadogradnje kućnih telefonskih centrala i sustava proizvođača Ericsson/Aastra/Mitel, KLASA: UP/I 034-03/23-01/006, od 29.12.2023.

tržišta i onemogućava konkurentima ulazak ili rast na tržištu. To se naročito odnosi na tzv. isključujuće oblike zlorporabe koji imaju za posljedicu smanjivanje tržišnog natjecanja. Stoga je AZTN i u 2023. godini nastavio svoje djelovanje u području utvrđivanja zlorporaba vladajućeg položaja poduzetnika.

AZTN je tijekom 2023. godine iz tog područja riješio ukupno 27 predmeta (22 upravna predmeta i pet neupravnih predmeta). U riješenim predmetima provedeno je ispitivanje 23 mjerodavna tržišta.

Od 22 upravna predmeta, u 13 predmeta su donesena rješenja o odbacivanju inicijative jer nije bilo uvjeta za pokretanje postupka po službenoj dužnosti u smislu ZZTN-a¹⁶, u tri predmeta je postupak obustavljen jer je tijekom postupka utvrđeno da nema uvjeta za daljnje vođenje postupka¹⁷, u dva predmeta je postupak okončan rješenjem o prihvaćanju obveza u obliku mjera, uvjeta i rokova predloženih od strane poduzetnika¹⁸, u jednom je predmetu izdano rješenje o konačnosti akta¹⁹, u jednom predmetu je podnesak odbačen kao nepotpun²⁰, a jedan je predmet okončan očitovanjem²¹ budući da je u tom predmetu AZTN postupao po predstavi podnositelja za pokretanje postupka u smislu ZUP-a, odnosno nije bila riječ o inicijativi u smislu ZZTN-a o kojoj se mora odlučiti rješenjem.

¹⁶ AZTN protiv EPPS Elektronsko pismo Pošte Slovenije d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/22-03/013, od 15.9.2022.; AZTN protiv Dimnjak d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/22-03/014, od 17.10.2022.; AZTN protiv jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, KLASA: UP/I 034-03/22-03/017, od 9.12.2022.; AZTN protiv Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, KLASA: UP/I 034-03/22-03/015 od 10.11.2022.; Prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu u smislu ZZTN-a – povod inicijativa protiv Diveks j.d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/22-03/018 od 30.12.2022.; Prethodno ispitivanje stanja na tržištu kabotaže – povod inicijativa protiv Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Agencije za obalni pomorski promet, Lučke uprave Rijeka, Županijske lučke uprave Cres, Jadrolinije; KLASA: UP/I 034-03/22-03/016 od 2.12.2022.; Prethodno ispitivanje stanja na mjerodavnom tržištu u smislu ZZTN-a – povod inicijativa Primax d.o.o. protiv Zagrebački holding d.o.o. – Podružnica Čistoća, KLASA: UP/I 034-03/23-03/003 od 17.3.2023.; AZTN – provedba prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu u smislu ZZTN-a - povod inicijativa Velux Hrvatska krovni prozori d.o.o. podnesena protiv Wieneberger, KLASA: UP/I 034-03/23-03/004 od 12.4.2023.; AZTN – provedba prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu u smislu ZZTN-a – povod inicijativa odvjetnice Tibaut protiv Istarskog vodovoda d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/23-03/010 od 5.6.2023.; AZTN – provedba prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu za elektronička plaćanja u eurima u smislu ZZTN-a -povod inicijativa g. Miroslav Solde o postupanju Erste&Steiermarkische banke d.d., KLASA: UP/I 034-03/23-03/015 od 30.7.2023.; AZTN – provedba prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu u smislu ZZTN-a – povod inicijativa poduzetnika Auto promet Sisak d.o.o. protiv poduzetnika Čažmatrans promet, KLASA: UP/I 034-03/23-03/008, od 19.5.2023.; AZTN – provedba prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu u smislu ZZTN-a – povod inicijativa poduzetnika Encro kula d.o.o. protiv Hrvatski operator prijenosnog sustava d.d., KLASA: UP/I 034-03/23-03/007 od 16.11.2023.; AZTN – provedba prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu pomorskog prijevoza putnika u korčulanskom arhipelagu, KLASA: UP/I 034-03/23-01/010, od 3.7.2023.

¹⁷ AZTN protiv Hrvatska pošta d.d., KLASA: UP/I 034-03/21-01/011 od 4.8.2021.; AZTN protiv Hrvatski telekom d.d., KLASA: UP/I 034-03/17-01/018, od 11.10.2017.; AZTN protiv KNAUF d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/22-03/004, od 7.2.2022.

¹⁸ AZTN protiv Hrvatske šume d.o.o. i Udruženja drveno-prerađivačke industrije pri HGK, KLASA: UP/I 034-03/21-01/017, od 7.1.2021.; AZTN protiv Hrvatske šume d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/21-01/005, od 17.6.2021.

¹⁹ AZTN protiv Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, KLASA: UP/I 034-03/23-03/009, od 1.6.2022.

²⁰ AZTN – provedba prethodnog ispitivanja stanja na mjerodavnom tržištu usluga pregleda dimnjaka – povod inicijativa g. Vlade Kesera protiv ovlaštenih dimnjačara na području Grada Zagreba, KLASA: UP/I 034-03/23-03/013, od 25.7.2023.

²¹ Š. P. – upit o stanju predmeta, KLASA: 034-08/23-01/059, od 24.7.2023.

Kada je riječ o koncentracijama poduzetnika, u pravilu je riječ o redovnom i uobičajenom procesu konsolidacije i restrukturiranja poduzetnika, a sve češće i cijelih industrija, kao odgovora na značajne promjene na mjerodavnim tržištima, s ciljem da se ostvare uštede i sinergije koje će novostvorenim ekonomskim entitetima omogućiti učinkovitije poslovanje. Za razliku od postupaka utvrđivanja zabranjenih sporazuma između poduzetnika ili utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja na tržištu koje AZTN uvijek pokreće *ex post* i to po službenoj dužnosti, postupak ocjene dopuštenosti namjere provedbe koncentracije poduzetnika provodi se *ex ante* temeljem prijave njezinih sudionika i to samo kada postoji obveza prijave AZTN-u²². Naime, sudionici koncentracija koji kumulativno premašuju zakonom utvrđene pragove ekonomske veličine ukupnog godišnjeg prihoda na svjetskom i hrvatskom tržištu iz članka 17. stavka 1. ZZTN-a, imaju obvezu AZTN-u prijaviti namjeru provedbe koncentracije te je ne smiju provesti sve dok AZTN ne ocjeni njezinu dopuštenost.

Zadatak AZTN-a je unaprijed procijeniti hoće li pozitivni učinci namjeravane provedbe koncentracije na strukturu tržišta i interese potrošača prevladati nad negativnim učincima koncentracije na tržišno natjecanje, prije svega zbog smanjenja broja konkurenata i povećane opasnosti od zabranjenih dogovora ili mogućeg jačanja postojećeg ili stvaranja novog vladajućeg položaja.

U području ocjene dopuštenosti koncentracija AZTN je tijekom 2023. godine riješio ukupno 27 predmeta (17 upravnih predmeta i 10 neupravnih predmeta). U tu svrhu analizirao je 22 mjerodavna tržišta.

Riječ je o 17 upravnih predmeta ocjene dopuštenosti koncentracija i o 10 neupravnih predmeta u kojima je AZTN davao odgovore na upite trećih, odnosno održavao radne sastanke vezano uz moguće prijave koncentracija, proveo istraživanja oblika vlasničke povezanosti poduzetnika temeljem informacija trećih i javnosti i provodio analizu podataka iz predmeta EK radi utvrđivanja postojanja učinaka u RH.

Od 17 upravnih predmeta ocjene dopuštenosti koncentracija, okončano je 14 predmeta ocjena koncentracija, od čega su u 11 predmeta koncentracije ocjenjene dopuštenima na I. razini jer je bilo riječ o koncentracijama koje ne dovode do značajnog učinka na tržišno natjecanje s obzirom da se istima ne stvara novi niti jača postojeći vladajući položaj poduzetnika. U dva je predmeta²³ ocjene dopuštenosti koncentracija postupak okončan donošenjem rješenja kojim se odbacuje prijava koncentracije zbog nepostojanja uvjeta za vođenje postupka ocjene koncentracije. U jednom predmetu²⁴ ocjene dopuštenosti koncentracije u 2023. godini pokrenut je postupak ocjene dopuštenosti koncentracije na II. razini i doneseno rješenje kojim se koncentracija ocjenjuje dopuštenom.

U jednom predmetu²⁵ ocjene dopuštenosti koncentracije u 2023. u tijeku je nadzor nad provedbom mjera i uvjeta u za to predviđenim rokovima za otklanjanje negativnih učinaka

²² ZZTN, članak 19. i članak 38. stavak 2.

²³"MEDIA SOLUTIONS d.o.o., Osijek i NOVI LIST d.d., Rijeka, KLASA: UP/I 034-03/23-02/007 od 4. 8.2023.; "PLURALIS B. V., Nizozemska i TELEGRAM MEDIA GRUPA d.o.o., Zagreb, KLASA: UP/I 034-03/23-02/003, od 7.4. 2023.

²⁴ EKO-FLOR PLUS d.o.o., Oroslavje i REOMA GRUPA d.o.o., Zagreb, KLASA: UP/I 034-03/22-02/011, od 3. 11. 2023.

²⁵ GRAND AUTOMOTIVE RD Ltd. i GRAND AUTOMOTIVE LLP., RAMLA, IZRAEL i RENAULT NISSAN HRVATSKA d.o.o., Zagreb, KLASA: UP/I 034-03/22-02/005, od 1.4.2022.

predmetne koncentracije na mjerodavnom tržištu iz rješenja o uvjetno dopuštenoj koncentraciji donesenog u 2022. godini.

Zabranjenom u 2023. godini nije ocijenjena niti jedna koncentracija.

Nadalje, AZTN je u 2023. godini od EK zaprimio 360 notifikacija koncentracija poduzetnika. U tim je predmetima trebalo provjeriti imaju li konkretne koncentracije, iako su prijavljene EK, učinak i na hrvatsko tržište. Također, u tom se postupku u okviru Europske mreže za tržišno natjecanje (u daljnjem tekstu: ECN) određuje koje je tijelo najprikladnije za vođenje postupka ocjene dopuštenosti koncentracije. Drugim riječima, riječ je o obvezi EK da tijelima nadležnim za tržišno natjecanje svih država članica EU-a dostavlja prijave namjere provedbe koncentracija poduzetnika koje se moraju prijaviti EK budući da imaju europsku dimenziju. U pravilu je riječ o koncentracijama koje imaju učinke u najmanje tri države članice.

Značajnu aktivnost AZTN-a predstavljaju sektorska istraživanja tržišta koja se provode u cilju boljeg razumijevanja strukture i odnosa na pojedinim tržištima. Riječ je o pravno-ekonomskim analizama pojedinih tržišta, odnosa na njima, načina njihovog funkcioniranja, eventualnih zapreka pristupu tržištu, te analizi regulatornog okvira za pojedine djelatnosti, što su osnovni preduvjeti za učinkovitu provedbu propisa iz nadležnosti AZTN-a. Sektorska istraživanja tržišta često rezultiraju otkrivanjem indicija za pokretanje postupka.

Tako je AZTN u 2023. godini, osim prethodno spomenutog velikog broja mjerodavnih tržišta koja je istraživao u konkretnim postupcima (njih 63), proveo i tri opsežna sektorska istraživanja tržišta. Riječ je o tržištu trgovine na malo mješovitom robom, pretežno hranom, pićima i higijenskim proizvodima za domaćinstvo²⁶, tržištu tiska²⁷ i tržištu prodaje motornih goriva u RH²⁸.

Značajni naponi AZTN-a i u ovoj izvještajnoj godini bili su usmjereni na promicanje prava i politike tržišnog natjecanja, odnosno na jačanje kulture tržišnog natjecanja, podizanje razine svijesti o značaju tržišnog natjecanja za gospodarstvo i potrošače, osobito u smislu stvaranja ukupnog institucionalnog i gospodarskog okruženja kojim se potiče ulazak poduzetnika na tržište, te uklanjanje faktičkih i administrativnih zapreka razvoju tržišnog natjecanja.

Dakle, osim provedbe propisa iz svoje nadležnosti kroz vođenje upravnih postupaka, AZTN je osobito aktivan u promicanju prava i politike tržišnog natjecanja. Aktivnostima promicanja prava i politike tržišnog natjecanja nadopunjava se i dodatno osnažuje primarna aktivnost provedbe zakona. Izuzetno važan alat u tom području je ovlast AZTN-a da daje stručna mišljenja na nacрте prijedloga zakona i drugih propisa, odnosno na važeće zakone i druge propise, odnosno mišljenja o njihovoj sukladnosti sa ZZTN-om i o drugim pitanjima koja mogu značajno utjecati na tržišno natjecanje.

²⁶ Objavljeno na mrežnoj stranici AZTN-a https://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads//2024/01/Trgovina-na-malo-2022_prikaz-stanja_final.pdf

²⁷ Objavljeno na mrežnoj stranici AZTN-a <https://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads//2023/07/Prikaz-stanja-trazista-tiska-2022-3.pdf>

²⁸ Objavljeno na mrežnoj stranici AZTN-a <https://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads//2024/05/Priopcenje-motorna-goriva-RH.pdf>

U 2023. godini u AZTN-u je u području promicanja prava i politike tržišnog natjecanja riješio 74 predmeta, od toga broja bilo je 13 mišljenja na zakone, 58 očitovanja te tri suradnje.

Sporazumi o suradnji potpisani su s Pravnim fakultetom u Zagrebu te s Ekonomskim fakultetom u Zagrebu²⁹.

AZTN je u području tržišnog natjecanja za utvrđene povrede ZZTN-a u 2023. godini prekršiteljima izrekao novčane kazne u ukupnom iznosu od 281.836,88 EUR.

Kada je riječ o sudskoj zaštiti protiv odluka AZTN-a u području tržišnog natjecanja, žalba nije dopuštena, ali nezadovoljna stranka može tužbom pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: VUSRH). VUSRH o tužbama protiv odluka AZTN-a odlučuje u vijeću od tri suca.

Ovdje je bitno naglasiti kako isključivo stručnjaci AZTN-a, pravnici s položenim pravosudnim ispitom i najmanje četiri godine staža nakon položenog pravosudnog ispita, zastupaju AZTN pred sudovima u postupcima koji se vode protiv odluka AZTN-a donesenih u području tržišnog natjecanja i u području zabrane nepoštenih trgovačkih praksi. Naime, AZTN ne koristi odvjetničke usluge pa je i zastupanje AZTN-a pred sudovima dodatan zahtjevan posao koji uspješno obavljaju pravni stručnjaci AZTN-a.

U ovoj izvještajnoj godini, VUSRH je u području tržišnog natjecanja donio šest presuda kojima je odbio sve tužbene zahtjeve tužitelja i u cijelosti potvrdio odluke AZTN-a³⁰.

U području drugog zakona za čiju je provedbu AZTN nadležan – Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom, AZTN je tijekom 2023. godine riješio ukupno 50 predmeta, od toga sedam upravnih predmeta i 43 nepravna predmeta. Od dovršenih sedam upravnih predmeta, šest upravnih predmeta pokrenuto je kao rezultat istraživanja stanja na tržištu poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, tijekom kojih je na temelju prikupljene i analizirane dokumentacije i podataka, utvrđeno postojanje indicija za pokretanje upravnih postupaka po službenoj dužnosti, dok je povod za pokretanje jednog upravnog postupka bila anonimna predstavka zaprimljena u ranijem razdoblju.

U razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. godine zaprimljeno je 14 predstavki, od toga četiri anonimne. Od navedenih 14 predstavki do 31. prosinca 2023. godine riješeno je njih deset, od koji su dvije anonimne. Od navedenih deset riješenih predstavki, u njih devet nisu utvrđene indicije za pokretanje upravnog postupka dok je temeljem jedne predstavke pokrenut upravni postupak. U slučaju četiri preostale predstavke (dvije anonimne i dvije koje nisu anonimne) koje nisu riješene do 31. prosinca 2023., ispitivanja su još uvijek u tijeku.

Sve tri predstavke iz ranijeg razdoblja (dvije iz 2022. i jedna iz 2021.), od čega dvije anonimne i jedna koja nije anonimna, riješene su u 2023. godini.

Zaključno, Sektor za zabranu nepoštenih trgovačkih praksi je u 2023. riješio 13 predstavki, od čega deset zaprimljenih u 2023. i tri zaprimljene u ranijem razdoblju (2021. i 2022. godine). Od navedenih riješenih predstavki njih četiri su anonimne dok ih devet nije anonimno.

²⁹ <https://www.aztn.hr/aztn-potpisao-sporazum-o-suradnji-s-ekonomskim-fakultetom-zagreb/>

³⁰ <https://www.aztn.hr/odluke/odluke-sudova/>

Na dan 31. prosinca 2023. godine u tijeku je bilo postupanje u sedam upravnih postupaka, pokrenutih protiv trgovaca³¹: DJELO d.o.o., Bilice, KONZUM plus d.o.o., Zagreb, TP VARAŽDIN d.o.o., Varaždin, STUDENAC d.o.o., Omiš, PPK-BJELOVAR d.d., Bjelovar te dva upravna postupka protiv TOMMY d.o.o., Split, koji su, zbog ekonomičnosti postupka, spojeni i vode se u okviru jednog upravnog postupka.³²

Budući da je dio okončanih postupaka koje je AZTN pokrenuo prije 1. rujna 2021., dakle prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 52/21.; dalje u tekstu: ZID ZNTP), vođeno i okončano primjenom Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 117/17., dalje u tekstu: ZNTP-a iz 2017.), u ovom Izvješću koristi se terminologija iz oba zakona, primjerice, upravno-kaznene mjere odnosno novčane kazne.

AZTN je u 2023. godini okončao sedam upravnih postupaka u smislu odredbi ZNTP-a, pri čemu je u pet upravnih postupaka utvrdio da je stranka u postupku, iskorištavajući značajnu pregovaračku snagu, svojim dobavljačima nametnula nepoštene trgovačke prakse te joj je za utvrđene povrede izrekao novčane kazne³³, dok je u dva postupka utvrdio da ne postoje zakonske pretpostavke za njihovo daljnje vođenje, slijedom čega je te postupke obustavio³⁴. Dva predmeta iz 2022. godine su još u tijeku.

U razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. godine, AZTN je prekršiteljima ZNTP-a izrekao upravno-kaznene mjere odnosno novčane kazne u ukupnom iznosu od 81.500,00 EUR³⁵. U Državni proračun RH je u istom razdoblju uplaćeno ukupno 42.491,11 EUR upravno-kaznenih mjera odnosno novčanih kazni. Navedeni uplaćeni iznosi odnose se na dva upravna postupka okončana u 2023. godini te tri upravna postupka okončana u ranijem razdoblju.

Protiv rješenja AZTN-a iz područja zabrane nepoštenih trgovačkih praksi nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom, i to zbog: povrede propisa materijalnog prava o nepoštenim trgovačkim praksama u lancu opskrbe hranom; bitne povrede odredbi o postupku; pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, i pogrešne odluke o novčanoj kazni i drugim pitanjima o kojima odlučuje AZTN. Ukoliko upravni sud odbije tužbu i

³¹ AZTN protiv DJELO d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/23-04/006; AZTN protiv KONZUM plus d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/23-04/004; AZTN protiv TP VARAŽDIN d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/23-04/003; AZTN protiv STUDENAC d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/23-04/001; AZTN protiv TOMMY d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/22-04/005; AZTN protiv PPK-BJELOVAR d.d., KLASA: UP/I 034-03/22-04/002; AZTN protiv TOMMY d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/23-04/005.

³² Zaključkom KLASA: UP/I 034-03/22-04/005, URBROJ: 580-16/138-2023-035, od 9.10.2023., postupci KLASA: UP/I 034-03/22-04/002 i KLASA: UP/I 034-03/23-04/005 spojeni su i vode se kao jedan upravni postupak pod poslovnim brojem KLASA: UP/I 034-03/22-04/005.

³³ MLIN I PEKARE d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/22-04/003; PLODINE d.d., KLASA: UP/I 034-03/19-04/002; PLODINE d.d., KLASA: UP/I 034-03/18-04/010; ULTRA GROS d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/23-04/002; BOSO d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/21-04/002.

³⁴ SETOVIA VOĆE d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/19-04/009; PEMO d.o.o. odnosno pravni slijednik STUDENAC d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/19-04/004.

³⁵ MLIN I PEKARE d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/22-04/003 – 1.500,00 EUR; PLODINE d.d., KLASA: UP/I 034-03/19-04/002 – 15.000,00 EUR; PLODINE d.d., KLASA: UP/I 034-03/18-04/010 – 30.000,00 EUR; ULTRA GROS d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/23-04/002 – 15.000,00 EUR; BOSO d.o.o., KLASA: UP/I 034-03/21-04/002 – 20.000,00 EUR.

tužbeni zahtjev, odnosno održi na snazi rješenje o utvrđenim nepoštenim trgovačkim praksama, stranka ima mogućnost podnošenja žalbe na tu presudu sudu drugog stupnja - VUSRH.

Povodom tužbi podnesenih protiv rješenja AZTN-a kojima su utvrđene nepoštene trgovačke prakse trgovaca, otkupljivača i/ili prerađivača u smislu ZNTP-a iz 2017. i izrečene upravno-kaznene mjere, nadležni su upravni sudovi u 2023. godine donijeli jednu presudu, u kojoj je odbijen tužbeni zahtjev tužitelja za poništenje rješenja AZTN-a, kao i zahtjevi za naknadu troškova upravnog spora. Protiv te presude, tužitelj je ponio žalbu VUSRH-u. Odluka o žalbi još nije donesena.

Predstavnici AZTN-a su sudjelovali na više fokusnih sastanaka NTP - mreže provedbenih tijela država članica EU nadležnih za provedbu Direktive 2019/633 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o nepoštenim trgovačkim praksama u odnosima među poduzećima u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima, na kojima se raspravljalo o konkretnim temama, s posebnim naglaskom na izazove prekogranične suradnje. Osnovana je i posebna radna skupina za izradu obrazaca, čije su članice bile i dvije predstavnice AZTN-a.

Još jedan bitan segment poslovanja AZTN-a i tijekom proteklog razdoblja bila je međunarodna suradnja. U 2023. godini međunarodne aktivnosti odvijale su se kroz multilateralne oblike suradnje, kao i kroz bilateralne kontakte s nadležnim tijelima za tržišno natjecanje u EU i izvan njega. Isto je vrijedilo i za multilateralne forume suradnje u kojima je AZTN nastavio svoju aktivnu prisutnost.

Nakon što je RH dobio status kandidata početkom 2022. godine, AZTN je nastavio svoje intenzivne aktivnosti u pregovorima o punopravnom članstvu RH u OECD-u. Nakon inicijalnog sveobuhvatnog upitnika o institucionalnom i zakonodavnom okviru u području tržišnog natjecanja te o provedbenoj praksi AZTN-a, uslijedila je prva misija OECD-a u području tržišnog natjecanja u veljači 2023. godine u prostorijama AZTN-a. OECD je potom pripremio pretpristupno izvješće (engl. *pre-accession report*) o kojem se raspravljalo s delegacijom RH koju je predvodila predsjednica vijeća AZTN-a početkom prosinca 2023. godine u Parizu za vrijeme održavanja Globalnog foruma o tržišnom natjecanju.

U okviru radne skupine za tržišno natjecanje, tijekom švedskog i španjolskog predsjedanja Vijećem EU-a, tijekom 2023. godine održano je ukupno šest sastanaka gdje su se raspravljale aktualne teme kao što su: procjena Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2003, preispitivanje inicijative iz članku 102. UFEU-a, paket za daljnje pojednostavljenje postupaka ocjene koncentracija, preispitivanje obavijesti o utvrđivanju tržišta, implementacija Akta o digitalnim tržištima (DMA). Svi sastanci su održani u Bruxellesu gdje je bio prisutan g. Ivan Palčić iz Stalnog predstavništva RH uz potporu predstavnice AZTN-a iz Zagreba, voditeljice Odjela za međunarodnu i EU suradnju mr.sc. Branimire Kovačević.

Uredba (EU) 2022/1925 o pravednim tržištima s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru (takozvani Akt o digitalnim tržištima ili DMA), donesen je krajem 2022. godine, dok se u cijelosti počeo primjenjivati od 2. svibnja 2023. godine. Navedena je Uredba prenesena u hrvatsko zakonodavstvo kroz Uredbu o provedbi Uredbe (EU) 2022/1925 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2022. godine o pravednim tržištima s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru i izmjeni Direktiva (EU) 2019/1937 i (EU) 2020/1828 (Akt o digitalnim tržištima), („Narodne novine“, broj

131/23.), koja je stupila na snagu 11. studenoga 2023. godine. Ovom Uredbom u članku 3. kao nadležno tijelo za provedbu utvrđen je AZTN.

U 2023. godini nastavlja se trend povećanja broja upita koje si nadležna tijela za tržišno natjecanje međusobno postavljaju kroz mrežu ECN2. AZTN je zaprimio i odgovorio na 85 zahtjeva za dostavu informacija (što prosječno iznosi 3,2 upućena zahtjeva po državni članici) te uputio 6 zahtjeva prema ostalim državama članicama. AZTN se i na ovaj način pokazuje kao promicatelj aktivne suradnje među državama članicama. U razdoblju od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2023. godine na sastancima radnih skupina, podskupina te savjetodavnih odbora ECN-a sudjelovalo je 23 predstavnika AZTN-a ukupno 60 puta (od ukupno 65 održanih sastanaka – 37 virtualnih i 28 uživo). U godinu dana od EK je zaprimljeno i riješeno 360 notifikacija koncentracija.

Održana su dva sastanka šefova EU nacionalnih tijela za tržišno natjecanje, u lipnju i studenome 2023. godine. Na oba sastanka AZTN je predstavljala predsjednica Vijeća dr.sc. Mirta Kapural, dipl. iur. Teme sastanaka čelnika nacionalnih tijela bile su: provedba zakona o tržišnom natjecanju na digitalnim tržištima, koordinacija provedbe DMA s provedbom prava tržišnog natjecanja, evaluacija Uredbe Vijeća (EZ) br.1/2003, članka 102. UFEU-a, iskustva nacionalnih tijela oko novih ECN+ ovlasti, inflacija u sektoru prehrane. Predsjednica Vijeća održala je izlaganje na temu nacionalnih mjera i iskustva AZTN-a s inflacijom.

Godišnja konferencija Međunarodne mreže za tržišno natjecanje (ICN) održana je u Barceloni od 18. do 20. listopada 2023. godine u organizaciji španjolskog tijela za tržišno natjecanje te je okupila rekordan broj od oko stotinu nacionalnih tijela za tržišno natjecanje odnosno njihovih predstavnika. Na plenarnoj sjednici i u panelima bile su zastupljene Radna skupina za promicanje tržišnog natjecanja, Radna skupina za učinkovitost rada agencija, Radna skupina za kartele, Radna skupina za koncentracije i Radna skupina za zlouporabu vladajućeg položaja. Republiku Hrvatsku je na konferenciji predstavljala predsjednica Vijeća AZTN-a, dr. sc. Mirta Kapural, dipl.iur, koja je također sudjelovala kao moderator u panelu „Karteli i novi digitalni alati za njihovo otkrivanje“.

Kada je riječ o bilateralnoj suradnji, dr.sc. Mirta Kapural, dipl. iur., predsjednica Vijeća AZTN-a, i dr.sc. Irakli Lekvinadze, predsjednik gruzijske agencije za tržišno natjecanje, potpisali su sporazum o suradnji tijekom ICN konferencije u Barceloni 20. listopada 2023. godine. Svrha navedenog sporazuma je promicanje suradnje između agencija ovih dviju zemalja u području provedbe prava i politike tržišnog natjecanja te razmjena stručnih iskustava i informacija o konkretnim slučajevima iz prakse. Slične sporazume AZTN već ima potpisane s tijelima za tržišno natjecanje: Albanije, Austrije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Crne Gore, Kosova, Mađarske, Rumunjske, Sjeverne Makedonije, Srbije i Turske.

AZTN kroz različite komunikacijske kanale posebnu pozornost posvećuje javnosti i transparentnosti svoga rada. Aktivno promicanje prava i politike tržišnog natjecanja provodi se putem edukacija poduzetnika i potrošača te kroz transparentnu i otvorenu komunikaciju s javnosti. Na isti je način AZTN angažiran na edukaciji u području zabrane nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom i upoznavanju adresata s propisima iz tog područja.

Tijekom 2023. godine djelatnici AZTN-a su bili vrlo aktivni u promicanju prava i politike tržišnog natjecanja te su održali 20-ak stručnih predavanja, radionica i edukacija i objavili nekoliko stručnih članaka. Edukacija iz područja ZZTN-a, u pravilu, uz praktične primjere obuhvaća temeljne pojmove tržišnog natjecanja, rad AZTN-a i suradnju s EK, zabranjene sporazume

poduzetnika, zlouporabu vladajućeg položaja poduzetnika, koncentracije poduzetnika, te promicanje prava i politike tržišnog natjecanja, a u području ZNTP-a, važnost poštenih trgovačkih praksi u odnosima između kupaca i dobavljača u lancu opskrbe hranom. Ujedno se edukacija često usmjerava na sve aktualnosti i novine u razvoju prava tržišnog natjecanja. Na taj način se komunikacija AZTN-a s opće, produbljuje na stručnu i kvalificiranu javnost, prije svega poduzetnike, sudstvo, odvjetništvo i akademsku javnost.

AZTN primjenjuje i poštuje transparentnost, neovisnost, nepristranost i profesionalnost u komunikaciji prema strankama i javnosti. Sukladno usvojenoj i javno dostupnoj Komunikacijskoj strategiji³⁶, AZTN na svojoj mrežnoj stranici objavljuje svoje odluke, mišljenja i godišnja izvješća o radu, kao i stručne članke, priopćenja za javnost i medije o pokrenutim postupcima i donesenim odlukama i praksi AZTN-a. Ovlašteni predstavnici AZTN-a nastupaju u medijima te imaju kontakte s novinarima, a AZTN izdaje publikacije i edukativne brošure te redovito sudjeluje u svojstvu sudionika ili predavača na seminarima i konferencijama o specifičnim temama iz područja tržišnog natjecanja i zabrane nepoštenih trgovačkih praksi. Sva priopćenja, zakonodavni okvir i sažeci odluka AZTN-a prevode se na engleski jezik i objavljuju na mrežnoj stranici AZTN-a.

Tijekom 2023. godine, AZTN je objavio 66 odluka, odgovorio na 25 novinarskih upita i 23 upita stranaka te objavio 74 priopćenja za javnost. Objavljeno je deset mjesečnih informativnih biltena AZTN-a u elektroničkom obliku - *AZTN info*³⁷, koji donose detaljnije informacije o odlukama i drugim aktivnostima AZTN-a i njegovih stručnjaka te izvještavaju o najvažnijim odlukama i razvoju komparativne prakse iz područja prava i politike tržišnog natjecanja u EU i svijetu.

Sve aktivnosti AZTN-a u području zaštite tržišnog natjecanja i utvrđivanja zabranjenih nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom u 2023. godini realizirane su s manjim brojem zaposlenih u odnosu na prethodnu godinu. Konkretno, **AZTN je na dan 31. prosinca 2023. godine imao 53 zaposlena radnika, dok je u 2022. godini imao 56 zaposlenika.**

AZTN je u 2023. godini proveo postupak zapošljavanja za dva radnika. Jedan postupak proveden je zbog popunjavanja upražnjenog radnog mjesta u Odjelu za opće poslove i u pisarnici, zbog odlaska radnice u mirovinu. Nova radnica zaposlena je 1. srpnja 2023. godine. Također, u Odjelu za legislativu i komparativnu praksu je zaposlena nova radnica, umjesto radnice s kojom je sporazumno raskinut radni odnos na njezin zahtjev još 2022. godine. Za potrebe provođenja javnog natječaja AZTN je ishodio potrebne prethodne suglasnosti od Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, Ministarstva financija te Ministarstva gospodarstva, ovisno od kojeg tijela je u određenom trenutku trebalo tražiti suglasnost u skladu s propisima o zabrani novog zapošljavanja³⁸.

Donošenjem internih akata u AZTN-u u 2023. godini nastojalo se popratiti obveze propisane važećim pozitivnim propisima, kako u smislu donošenja novih internih akata tako i u izmjenama i dopunama već postojećih internih akata.

³⁶ Mrežna stranica AZTN-a na poveznici: <https://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads//2023/02/AZTN-Komunikacijska-strategija.pdf>

³⁷ Mrežna stranica AZTN-a na poveznici <http://www.aztn.hr/aztn-info/>.

³⁸ Odluka o zabrani novog zapošljavanja službenika i namještenika u javnim službama („Narodne novine, broj 35/2022.).

AZTN je 18. siječnja 2023. godine donio Godišnji plan obrazovanja i stručnog usavršavanja radnika AZTN-a za 2023. godinu, u kojem su navedena planirana sredstva na ime obrazovanja i stručnog usavršavanja.

Nadalje, tijekom 2023. godine usvojeni su sljedeći novi interni akti AZTN-a:

- Pravilnik o provođenju postupka jednostavne nabave (te uz njega pripadajuće procedure za procese nabave),
- Pravila za upravljanje arhivskim i dokumentarnim građivom Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja,
- Pravilnik o radu,
- Pravilnik o zaštiti na radu i
- Poslovnik o radu Vijeća.

Svi prethodno navedeni akti objavljeni su na mrežnoj stranici AZTN-a i dostupni su zainteresiranoj javnosti.

AZTN je u 2023. godini zaprimio 11 zahtjeva za pristup informacijama, koji su riješeni u roku te su odluke o zaprimljenim zahtjevima dostavljene podnositeljima zahtjeva. Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2023. godinu dostavljeno je Povjereniku za informiranje te objavljeno na mrežnoj stranici AZTN-a.

Dana 25. rujna 2023. godine Upravna inspekcija Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije provela je neposredni inspekcijski nadzor nad radom AZTN-a. Upravni nadzor je proces koji se koristi u sustavima javne uprave radi osiguranja zakonitosti, pravilnosti i učinkovitosti rada administrativnih tijela. Glavna svrha upravnog nadzora je kontrolirati i ocjenjivati rad tih tijela kako bi se osiguralo da se provode u skladu s propisima, politikama i procedurama. Predmet inspekcijskog nadzora bila je primjena zakona kojim se uređuje upravni postupak te primjena propisa o uredskom poslovanju, primjena propisa o pečatima i žigovima s grbom RH, primjena propisa u području obavljanja poslova s javnim ovlastima te analiza postupanja po predstavkama. Budući da tijekom nadzora nije bilo nezakonitosti, nepravilnosti ili nedostataka koji bi zahtijevali intervenciju upravne inspekcije, AZTN-u nisu izrečene nikakve mjere. Prema tome, odsutnost mjera u zapisniku o provedbi upravne inspekcije odražava visoku razinu zakonitosti i pravilnosti u radu pri vođenju upravnih postupka u AZTN-u.

Godišnje izvješće o radu Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja za 2023. godinu osim detaljnijeg prikaza sadržaja iz ovog sažetka, sadrži i tri priloga:

- PRILOG I. Odluke AZTN-a iz 2023. godine objavljene na mrežnoj stranici AZTN-a
- PRILOG II. Odluke sudova iz 2023. godine objavljene na mrežnoj stranici AZTN-a
- PRILOG III. Odluke o kažnjavanju iz 2023. godine objavljene na mrežnoj stranici AZTN-a

U Zagrebu, 13. lipnja 2023.

Godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana za 2023. godinu

Sažetak računa prihoda i rashoda

Izvještaj o приходima i rashodima prema ekonomskoj klasifikaciji

Izvještaj o приходima i rashodima prema izvorima financiranja

Rashodi prema funkcijskoj klasifikaciji

Godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana za 2023. godinu - Posebni dio

Obrazloženje posebnog dijela godišnjeg izvršenja financijskog plana za 2023. godinu

Posebni izvještaji o izvršenju financijskog plana za 2023. godinu - Financijska imovina i obveze

Obrazloženje izvršenja iz SAP-sustava Ministarstva financija

IZVRŠENJE FINANCIJSKOG PLANA AGENCIJE ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOOG NATJECANJA ZA 2023.g.

I. OPĆI DIO

SAŽETAK RAČUNA PRIHODA I RASHODA I RAČUNA FINANCIRANJA

SAŽETAK RAČUNA PRIHODA I RASHODA

BROJČANA OZNAKA I NAZIV	OSTVARENJE/I ZVRŠENJE 2022. godine	PLAN 2023. godine (N.N. 129/23)	TEKUĆI PLAN 2023. godine	OSTVARENJE/I ZVRŠENJE 2023. godine	INDEKS	INDEKS
1	2	3	4	5	6=5/2*100	7=5/4*100
6 PRIHODI POSLOVANJA	2.158.331	2.422.866	2.316.854	2.308.556	107,0	99,6
7 PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	0	0	0	0	0,0	0,0
PRIHODI UKUPNO	2.158.331	2.422.866	2.316.854	2.308.556	108,6	99,7
3 RASHODI POSLOVANJA	2.082.984	2.376.940	2.270.056	2.262.566	108,6	99,7
4 RASHODI ZA NEFINANCIJSKU IMOVINU	75.347	45.926	46.798	45.990	61,0	98,3
RASHODI UKUPNO	2.158.331	2.422.866	2.316.854	2.308.556	107,0	99,6
RAZLIKA - VIŠAK / MANJAK	0	0	0	0	0,0	0,0

SAŽETAK RAČUNA FINANCIRANJA

BROJČANA OZNAKA I NAZIV	IZVRŠENJE 2022. godine	PLAN 2023. godine (N.N. 129/23)	TEKUĆI PLAN 2023. godine	IZVRŠENJE 2023. godine	INDEKS	INDEKS
1	2	3	4	5	6=5/2*100	7=5/4*100
8 PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	0		0			
5 IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	0		0			
RAZLIKA PRIMITAKA I IZDATAKA	0		0			
PRIJENOS SREDSTAVA IZ PRETHODNE GODINE	0		0			
PRIJENOS SREDSTAVA U SLJEDEĆU GODINU	0		0			
NETO FINANCIRANJE	0		0	0	0	0
VIŠAK / MANJAK + NETO FINANCIRANJE	0		0	0	0	0

RAČUN PRIHODA I RASHODA

IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA PREMA EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

BROJČANA OZNAKA I NAZIV					OSTVARENJE /IZVRŠENJE 2022. godine	PLAN 2023. godine (N.N. 129/23)	TEKUĆI PLAN 2023. godine	OSTVARENJE /IZVRŠENJE 2023. godine	INDEKS	INDEKS
1					2	3	4	5	6=5/2*100	7=5/4*100
6				Prihodi poslovanja	2.158.331	2.422.866	2.316.854	2.308.556	107,0	99,6
	63			Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	8.872	17.254	17.254	12.205	137,6	70,7
		632		Pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU	8.872	17.254	17.254	12.205		
			6323	Tekuće pomoći od izvanproračunskih korisnika	8.872	17.254	17.254	12.205		
			51	Pomoći EU	8.872	17.254	17.254	12.205	137,6	70,7
	67			Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	2.149.459	2.405.612	2.299.600	2.296.351	106,8	99,9
		671		Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika	2.149.459	2.405.612	2.299.600	2.296.351		
			6711	Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda poslovanja	2.074.112	2.359.686	2.252.802	2.250.361		
			6712	Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine	75.347	45.926	46.798	45.990		
			11	Opći prihodi i primici	2.149.459	2.405.612	2.299.600	2.296.351	106,8	99,9
				Ukupni prihodi	2.158.331	2.422.866	2.316.854	2.308.556	107,0	99,6

BROJČANA OZNAKA I NAZIV					OSTVARENJE /IZVRŠENJE 2022. godine	PLAN 2023. godine (N.N. 129/23)	TEKUĆI PLAN 2023. godine	OSTVARENJE /IZVRŠENJE 2023. godine	INDEKS	INDEKS
1					2	3	4	5	6=5/2*100	7=5/4*100
3				Rashodi poslovanja	2.074.112	2.359.686	2.252.802	2.250.361	108,5	99,9
	31			Rashodi za zaposlene	1.591.475	1.803.663	1.737.017	1.737.015	109,1	100,0
		311		Plaće	1.341.464	1.507.229	1.448.515	1.448.514	108,0	100,0
			3111	Plaće za redovan rad	1.340.049	1.501.575	1.444.655	1.444.655	107,8	
			3113	Plaće za prekovremeni rad	1.415	5.654	3.860	3.860	0,0	
			312	Ostali rashodi za zaposlene	32.003	45.126	50.447	50.446	157,6	100,0
			3121	Ostali rashodi za zaposlene	32.003	45.126	50.447	50.446	157,6	
			313	Doprinosi na plaće	218.007	251.308	238.055	238.054	109,2	100,0
			3132	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje	218.007	251.308	238.055	238.054	109,2	
			32	Materijalni rashodi	479.306	543.625	505.034	502.596	104,9	99,5
			321	Naknade troškova zaposlenima	57.974	93.550	81.668	79.647	137,4	97,5
			3211	Službena putovanja	33.078	59.274	53.779	51.758	156,5	
			3212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	20.632	28.303	22.047	22.047	106,9	
			3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	4.264	5.973	5.842	5.842	137,0	
			322	Rashodi za materijal i energiju	25.322	28.944	24.861	24.854	98,2	100,0
			3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	11.360	13.937	13.702	13.697	120,6	
			3223	Energija	11.903	11.018	8.105	8.104	68,1	
			3224	Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje	982	1.862	1.340	1.339	136,5	
			3225	Sitni inventar i auto gume	1.077	2.127	1.714	1.713	159,1	
			323	Rashodi za usluge	367.094	396.048	374.960	374.613	102,0	99,9
			3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	23.472	26.545	23.430	23.405	99,7	
			3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	5.646	2.654	2.774	2.774	49,1	
			3233	Usluge promidžbe i informiranja	17.687	19.776	16.201	16.023	90,6	
			3234	Komunalne usluge	52.016	53.089	52.056	51.930	99,8	
			3235	Zakupnine i najamnine	169.097	167.540	166.946	166.946	98,7	
			3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	2.100	4.247	2.539	2.539	120,9	
			3237	Intelektualne i osobne usluge	4.905	2.654	1.932	1.932	39,4	
			3238	Računalne usluge	76.345	104.943	95.796	95.796	125,5	
			3239	Ostale usluge	15.826	14.600	13.286	13.268	83,8	

*		324		Naknade tr. osobama izvan radnog odnosa	2.021	0	0	0	0,0	0,0
			3241	Naknade tr. osobama izvan radnog odnosa	2.021	0	0	0	0,0	
		329		Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	26.896	25.083	23.545	23.482	87,3	99,7
			3292	Premije osiguranja	1.260	2.256	2.043	2.043	0,0	
			3293	Reprezentacija	10.830	5.966	5.155	5.099	344,2	
			3294	Članarine i norme	12.721	13.803	13.556	13.556	106,6	
			3295	Pristojbe i naknade	1.482	2.925	2.791	2.784	187,9	
			3296	Troškovi sudskih postupaka	603	133	0	0	0,0	
	34			Financijski rashodi	3.331	398	0	0	0,0	0,0
			343	Ostali financijski rashodi	3.331	398	0	0	0,0	
			3431	Bankarske usluge i usluge platnog prometa	364	265	0	0	0,0	
			3433	Zatezne kamate	2.967	133	0	0	0,0	
	37			Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	0	12.000	10.751	10.751	0,0	0,0
			372	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	0	12.000	10.751	10.751	0,0	0,0
			3721	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	0	12.000	10.751	10.751	0,0	0,0
				11 Opći prihodi i primici	2.074.112	2.359.686	2.252.802	2.250.361	108,5	99,9
3				Rashodi poslovanja	8.872	17.254	17.254	12.205	0,0	70,7
	32			Materijalni rashodi	8.872	17.254	17.254	12.205	0,0	70,7
			321	Naknade troškova zaposlenima	8.872	17.254	17.254	12.205	0,0	70,7
			3211	Službena putovanja	8.872	17.254	17.254	12.205	0,0	0,0
				51 Pomoći EU	8.872	17.254	17.254	12.205	0,0	70,7
4				Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	75.347	45.126	46.798	45.990	61,0	98,3
	42			Rashodi za nabavu proizvedene dug. imovine	75.347	45.126	46.798	45.990	61,0	98,3
			422	Postrojenja i oprema	75.347	45.126	46.798	45.990	61,0	98,3
			4221	Uredska oprema i namještaj	72.840	41.144	40.656	39.849	54,7	0,0
			4222	Komunikacijska oprema	2.507	3.982	3.857	3.857	153,8	0,0
			4223	Oprema za održavanje i zaštitu	0	0	1.883	1.883	0,0	0,0
			4227	Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	0	0	402	401	0,0	0,0
				11 Opći prihodi i primici	75.347	45.126	46.798	45.990	61,0	98,3
				Ukupni rashodi	2.158.331	2.422.066	2.316.854	2.308.556	107,0	99,6

IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA PREMA IZVORIMA FINANCIRANJA

BROJČANA OZNAKA I NAZIV	IZVRŠENJE 2022. godine	PLAN 2023. godine (N.N. 129/23)	TEKUĆI PLAN 2023. godine	IZVRŠENJE 2023. godine	INDEKS	INDEKS
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6=5/2*100</i>	<i>7=5/4*100</i>
UKUPNO PRIHODI	2.158.331	2.422.866	2.316.854	2.308.556	107,0	99,6
1 Opći prihodi i primici	2.149.459	2.405.612	2.299.600	2.296.351	106,8	99,9
11 Opći prihodi i primici	2.149.459	2.405.612	2.299.600	2.296.351		
5 Pomoći EU	8.872	17.254	17.254	12.205	137,6	70,7
51 Pomoći EU	8.872	17.254	17.254	12.205	137,6	70,7

UKUPNO IZDACI	2.158.331	2.422.866	2.316.854	2.308.556	107,0	99,6
1 Opći prihodi i primici	2.149.459	2.405.612	2.299.600	2.296.351	106,8	99,9
11 Opći prihodi i primici	2.149.459	2.405.612	2.299.600	2.296.351		
5 Pomoći EU	8.872	17.254	17.254	12.205	137,6	70,7
51 Pomoći EU	8.872	17.254	17.254	12.205	137,6	70,7

IZVJEŠTAJ O RASHODIMA PREMA FUNKCIJSKOJ KLASIFIKACIJI

BROJČANA OZNAKA I NAZIV	IZVRŠENJE 2022. godine	PLAN 2023. godine (N.N. 129/23)	TEKUĆI PLAN 2023. godine	IZVRŠENJE 2023. godine	Indeks	Indeks
1	2	3	4	5	6=5/2*100	7=5/4*100
UKUPNO RASHODI	2.158.331	2.422.066	2.316.854	2.308.556	107,0	99,6
04 Ekonomski poslovi	2.158.331	2.422.066	2.316.854	2.308.556	107,0	99,6
041 Opći ekonomski, trgovački i poslovi vezani uz rad	2.158.331	2.422.066	2.316.854	2.308.556	107,0	99,6

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU FINACIJSKOG PLANA ZA 2023.g. po aktivnosti

I. POSEBNI DIO

BROJČANA OZNAKA I NAZIV	IZVRŠENJE 2022. godine	OSTVARENJE/IZVRŠENJE 2022. godine	TEKUĆI PLAN 2023. godine	OSTVARENJE/I ZVRŠENJE 2023. godine	INDEKS	INDEKS
	1	2	3	4	5=4/3*100	6=4/2*100
018	AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA	2.158.331	2.316.854	2.308.556	99,6	107,0
050	AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA	2.158.331	2.316.854	2.308.556	99,6	107,0
P3212	TRŽIŠNO NATJECANJE	2.158.331	2.316.854	2.308.556	99,6	107,0
A507008	ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE	1.994.160	2.179.074	2.170.777	99,6	108,9
11	Opći prihodi i primici	1.985.288	2.161.820	2.158.572	99,8	108,7
3	Rashodi poslovanja	1.981.466	2.154.358	2.151.917	99,9	108,6
31	Rashodi za zaposlene	1.591.475	1.737.017	1.737.015	100,0	109,1
311	Plaće	1.341.464	1.448.515	1.448.514	100,0	108,0
3111	Plaće za redovan rad	1.340.049	1.444.655	1.444.655		
3113	Plaće za prekovremeni rad	1.415	3.860	3.860		
312	Ostali rashodi za zaposlene	32.003	50.447	50.446	100,0	157,6
3121	Ostali rashodi za zaposlene	32.003	50.447	50.446		
313	Doprinosi na plaće	218.007	238.055	238.054	100,0	109,2
3132	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje	218.007	238.055	238.054		
32	Materijalni rashodi	386.661	406.590	404.152	99,4	104,5
321	Naknade troškova zaposlenima	57.974	81.668	79.647	97,5	137,4
3211	Službena putovanja	33.078	53.779	51.759		
3212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	20.632	22.047	22.047		
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	4.264	5.842	5.842		
322	Rashodi za materijal i energiju	25.322	24.861	24.854	100,0	98,2
3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	11.360	13.702	13.697		
3223	Energija	11.903	8.105	8.104		
3224	Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje	982	1.340	1.339		
3225	Sitni inventar i auto gume	1.077	1.714	1.713		
323	Rashodi za usluge	284.310	279.164	278.817	99,9	98,1
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	23.472	23.430	23.405		
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	5.646	2.774	2.774		
3233	Usluge promidžbe i informiranja	16.228	16.201	16.023		
3234	Komunalne usluge	52.016	52.056	51.930		
3235	Zakupnine i najamnine	167.803	166.946	166.946		
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	2.100	2.539	2.539		
3237	Intelektualne i osobne usluge	2.960	1.932	1.932		
3239	Ostale usluge	14.085	13.286	13.268		
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	19.055	20.897	20.834	99,7	109,3
3292	Premije osiguranja	1.260	2.043	2.043		
3293	Reprezentacija	2.990	2.507	2.451		
3294	Članarine i norme	12.721	13.556	13.556		
3295	Pristojbe i naknade	1.482	2.791	2.784		
3296	Troškovi sudskih postupaka	603	0	0		
34	Financijski rashodi	3.331	0	0	0,0	0,0
343	Ostali financijski rashodi	3.331	0	0	0,0	0,0
3431	Bankarske usluge i usluge platnog prometa	364	0	0		
3433	Zatezne kamate	2.967	0			
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	0	10.751	10.751	100,0	0,0
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna	0	10.751	10.751		
3721	Naknade građanima i kućanstvima u novcu	0	10.751	10.751		

4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	3.821	7.462	6.655	89,2	174,1
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	3.821	7.462	6.655	89,2	174,1
422	Postrojenja i oprema	3.821	7.462	6.655	89,2	174,1
4221	Uredska oprema i namještaj	1.314	1.320	514		
4222	Komunikacijska oprema	2.507	3.857	3.857		
4223	Oprema za održavanje i zaštitu	0	1.883	1.883		
4227	Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	0	402	401		
51	Pomoći EU	8.872	17.254	12.205	70,7	137,6
3	Rashodi poslovanja	8.872	17.254	12.205	70,7	137,6
32	Materijalni rashodi	8.872	17.254	12.205	70,7	137,6
321	Naknade troškova zaposlenima	8.872	17.254	12.205	70,7	137,6
3211	Službena putovanja	8.872	17.254	12.205		
A507017	REGIONALNA SURADNJA-ORGANIZACIJA KONFERENCIJE	16.301	2.648	2.648	100,0	16,2
11	Opći prihodi i primici	16.301	2.648	2.648	100,0	16,2
3	Rashodi poslovanja	16.301	2.648	2.648	100,0	16,2
32	Materijalni rashodi	16.301	2.648	2.648	100,0	16,2
323	Rashodi za usluge	6.439	0	0	0,0	0,0
3233	Usluge promidžbe i informiranja	1.460				
3235	Zakupnine i najamnine	1.294				
3237	Intelektualne i osobne usluge	1.944				
3239	Ostale usluge	1.741				
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	2.021	0	0		
3241	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	2.021				
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	7.841	2.648	2.648	100,0	33,8
3293	Reprezentacija	7.841	2.648	2.648		
K507005	INFORMATIZACIJA	147.870	135.132	135.131	100,0	91,4
11	Opći prihodi i primici	147.870	135.132	135.131	100,0	91,4
3	Rashodi poslovanja	76.345	95.796	95.796	100,0	125,5
32	Materijalni rashodi	76.345	95.796	95.796	100,0	125,5
323	Rashodi za usluge	76.345	95.796	95.796	100,0	125,5
3238	Računalne usluge	76.345	95.796	95.796		
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	71.526	39.336	39.335	100,0	55,0
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	71.526	39.336	39.335	100,0	55,0
422	Postrojenja i oprema	71.526	39.336	39.335	100,0	55,0
4221	Uredska oprema i namještaj	71.526	39.336	39.335		

Obrazloženje posebnog dijela godišnjeg izvještaja o izvršenju financijskog plana za 2023. godinu

Ostvareno izvršenje godišnjeg financijskog plana iznosi 2.308.556 eura odnosno 100% cjelokupnog plana za 2023. godinu. U odnosu na prošlogodišnje razdoblje povećano je za 150.225 eura odnosno za 7%.

A 507008 ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE

11 - Opći prihodi i primici

I. Ostvareno izvršenje rashoda za zaposlene (skupina 31) iznosi 1.737.015 eura odnosno 100% ukupno planiranih sredstava. Povećano je u odnosu na prošlogodišnje razdoblje za 145.540 eura odnosno 9,1%. Navedeno povećanje je nastalo radi povećanja broja zaposlenika i donošenje Temelnog kolektivnog ugovora za javne službe (NN 56/2022) dodatka (NN 127/2022 i 58/2023) u kojem je prihvaćeno uvećanje osnovice, dodatka i nagrada zaposlenicima.

II. Ostvareno izvršenje materijalnih rashoda (skupina 32) iznosi 404.152 eura odnosno 99,4% ukupno planiranih sredstava. Povećano je u odnosu na isto prošlogodišnje razdoblje za 17.491 eura odnosno 4,5%. Nastalo izvršenje odraz je potrošnje na:

- podskupini 321 Naknade troškova zaposlenima izvršenje je 97,5%. U odnosu na prošlogodišnje razdoblje iskazano je povećanje za 37,4%. Na stavci službena putovanja ostvarena su sva planirana i naknadno utvrđena obavezna putovanja, isplaćeni povećani rashodi naknada za prijevoz i rashodi za stručno usavršavanje zaposlenika. Sva nastala povećanja odraz su povećanja aktivnosti poslovanja nakon završetka pandemije u 2022. godini.
- podskupini 322 Rashodi za materijal i energiju izvršenje je 100%. U odnosu na prošlogodišnje razdoblje došlo je do smanjenja za 1,8%. Ušteda je evidentirana samo na električnoj energiji a na svim preostalim stavkama ove skupine iskazano je povećanje i to na nabavi uredskog materijala i literature, dijelova za računalnu opremu, adaptera za telefone i ljetnih auto guma za službeno vozilo.
- podskupini 323 Rashodi za usluge izvršenje je 100%. U odnosu na prošlogodišnje razdoblje ostvareno je smanjenje troškova za 1,8%, koje je iskazano na stavkama usluga za tekuće održavanje i intelektualnih usluga.
- podskupini 324 Naknade troškova osoba izvan radnog odnosa, u ovoj godini nisu iskazani troškovi.
- podskupini 329 Ostali nespomenuti rashodi poslovanja izvršenje je 99,7%. U odnosu na prošlogodišnje razdoblje na ovoj podskupini došlo je do povećanja za 9,3% i to radi više utrošenih troškova na stavkama premije osiguranja i povećanja iznosa odnosno broja naknada poslodavca zbog nezapošljavanja osoba s invaliditetom te troškova članarine OECD-a za 2023. godinu.

III. U ovom razdoblju nije ostvareno izvršenje financijskih rashoda (skupina 34).

IV. Ostvareno izvršenje na naknadama građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade (skupina 37) iznosi 10.751 eura. Naknade se odnose na plaćanje postdiplomskog specijalističkog studija za dvoje zaposlenika, čije obrazovanje obuhvaća materiju iz područja djelatnosti Agencije.

V. Ostvareno izvršenje rashoda za nabavu dugotrajne imovine (skupina 42) iznosi 6.655 eura odnosno 10,8% manje od ukupno planiranih sredstava. U odnosu na prošlogodišnje razdoblje došlo je do značajnog povećanja za 74,1%. U ovom razdoblju izvršena je nabava mobitela i perilice posuđa radi neispravnosti i dotrajalosti postojećih, te nužno potrebna nabava klima uređaja u dvoranu za sastanke.

51 – Pomoći EU

VI. Ostvareno izvršenje materijalnih rashoda (skupina 32) iznosi 12.205 eura, odnosno 70,7% ukupno planiranih sredstava. Povećano je u odnosu na isto prošlogodišnje razdoblje za 3.333 eura odnosno 38%. Na stavci službena putovanja ostvarena su sva planirana i naknadno utvrđena obavezna putovanja iz kojih je proizašlo znatno povećanje službenih putovanja a slijedom navedenog i povećanje troškova za nabavu avio karata za koje su tokom godine izvršene refundacije od strane Europske komisije.

A 507017 ORGANIZACIJA MEĐUNARODNE KONFERENCIJE NA PODRUČJU TRŽIŠNOG NATJECANJA

11 - Opći prihodi i primici

I. Ostvareno izvršenje materijalnih rashoda (skupina 32) iznosi 2.648 eura, odnosno 100% planiranih sredstava. Do smanjenja od 83,8% u odnosu na prošlogodišnje razdoblje došlo je radi organizacije jubilarne konferencije Agencije za koju su utrošena značajna sredstva u 2022. godini.

K 507005 INFORMATIZACIJA

11 - Opći prihodi i primici

I. Ostvareno izvršenje materijalnih rashoda (skupina 32) iznosi 95.796 eura, odnosno 100% planiranih sredstava. Do povećanja od 25,5% u odnosu na prošlogodišnje razdoblje došlo je radi poskupljenja postojećih i ugovaranja novih licenci.

II. Ostvareno izvršenje rashoda za nabavu dugotrajne imovine (skupina 42) iznosi 39.335 eura odnosno 100% planiranih sredstava. Došlo je do smanjenja rashoda od 45% u odnosu na prošlogodišnje razdoblje. Izvršena je nabava potrebne informatičke opreme (monitora, laptopa, mrežne i sigurnosne opreme) a sve radi mogućnosti rada kod kuće za sve zaposlene.

**Posebni izvještaji o izvršenju financijskog plana proračunskoig korisnika za 2023.
godinu.**

1	Financijska imovina	31.12.2023.
12	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanje od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	7.901,11
123	Potraživanja od zaposlenih	90,03
129	Ostala potraživanja	7.811,08
16	Potraživanja za prihode poslovanja	4.114,72
163	Potraživanja za pomoći iz inozemstva i osd subjekata unutar općeg proračuna	4.114,72

Navedena potraživanja odnose se na potraživanja od zaposlenika za više utrošene troškove mobitela, koji se refundiraju putem obustave kroz plaću, potraživanja od HZZO-a za isplaćena a nerefundirana bolovanja preko 42 dana i potraživanja od EU za nerefundirane troškove po službenom putovanju.

2	Obveze	
23	Obveze za rashode poslovanja	162.374,30
231	Obveze za zaposlene	147.730,34
232	Obveze za materijalne rashode	6.742,85
239	Ostale tekuće obveze	7.901,11

Stanje se sastoji od nedospjelih obveza koje čine: plaće i prijevoz za prosinac 2023. godine, obveze prema dobavljačima po ulaznim računima i obvezama prema proračunu nakon povrata sredstava po navedenim potraživanjima.

018 AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija ili AZTN) osnovana je Odlukom Hrvatskog sabora od 20. rujna 1995. temeljem tada važećeg Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja, a započela je s radom početkom 1997. godine. Agencija je samostalna i neovisna pravna osoba s javnim ovlastima koja obavlja poslove općeg, nacionalnog, regulatornog tijela nadležnog za zaštitu tržišnog natjecanja na svim tržištima u okviru djelokruga i nadležnosti određenih Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br. 79/09., 80/13. i 41/21.; dalje u tekstu: Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja) te člancima 101. i/ili 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL C 115 od 9. 5. 2008.; dalje u tekstu: UFEU), Uredbom Vijeća (EZ) br. 1/2003 od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja su propisana člancima 81. i 82. Ugovora o osnivanju EZ-a (Tekst značajan za EGP) (SL L 1, 4. 1. 2003.; str. 1.– 25., dalje u tekstu: Uredba Vijeća (EZ) br. 1/2003) i Uredbom Vijeća (EZ) br. 139/2004 od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija između poduzetnika (Uredba EZ o koncentracijama) (Tekst značajan za EGP) (SL L 24, 29. 1. 2004. str. 1.– 22.; dalje u tekstu: Uredba Vijeća (EZ) br. 139/2004). Agencija, sukladno s odredbama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, br. 117/17., 52/21.; dalje u tekstu: Zakon o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi) obavlja poslove u okviru djelokruga i nadležnosti određenih odredbama navedenoga Zakona. Agencija u provedbi poslova iz prethodnog odlomka svoje ovlasti izvršava neovisno i nepristrano te surađuje s Europskom komisijom i nadležnim tijelima za zaštitu tržišnog natjecanja država članica Europske unije.

Radom AZTN-a upravlja Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: Vijeće), koje se sastoji od pet članova: predsjednik Vijeća, zamjenik predsjednika Vijeća i tri člana Vijeća. Predsjednika i članove Vijeća na tu dužnost imenuje Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske na mandat od pet godina. Kriteriji za izbor predsjednika i članova Vijeća propisani su ZZTN-om. Zamjenika predsjednika Vijeća, na prijedlog predsjednika Vijeća, bira Vijeće između članova Vijeća. S obzirom na to da je za vrijeme trajanja svog trećeg mandata predsjednik Vijeća, g. Mladen Cerovac, mag.iur., u prvoj godini svoga trećeg mandata iznenada preminuo, ovlasti predsjednika Vijeća do izbora novoga predsjednika Vijeća obavljala je zamjenica predsjednika Vijeća, Vesna Patrlj, dipl.iur. Naime, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, broj 41/21.) koji je stupio na snagu 24. travnja 2021. godine, uređeno je da u postupku predlaganja predsjednika Vijeća i članova Vijeća, Vlada Republike Hrvatske objavljuje javni poziv za predlaganje kandidata za predsjednika Vijeća i članove Vijeća kako bi njihov izbor bio transparentan. Odabranog kandidata s javnog poziva Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskom saboru radi imenovanja na tu dužnost. Hrvatski sabor je 1. listopada 2021. godine, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske i temeljem provedenog postupka po objavljenom javnom pozivu, donio odluku o imenovanju dr.sc. Mirte Kapural, dipl.iur., predsjednicom Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja. Prethodno je Hrvatski sabor donio odluku o razrješenju dr.sc. Mirte Kapural dužnosti članice Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja. Slijedom obrazloženog, Vijeće AZTN-a čine: dr.sc. Mirta Kapural, dipl.iur., predsjednica Vijeća, Vesna Patrlj, dipl. iur. zamjenica predsjednice Vijeća (u trećem mandatu od ožujka 2019. do ožujka 2024.), mr.sc. Ljiljana Pavlic, dipl. oec. članica Vijeća (u drugom mandatu od siječnja 2019. do siječnja 2024.) i Denis Matić, dipl. iur., član Vijeća (u drugom mandatu od siječnja 2019. do siječnja 2024.) 1. rujna 2021. godine stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 52/21., dalje u tekstu: ZID ZNTP) Bitno je za naglasiti da ugovori između dobavljača i kupaca sklopljeni prije stupanja na snagu ZID ZNTP-a moraju biti usklađeni s njegovim odredbama najkasnije u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu, dakle do 1. ožujka 2022. godine, a isto tako kupci na koje se nije primjenjivao Zakon o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 117/17., dalje u tekstu: ZNTP) također moraju u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu, dakle do 1. ožujka 2022. godine, sklopiti ugovore sa svojim dobavljačima prehrambenih i/ili poljoprivrednih proizvoda, ako ispunjavaju prihodovne uvjete koji ih čine kupcima sa značajnom pregovaračkom snagom. Međutim, odredbe koje se odnose na dio poslovanja kupaca-trgovaca u maloprodaji prema krajnjim potrošačima, a riječ je definicijama pojmova „krajnja prodajna cijena“ i „proizvodno i tržišno osjetljivi poljoprivredni i prehrambeni proizvodi“ te iz njih izvedene nepoštene trgovačke prakse: „prodaja poljoprivredno i tržišno osjetljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda ispod krajnje prodajne cijene“ te „prodaja proizvodno i tržišno osjetljivih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na akciji po prodajnoj cijeni koja za krajnjeg potrošača ne može biti niža od 34 % od krajnje prodajne cijene, što primjerice uključuje i sniženje cijena zbog povećanja pakiranja, neto težine proizvoda, bez povećanja krajnje prodajne cijene“, u skladu s odredbama Pravilnika, primjenjivat će se od 1. prosinca 2021. godine.

	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Index izvršenje 2023./2022.
01805-Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja	2.158.331	2.316.854	2.308.556	99,6	107,0
Ukupno 018-AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA	2.158.331	2.316.854	2.308.556	99,6	107,0

01805 Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
01805-Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja	2.158.331	2.316.854	2.308.556	99,6	107,0
3212-ZAŠTITA TRŽIŠNOG NATJECANJA	2.158.331	2.316.854	2.308.556	99,6	107,0

3212 ZAŠTITA TRŽIŠNOG NATJECANJA

	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Index izvršenje 2023./2022.
3212-ZAŠTITA TRŽIŠNOG NATJECANJA	2.158.331	2.316.854	2.308.556	99,6	107,0

Program Zaštite tržišnog natjecanja ključni i svakako najvažniji cilj AZTN-a u sljedećem razdoblju, odnosi se na njegovu temeljnu aktivnost, a to je učinkovita provedba prava tržišnog natjecanja, s naglaskom na otklanjanje teških ograničenja tržišnog natjecanja, kao što su zabranjeni sporazumi između poduzetnika, prije svega zabranjenih horizontalnih sporazuma između izravnih konkurenata (kartela), koji nanose najveću štetu gospodarstvu i potrošačima. Također će se pažnja usmjeriti i na utvrđivanje zlouporaba vladajućeg položaja poduzetnika te kontrolu dopuštenosti koncentracija. U središtu aktivnosti ostaje i promicanje prava i politike tržišnog natjecanja kroz pripremu mišljenja o sukladnosti nacрта prijedloga zakona i drugih propisa s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja, istraživanja tržišta i druge aktivnosti. U svom radu AZTN će intenzivno surađivati s EK i tijelima nadležnim za zaštitu tržišnog natjecanja država članica. Javna i politička svijest o koristima zaštite tržišnog natjecanja središnji je cilj koji će nas osnažiti u provođenju postupaka, što će pak stvarati kulturu tržišnog natjecanja i podizati svijest za postizanje naših strateških ciljeva. Poseban angažman AZTN-a u budućem razdoblju zahtijevat će i daljnja provedba drugog zakona za čiju je provedbu AZTN ovlašten - ZNTP-a te dodatne aktivnosti vezane uz suradnju s EK i drugim nacionalnim tijelima u provedbi propisa o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi. Međutim, kako bi se aktivnosti na području zaštite tržišnog natjecanja i zabrane nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom i dalje uspješno

ostvarivale, neophodno je da AZTN zadrži, odnosno ojača svoju neovisnost i funkcionalnu samostalnost te da za tu svrhu na raspolaganju ima dovoljne financijske i ljudske resurse u predstojećem razdoblju.

Osnovni ciljevi AZTN-a u 2023. su otklanjanje ograničenja koja sputavaju djelovanje učinkovitog tržišnog natjecanja i jačanje kulture tržišnog natjecanja te otkrivanje i otklanjanje postupanja koja predstavljaju nepoštene trgovačke prakse i uspostava poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom.

Navedeni opći cilj usmjeren je na zaštitu tržišnog natjecanja kojim se nastoji uspostaviti i očuvati djelotvorno tržišno natjecanje koje će poticati dugoročni rast i osigurati maksimalne koristi i dobrobit potrošačima te poticati poduzetnike na unapređenje efikasnosti i inovacija. U tom smislu AZTN svojim djelovanjem otklanja ograničenja tržišnog natjecanja i jača kulturu tržišnog natjecanja u društvu. Ovaj pristup je usmjeren na preventivna djelovanja, otklanjanje i sankcioniranje svih oblika postupanja poduzetnika i države koji narušavaju tržišno natjecanje i protivna su interesima potrošača i poreznih obveznika.

Naime, politika tržišnog natjecanja najvažniji je instrument intervencije u privatnopravne odnose kojim se otklanjaju poremećaji tržišta koje su posljedica zabranjenih sporazuma poduzetnika, zlouporabnih postupaka koje samostalno poduzimaju poduzetnici u vladajućem položaju na tržištu ili nedopuštenih koncentracije poduzetnika.

Navedeno valja uzeti u obzir osobito iz razloga što se propisi tržišnog natjecanja, s jedne strane, primjenjuju na svaku djelatnost gospodarske prirode, i, s druge strane, što od primjene tih propisa nisu izuzeti ni poduzetnici kojima je na temelju posebnih propisa povjereno obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa, poduzetnici koji su po svojoj prirodi monopoli koji ostvaruju prihod ili kojima je, na temelju dodijeljenih posebnih ili isključivih prava, povjereno obavljanje određenih djelatnosti.

U ostvarivanju općeg cilja AZTN provodi nacionalne propise i pravnu stečevinu Europske unije o zaštiti tržišnog natjecanja, za čiju je provedbu nadležan u Republici Hrvatskoj. Time, u okviru šire europske dimenzije onemogućuje protupravna djelovanja poduzetnika i to osobito ona koja imaju najznačajnije negativne učinke na tržišno natjecanje, odnosno otklanja prepreke slobodi trgovine i pristupa poduzetnika tržištima drugih država članica. Ujedno, svojim djelovanjem AZTN utječe na promjenu ponašanja poduzetnika i njihovu svijest o potrebi usklađivanja njihovog ponašanja s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja.

Osim ažurnog rješavanja predmeta, AZTN će, podižući razinu svijesti o koristima tržišnog natjecanja i promičući kulturu tržišnog natjecanja, pridonositi razumijevanju problema tržišnog natjecanja u svim strukturama izvršne, zakonodavne i sudske vlasti, te sudjelovati u izmjenama propisa i informirati državnu upravu, ali i širu javnost, o pojavnostima koje se odnose na zaštitu tržišnog natjecanja.

Pored iznesenog, navedeni opći cilj usmjeren je i na otkrivanje i otklanjanje trgovačkih postupanja koja predstavljaju nepoštene trgovačke prakse u lancu opskrbe hranom, kao i jačanju gospodarske kulture uspostavljanjem uvjeta jednakopravnosti i ravnoteže u poslovnim odnosima između sudionika u lancu opskrbe hranom.

Pored postupovnih ovlasti koje će AZTN koristiti u svrhu otkrivanja i otklanjanja postupanja koja predstavljaju nepoštene trgovačke prakse, AZTN će nastojati uspostaviti poštene trgovačke prakse u lancu opskrbe hranom kroz podizanje svijesti o tome što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu te kroz svoja postupanja preventivno i represivno djelovati na postupanja sudionika u lancu opskrbe hranom. Osim iznesenog, u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede, po potrebi će biti organizirane interaktivne radionice s adresatima ZNTP-a te strukovnim i komorskim organizacijama, a vezano uz najavljene izmjene koje bi trebale biti kroz ZID ZNTP interpolirane u domaće zakonodavstvo.

4.1. Provedba sustava mjera zaštite tržišnog natjecanja na hrvatskom tržištu i integriranje u sustav zaštite tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu Europske unije i promicanje svijesti o koristi koju građanima donosi tržišno natjecanje i jačanje kulture tržišnog natjecanja

Propisi o zaštiti tržišnog natjecanja prije svega su usmjereni na ostvarenje cilja gospodarskog prosperiteta, u ostvarenju općeg cilja AZTN-a, je osigurati primjenu prava tržišnog natjecanja kao pretpostavke stvaranja uvjeta za učinkovito tržišno natjecanje među poduzetnicima. Time se stvara klima koja poduzetnike potiče na veću efikasnost u obavljanju njihovih djelatnosti te gospodarstva u cjelini, što doprinosi unapređenju ravnomjernog, uravnoteženog i stalnog razvoja gospodarskih djelatnosti, što AZTN sustavno radi od svoga osnivanja.

Svojim intervencijama AZTN će nastojati uspostaviti stvarno i djelotvorno tržišno natjecanje među poduzetnicima, odnosno očuvati onu strukturu tržišta koja omogućava dostatnu razinu natjecanja među poduzetnicima, koje ih potiče da svoje poslovanje unaprjeđuju u odnosu na svoje konkurente i da poboljšaju kreativnu inicijativu uvođenjem novih proizvoda na tržište i razvojem novih proizvodnih tehnika. Na opisan način, poduzetnici su pripremljeniji ne samo za funkcioniranje na nacionalnom, već i na unutarnjem tržištu Europske unije, gdje propisi o zaštiti tržišnog natjecanja predstavljaju jedan od temeljnih stupova ekonomske i političke stabilnosti.

Tri su ključna materijalno-pravna instituta tržišnog natjecanja u fokusu rada AZTN-a: zabrana sporazuma između poduzetnika kojima se ograničava tržišno natjecanje, zabrana zlouporabe vladajućeg položaja i kontrola dopuštenosti koncentracija, i to kako na unutarnjem hrvatskom tržištu, tako i na unutarnjem tržištu Europske unije. U tom smislu AZTN je nositelj provedbe ZZTN-a i podzakonskih akata, te je ovlaštena izravno primjenjivati pravnu stečevinu Europske unije i to: članak 101. UFEU koji uređuje zabranjene sporazume između poduzetnika sa značajnim učinkom na trgovinu između država članica Europske unije, odnosno članak 102. UFEU-a koji uređuje zlouporabe vladajućeg položaja poduzetnika sa značajnim učinkom na unutarnjem tržištu Europske unije.

AZTN će i dalje nastaviti s provedbom sektorskih istraživanja tržišta. AZTN na taj način stječe uvid u funkcioniranje pojedinih tržišta i konkurentske odnose na istima. Riječ je o dubinskim analizama temeljenim na izravnom obraćanju poduzetnicima i podacima koje oni dostavljaju na zahtjev AZTN-a. Predmetna istraživanja AZTN pokreće po službenoj dužnosti, pri čemu na osobito dinamičnim ili osjetljivim tržištima takva istraživanja provodi redovito jednom godišnje. Ona se provode u cilju boljeg razumijevanja odnosa na pojedinim mjerodavnim tržištima, osobito onima koja ukazuju na slabosti u funkcioniranju, a takve dubinske analize tržišta ili pojedine prakse na tržištu često otkriju nepravilnosti koje su suprotne propisima o zaštiti tržišnog natjecanja te AZTN-u postaju temelj za pokretanje postupaka protiv poduzetnika.

S ciljem da se na području cijele Europske unije primjenjuju jednaki standardi zaštite tržišnog natjecanja, AZTN kontinuirano surađuje s tijelima za zaštitu tržišnog natjecanja država članica EU-a i Europskom komisijom.

Taj sustav zaštite tržišnog natjecanja na unutarnjem tržištu Europske unije, kojeg je AZTN postao dio 1. srpnja 2013., podrazumijeva paralelnu nadležnost između Europske komisije, tijela za zaštitu tržišnog natjecanja država članica Europske unije, nadležnih europskih sudova (Opći sud i Sud Europske unije) i nacionalnih sudova u državama članicama Europske unije u primjeni pravne stečevine iz područja prava zaštite tržišnog natjecanja, sukladno Uredbi Vijeća (EZ) br. 1/2003. Sukladno toj Uredbi, kako bi se osigurala učinkovita i dosljedna primjena spomenutih pravila o zaštiti tržišnog natjecanja, Europska komisija i nacionalna tijela uspostavila su Europsku mrežu tijela za zaštitu tržišnog natjecanja unutar koje države članice surađuju u primjeni i provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja vrijede u Europskoj uniji, te predstavlja temelj za stvaranje opće, zajedničke kulture tržišnog natjecanja.

Zadaća ECN mreže je jačanje konzistentnosti i konvergencije između jurisdikcija država članica Europske unije u području zaštite tržišnog natjecanja. Suradnja unutar ECN mreže ostvaruje se kroz zajednički rad u različitim radnim skupinama i sektorskim podskupinama, te savjetodavnim odborima. Također, suradnja obuhvaća razmjenu informacija o postupcima koji se vode protiv poduzetnika za koje se sumnja da sklapaju zabranjene sporazume (članak 101. UFEU) ili zlouporabe vladajući položaj (članak 102. UFEU) te suradnju u provedbi zajedničkih nenajavljenih pretraga ili pružanje pomoći u provođenju pretraga, kao i provedbu pretraga u ime i za račun Europske komisije ili tijela za zaštitu tržišnog natjecanja države članice Europske unije. Na taj je način AZTN aktivno uključen u proces odlučivanja na razini Europske unije.

Europska komisija temeljem Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 o kontroli koncentracija dostavlja AZTN-u prijave koncentracija poduzetnika (notifikacije) koje je zaprimila Europska komisija, a AZTN je dužan provjeriti imaju li te koncentracije koje su prijavljene Europskoj komisiji značajan učinak na hrvatskom tržištu. Također, u tom se postupku u okviru ECN mreže određuje koje je tijelo najprikladnije za vođenje postupka ocjene dopuštenosti koncentracije. Drugim riječima, radi se o obvezi Europske komisije da tijelima za zaštitu tržišnog natjecanja svih država članica Europske unije dostavlja prijave namjere provedbe koncentracija poduzetnika koje se moraju prijaviti Europskoj komisiji budući da imaju EU dimenziju. U pravilu je riječ o koncentracijama koje imaju učinke u najmanje tri države članice.

Upravo to je razlog zbog kojega AZTN mora vrlo pomno analizirati svaku takvu koncentraciju notificiranu u Europskoj komisiji, a budući da je riječ o koncentracijama s cijelog teritorija Europske unije, broj takvih notifikacija je na godišnjoj razini vrlo visok.

Aktivna uključenost AZTN-a u proces odlučivanja na razini Europske unije vidljiva je i u kontekstu usuglašavanja novih provedbenih propisa na europskoj razini. Primjerice, Direktiva ECN+ koja je stupila na snagu 4. veljače 2019. godine. Direktivom se nastoji, uvođenjem novih pravila, omogućiti efikasnija provedba pravila o zaštiti tržišnog natjecanja Europske unije kojima bi se omogućilo poštivanje nacionalnih posebnosti, ali i dodatno osnažilo tijela za tržišno natjecanje država članica. Svrha koju Direktiva ECN+ treba ostvariti je osigurati neovisnost tijela nadležnih za zaštitu tržišnog natjecanja država članica EU, dostatne resurse za provedbu njihovih ovlasti, minimalne ovlasti koje sva navedena tijela moraju imati te mogućnost izricanja novčanih kazni i dnevnih novčanih kazni za utvrđene povrede, a sve u cilju ujednačene i učinkovite primjene članaka 101. ili 102. UFEU.

AZTN je u prethodnom razdoblju bila posebno posvećena radu na potrebnim izmjenama i dopunama ZZTN-a, a kako bi se Direktiva ECN+ pravovremeno i ispravno preuzela u nacionalno zakonodavstvo. U predstojećem razdoblju, AZTN će kao ovlaštena voditelj radne skupine u suradnji sa resornim ministarstvima i uz konzultacije s Europskom

komisijom dovršiti preuzimanje odredbi Direktive ECN+, odnosno sudjelovati u izradi Konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama ZZTN-a.

Osim navedene Direktive ECN+, AZTN je i u svojoj novoj nadležnosti – otkrivanju i suzbijanju nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom – bila aktivna u procesu pregovaranja novog europskog propisa, zajedno s predstavnicima Ministarstva poljoprivrede. Taj postupak dovršen je donošenjem Direktive (EU) 2019/633, nakon čega su predstavnici AZTN-a proaktivno bili uključeni u pripreme za izradu propisa na temelju kojeg će odredbe te direktive biti interpolirane u domaće zakonodavstvo, a u suradnji s predstavnicima Ministarstva poljoprivrede, kao stručnog nositelja izrade toga propisa. Rad na Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama ZNTP- a okončan je sredinom prosinca 2020., te je nacrt toga dokumenta upućen u daljnju Vladinu proceduru.

Pored navedenoga, stručnjaci AZTN-a, u smislu statusa AZTN-a kao sudionika u radu OECD-ovog Odbora za tržišno natjecanje, obvezni su sudjelovati na sastancima tog odbora najmanje dva puta godišnje. Inače, u okviru OECD-a AZTN ostvaruje najintenzivniju suradnju kroz Regionalni centar za tržišno natjecanje u Budimpešti (RCC), u čijem obrazovnom programu sudjeluje od osnutka centra 2005. godine.

Zadaci AZTN-a kojoj je povjerena zaštita tržišnog natjecanja pored obveze rješavanja predmeta, obuhvaćaju i različite oblike djelovanja usmjerenih na zagovaranje tržišnog natjecanja s ciljem da, kako u suradnji sa drugim državnim tijelima, tako i otvorenošću prema poduzetnicima i široj javnosti, jačaju razinu svijesti o važnosti poštivanja pravila tržišnog natjecanja u stvaranju konkurentnog tržišta i tržišnog gospodarstva. Jačanje kulture tržišnog natjecanja treba smatrati aspektom politike tržišnog natjecanja koji je barem jednako važan kao i sankcioniranje zabranjenih sporazuma, zlouporaba vladajućeg položaja i kontrola dopuštenosti koncentracija. Praksa pokazuje da poznavanje načela i pravila tržišnog natjecanja ima znatan utjecaj na učinkovitost politike tržišnog natjecanja.

Slijedom navedenoga, valja naglasiti kako su propisi o zaštiti tržišnog natjecanja prisilne naravi te stoga svi relevantni hrvatski propisi koji imaju ili bi mogli imati učinak na tržišno natjecanje ne smiju biti u suprotnosti s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja. Vezano na navedeno, zakonska se obveza AZTN-a odnosi na davanje stručnih mišljenja o sukladnosti nacrtu prijedloga zakona i nacrtu drugih propisa, kao i važećih zakona i drugih propisa s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja. Ta je uloga AZTN-a dodatno osnažena stupanjem na snagu Zakona o procjeni učinaka propisa („Narodne novine“, broj 44/17.) i Uredbe o provedbi postupka procjene učinaka propisa („Narodne novine“, broj 52/17.), na temelju kojih je AZTN nadležan za davanje mišljenja o učinku propisa na tržišno natjecanje.

Uz to AZTN od tijela državne uprave ili drugih državnih tijela može i sam zatražiti dostavljanje na uvid nacrtu prijedloga zakona i drugih propisa radi davanja stručnih mišljenja o njihovoj sukladnosti sa ZZTN-om, ako smatra da ti propisi mogu značajno utjecati na tržišno natjecanje. Takvim analizama propisa, kako nacrtu, tako i važećih propisa, AZTN djeluje preventivno odnosno smanjuje mogućnost donošenja propisa koji sadrže ograničavajuće odredbe s aspekta politike tržišnog natjecanja, a koje štete i potrošačima i ukupnoj konkurentnosti hrvatskog gospodarstva.

AZTN, također, na zahtjev Hrvatskog sabora, Vlade Republike Hrvatske, tijela državne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravnih osoba s javnim ovlastima daje stručna mišljenja. Uz to, AZTN daje i očitovanja povodom upita državnih institucija, jedinica lokalne samouprave te poduzetnika.

Osim što mišljenjima podiže razinu svijesti i informiranosti o ulozi politike i prava tržišnog natjecanja te širi znanja o rješenjima i razvoju komparativne prakse iz područja prava i politike tržišnog natjecanja, AZTN, dodatno, inicijativama i očitovanjima koje upućuje Vladi Republike Hrvatske, ministarstvima ili drugim regulatorima i institucijama, čak i udruženjima poduzetnika, ukazuje na mogućnosti negativnih učinaka propisa i regulatornog okruženja na tržišno natjecanje, kao i pojedinih postupaka i ponašanja poduzetnika.

Osim izvršavanja zakonske obveze na podnošenje izvješća o radu Hrvatskom saboru koje ujedno objavljuje na svojim službenim mrežnim stranicama (www.aztn.hr), AZTN će i u 2023. godini kao i do sada na mrežnim stranicama redovito objavljivati sve svoje odluke (rješenja, mišljenja, priopćenja, rezultate istraživanja tržišta), kao i najvažnije interne dokumente AZTN-a (Plan/Program rada, Statut, Interne akte itd.). Na stranici će se redovito objavljivati kao i do sad i presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske po tužbama na rješenja AZTN-a kao i relevantne odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske. Osim toga, AZTN temeljem izričite odredbe ZZTN-a ima obvezu sva svoja rješenja objavljivati u Narodnim novinama.

Promicanje svijesti o koristi koju građanima donosi tržišno natjecanje ostvarivat će se i nadalje kroz komunikacijske aktivnosti vezane uz predstavljanje odluka AZTN-a u javnosti te općenito prezentacije njezina rada putem svih raspoloživih komunikacijskih kanala - mrežne stranice i mjesečnog elektronskog biltena AZTN info. Naime, u cilju dodatnog jačanja kulture tržišnog natjecanja AZTN će nastaviti i u 2023. s izrađivanjem mjesečne elektronske publikacije koja općoj i stručnoj javnosti na jednostavan i razumljiv način predstavlja odluke i aktivnosti AZTN-a, ali i prenosi zanimljive informacije i teme iz područja tržišnog natjecanja iz Europske unije i svijeta. Bilten se

zainteresiranim primateljima šalje elektronskim putem te se objavljuje i na službenim mrežnim stranicama AZTN-a (www.aztn.hr) gdje su arhivirani i dostupni svi objavljeni brojevi.

Ovisno o epidemiološkoj situaciji, promicanje prava i politike tržišnog natjecanja, također se planira ostvariti organizacijom konferencije iz područja tržišnog natjecanja. Razmotrit će se i organiziranje navedene konferencije kao i seminara na aktualne teme iz područja prava tržišnog natjecanja u on line formatu putem prigodnih platformi.

Uz jednu konferenciju godišnje koju iz područja zaštite tržišnog natjecanja organizira AZTN, njegovi stručnjaci tijekom cijele godine održavaju predavanja na drugim skupovima, okruglim stolovima, visokoškolskim ustanovama, kao i na seminarima koje organiziraju strukovna udruženja poduzetnika (Hrvatska udruga poslodavaca i Hrvatska gospodarska komora). Edukacija u pravilu, uz praktične primjere, obuhvaća temeljne pojmove tržišnog natjecanja, rad AZTN-a i suradnju sa Europskom komisijom, zabranjene sporazume poduzetnika, zlouporabu vladajućeg položaja poduzetnika, koncentracije poduzetnika te promicanje prava i politike tržišnog natjecanja. Na taj način se komunikacija AZTN-a s opće, produbljuje na stručnu i kvalificiranu javnost, prije svega poduzetnike, sudstvo i odvjetništvo i akademsku javnost. Stručnjaci iz AZTN-a su do sada bili vrlo aktivni i kao kratkoročni i srednjoročni stručnjaci na pojedinim EU projektima i te će se aktivnosti nastaviti ovisno o raspoloživosti ljudskih resursa.

Shodno svemu navedenom, AZTN kao načine ostvarenja navedenih ciljeva planira sljedeće:

Načini ostvarivanja cilja 4.1.

- Ažurno rješavanje predmeta iz nadležnosti i djelokruga rada AZTN-a u odnosu na zaštitu tržišnog natjecanja
- Sektorska istraživanja i analize tržišta
- Suradnja s drugim tijelima vezano uz zaštitu tržišnog natjecanja
- Sudjelovanje na sastancima radnih skupina i podskupina ECN-a i sastancima savjetodavnih odbora i sastancima

OECD-a

- Objava odluka, priopćenja, godišnjih izvješća i ostalih on-line informacija AZTN-a i izrada mjesečnog biltena
- Davanje stručnih mišljenja, mišljenja o učinku propisa na tržišno natjecanje i ostalih mišljenja A507008
- Suradnja s drugim tijelima radi promicanja kulture tržišnog natjecanja
- Organizacija konferencije iz područja tržišnog natjecanja

4.2. Provedba sustava mjera propisanih za uspostavu poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom i promicanje svijesti o koristi koju sudionicima u lancu opskrbe hranom donosi propis o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi te uspostava poštenih trgovačkih praksi

AZTN će nastaviti s promatranjem stanja na tržištu poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, čiji je cilj i dalje utvrđivanje razine usklađenosti akata sudionika u lancu opskrbe hranom s odredbama ZNTP-a, te, ovisno o utvrđenom, nastaviti s vođenjem upravnih (ispitnih) postupaka po službenoj dužnosti radi zaštite javnog interesa.

Utvrdjivanje razine usklađenosti akata i poslovnih praksi sudionika u lancu opskrbe hranom AZTN namjerava ostvariti koristeći ovlaštenje koje proizlazi iz odredbi ZNTP-a, kojim je AZTN ovlašten, između ostalog, prikupljati od stranaka u postupku i drugih osoba koje nemaju položaj stranke u postupku, zadruga, strukovnih ili gospodarskih interesnih udruga ili udruženja i komora sve potrebne obavijesti u obliku pisanih očitovanja te dostavu na uvid ugovora i drugih potrebnih podataka i dokumentacije.

AZTN će i dalje primjenjujući „metodu uzorka“ prikupljati podatke na temelju kojih će izrađivati analize o postupanju poduzetnika: trgovaca, otkupljivača i/ili prerađivača, koji imaju značajnu pregovaračku snagu u smislu provjere usklađenosti njihovih ugovora koje sklapaju s dobavljačima, u skladu s odredbama članka 17. ZNTP-a.

Slijedom pribavljenih podataka AZTN, na temelju utvrđenog činjeničnog stanja te ovisno o utvrđenom, koristi instrumente predviđene odredbama ZNTP-a u smislu pokretanja i vođenja upravnih postupaka protiv sudionika koji su postupali suprotno odredbama ZNTP-a.

Kroz provedbu sektorskog istraživanja tržišta, a koristeći sve zakonom predviđene instrumente, AZTN stječe uvid u funkcioniranje tržišta koje je obuhvaćeno primjenom ZNTP-a radi utvrđivanja postojanja neravnoteže i nepravilnosti prouzročenih postupanjem sudionika na tom tržištu. U slučaju da se utvrdi postojanje postupanja koja ukazuju na to da su u suprotnosti s odredbama ZNTP-a, takva postupanja predstavljaju temelj za pokretanje postupka u kojem se utvrđuju sve činjenice i okolnosti potrebne za donošenje odluke o tome je li u konkretnom slučaju došlo do povrede

odredbi ZNTP-a te posljedično, a ovisno o utvrđenim činjenicama, AZTN izriče upravno-kaznene mjere počiniteljima povreda odredaba ZNTP-a.

U cilju zaštite javnog interesa, AZTN uzima u obzir i anonimne predstavke i to na način da u pravilu ispituje navode iz anonimnih predstavki i prijava u okviru neupravnih postupaka na način da se izravno od navodnih prekršitelja ZNTP-a traže podaci, dokumentacija i pisana pojašnjenja u skladu s odredbom članka 17. stavka 1. ZNTP-a, te na temelju pribavljenih i analiziranih materijala utvrđuje postojanje uvjeta za pokretanje upravnog postupka po službenoj dužnosti.

AZTN radi na senzibilizaciji svih sudionika u lancu opskrbe hranom u pogledu uspostave, osiguranja i zaštite poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom pa u tom smislu i putem različitih medija upućuje pozive svim dobavljačima koji smatraju da im se nameću nepošteno trgovačke prakse da se jave, makar i anonimno, jer će u tom slučaju ako postoje indicije za pokretanje postupka AZTN pokrenuti upravni postupak po službenoj dužnosti.

Potrebno je istaknuti i da je u skladu s odredbama Direktive (EU) 2019/633, koja je stvorila pravni okvir s minimumom standarda vezanih uz zabranu nepoštenih trgovačkih praksi, koji moraju biti uneseni u pravne sustave svih država članica EU, Ministarstvo poljoprivrede, kao stručni nositelj izrade propisa, u suradnji s predstavnicima AZTN-a izradilo Prijedlog ZID ZNTP-a, čiji je nacrt radi njegova usvajanja, upućen u Vladu RH.

Već na temelju samog nacrta toga dokumenta, u kojem se između ostaloga, prenose odredbe Direktive (EU) 2019/633, izvjesno se može očekivati:

- širenje kruga poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda kojima će biti obuhvaćena primjena ZNTP-a
- širenje kruga adresata na koje se ZNTP primjenjuje
- proširenje broja Direktivom predviđenih nepoštenih trgovačkih praksi
- proširivanje ovlasti AZTN-a.

Načini ostvarivanja cilja 4.2.

- Ažurno rješavanje predmeta iz nadležnosti i djelokruga rada AZTN-a u odnosu na zabranu nepoštenih trgovačkih praksi
- Snimanje, ispitivanje i analiziranje tržišta u odnosu na zabranu nepoštenih trgovačkih praksi
- Suradnja s drugim tijelima vezano uz zabranu nepoštenih trgovačkih praksi
- Sudjelovanje na sastancima radnih skupina, konferencijama i radionicama u odnosu na zabranu nepoštenih trgovačkih praksi.
- Objava odluka, priopćenja, godišnjih izvještaja i ostalih on-line informacija AZTN-a i izrada biltena AZTN-a
- Davanje mišljenja vezano uz primjenu i provedbu propisa kojim je uređena zabrana nepoštenih trgovačkih praksi

A507008 ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
A507008- ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE	1.994.160	2.179.074	2.170.777	99,6	108,9

Zakonske i druge pravne osnove

Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja ("Narodne novine", br. 79/09., 80/13., 41/21.), Zakon o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom ("Narodne novine", br. 117/17. i 52/21.), Zakon o plaćama u javnim službama ("Narodne novine", br. 27/01., 39/09.), Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama ("Narodne novine", br. Narodne novine", br. 56/22., 127/22., 58/23., 128/23.), Uredbi o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama („Narodne novine“, 25/13., 72/13., 151/13., 9/14.,

40/14., 51/14., 77/14., 83/14., 87/14., 120/14., 147/14., 151/14., 11/15., 32/15., 38/15., 60/15., 83/15., 112/15., 122/15., 10/17., 39/17., 40/17., 74/17., 122/17., 9/18., 57/18., 59/19., 79/19., 119/19., 50/20., 128/20., 141/20., 17/21., 26/21., 78/21., 138/21., 9/22., 31/22., 72/22., 82/22., 99/22., 26/23., 46/23., 104/23.) i Odluke o vrijednosti koeficijenata i osnovice za obračun plaća za radna mjesta u Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja, KLASA: 025-01/23-02/002, URBROJ: 580-06/65-2023-002 od 23. svibnja 2023., Pravilnik o obrazovanju i stručnom usavršavanju radnika KLASA: 025-01/22-02/006, URBROJ: 580-06/125-2022-002 od 19. srpnja 2022., Pravilnik o plaćama i materijalnim pravima radnika KLASA: 025-01/22-02/005, URBROJ: 580-06/125-2022-002 od 19. srpnja 2022. godine.

Opis aktivnosti

11 - Opći prihodi i primici

I. Ostvareno izvršenje rashoda za zaposlene (skupina 31) iznosi 1.737.015 eura odnosno 100% ukupno planiranih sredstava. Povećano je u odnosu na prošlogodišnje razdoblje za 145.540 eura odnosno 9,1%. Navedeno povećanje je nastalo radi povećanja broja zaposlenika i donošenje Temelnog kolektivnog ugovora za javne službe ("Narodne novine br. 56/2022) dodataka ("Narodne novine", br. 127/22. i 58/23.) u kojem je prihvaćeno uvećanje osnovice, dodataka i nagrada zaposlenicima.

II. Ostvareno izvršenje materijalnih rashoda (skupina 32) iznosi 404.152 eura odnosno 99,4% ukupno planiranih sredstava. Povećano je u odnosu na isto prošlogodišnje razdoblje za 8.620 eura odnosno 2,2%. Nastalo izvršenje odraz je potrošnje na:

- podskupini 321 Naknade troškova zaposlenima izvršenje je 97,5%. U odnosu na prošlogodišnje razdoblje iskazano je povećanje za 19,2%. Na stavci službena putovanja ostvarena su sva planirana i naknadno utvrđena obavezna putovanja, isplaćeni povećani rashodi naknada za prijevoz i rashodi za stručno usavršavanje zaposlenika. Sva nastala povećanja odraz su povećanja aktivnosti poslovanja nakon završetka pandemije u 2022. godini.

- podskupini 322 Rashodi za materijal i energiju izvršenje je 100,0%. U odnosu na prošlogodišnje razdoblje došlo je do smanjenja za 1,8%. Ušteda je evidentirana samo na električnoj energiji (Uredba Vlade RH o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije ("Narodne novine", br. 104/22; 106/22; 156/22 i 31/23.) a na svim preostalim stavkama ove skupine iskazano je povećanje i to na nabavi uredskog materijala i literature, dijelova za računalnu opremu, adaptera za telefone i ljetnih auto guma za službeno vozilo.

- podskupini 323 Rashodi za usluge izvršenje je 99,9%. U odnosu na prošlogodišnje razdoblje ostvareno je smanjenje troškova za 1,9%, koje je iskazano na stavkama usluga za tekuće održavanje i intelektualnih usluga.

- podskupini 324 Naknade troškova osoba izvan radnog odnosa, u ovoj godini nisu iskazani troškovi.

- podskupini 329 Ostali nespomenuti rashodi poslovanja izvršenje je 99,7%. U odnosu na prošlogodišnje razdoblje na ovoj podskupini došlo je do povećanja za 9,3% i to radi više utrošenih troškova na stavkama premije osiguranja i povećanja iznosa odnosno broja naknada poslodavca zbog nezapošljavanja osoba s invaliditetom te troškova članarine OECD-a za 2023. godinu.

III. U ovom razdoblju nije ostvareno izvršenje financijskih rashoda (skupina 34).

IV. Ostvareno izvršenje na naknadama građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade (skupina 37) iznosi 10.751 eura. Naknade se odnose na plaćanje postdiplomskog specijalističkog studija za dvoje zaposlenika, čije obrazovanje obuhvaća materiju iz područja djelatnosti Agencije.

V. Ostvareno izvršenje rashoda za nabavu dugotrajne imovine (skupina 42) iznosi 6.655 eura odnosno 10,8% manje od ukupno planiranih sredstava. U odnosu na prošlogodišnje razdoblje došlo je do značajnog povećanja za 74,2%. U ovom razdoblju izvršena je nabava mobitela i perilice posuđa radi neispravnosti i dotrajalosti postojećih, te nužno potrebna nabava klima uređaja u dvoranu za sastanke.

51 – Pomoći EU

VI. Ostvareno izvršenje materijalnih rashoda (skupina 32) iznosi 12.205 eura, odnosno 70,7% ukupno planiranih sredstava. Povećano je u odnosu na isto prošlogodišnje razdoblje za 3.333 eura odnosno 37,6%. Na stavci službena putovanja ostvarena su sva planirana i naknadno utvrđena obavezna putovanja iz kojih je proizašlo znatno povećanje

službenih putovanja a slijedom navedenog i povećanje troškova za nabavu avio karata za koje su tokom godine izvršene refundacije od strane Europske komisije.

Udio izvršenja ove aktivnosti za 2023. godinu u odnosu na ukupan proračun AZTN-a iznosi 94,0%.

A507017 ORGANIZACIJA MEĐUNARODNE KONFERENCIJE U PODRUČJU TRŽIŠNOG NATJECANJA

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
A507017- ORGANIZACIJA MEĐUNARODNE KONFERENCIJE U PODRUČJU TRŽIŠNOG NATJECANJA	16.301	2.648	2.648	100,0	16,2

Zakonske i druge pravne osnove

Kao pravna osnova navodi se Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja ("Narodne novine", br. 79/09., 80/13. i 41/21.).

Opis aktivnosti

11 - Opći prihodi i primici

I. Ostvareno izvršenje materijalnih rashoda (skupina 32) iznosi 2.648 eura, odnosno 100,0% planiranih sredstava. Do smanjenja od 84% u odnosu na prošlogodišnje razdoblje došlo je radi organizacije jubilarne konferencije AZTN-a za koju su utrošena značajna sredstva u 2022. godini.

Udio izvršenja ove aktivnosti za 2023. godinu u odnosu na ukupan proračun AZTN-a iznosi 0,1%.

K507005 INFORMATIZACIJA

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2022. (eur)	Plan 2023. (eur)	Izvršenje 2023. (eur)	Indeks izvršenje 2023./plan 2023.	Indeks izvršenje 2023./2022.
K507005- INFORMATIZACIJA	147.870	135.132	135.131	100,0	91,4

Zakonske i druge pravne osnove

Kao pravna osnova navodi se Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja ("Narodne novine", br. 79/09., 80/13. i 41/21.).

Opis aktivnosti

11 - Opći prihodi i primici

I. Ostvareno izvršenje materijalnih rashoda (skupina 32) iznosi 95.796 eura, odnosno 100% planiranih sredstava. Do povećanja od 25,5% u odnosu na prošlogodišnje razdoblje došlo je radi poskupljenja postojećih i ugovaranja novih licenci.

II. Ostvareno izvršenje rashoda za nabavu dugotrajne imovine (skupina 42) iznosi 39.335 eura odnosno 100% planiranih sredstava. Došlo je do smanjenja rashoda od 45,0% u odnosu na prošlogodišnje razdoblje. Izvršena je nabava potrebne informatičke opreme (monitora, laptopa, mrežne i sigurnosne opreme) a sve radi mogućnosti rada kod kuće za zaposlene.

Udio izvršenja ove aktivnosti za 2023. godinu u odnosu na ukupan proračun AZTN-a iznosi 5,9%.

Predsjednica Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

dr. sc. Mirta Kapural, dipl.iur.

REFERENTNA STRANICA

Verzija 8.1.3

Izveštaji proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika

RKP:

Naziv obveznika:

Razina:

Oznaka razdoblja:

Pregled popunjenosti obrazaca:	PR-RAS	Popunjen DA	Broj pogrešaka Nema
	BILANCA	DA	Nema
	RAS funkcijski	DA	Nema
	P-VRIO	DA	Nema
	OBVEZE	DA	Nema

Obrazac	Opis stavke	Šifra	Prethodna godina / početak godine	Tekuća godina / kraj godine
PR-RAS	PRIHODI POSLOVANJA (šifre 61+62+63+64+65+66+67+68)	6	2.158.331,05	2.308.486,91
	RASHODI POSLOVANJA (šifre 31+32+34+35+36+37+38)	3	2.083.268,40	2.262.820,68
	Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju (šifre X005 + '9221-9222' - Y005 - '9222-9221')	X006	-	-
	Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju (šifre Y005 + '9222-9221' - X005 - '9221-9222')	Y006	1.901,27	2.236,74
BILANCA	Nefinancijska imovina (šifre 01+02+03+04+05+06)	B002	154.723,24	132.431,74
	Financijska imovina (šifre 11+12+13+14+15+16+17+19)	1	159.398,58	164.252,27
	Obveze (šifre 23+24+25+26+29)	2	156.558,01	162.374,30
	Vlastiti izvori (šifre 91 + 922 - 93 + 96 do 98)	9	157.563,81	134.309,71
RAS-funkcijski	Opće javne usluge (šifre 011+012+013+014 do 018)	01	-	-
	Ekonomski poslovi (šifre 041+042+043+044+045+046+047+048+049)	04	2.158.615,47	2.308.810,75
	Rashodi vezani za stanovanje i kom. pogodnosti koji nisu drugdje svrstani	066	-	-
	Obrazovanje (šifre 091+092+093+094+095+096+097+098)	09	-	-
	Kontrolni zbroj (šifre 01+02+03+04+05+06+07+08+09+10)	R1	2.158.615,47	2.308.810,75
P-VRIO	Promjene u vrijednosti i obujmu imovine (šifre 91511+91512)	9151	-	206,79
	Promjene u obujmu imovine (šifre P016+P023)	91512	-	206,79
	Promjene u vrijednosti (revalorizacija) i obujmu obveza (šifre 91521+91522)	9152	-	-
	Promjene u obujmu obveza (šifre P035 do P038)	91522	-	-
OBVEZE	Stanje obveza 1. siječnja (=stanju obveza iz izvještaja o obvezama na 31. prosinca prethodne godine)	V001	-	156.558,01
	Stanje obveza na kraju izvještajnog razdoblja (šifre V001+V002-V004) i (šifre V007+V009)	V006	-	162.374,30
	Stanje dospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja (šifre V008+D23+D24 + 'D dio 25,26')	V007	-	-
	Stanje nedospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja (šifre V010 + ND23 + ND24 + 'ND dio 25,26')	V009	-	162.374,30

Potpis odgovorne osobe i pečat

[Handwritten signature]

REFERENTNA STRANICA

Verzija 8.1.3

Izveštaji proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika

RKP:

Naziv obveznika:

Razina:

Oznaka razdoblja:

Pregled popunjenosti obrazaca:	PR-RAS	Popunjen DA	Broj pogreška Nema
	BILANCA	DA	Nema
	RAS funkcijski	DA	Nema
	P-VRIO	DA	Nema
	OBVEZE	DA	Nema

Obrazac	Opis stavke	Šifra	Prethodna godina / početak godine	Tekuća godina / kraj godine
PR-RAS	PRIHODI POSLOVANJA (šifre 61+62+63+64+65+66+67+68)	6	2.158.331,05	2.308.486,91
	RASHODI POSLOVANJA (šifre 31+32+34+35+36+37+38)	3	2.083.268,40	2.262.820,68
	Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju (šifre X005 + '9221-9222' - Y005 - '9222-9221')	X006	-	-
	Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju (šifre Y005 + '9222-9221' - X005 - '9221-9222')	Y006	1.901,27	2.236,74
BILANCA	Nefinancijska imovina (šifre 01+02+03+04+05+06)	B002	154.723,24	132.431,74
	Financijska imovina (šifre 11+12+13+14+15+16+17+19)	1	159.398,58	164.252,27
	Obveze (šifre 23+24+25+26+29)	2	156.558,01	162.374,30
	Vlastiti izvori (šifre 91 + 922 - 93 + 96 do 98)	9	157.563,81	134.309,71
RAS-funkcijski	Opće javne usluge (šifre 011+012+013+014 do 018)	01	-	-
	Ekonomski poslovi (šifre 041+042+043+044+045+046+047+048+049)	04	2.158.615,47	2.308.810,75
	Rashodi vezani za stanovanje i kom. pogodnosti koji nisu drugdje svrstani	066	-	-
	Obrazovanje (šifre 091+092+093+094+095+096+097+098)	09	-	-
	Kontrolni zbroj (šifre 01+02+03+04+05+06+07+08+09+10)	R1	2.158.615,47	2.308.810,75
P-VRIO	Promjene u vrijednosti i obujmu imovine (šifre 91511+91512)	9151	-	206,79
	Promjene u obujmu imovine (šifre P016+P023)	91512	-	206,79
	Promjene u vrijednosti (revalorizacija) i obujmu obveza (šifre 91521+91522)	9152	-	-
	Promjene u obujmu obveza (šifre P035 do P038)	91522	-	-
OBVEZE	Stanje obveza 1. siječnja (=stanju obveza iz izvještaja o obvezama na 31. prosinca prethodne godine)	V001	-	156.558,01
	Stanje obveza na kraju izvještajnog razdoblja (šifre V001+V002-V004) i (šifre V007+V009)	V006	-	162.374,30
	Stanje dospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja (šifre V008+D23+D24 + 'D dio 25,26')	V007	-	-
	Stanje nedospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja (šifre V010 + ND23 + ND24 + 'ND dio 25,26')	V009	-	162.374,30

Potpis odgovorne osobe i pečat

[Handwritten signature]

IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA, PRIMICIMA I IZDACIMA

Račun iz Rač. plana	Opis stavke	Šifra	Ostvareno u izvještajnom razdoblju preth. godine	Ostvareno u izvještajnom razdoblju tekuće godine	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
Prihodi i rashodi poslovanja					
6	PRIHODI POSLOVANJA (šifre 61+62+63+64+65+66+67+68)	6	2.158.331,05	2.308.486,91	107,0
61	Prihodi od poreza (šifre 611+612+613+614+615+616)	61	0,00	0,00	-
611	Porez i prirez na dohodak (šifre 6111 do 6116 - 6117 - 6119)	611	0,00	0,00	-
6111	Porez i prirez na dohodak od nesamostalnog rada	6111	0,00	0,00	-
6112	Porez i prirez na dohodak od samostalnih djelatnosti	6112	0,00	0,00	-
6113	Porez i prirez na dohodak od imovine i imovinskih prava	6113	0,00	0,00	-
6114	Porez i prirez na dohodak od kapitala	6114	0,00	0,00	-
6115	Porez i prirez na dohodak po godišnjoj prijavi	6115	0,00	0,00	-
6116	Porez i prirez na dohodak utvrđen u postupku nadzora za prethodne godine	6116	0,00	0,00	-
6117	Povrat poreza i prireza na dohodak po godišnjoj prijavi	6117	0,00	0,00	-
6119	Povrat više ostvarenog poreza na dohodak za decentralizirane funkcije	6119	0,00	0,00	-
612	Porez na dobit (šifre 6121 do 6124 - 6125)	612	0,00	0,00	-
6121	Porez na dobit od poduzetnika	6121	0,00	0,00	-
6122	Porez na dobit po odbitku na naknade za korištenje prava i za usluge	6122	0,00	0,00	-
6123	Porez na dobit po odbitku na kamate, dividende i udjele u dobiti	6123	0,00	0,00	-
6124	Porez na dobit po godišnjoj prijavi	6124	0,00	0,00	-
6125	Povrat poreza na dobit po godišnjoj prijavi	6125	0,00	0,00	-
613	Porezi na imovinu (šifre 6131 do 6135)	613	0,00	0,00	-
6131	Stalni porezi na nepokretnu imovinu	6131	0,00	0,00	-
6132	Porez na nasljedstva i darove	6132	0,00	0,00	-
6133	Porez na kapitalne i financijske transakcije	6133	0,00	0,00	-
6134	Povremeni porezi na imovinu	6134	0,00	0,00	-
6135	Ostali stalni porezi na imovinu	6135	0,00	0,00	-
614	Porezi na robu i usluge (šifre 6141 do 6148)	614	0,00	0,00	-
6141	Porez na dodanu vrijednost	6141	0,00	0,00	-
6142	Porez na promet	6142	0,00	0,00	-
6143	Posebni porezi i trošarine	6143	0,00	0,00	-
6145	Porezi na korištenje dobara ili izvođenje aktivnosti	6145	0,00	0,00	-
6146	Ostali porezi na robu i usluge	6146	0,00	0,00	-
6147	Porez na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću	6147	0,00	0,00	-
6148	Naknade za priređivanje igara na sreću	6148	0,00	0,00	-
615	Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije (šifre 6151+6152)	615	0,00	0,00	-
6151	Carine i carinske pristojbe	6151	0,00	0,00	-
6152	Ostali porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	6152	0,00	0,00	-
616	Ostali prihodi od poreza (šifre 6161 do 6163)	616	0,00	0,00	-
6161	Ostali prihodi od poreza koje plaćaju pravne osobe	6161	0,00	0,00	-
6162	Ostali prihodi od poreza koje plaćaju fizičke osobe	6162	0,00	0,00	-
6163	Ostali neraspoređeni prihodi od poreza	6163	0,00	0,00	-
62	Doprinosi (šifre 621+622+623)	62	0,00	0,00	-
621	Doprinosi za zdravstveno osiguranje (šifre 6211+6212)	621	0,00	0,00	-
6211	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje	6211	0,00	0,00	-
6212	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu	6212	0,00	0,00	-
622	Doprinosi za mirovinsko osiguranje	622	0,00	0,00	-
623	Doprinosi za zapošljavanje	623	0,00	0,00	-
63	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna (šifre 631+632+633+634+635+636+637+638+639)	63	0,00	12.204,74	-
631	Pomoći od inozemnih vlada (šifre 6311+6312)	631	0,00	0,00	-
6311	Tekuće pomoći od inozemnih vlada	6311	0,00	0,00	-
6312	Kapitalne pomoći od inozemnih vlada	6312	0,00	0,00	-
632	Pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU (šifre 6321 do 6324)	632	0,00	12.204,74	-
6321	Tekuće pomoći od međunarodnih organizacija	6321	0,00	0,00	-
6322	Kapitalne pomoći od međunarodnih organizacija	6322	0,00	0,00	-
6323	Tekuće pomoći od institucija i tijela EU	6323	0,00	12.204,74	-
6324	Kapitalne pomoći od institucija i tijela EU	6324	0,00	0,00	-
633	Pomoći proračunu iz drugih proračuna i izvanproračunskim korisnicima (šifre 6331+6332)	633	0,00	0,00	-
6331	Tekuće pomoći proračunu iz drugih proračuna i izvanproračunskim korisnicima	6331	0,00	0,00	-
6332	Kapitalne pomoći proračunu iz drugih proračuna i izvanproračunskim korisnicima	6332	0,00	0,00	-
634	Pomoći od izvanproračunskih korisnika (šifre 6341+6342)	634	0,00	0,00	-
6341	Tekuće pomoći od izvanproračunskih korisnika	6341	0,00	0,00	-

6342	Kapitalne pomoći od izvanproračunskih korisnika	6342	0,00	0,00	-
635	Pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije (šifre 6351+6352)	635	0,00	0,00	-
6351	Tekuće pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije	6351	0,00	0,00	-
6352	Kapitalne pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije	6352	0,00	0,00	-
636	Pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan (šifre 6361+6362)	636	0,00	0,00	-
6361	Tekuće pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan	6361	0,00	0,00	-
6362	Kapitalne pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan	6362	0,00	0,00	-
637	Pomoći unutar općeg proračuna temeljem protestiranih jamstava (šifra 6371+6372)	637	0,00	0,00	-
6371	Pomoći primljene unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima	6371	0,00	0,00	-
6372	Povrat pomoći danih unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima	6372	0,00	0,00	-
638	Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava (šifre 6381+6382)	638	0,00	0,00	-
6381	Tekuće pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	6381	0,00	0,00	-
6382	Kapitalne pomoći temeljem prijenosa EU sredstava	6382	0,00	0,00	-
639	Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna (šifre 6391 do 6394)	639	0,00	0,00	-
6391	Tekući prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna	6391	0,00	0,00	-
6392	Kapitalni prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna	6392	0,00	0,00	-
6393	Tekući prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	6393	0,00	0,00	-
6394	Kapitalni prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	6394	0,00	0,00	-
64	Prihodi od imovine (šifre 641+642+643)	64	0,00	0,00	-
641	Prihodi od financijske imovine (šifre 6412 do 6419)	641	0,00	0,00	-
6412	Prihodi od kamata po vrijednosnim papirima	6412	0,00	0,00	-
6413	Kamate na oročena sredstva i depozite po viđenju	6413	0,00	0,00	-
6414	Prihodi od zatezних kamata	6414	0,00	0,00	-
6415	Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika i razlika zbog primjene valutne klauzule	6415	0,00	0,00	-
6416	Prihodi od dividendi	6416	0,00	0,00	-
6417	Prihodi iz dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih institucija po posebnim propisima	6417	0,00	0,00	-
6419	Ostali prihodi od financijske imovine	6419	0,00	0,00	-
642	Prihodi od nefinancijske imovine (šifre 6421 do 6429)	642	0,00	0,00	-
6421	Naknade za koncesije	6421	0,00	0,00	-
6422	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	6422	0,00	0,00	-
6423	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	6423	0,00	0,00	-
6424	Naknade za ceste	6424	0,00	0,00	-
6425	Prihodi od prodaje kratkotrajne nefinancijske imovine	6425	0,00	0,00	-
6429	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	6429	0,00	0,00	-
643	Prihodi od kamata na dane zajmove (šifre 6431 do 6437)	643	0,00	0,00	-
6431	Prihodi od kamata na dane zajmove međunarodnim organizacijama, institucijama i tijelima EU te inozemnim vladama	6431	0,00	0,00	-
6432	Prihodi od kamata na dane zajmove neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima	6432	0,00	0,00	-
6433	Prihodi od kamata na dane zajmove kreditnim i ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru	6433	0,00	0,00	-
6434	Prihodi od kamata na dane zajmove trgovačkim društvima u javnom sektoru	6434	0,00	0,00	-
6435	Prihodi od kamata na dane zajmove kreditnim i ostalim financijskim institucijama izvan javnog sektora	6435	0,00	0,00	-
6436	Prihodi od kamata na dane zajmove trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora	6436	0,00	0,00	-
6437	Prihodi od kamata na dane zajmove drugim razinama vlasti	6437	0,00	0,00	-
65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada (šifre 651+652+653)	65	0,00	0,00	-
651	Upravne i administrativne pristojbe (šifre 6511 do 6514)	651	0,00	0,00	-
6511	Državne upravne i sudske pristojbe	6511	0,00	0,00	-
6512	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	6512	0,00	0,00	-
6513	Ostale upravne pristojbe i naknade	6513	0,00	0,00	-
6514	Ostale pristojbe i naknade	6514	0,00	0,00	-
652	Prihodi po posebnim propisima (šifre 6521 do 6528)	652	0,00	0,00	-
6521	Prihodi državne uprave	6521	0,00	0,00	-
6522	Prihodi vodnog gospodarstva	6522	0,00	0,00	-
6524	Doprinosi za šume	6524	0,00	0,00	-
6525	Mjesni samodoprinos	6525	0,00	0,00	-
6526	Ostali nespomenuti prihodi	6526	0,00	0,00	-
6527	Naknade od financijske imovine	6527	0,00	0,00	-
6528	Prihodi od novčane naknade poslodavca zbog nezapošljavanja osoba s invaliditetom	6528	0,00	0,00	-
653	Komunalni doprinosi i naknade (šifre 6531 do 6533)	653	0,00	0,00	-
6531	Komunalni doprinosi	6531	0,00	0,00	-
6532	Komunalne naknade	6532	0,00	0,00	-
6533	Naknade za priključak	6533	0,00	0,00	-

66	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima (šifre 661+663)	66	0,00	0,00	-
661	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga (šifre 6614+6615)	661	0,00	0,00	-
6614	Prihodi od prodaje proizvoda i robe	6614	0,00	0,00	-
6615	Prihodi od pruženih usluga	6615	0,00	0,00	-
663	Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna i povrat donacija po protestiranim jamstvima (šifre 6631 do 6634)	663	0,00	0,00	-
6631	Tekuće donacije	6631	0,00	0,00	-
6632	Kapitalne donacije	6632	0,00	0,00	-
6633	Povrat donacija danih neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu po protestiranim jamstvima	6633	0,00	0,00	-
6634	Povrat kapitalnih pomoći danih trgovačkim društvima i obrtnicima po protestiranim jamstvima	6634	0,00	0,00	-
67	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza (šifre 671+673)	67	2.158.331,05	2.296.282,17	106,4
671	Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika (šifre 6711 do 6714)	671	2.158.331,05	2.296.282,17	106,4
6711	Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda poslovanja	6711	2.082.983,98	2.250.292,10	108,0
6712	Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine	6712	75.347,07	45.990,07	61,0
6714	Prihodi od nadležnog proračuna za financiranje izdataka za financijsku imovinu i otplatu zajmova	6714	0,00	0,00	-
673	Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	673	0,00	0,00	-
68	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi (šifre 681+683)	68	0,00	0,00	-
681	Kazne i upravne mjere (šifre 6811 do 6819)	681	0,00	0,00	-
6811	Kazne za carinske prekršaje	6811	0,00	0,00	-
6812	Kazne za devizne prekršaje	6812	0,00	0,00	-
6813	Kazne za porezne prekršaje	6813	0,00	0,00	-
6814	Kazne za prekršaje trgovačkih društava - privredne prijestupe	6814	0,00	0,00	-
6815	Kazne za prometne i ostale prekršaje-u nadležnosti MUP-a	6815	0,00	0,00	-
6816	Kazne i druge mjere u kaznenom postupku	6816	0,00	0,00	-
6817	Kazne za prekršaje na kulturnim dobrima	6817	0,00	0,00	-
6818	Upravne mjere	6818	0,00	0,00	-
6819	Ostale kazne	6819	0,00	0,00	-
683	Ostali prihodi	683	0,00	0,00	-
3	RASHODI POSLOVANJA (šifre 31+32+34+35+36+37+38)	3	2.083.268,40	2.262.820,68	108,6
31	Rashodi za zaposlene (šifre 311+312+313)	31	1.591.474,57	1.737.014,60	109,1
311	Plaće (bruto) (šifre 3111 do 3114)	311	1.341.464,08	1.448.514,28	108,0
3111	Plaće za redovan rad	3111	1.340.049,40	1.444.654,77	107,8
3112	Plaće u naravi	3112	0,00	0,00	-
3113	Plaće za prekovremeni rad	3113	1.414,68	3.859,51	272,8
3114	Plaće za posebne uvjete rada	3114	0,00	0,00	-
312	Ostali rashodi za zaposlene	312	32.003,19	50.446,20	157,6
313	Doprinosi na plaće (šifre 3131 do 3133)	313	218.007,30	238.054,12	109,2
3131	Doprinosi za mirovinsko osiguranje	3131	0,00	0,00	-
3132	Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje	3132	218.007,30	238.054,12	109,2
3133	Doprinosi za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti	3133	0,00	0,00	-
32	Materijalni rashodi (šifre 321+322+323+324+329)	32	488.463,40	515.055,54	105,4
321	Naknade troškova zaposlenima (šifre 3211 do 3214)	321	66.846,04	91.849,12	137,4
3211	Službena putovanja	3211	41.950,30	63.960,63	152,5
3212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	3212	20.632,19	22.046,53	106,9
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	3213	4.263,55	5.841,96	137,0
3214	Ostale naknade troškova zaposlenima	3214	0,00	0,00	-
322	Rashodi za materijal i energiju (šifre 3221 do 3227)	322	25.489,47	24.672,24	96,8
3221	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	3221	11.360,20	13.525,48	119,1
3222	Materijal i sirovine	3222	0,00	0,00	-
3223	Energija	3223	12.070,95	8.014,69	66,4
3224	Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje	3224	981,53	1.419,02	144,6
3225	Sitni inventar i auto gume	3225	1.076,79	1.713,05	159,1
3226	Vojna sredstva za jednokratnu upotrebu	3226	0,00	0,00	-
3227	Službena, radna i zaštitna odjeća i obuća	3227	0,00	0,00	-
323	Rashodi za usluge (šifre 3231 do 3239)	323	367.211,40	375.052,05	102,1
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	3231	23.529,26	23.374,66	99,3
3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	3232	5.627,31	2.777,94	49,4
3233	Usluge promidžbe i informiranja	3233	17.687,23	16.046,60	90,7
3234	Komunalne usluge	3234	51.930,67	51.930,38	100,0
3235	Zakupnine i najamnine	3235	169.128,70	167.064,26	98,8
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	3236	2.099,81	2.538,94	120,9
3237	Intelektualne i osobne usluge	3237	4.904,57	1.931,59	39,4
3238	Računalne usluge	3238	76.344,76	96.119,45	125,9
3239	Ostale usluge	3239	15.959,09	13.268,23	83,1
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	324	2.020,84	0,00	0,0
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja (šifre 3291 do 3299)	329	26.895,65	23.482,13	87,3
3291	Naknade za rad predstavnčkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično	3291	0,00	0,00	-
3292	Premije osiguranja	3292	1.259,81	2.042,97	162,2

3293	Reprezentacija	3293	10.830,41	5.098,82	47,1
3294	Članarine i norme	3294	12.721,03	13.555,91	106,6
3295	Pristojbe i naknade	3295	1.481,52	2.784,43	187,9
3296	Troškovi sudskih postupaka	3296	602,88	0,00	0,0
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	3299	0,00	0,00	-
34	Financijski rashodi (šifre 341+342+343)	34	3.330,43	0,00	0,0
341	Kamate za izdane vrijednosne papire (šifre 3411 do 3419)	341	0,00	0,00	-
3411	Kamate za izdane trezorske zapise	3411	0,00	0,00	-
3412	Kamate za izdane mjenice	3412	0,00	0,00	-
3413	Kamate za izdane obveznice	3413	0,00	0,00	-
3419	Kamate za ostale vrijednosne papire	3419	0,00	0,00	-
342	Kamate za primljene kredite i zajmove (šifre 3421 do 3428)	342	0,00	0,00	-
3421	Kamate za primljene kredite i zajmove od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada	3421	0,00	0,00	-
3422	Kamate za primljene kredite i zajmove od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	3422	0,00	0,00	-
3423	Kamate za primljene kredite i zajmove od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora	3423	0,00	0,00	-
3425	Kamate za odobrene, a nerealizirane kredite i zajmove	3425	0,00	0,00	-
3426	Kamate za primljene zajmove od trgovačkih društava u javnom sektoru	3426	0,00	0,00	-
3427	Kamate za primljene zajmove od trgovačkih društava i obrtnika izvan javnog sektora	3427	0,00	0,00	-
3428	Kamate za primljene zajmove od drugih razina vlasti	3428	0,00	0,00	-
343	Ostali financijski rashodi (šifre 3431 do 3434)	343	3.330,43	0,00	0,0
3431	Bankarske usluge i usluge platnog prometa	3431	363,44	0,00	0,0
3432	Negativne tečajne razlike i razlike zbog primjene valutne klauzule	3432	0,00	0,00	-
3433	Zatezne kamate	3433	2.966,99	0,00	0,0
3434	Ostali nespomenuti financijski rashodi	3434	0,00	0,00	-
35	Subvencije (šifre 351+352+353)	35	0,00	0,00	-
351	Subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru (šifre 3511+3512)	351	0,00	0,00	-
3511	Subvencije kreditnim i ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru	3511	0,00	0,00	-
3512	Subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru	3512	0,00	0,00	-
352	Subvencije trgovačkim društvima, zadrugama, poljoprivrednicima i obrtnicima izvan javnog sektora (šifre 3521 do 3523)	352	0,00	0,00	-
3521	Subvencije kreditnim i ostalim financijskim institucijama izvan javnog sektora	3521	0,00	0,00	-
3522	Subvencije trgovačkim društvima i zadrugama izvan javnog sektora	3522	0,00	0,00	-
3523	Subvencije poljoprivrednicima i obrtnicima	3523	0,00	0,00	-
353	Subvencije trgovačkim društvima, zadrugama, poljoprivrednicima i obrtnicima iz EU sredstava	353	0,00	0,00	-
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna (šifre 361+362+363+366+367+368+369)	36	0,00	0,00	-
361	Pomoći inozemnim vladama (šifre 3611+3612)	361	0,00	0,00	-
3611	Tekuće pomoći inozemnim vladama	3611	0,00	0,00	-
3612	Kapitalne pomoći inozemnim vladama	3612	0,00	0,00	-
362	Pomoći međunarodnim organizacijama te institucijama i tijelima EU (šifre 3621+3622)	362	0,00	0,00	-
3621	Tekuće pomoći međunarodnim organizacijama te institucijama i tijelima EU	3621	0,00	0,00	-
3622	Kapitalne pomoći međunarodnim organizacijama te institucijama i tijelima EU	3622	0,00	0,00	-
363	Pomoći unutar općeg proračuna (šifre 3631 do 3636)	363	0,00	0,00	-
3631	Tekuće pomoći unutar općeg proračuna	3631	0,00	0,00	-
3632	Kapitalne pomoći unutar općeg proračuna	3632	0,00	0,00	-
3635	Pomoći unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima	3635	0,00	0,00	-
3636	Povrat pomoći primljenih unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima	3636	0,00	0,00	-
366	Pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna (šifre 3661 do 3663)	366	0,00	0,00	-
3661	Tekuće pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna	3661	0,00	0,00	-
3662	Kapitalne pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna	3662	0,00	0,00	-
3663	Pomoći proračunskim korisnicima po protestiranim jamstvima	3663	0,00	0,00	-
367	Prijenosi proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti (šifre 3672 do 3674)	367	0,00	0,00	-
3672	Prijenosi proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financiranje rashoda poslovanja	3672	0,00	0,00	-
3673	Prijenosi proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za nabavu nefinancijske imovine	3673	0,00	0,00	-
3674	Prijenosi proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financijsku imovinu i otplatu zajmova	3674	0,00	0,00	-
368	Pomoći temeljem prijena EU sredstava (šifre 3681+3682)	368	0,00	0,00	-
3681	Tekuće pomoći temeljem prijena EU sredstava	3681	0,00	0,00	-
3682	Kapitalne pomoći temeljem prijena EU sredstava	3682	0,00	0,00	-
369	Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna (šifre 3691 do 3694)	369	0,00	0,00	-
3691	Tekući prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna	3691	0,00	0,00	-
3692	Kapitalni prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna	3692	0,00	0,00	-
3693	Tekući prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna temeljem prijena EU sredstava	3693	0,00	0,00	-

3694	Kapitalni prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	3694	0,00	0,00	-
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade (šifre 371+372)	37	0,00	10.750,54	-
371	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja (šifre 3711 do 3715)	371	0,00	0,00	-
3711	Naknade građanima i kućanstvima u novcu - neposredno ili putem ustanova izvan javnog sektora	3711	0,00	0,00	-
3712	Naknade građanima i kućanstvima u naravi - neposredno ili putem ustanova izvan javnog sektora	3712	0,00	0,00	-
3713	Naknade građanima i kućanstvima u novcu - putem ustanova u javnom sektoru	3713	0,00	0,00	-
3714	Naknade građanima i kućanstvima u naravi - putem ustanova u javnom sektoru	3714	0,00	0,00	-
3715	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja iz EU sredstava	3715	0,00	0,00	-
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna (šifre 3721 do 3723)	372	0,00	10.750,54	-
3721	Naknade građanima i kućanstvima u novcu	3721	0,00	10.750,54	-
3722	Naknade građanima i kućanstvima u naravi	3722	0,00	0,00	-
3723	Naknade građanima i kućanstvima iz EU sredstava	3723	0,00	0,00	-
38	Ostali rashodi (šifre 381+382+383+386)	38	0,00	0,00	-
381	Tekuće donacije (šifre 3811 do 3813)	381	0,00	0,00	-
3811	Tekuće donacije u novcu	3811	0,00	0,00	-
3812	Tekuće donacije u naravi	3812	0,00	0,00	-
3813	Tekuće donacije iz EU sredstava	3813	0,00	0,00	-
382	Kapitalne donacije (šifre 3821 do 3824)	382	0,00	0,00	-
3821	Kapitalne donacije neprofitnim organizacijama	3821	0,00	0,00	-
3822	Kapitalne donacije građanima i kućanstvima	3822	0,00	0,00	-
3823	Kapitalne donacije iz EU sredstava	3823	0,00	0,00	-
3824	Donacije neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu po protestiranim jamstvima	3824	0,00	0,00	-
383	Kazne, penali i naknade štete (šifre 3831 do 3835)	383	0,00	0,00	-
3831	Naknade šteta pravnim i fizičkim osobama	3831	0,00	0,00	-
3832	Penali, ležarine i drugo	3832	0,00	0,00	-
3833	Naknade šteta zaposlenicima	3833	0,00	0,00	-
3834	Ugovorene kazne i ostale naknade šteta	3834	0,00	0,00	-
3835	Ostale kazne	3835	0,00	0,00	-
386	Kapitalne pomoći (šifre 3861 do 3865)	386	0,00	0,00	-
3861	Kapitalne pomoći kreditnim i ostalim financijskim institucijama te trgovačkim društvima u javnom sektoru	3861	0,00	0,00	-
3862	Kapitalne pomoći kreditnim i ostalim financijskim institucijama te trgovačkim društvima izvan javnog sektora	3862	0,00	0,00	-
3863	Kapitalne pomoći poljoprivrednicima i obrtnicima	3863	0,00	0,00	-
3864	Kapitalne pomoći iz EU sredstava	3864	0,00	0,00	-
3865	Kapitalne pomoći trgovačkim društvima i obrtnicima po protestiranim jamstvima	3865	0,00	0,00	-
	Stanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda na početku razdoblja	Z001	0,00	0,00	-
	Stanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda na kraju razdoblja	Z002	0,00	0,00	-
	Povećanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda (šifre Z002-Z001)	Z003	0,00	0,00	-
	Smanjenje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda (šifre Z001-Z002)	Z004	0,00	0,00	-
	Ukupni rashodi poslovanja (šifre 3-Z003+Z004)	Z005	2.083.268,40	2.262.820,68	108,6
	VIŠAK PRIHODA POSLOVANJA (šifre 6-Z005)	X001	75.062,65	45.666,23	60,8
	MANJAK PRIHODA POSLOVANJA (šifre Z005-6)	Y001	0,00	0,00	-
92211	Višak prihoda poslovanja - preneseni	92211	0,00	0,00	-
92221	Manjak prihoda poslovanja - preneseni	92221	1.616,85	1.912,90	118,3
96	Obračunati prihodi poslovanja - nenaplaćeni	96	4.741,84	4.114,72	86,8
9661	Obračunati prihodi od prodaje proizvoda i robe i pruženih usluga - nenaplaćeni	9661	0,00	0,00	-
9673	Obračunati prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	9673	0,00	0,00	-

Prihodi i rashodi od nefinancijske imovine					
7	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (šifre 71+72+73+74)	7	0,00	0,00	-
71	Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine (šifre 711+712)	71	0,00	0,00	-
711	Prihodi od prodaje materijalne imovine - prirodnih bogatstava (šifre 7111 do 7113)	711	0,00	0,00	-
7111	Zemljište	7111	0,00	0,00	-
7112	Rudna bogatstva	7112	0,00	0,00	-
7113	Prihodi od prodaje ostale prirodne materijalne imovine	7113	0,00	0,00	-
712	Prihodi od prodaje nematerijalne imovine (šifre 7121 do 7126)	712	0,00	0,00	-
7121	Patenti	7121	0,00	0,00	-
7122	Koncesije	7122	0,00	0,00	-
7123	Licence	7123	0,00	0,00	-
7124	Ostala prava	7124	0,00	0,00	-
7125	Goodwill	7125	0,00	0,00	-
7126	Ostala nematerijalna imovina	7126	0,00	0,00	-
72	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine (šifre 721+722+723+724+725+726)	72	0,00	0,00	-
721	Prihodi od prodaje građevinskih objekata (šifre 7211 do 7214)	721	0,00	0,00	-
7211	Slambeni objekti	7211	0,00	0,00	-
7212	Poslovni objekti	7212	0,00	0,00	-
7213	Ceste, željeznice i ostali prometni objekti	7213	0,00	0,00	-
7214	Ostali građevinski objekti	7214	0,00	0,00	-
722	Prihodi od prodaje postrojenja i opreme (šifre 7221 do 7228)	722	0,00	0,00	-
7221	Uredska oprema i namještaj	7221	0,00	0,00	-
7222	Komunikacijska oprema	7222	0,00	0,00	-
7223	Oprema za održavanje i zaštitu	7223	0,00	0,00	-
7224	Medicinska i laboratorijska oprema	7224	0,00	0,00	-
7225	Instrumenti, uređaji i strojevi	7225	0,00	0,00	-
7226	Sportska i glazbena oprema	7226	0,00	0,00	-
7227	Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	7227	0,00	0,00	-
7228	Vojna oprema	7228	0,00	0,00	-
723	Prihodi od prodaje prijevoznih sredstava (šifre 7231 do 7234)	723	0,00	0,00	-
7231	Prijevozna sredstva u cestovnom prometu	7231	0,00	0,00	-
7232	Prijevozna sredstva u željezničkom prometu	7232	0,00	0,00	-
7233	Prijevozna sredstva u pomorskom i riječnom prometu	7233	0,00	0,00	-
7234	Prijevozna sredstva u zračnom prometu	7234	0,00	0,00	-
724	Prihodi od prodaje knjiga, umjetničkih djela i ostalih izložbenih vrijednosti (šifre 7241 do 7244)	724	0,00	0,00	-
7241	Knjige	7241	0,00	0,00	-
7242	Umjetnička djela (izložena u galerijama, muzejima i slično)	7242	0,00	0,00	-
7243	Muzejski izložci i predmeti prirodnih rijetkosti	7243	0,00	0,00	-
7244	Ostale nespomenute izložbene vrijednosti	7244	0,00	0,00	-
725	Prihodi od prodaje višegodišnjih nasada i osnovnog stada (šifre 7251+7252)	725	0,00	0,00	-
7251	Višegodišnji nasadi	7251	0,00	0,00	-
7252	Osnovno stado	7252	0,00	0,00	-
726	Prihodi od prodaje nematerijalne proizvedene imovine (šifre 7261 do 7264)	726	0,00	0,00	-
7261	Istraživanje rudnih bogatstava	7261	0,00	0,00	-
7262	Ulaganja u računalne programe	7262	0,00	0,00	-
7263	Umjetnička, literarna i znanstvena djela	7263	0,00	0,00	-
7264	Ostala nematerijalna proizvedena imovina	7264	0,00	0,00	-
73	Prihodi od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti (šifra 731)	73	0,00	0,00	-
731	Prihodi od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti (šifre 7311+7312)	731	0,00	0,00	-
7311	Plemeniti metali i drago kamenje	7311	0,00	0,00	-
7312	Pohranjene knjige, umjetnička djela i slične vrijednosti	7312	0,00	0,00	-
74	Prihodi od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine (šifra 741)	74	0,00	0,00	-
741	Prihodi od prodaje zaliha	741	0,00	0,00	-
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (šifre 41+42+43+44+45)	4	75.347,07	45.990,07	61,0
41	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine (šifre 411+412)	41	0,00	0,00	-
411	Materijalna imovina - prirodna bogatstva (šifre 4111 do 4113)	411	0,00	0,00	-
4111	Zemljište	4111	0,00	0,00	-
4112	Rudna bogatstva	4112	0,00	0,00	-
4113	Ostala prirodna materijalna imovina	4113	0,00	0,00	-
412	Nematerijalna imovina (šifre 4121 do 4126)	412	0,00	0,00	-
4121	Patenti	4121	0,00	0,00	-
4122	Koncesije	4122	0,00	0,00	-
4123	Licence	4123	0,00	0,00	-
4124	Ostala prava	4124	0,00	0,00	-
4125	Goodwill	4125	0,00	0,00	-
4126	Ostala nematerijalna imovina	4126	0,00	0,00	-
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (šifre 421+422+423+424+425+426)	42	75.347,07	45.990,07	61,0
421	Građevinski objekti (šifre 4211 do 4214)	421	0,00	0,00	-

4211	Stambeni objekti	4211	0,00	0,00	-
4212	Poslovni objekti	4212	0,00	0,00	-
4213	Ceste, željeznice i ostali prometni objekti	4213	0,00	0,00	-
4214	Ostali građevinski objekti	4214	0,00	0,00	-
422	Pojstrojenja i oprema (šifre 4221 do 4228)	422	75.347,07	45.990,07	61,0
4221	Uredska oprema i namještaj	4221	72.839,60	39.849,44	54,7
4222	Komunikacijska oprema	4222	2.507,47	3.856,63	153,8
4223	Oprema za održavanje i zaštitu	4223	0,00	1.882,64	-
4224	Medicinska i laboratorijska oprema	4224	0,00	0,00	-
4225	Instrumenti, uređaji i strojevi	4225	0,00	0,00	-
4226	Sportska i glazbena oprema	4226	0,00	0,00	-
4227	Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	4227	0,00	401,36	-
4228	Vojna oprema	4228	0,00	0,00	-
423	Prijevozna sredstva (šifre 4231 do 4234)	423	0,00	0,00	-
4231	Prijevozna sredstva u cestovnom prometu	4231	0,00	0,00	-
4232	Prijevozna sredstva u željezničkom prometu	4232	0,00	0,00	-
4233	Prijevozna sredstva u pomorskom i riječnom prometu	4233	0,00	0,00	-
4234	Prijevozna sredstva u zračnom prometu	4234	0,00	0,00	-
424	Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti (šifre 4241 do 4244)	424	0,00	0,00	-
4241	Knjige	4241	0,00	0,00	-
4242	Umjetnička djela (izložena u galerijama, muzejima i slično)	4242	0,00	0,00	-
4243	Muzejski izložci i predmeti prirodnih rijetkosti	4243	0,00	0,00	-
4244	Ostale nespomenute izložbene vrijednosti	4244	0,00	0,00	-
425	Višegodišnji nasadi i osnovno stado (šifre 4251+4252)	425	0,00	0,00	-
4251	Višegodišnji nasadi	4251	0,00	0,00	-
4252	Osnovno stado	4252	0,00	0,00	-
426	Nematerijalna proizvedena imovina (šifre 4261 do 4264)	426	0,00	0,00	-
4261	Istraživanje rudnih bogatstava	4261	0,00	0,00	-
4262	Ulaganja u računalne programe	4262	0,00	0,00	-
4263	Umjetnička, literarna i znanstvena djela	4263	0,00	0,00	-
4264	Ostala nematerijalna proizvedena imovina	4264	0,00	0,00	-
43	Rashodi za nabavu plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti (šifra 431)	43	0,00	0,00	-
431	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti (šifre 4311+4312)	431	0,00	0,00	-
4311	Plemeniti metali i drago kamenje	4311	0,00	0,00	-
4312	Pohranjene knjige, umjetnička djela i slične vrijednosti	4312	0,00	0,00	-
44	Rashodi za nabavu proizvedene kratkotrajne imovine (šifra 441)	44	0,00	0,00	-
441	Rashodi za nabavu zaliha	441	0,00	0,00	-
45	Rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini (šifre 451 do 454)	45	0,00	0,00	-
451	Dodatna ulaganja na građevinskim objektima	451	0,00	0,00	-
452	Dodatna ulaganja na postrojenjima i opremi	452	0,00	0,00	-
453	Dodatna ulaganja na prijevoznim sredstvima	453	0,00	0,00	-
454	Dodatna ulaganja za ostalu nefinancijsku imovinu	454	0,00	0,00	-
	VIŠAK PRIHODA OD NEFINANCIJSKE IMOVINE (šifre 7-4)	X002	0,00	0,00	-
	MANJAK PRIHODA OD NEFINANCIJSKE IMOVINE (šifre 4-7)	Y002	75.347,07	45.990,07	61,0
92212	Višak prihoda od nefinancijske imovine - preneseni	92212	0,00	0,00	-
92222	Manjak prihoda od nefinancijske imovine - preneseni	92222	0,00	0,00	-
97	Obračunati prihodi od prodaje nefinancijske imovine - nenaplaćeni	97	0,00	0,00	-
	UKUPNI PRIHODI (šifre 6+7)	X067	2.158.331,05	2.308.486,91	107,0
	UKUPNI RASHODI (šifre Z005+4)	Y034	2.158.615,47	2.308.810,75	107,0
	UKUPAN VIŠAK PRIHODA (šifre X067-Y034)	X004	0,00	0,00	-
	UKUPAN MANJAK PRIHODA (šifre Y034-X067)	Y004	284,42	323,84	113,9
9221x, 9222x	Višak prihoda - preneseni (šifre 92211+92212-92221-92222)	9221x,9222x VP	0,00	0,00	-
9221x, 9222x	Manjak prihoda - preneseni (šifre 92221+92222-92211-92212)	9221x,9222x MP	1.616,85	1.912,90	118,3
96, 97	Obračunati prihodi - nenaplaćeni (šifre 96+97)	96,97	4.741,84	4.114,72	86,8

Primici i izdaci				
8	Primici od financijske imovine i zaduživanja (šifre 81+82+83+84+85)	8	0,00	0,00
81	Primljeni povrati glavnica danih zajmova i depozita (šifre 811+812+813+814+815+816+817+818)	81	0,00	0,00
811	Primici (povrati) glavnice zajmova danih međunarodnim organizacijama, institucijama i tijelima EU te inozemnim vladama (šifre 8113 do 8116)	811	0,00	0,00
8113	Povrat zajmova danih međunarodnim organizacijama	8113	0,00	0,00
8114	Povrat zajmova danih institucijama i tijelima EU	8114	0,00	0,00
8115	Povrat zajmova danih inozemnim vladama u EU	8115	0,00	0,00
8116	Povrat zajmova danih inozemnim vladama izvan EU	8116	0,00	0,00
812	Primici (povrati) glavnice zajmova danih neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima (šifre 8121+8122)	812	0,00	0,00
8121	Povrat zajmova danih neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu	8121	0,00	0,00
8122	Povrat zajmova danih neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u inozemstvu	8122	0,00	0,00
813	Primici (povrati) glavnice zajmova danih kreditnim i ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru (šifre 8132 do 8134)	813	0,00	0,00
8132	Povrat zajmova danih kreditnim institucijama u javnom sektoru	8132	0,00	0,00
8133	Povrat zajmova danih osiguravajućim društvima u javnom sektoru	8133	0,00	0,00
8134	Povrat zajmova danih ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru	8134	0,00	0,00
814	Primici (povrati) glavnice zajmova danih trgovačkim društvima u javnom sektoru	814	0,00	0,00
815	Primici (povrati) glavnice zajmova danih kreditnim i ostalim financijskim institucijama izvan javnog sektora (šifre 8153 do 8158)	815	0,00	0,00
8153	Povrat zajmova danih tuzemnim kreditnim institucijama izvan javnog sektora	8153	0,00	0,00
8154	Povrat zajmova danih tuzemnim osiguravajućim društvima izvan javnog sektora	8154	0,00	0,00
8155	Povrat zajmova danih ostalim tuzemnim financijskim institucijama izvan javnog sektora	8155	0,00	0,00
8156	Povrat zajmova danih inozemnim kreditnim institucijama	8156	0,00	0,00
8157	Povrat zajmova danih inozemnim osiguravajućim društvima	8157	0,00	0,00
8158	Povrat zajmova danih ostalim inozemnim financijskim institucijama	8158	0,00	0,00
816	Primici (povrati) glavnice zajmova danih trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora (šifre 8163 do 8166)	816	0,00	0,00
8163	Povrat zajmova danih tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora	8163	0,00	0,00
8164	Povrat zajmova danih tuzemnim obrtnicima	8164	0,00	0,00
8165	Povrat zajmova danih inozemnim trgovačkim društvima	8165	0,00	0,00
8166	Povrat zajmova danih inozemnim obrtnicima	8166	0,00	0,00
817	Povrat zajmova danih drugim razinama vlasti (šifre 8171 do 8177)	817	0,00	0,00
8171	Povrat zajmova danih državnom proračunu	8171	0,00	0,00
8172	Povrat zajmova danih županijskim proračunima	8172	0,00	0,00
8173	Povrat zajmova danih gradskim proračunima	8173	0,00	0,00
8174	Povrat zajmova danih općinskim proračunima	8174	0,00	0,00
8175	Povrat zajmova danih HZMO-u, HZZ-u i HZZO-u	8175	0,00	0,00
8176	Povrat zajmova danih ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna	8176	0,00	0,00
8177	Povrat zajmova danih izvanproračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna	8177	0,00	0,00
818	Primici od povrata depozita i jamčevnih pologa (šifre 8181 do 8183)	818	0,00	0,00
8181	Primici od povrata depozita od kreditnih i ostalih financijskih institucija - tuzemni	8181	0,00	0,00
8182	Primici od povrata depozita od kreditnih i ostalih financijskih institucija - inozemni	8182	0,00	0,00
8183	Primici od povrata jamčevnih pologa	8183	0,00	0,00
82	Primici od izdanih vrijednosnih papira (šifre 821+822+823+824)	82	0,00	0,00
821	Trezorski zapisi (šifre 8211+8212)	821	0,00	0,00
8211	Trezorski zapisi - tuzemni	8211	0,00	0,00
8212	Trezorski zapisi - inozemni	8212	0,00	0,00
822	Obveznice (šifre 8221+8222)	822	0,00	0,00
8221	Obveznice - tuzemne	8221	0,00	0,00
8222	Obveznice - inozemne	8222	0,00	0,00
823	Opcije i drugi financijski derivati (šifre 8231+8232)	823	0,00	0,00
8231	Opcije i drugi financijski derivati - tuzemni	8231	0,00	0,00
8232	Opcije i drugi financijski derivati - inozemni	8232	0,00	0,00
824	Ostali vrijednosni papiri (šifre 8241+8242)	824	0,00	0,00
8241	Ostali vrijednosni papiri - tuzemni	8241	0,00	0,00
8242	Ostali vrijednosni papiri - inozemni	8242	0,00	0,00
83	Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici (šifre 831+832+833+834)	83	0,00	0,00
831	Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru (šifre 8312 do 8314)	831	0,00	0,00
8312	Dionice i udjeli u glavnici kreditnih institucija u javnom sektoru	8312	0,00	0,00
8313	Dionice i udjeli u glavnici osiguravajućih društava u javnom sektoru	8313	0,00	0,00
8314	Dionice i udjeli u glavnici ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	8314	0,00	0,00

832	Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava u javnom sektoru	832	0,00	0,00
833	Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora (šifre 8331+8332)	833	0,00	0,00
8331	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora	8331	0,00	0,00
8332	Dionice i udjeli u glavnici inozemnih kreditnih i ostalih financijskih institucija	8332	0,00	0,00
834	Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava izvan javnog sektora (šifre 8341+8342)	834	0,00	0,00
8341	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora	8341	0,00	0,00
8342	Dionice i udjeli u glavnici inozemnih trgovačkih društava	8342	0,00	0,00
84	Primici od zaduživanja (šifre 841+842+843+844+845+847)	84	0,00	0,00
841	Primljeni krediti i zajmovi od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada (šifre 8413 do 8416)	841	0,00	0,00
8413	Primljeni zajmovi od međunarodnih organizacija	8413	0,00	0,00
8414	Primljeni krediti i zajmovi od institucija i tijela EU	8414	0,00	0,00
8415	Primljeni zajmovi od inozemnih vlada u EU	8415	0,00	0,00
8416	Primljeni zajmovi od inozemnih vlada izvan EU	8416	0,00	0,00
842	Primljeni krediti i zajmovi od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru (šifre 8422 do 8424)	842	0,00	0,00
8422	Primljeni krediti od kreditnih institucija u javnom sektoru	8422	0,00	0,00
8423	Primljeni zajmovi od osiguravajućih društava u javnom sektoru	8423	0,00	0,00
8424	Primljeni zajmovi od ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	8424	0,00	0,00
843	Primljeni zajmovi od trgovačkih društava u javnom sektoru	843	0,00	0,00
844	Primljeni krediti i zajmovi od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora (šifre 8443 do 8448)	844	0,00	0,00
8443	Primljeni krediti od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora	8443	0,00	0,00
8444	Primljeni zajmovi od tuzemnih osiguravajućih društava izvan javnog sektora	8444	0,00	0,00
8445	Primljeni zajmovi od ostalih tuzemnih financijskih institucija izvan javnog sektora	8445	0,00	0,00
8446	Primljeni krediti od inozemnih kreditnih institucija	8446	0,00	0,00
8447	Primljeni zajmovi od inozemnih osiguravajućih društava	8447	0,00	0,00
8448	Primljeni zajmovi od ostalih inozemnih financijskih institucija	8448	0,00	0,00
845	Primljeni zajmovi od trgovačkih društava i obrtnika izvan javnog sektora (šifre 8453 do 8456)	845	0,00	0,00
8453	Primljeni zajmovi od tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora	8453	0,00	0,00
8454	Primljeni zajmovi od tuzemnih obrtnika	8454	0,00	0,00
8455	Primljeni zajmovi od inozemnih trgovačkih društava	8455	0,00	0,00
8456	Primljeni zajmovi od inozemnih obrtnika	8456	0,00	0,00
847	Primljeni zajmovi od drugih razina vlasti (šifre 8471 do 8477)	847	0,00	0,00
8471	Primljeni zajmovi od državnog proračuna	8471	0,00	0,00
8472	Primljeni zajmovi od županijskih proračuna	8472	0,00	0,00
8473	Primljeni zajmovi od gradskih proračuna	8473	0,00	0,00
8474	Primljeni zajmovi od općinskih proračuna	8474	0,00	0,00
8475	Primljeni zajmovi od HZMO-a, HZZ-a i HZZO-a	8475	0,00	0,00
8476	Primljeni zajmovi od ostalih izvanproračunskih korisnika državnog proračuna	8476	0,00	0,00
8477	Primljeni zajmovi od izvanproračunskih korisnika županijskih, gradskih i općinskih proračuna	8477	0,00	0,00
85	Primici od prodaje vrijednosnih papira iz portfelja (šifre 851+852+853+854)	85	0,00	0,00
851	Primici za komercijalne i blagajničke zapise (šifre 8511+8512)	851	0,00	0,00
8511	Komercijalni i blagajnički zapisi – tuzemni	8511	0,00	0,00
8512	Komercijalni i blagajnički zapisi – inozemni	8512	0,00	0,00
852	Primici za obveznice (šifre 8521+8522)	852	0,00	0,00
8521	Obveznice – tuzemne	8521	0,00	0,00
8522	Obveznice – inozemne	8522	0,00	0,00
853	Primici za opcije i druge financijske derivate (šifre 8531+8532)	853	0,00	0,00
8531	Opcije i drugi financijski derivati – tuzemni	8531	0,00	0,00
8532	Opcije i drugi financijski derivati – inozemni	8532	0,00	0,00
854	Primici za ostale vrijednosne papire (šifre 8541+8542)	854	0,00	0,00
8541	Ostali tuzemni vrijednosni papiri	8541	0,00	0,00
8542	Ostali inozemni vrijednosni papiri	8542	0,00	0,00
5	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova (šifre 51+52+53+54+55)	5	0,00	0,00
51	Izdaci za dane zajmove i depozite (šifre 511+512+513+514+515+516+517+518)	51	0,00	0,00
511	Izdaci za dane zajmove međunarodnim organizacijama, institucijama i tijelima EU te inozemnim vladama (šifre 5113 do 5116)	511	0,00	0,00
5113	Dani zajmovi međunarodnim organizacijama	5113	0,00	0,00
5114	Dani zajmovi institucijama i tijelima EU	5114	0,00	0,00
5115	Dani zajmovi inozemnim vladama u EU	5115	0,00	0,00
5116	Dani zajmovi inozemnim vladama izvan EU	5116	0,00	0,00
512	Izdaci za dane zajmove neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima (šifre 5121+5122)	512	0,00	0,00
5121	Dani zajmovi neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu	5121	0,00	0,00
5122	Dani zajmovi neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u inozemstvu	5122	0,00	0,00

513	Izdaci za dane zajmove kreditnim i ostalim finansijskim institucijama u javnom sektoru (šifre 5132 do 5134)	513	0,00	0,00	-
5132	Dani zajmovi kreditnim institucijama u javnom sektoru	5132	0,00	0,00	-
5133	Dani zajmovi osiguravajućim društvima u javnom sektoru	5133	0,00	0,00	-
5134	Dani zajmovi ostalim finansijskim institucijama u javnom sektoru	5134	0,00	0,00	-
514	Izdaci za dane zajmove trgovačkim društvima u javnom sektoru	514	0,00	0,00	-
515	Izdaci za dane zajmove kreditnim i ostalim finansijskim institucijama izvan javnog sektora (šifre 5153 do 5158)	515	0,00	0,00	-
5153	Dani zajmovi tuzemnim kreditnim institucijama izvan javnog sektora	5153	0,00	0,00	-
5154	Dani zajmovi tuzemnim osiguravajućim društvima izvan javnog sektora	5154	0,00	0,00	-
5155	Dani zajmovi ostalim tuzemnim finansijskim institucijama izvan javnog sektora	5155	0,00	0,00	-
5156	Dani zajmovi inozemnim kreditnim institucijama	5156	0,00	0,00	-
5157	Dani zajmovi inozemnim osiguravajućim društvima	5157	0,00	0,00	-
5158	Dani zajmovi ostalim inozemnim finansijskim institucijama	5158	0,00	0,00	-
516	Izdaci za dane zajmove trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora (šifre 5163 do 5166)	516	0,00	0,00	-
5163	Dani zajmovi tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora	5163	0,00	0,00	-
5164	Dani zajmovi tuzemnim obrtnicima	5164	0,00	0,00	-
5165	Dani zajmovi inozemnim trgovačkim društvima	5165	0,00	0,00	-
5166	Dani zajmovi inozemnim obrtnicima	5166	0,00	0,00	-
517	Dani zajmovi drugim razinama vlasti (šifre 5171 do 5177)	517	0,00	0,00	-
5171	Dani zajmovi državnom proračunu	5171	0,00	0,00	-
5172	Dani zajmovi županijskim proračunima	5172	0,00	0,00	-
5173	Dani zajmovi gradskim proračunima	5173	0,00	0,00	-
5174	Dani zajmovi općinskim proračunima	5174	0,00	0,00	-
5175	Dani zajmovi HZMO-u, HZZ-u i HZZO-u	5175	0,00	0,00	-
5176	Dani zajmovi ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna	5176	0,00	0,00	-
5177	Dani zajmovi izvanproračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna	5177	0,00	0,00	-
518	Izdaci za depozite i jamčevne pologe (šifre 5181 do 5183)	518	0,00	0,00	-
5181	Izdaci za depozite u kreditnim i ostalim finansijskim institucijama - tuzemni	5181	0,00	0,00	-
5182	Izdaci za depozite u kreditnim i ostalim finansijskim institucijama - inozemni	5182	0,00	0,00	-
5183	Izdaci za jamčevne pologe	5183	0,00	0,00	-
52	Izdaci za ulaganja u vrijednosne papire (šifre 521+522+523+524)	52	0,00	0,00	-
521	Izdaci za komercijalne i blagajničke zapise (šifre 5211+5212)	521	0,00	0,00	-
5211	Komercijalni i blagajnički zapisi - tuzemni	5211	0,00	0,00	-
5212	Komercijalni i blagajnički zapisi - inozemni	5212	0,00	0,00	-
522	Izdaci za obveznice (šifre 5221+5222)	522	0,00	0,00	-
5221	Obveznice - tuzemne	5221	0,00	0,00	-
5222	Obveznice - inozemne	5222	0,00	0,00	-
523	Izdaci za opcije i druge finansijske derivate (šifre 5231+5232)	523	0,00	0,00	-
5231	Opcije i drugi finansijski derivati - tuzemni	5231	0,00	0,00	-
5232	Opcije i drugi finansijski derivati - inozemni	5232	0,00	0,00	-
524	Izdaci za ostale vrijednosne papire (šifre 5241+5242)	524	0,00	0,00	-
5241	Ostali tuzemni vrijednosni papiri	5241	0,00	0,00	-
5242	Ostali inozemni vrijednosni papiri	5242	0,00	0,00	-
53	Izdaci za dionice i udjele u glavnici (šifre 531+532+533+534)	53	0,00	0,00	-
531	Dionice i udjeli u glavnici kreditnih i ostalih finansijskih institucija u javnom sektoru (šifre 5312 do 5314)	531	0,00	0,00	-
5312	Dionice i udjeli u glavnici kreditnih institucija u javnom sektoru	5312	0,00	0,00	-
5313	Dionice i udjeli u glavnici osiguravajućim društvima u javnom sektoru	5313	0,00	0,00	-
5314	Dionice i udjeli u glavnici ostalih finansijskih institucija u javnom sektoru	5314	0,00	0,00	-
532	Dionice i udjeli u glavnici trgovačkih društava u javnom sektoru (šifra 5321)	532	0,00	0,00	-
5321	Dionice i udjeli u glavnici trgovačkih društava u javnom sektoru	5321	0,00	0,00	-
533	Dionice i udjeli u glavnici kreditnih i ostalih finansijskih institucija izvan javnog sektora (šifre 5331+5332)	533	0,00	0,00	-
5331	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih kreditnih i ostalih finansijskih institucija izvan javnog sektora	5331	0,00	0,00	-
5332	Dionice i udjeli u glavnici inozemnih kreditnih i ostalih finansijskih institucija	5332	0,00	0,00	-
534	Dionice i udjeli u glavnici trgovačkih društava izvan javnog sektora (šifre 5341+5342)	534	0,00	0,00	-
5341	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora	5341	0,00	0,00	-
5342	Dionice i udjeli u glavnici inozemnih trgovačkih društava	5342	0,00	0,00	-
54	Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova (šifre 541+542+543+544+545+547)	54	0,00	0,00	-
541	Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada (šifre 5413 do 5416)	541	0,00	0,00	-
5413	Otplata glavnice primljenih zajmova od međunarodnih organizacija	5413	0,00	0,00	-
5414	Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od institucija i tijela EU	5414	0,00	0,00	-
5415	Otplata glavnice primljenih zajmova od inozemnih vlada u EU	5415	0,00	0,00	-
5416	Otplata glavnice primljenih zajmova od inozemnih vlada izvan EU	5416	0,00	0,00	-
542	Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih finansijskih institucija u javnom sektoru (šifre 5422 do 5424)	542	0,00	0,00	-
5422	Otplata glavnice primljenih kredita od kreditnih institucija u javnom sektoru	5422	0,00	0,00	-

5423	Otplata glavnice primljenih zajmova od osiguravajućih društava u javnom sektoru	5423	0,00	0,00	-
5424	Otplata glavnice primljenih zajmova od ostalih finansijskih institucija u javnom sektoru	5424	0,00	0,00	-
543	Otplata glavnice primljenih zajmova od trgovačkih društava u javnom sektoru (šifra 5431)	543	0,00	0,00	-
5431	Otplata glavnice primljenih zajmova od trgovačkih društava u javnom sektoru	5431	0,00	0,00	-
544	Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih finansijskih institucija izvan javnog sektora (šifre 5443 do 5448)	544	0,00	0,00	-
5443	Otplata glavnice primljenih kredita od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora	5443	0,00	0,00	-
5444	Otplata glavnice primljenih zajmova od tuzemnih osiguravajućih društava izvan javnog sektora	5444	0,00	0,00	-
5445	Otplata glavnice primljenih zajmova od ostalih tuzemnih finansijskih institucija izvan javnog sektora	5445	0,00	0,00	-
5446	Otplata glavnice primljenih kredita od inozemnih kreditnih institucija	5446	0,00	0,00	-
5447	Otplata glavnice primljenih zajmova od inozemnih osiguravajućih društava	5447	0,00	0,00	-
5448	Otplata glavnice primljenih zajmova od ostalih inozemnih finansijskih institucija	5448	0,00	0,00	-
545	Otplata glavnice primljenih zajmova od trgovačkih društava i obrtnika izvan javnog sektora (šifre 5453 do 5456)	545	0,00	0,00	-
5453	Otplata glavnice primljenih zajmova od tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora	5453	0,00	0,00	-
5454	Otplata glavnice primljenih zajmova od tuzemnih obrtnika	5454	0,00	0,00	-
5455	Otplata glavnice primljenih zajmova od inozemnih trgovačkih društava	5455	0,00	0,00	-
5456	Otplata glavnice primljenih zajmova od inozemnih obrtnika	5456	0,00	0,00	-
547	Otplata glavnice primljenih zajmova od drugih razina vlasti (šifre 5471 do 5477)	547	0,00	0,00	-
5471	Otplata glavnice primljenih zajmova od državnog proračuna	5471	0,00	0,00	-
5472	Otplata glavnice primljenih zajmova od županijskih proračuna	5472	0,00	0,00	-
5473	Otplata glavnice primljenih zajmova od gradskih proračuna	5473	0,00	0,00	-
5474	Otplata glavnice primljenih zajmova od općinskih proračuna	5474	0,00	0,00	-
5475	Otplata glavnice primljenih zajmova od HZMO-a, HZZ-a i HZZO-a	5475	0,00	0,00	-
5476	Otplata glavnice primljenih zajmova od ostalih izvanproračunskih korisnika državnog proračuna	5476	0,00	0,00	-
5477	Otplata glavnice primljenih zajmova od izvanproračunskih korisnika županijskih, gradskih i općinskih proračuna	5477	0,00	0,00	-
55	Izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire (šifre 551+552+553)	55	0,00	0,00	-
551	Izdaci za otplatu glavnice za izdane trezorske zapise (šifre 5511+5512)	551	0,00	0,00	-
5511	Izdaci za otplatu glavnice za izdane trezorske zapise u zemlji	5511	0,00	0,00	-
5512	Izdaci za otplatu glavnice za izdane trezorske zapise u inozemstvu	5512	0,00	0,00	-
552	Izdaci za otplatu glavnice za izdane obveznice (šifre 5521+5522)	552	0,00	0,00	-
5521	Izdaci za otplatu glavnice za izdane obveznice u zemlji	5521	0,00	0,00	-
5522	Izdaci za otplatu glavnice za izdane obveznice u inozemstvu	5522	0,00	0,00	-
553	Izdaci za otplatu glavnice za izdane ostale vrijednosne papire (šifre 5531+5532)	553	0,00	0,00	-
5531	Izdaci za otplatu glavnice za izdane ostale vrijednosne papire u zemlji	5531	0,00	0,00	-
5532	Izdaci za otplatu glavnice za izdane ostale vrijednosne papire u inozemstvu	5532	0,00	0,00	-
	VIŠAK PRIMITAKA OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA (šifre 8-5)	X003	0,00	0,00	-
	MANJAK PRIMITAKA OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA (šifre 5-8)	Y003	0,00	0,00	-
92213	Višak primitaka od finansijske imovine - preneseni	92213	0,00	0,00	-
92223	Manjak primitaka od finansijske imovine - preneseni	92223	0,00	0,00	-
	UKUPNI PRIHODI I PRIMICI (šifre X067+8)	X678	2.158.331,05	2.308.486,91	107,0
	UKUPNI RASHODI I IZDACI (šifre Y034+5)	Y345	2.158.615,47	2.308.810,75	107,0
	VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA (šifre X678-Y345)	X005	0,00	0,00	-
	MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA (šifre Y345-X678)	Y005	284,42	323,84	113,9
9221-9222	Višak prihoda i primitaka - preneseni (šifre '9221x,9222x VP' - '9221x,9222x MP' + 92213 - 92223)	9221-9222	0,00	0,00	-
9222-9221	Manjak prihoda i primitaka - preneseni (šifre '9221x,9222x MP' - '9221x,9222x VP' + 92223 - 92213)	9222-9221	1.616,85	1.912,90	118,3
	Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju (šifre X005 + '9221-9222' - Y005 - '9222-9221')	X006	0,00	0,00	-
	Manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju (šifre Y005 + '9222-9221' - X005 - '9221-9222')	Y006	1.901,27	2.236,74	117,6
19	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja)	19	149.025,30	152.236,44	102,2

Obvezni analitički podaci					
11	Stanje novčanih sredstava na početku izvještajnog razdoblja	11P	327,00	0,70	0,2
11-dugov.	Ukupni priljevi na novčane račune i blagajne	11-dugov.	2.255.838,52	2.240.950,09	99,3
11-potraž.	Ukupni odljevi s novčanih računa i blagajni	11-potraž.	2.256.164,82	2.240.950,79	99,3
11	Stanje novčanih sredstava na kraju izvještajnog razdoblja (šifre 11P + '11-dugov.' - '11-potraž.')	11K	0,70	0,00	0,0
	Prosječan broj zaposlenih u tijelima na osnovi stanja na početku i na kraju izvještajnog razdoblja (cijeli broj)	Z006	55	54	98,2
	Prosječan broj zaposlenih kod korisnika na osnovi stanja na početku i na kraju izvještajnog razdoblja (cijeli broj)	Z007	0	0	-
	Prosječan broj zaposlenih u tijelima na osnovi sati rada (cijeli broj)	Z008	44	41	93,2
	Prosječan broj zaposlenih kod korisnika na osnovi sati rada (cijeli broj)	Z009	0	0	-
dio 611	Ostvareni prihodi iz dodatnog udjela poreza na dohodak za decentralizirane funkcije	dio611	0,00	0,00	-
61315	Porez na korištenje javnih površina	61315	0,00	0,00	-
61451	Porez na cestovna motorna vozila	61451	0,00	0,00	-
61453	Porez na tvrtku odnosno naziv tvrtke	61453	0,00	0,00	-
63311	Tekuće pomoći iz državnog proračuna	63311	0,00	0,00	-
63312	Tekuće pomoći iz županijskih proračuna	63312	0,00	0,00	-
63313	Tekuće pomoći iz gradskih proračuna	63313	0,00	0,00	-
63314	Tekuće pomoći iz općinskih proračuna	63314	0,00	0,00	-
63321	Kapitalne pomoći iz državnog proračuna	63321	0,00	0,00	-
63322	Kapitalne pomoći iz županijskih proračuna	63322	0,00	0,00	-
63323	Kapitalne pomoći iz gradskih proračuna	63323	0,00	0,00	-
63324	Kapitalne pomoći iz općinskih proračuna	63324	0,00	0,00	-
63414	Tekuće pomoći od HZMO-a, HZZ-a i HZZO-a	63414	0,00	0,00	-
63415	Tekuće pomoći od ostalih izvanproračunskih korisnika državnog proračuna	63415	0,00	0,00	-
63416	Tekuće pomoći od izvanproračunskih korisnika županijskih, gradskih i općinskih proračuna	63416	0,00	0,00	-
63424	Kapitalne pomoći od HZMO-a, HZZ-a i HZZO-a	63424	0,00	0,00	-
63425	Kapitalne pomoći od ostalih izvanproračunskih korisnika državnog proračuna	63425	0,00	0,00	-
63426	Kapitalne pomoći od izvanproračunskih korisnika županijskih, gradskih i općinskih proračuna	63426	0,00	0,00	-
63612	Tekuće pomoći iz državnog proračuna proračunskim korisnicima proračuna JLP(R)S	63612	0,00	0,00	-
63613	Tekuće pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna JLP(R)S koji im nije nadležan	63613	0,00	0,00	-
63622	Kapitalne pomoći iz državnog proračuna proračunskim korisnicima proračuna JLP(R)S	63622	0,00	0,00	-
63623	Kapitalne pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna JLP(R)S koji im nije nadležan	63623	0,00	0,00	-
63711	Pomoći iz državnog proračuna po protestiranim jamstvima	63711	0,00	0,00	-
63712	Pomoći iz županijskih proračuna po protestiranim jamstvima	63712	0,00	0,00	-
63713	Pomoći iz gradskih proračuna po protestiranim jamstvima	63713	0,00	0,00	-
63714	Pomoći iz općinskih proračuna po protestiranim jamstvima	63714	0,00	0,00	-
63715	Pomoći od HZMO-a, HZZ-a i HZZO-a po protestiranim jamstvima	63715	0,00	0,00	-
63716	Pomoći od ostalih izvanproračunskih korisnika državnog proračuna po protestiranim jamstvima	63716	0,00	0,00	-
63717	Pomoći od izvanproračunskih korisnika županijskih, gradskih i općinskih proračuna po protestiranim jamstvima	63717	0,00	0,00	-
63721	Povrat pomoći danih proračunskim korisnicima državnog proračuna po protestiranim jamstvima	63721	0,00	0,00	-
63722	Povrat pomoći danih proračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna po protestiranim jamstvima	63722	0,00	0,00	-
63723	Povrat pomoći danih županijskim proračunima po protestiranim jamstvima	63723	0,00	0,00	-
63724	Povrat pomoći danih gradskim proračunima po protestiranim jamstvima	63724	0,00	0,00	-
63725	Povrat pomoći danih općinskim proračunima po protestiranim jamstvima	63725	0,00	0,00	-
63726	Povrat pomoći danih HZMO-u, HZZ-u i HZZO-u po protestiranim jamstvima	63726	0,00	0,00	-
63727	Povrat pomoći danih ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna po protestiranim jamstvima	63727	0,00	0,00	-
63728	Povrat pomoći danih izvanproračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna po protestiranim jamstvima	63728	0,00	0,00	-
63811	Tekuće pomoći iz državnog proračuna temeljem prijena EU sredstava	63811	0,00	0,00	-
63812	Tekuće pomoći iz proračuna JLP(R)S temeljem prijena EU sredstava	63812	0,00	0,00	-
63813	Tekuće pomoći od proračunskog korisnika drugog proračuna temeljem prijena EU sredstava	63813	0,00	0,00	-
63814	Tekuće pomoći od izvanproračunskog korisnika temeljem prijena EU sredstava	63814	0,00	0,00	-
63821	Kapitalne pomoći iz državnog proračuna temeljem prijena EU sredstava	63821	0,00	0,00	-
63822	Kapitalne pomoći iz proračuna JLP(R)S temeljem prijena EU sredstava	63822	0,00	0,00	-
63823	Kapitalne pomoći od proračunskog korisnika drugog proračuna temeljem prijena EU sredstava	63823	0,00	0,00	-
63824	Kapitalne pomoći od izvanproračunskog korisnika temeljem prijena EU sredstava	63824	0,00	0,00	-
64191	Premije na izdane vrijednosne papire	64191	0,00	0,00	-
64371	Prihodi od kamata na dane zajmove državnom proračunu	64371	0,00	0,00	-

64372	Prihodi od kamata na dane zajmove županijskim proračunima	64372	0,00	0,00	-
64373	Prihodi od kamata na dane zajmove gradskim proračunima	64373	0,00	0,00	-
64374	Prihodi od kamata na dane zajmove općinskim proračunima	64374	0,00	0,00	-
64375	Prihodi od kamata na dane zajmove HZMO-u, HZZ-u i HZZO-u	64375	0,00	0,00	-
64376	Prihodi od kamata na dane zajmove ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna	64376	0,00	0,00	-
64377	Prihodi od kamata na dane zajmove izvanproračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna	64377	0,00	0,00	-
65264	Sufinanciranje cijene usluge, participacije i slično	65264	0,00	0,00	-
65265	Dopunsko zdravstveno osiguranje	65265	0,00	0,00	-
65267	Prihodi s naslova osiguranja, refundacije štete i totalne štete	65267	0,00	0,00	-
66341	Povrat kapitalnih pomoći danih trgovačkim društvima u javnom sektoru po protestiranim jamstvima	66341	0,00	0,00	-
66342	Povrat kapitalnih pomoći danih tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora po protestiranim jamstvima	66342	0,00	0,00	-
66343	Povrat kapitalnih pomoći danih tuzemnim obrtnicima po protestiranim jamstvima	66343	0,00	0,00	-
31214	Otpremnine	31214	0,00	2.072,91	-
31215	Naknade za bolest, invalidnost i smrtni slučaj	31215	1.451,46	1.441,95	99,3
32121	Naknade za prijevoz na posao i s posla	32121	20.632,19	22.046,53	106,9
32351	Zakupnine za zemljišta	32351	0,00	0,00	-
32361	Obvezni i preventivni zdravstveni pregledi zaposlenika	32361	1.262,00	2.538,94	201,2
32371	Autorski honorari	32371	1.677,10	429,09	25,6
32372	Ugovori o djelu	32372	0,00	0,00	-
32377	Usluge agencija, studentskog servisa (prijepisi, prijevodi i drugo)	32377	948,97	0,00	0,0
32398	Naknada za energetske usluge	32398	0,00	0,00	-
32911	Naknade za rad članovima predstavničkih i izvršnih tijela i upravnih vijeća	32911	0,00	0,00	-
32923	Premije osiguranja zaposlenih	32923	0,00	0,00	-
34111	Kamate za izdane trezorske zapise u zemlji	34111	0,00	0,00	-
34112	Kamate za izdane trezorske zapise u inozemstvu	34112	0,00	0,00	-
34121	Kamate za izdane mjenice u domaćoj valuti	34121	0,00	0,00	-
34122	Kamate za izdane mjenice u stranoj valuti	34122	0,00	0,00	-
34131	Kamate za izdane obveznice u zemlji	34131	0,00	0,00	-
34132	Kamate za izdane obveznice u inozemstvu	34132	0,00	0,00	-
34191	Kamate za ostale vrijednosne papire u zemlji	34191	0,00	0,00	-
34192	Kamate za ostale vrijednosne papire u inozemstvu	34192	0,00	0,00	-
34213	Kamate za primljene zajmove od međunarodnih organizacija	34213	0,00	0,00	-
34214	Kamate za primljene kredite i zajmove od institucija i tijela EU	34214	0,00	0,00	-
34215	Kamate za primljene zajmove od inozemnih vlada u EU	34215	0,00	0,00	-
34216	Kamate za primljene zajmove od inozemnih vlada izvan EU	34216	0,00	0,00	-
34222	Kamate za primljene kredite od kreditnih institucija u javnom sektoru	34222	0,00	0,00	-
34223	Kamate za primljene zajmove od osiguravajućih društava u javnom sektoru	34223	0,00	0,00	-
34224	Kamate za primljene zajmove od ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	34224	0,00	0,00	-
34233	Kamate za primljene kredite od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora	34233	0,00	0,00	-
34234	Kamate za primljene zajmove od tuzemnih osiguravajućih društava izvan javnog sektora	34234	0,00	0,00	-
34235	Kamate za primljene zajmove od ostalih tuzemnih financijskih institucija izvan javnog sektora	34235	0,00	0,00	-
34236	Kamate za primljene kredite od inozemnih kreditnih institucija	34236	0,00	0,00	-
34237	Kamate za primljene zajmove od inozemnih osiguravajućih društava	34237	0,00	0,00	-
34238	Kamate za primljene zajmove od ostalih inozemnih financijskih institucija	34238	0,00	0,00	-
34273	Kamate za primljene zajmove od tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora	34273	0,00	0,00	-
34274	Kamate za primljene zajmove od tuzemnih obrtnika	34274	0,00	0,00	-
34275	Kamate za primljene zajmove od inozemnih trgovačkih društava	34275	0,00	0,00	-
34281	Kamate za primljene zajmove od državnog proračuna	34281	0,00	0,00	-
34282	Kamate za primljene zajmove od županijskih proračuna	34282	0,00	0,00	-
34283	Kamate za primljene zajmove od gradskih proračuna	34283	0,00	0,00	-
34284	Kamate za primljene zajmove od općinskih proračuna	34284	0,00	0,00	-
34285	Kamate za primljene zajmove od HZMO-a, HZZ-a, HZZO-a	34285	0,00	0,00	-
34286	Kamate za primljene zajmove od ostalih izvanproračunskih korisnika državnog proračuna	34286	0,00	0,00	-
34287	Kamate za primljene zajmove od izvanproračunskih korisnika županijskih, gradskih i općinskih proračuna	34287	0,00	0,00	-
34341	Diskont na izdane vrijednosne papire	34341	0,00	0,00	-
35231	Subvencije poljoprivrednicima	35231	0,00	0,00	-
35232	Subvencije obrtnicima	35232	0,00	0,00	-
36313	Tekuće pomoći državnom proračunu	36313	0,00	0,00	-
36314	Tekuće pomoći županijskim proračunima	36314	0,00	0,00	-
36315	Tekuće pomoći gradskim proračunima	36315	0,00	0,00	-
36316	Tekuće pomoći općinskim proračunima	36316	0,00	0,00	-
36317	Tekuće pomoći HZMO-u, HZZ-u i HZZO-u	36317	0,00	0,00	-
36318	Tekuće pomoći ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna	36318	0,00	0,00	-

36319	Tekuće pomoći izvanproračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna	36319	0,00	0,00	-
36323	Kapitalne pomoći državnom proračunu	36323	0,00	0,00	-
36324	Kapitalne pomoći županijskim proračunima	36324	0,00	0,00	-
36325	Kapitalne pomoći gradskim proračunima	36325	0,00	0,00	-
36326	Kapitalne pomoći općinskim proračunima	36326	0,00	0,00	-
36327	Kapitalne pomoći HZMO-u, HZZ-u i HZZO-u	36327	0,00	0,00	-
36328	Kapitalne pomoći ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna	36328	0,00	0,00	-
36329	Kapitalne pomoći izvanproračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna	36329	0,00	0,00	-
36351	Pomoći županijskim proračunima po protestiranim jamstvima	36351	0,00	0,00	-
36352	Pomoći gradskim proračunima po protestiranim jamstvima	36352	0,00	0,00	-
36353	Pomoći općinskim proračunima po protestiranim jamstvima	36353	0,00	0,00	-
36354	Pomoći HZMO-u, HZZ-u i HZZO-u po protestiranim jamstvima	36354	0,00	0,00	-
36355	Pomoći ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna po protestiranim jamstvima	36355	0,00	0,00	-
36356	Pomoći izvanproračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna po protestiranim jamstvima	36356	0,00	0,00	-
36361	Povrat pomoći primljenih iz državnog proračuna po protestiranim jamstvima	36361	0,00	0,00	-
36362	Povrat pomoći primljenih iz županijskih proračuna po protestiranim jamstvima	36362	0,00	0,00	-
36363	Povrat pomoći primljenih iz gradskih proračuna po protestiranim jamstvima	36363	0,00	0,00	-
36364	Povrat pomoći primljenih iz općinskih proračuna po protestiranim jamstvima	36364	0,00	0,00	-
36365	Povrat pomoći primljenih od HZMO-a, HZZ-a i HZZO-a po protestiranim jamstvima	36365	0,00	0,00	-
36366	Povrat pomoći primljenih od ostalih izvanproračunskih korisnika državnog proračuna po protestiranim jamstvima	36366	0,00	0,00	-
36367	Povrat pomoći primljenih od izvanproračunskih korisnika županijskih, gradskih i općinskih proračuna po protestiranim jamstvima	36367	0,00	0,00	-
36631	Pomoći proračunskim korisnicima državnog proračuna po protestiranim jamstvima	36631	0,00	0,00	-
36632	Pomoći proračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna po protestiranim jamstvima	36632	0,00	0,00	-
36811	Tekuće pomoći proračunskim korisnicima državnog proračuna temeljem prijena sredstava EU	36811	0,00	0,00	-
36812	Tekuće pomoći proračunskim korisnicima županijskih proračuna temeljem prijena EU sredstava	36812	0,00	0,00	-
36813	Tekuće pomoći proračunskim korisnicima gradskih proračuna temeljem prijena EU sredstava	36813	0,00	0,00	-
36814	Tekuće pomoći proračunskim korisnicima općinskih proračuna temeljem prijena EU sredstava	36814	0,00	0,00	-
36815	Tekuće pomoći županijskim proračunima temeljem prijena EU sredstava	36815	0,00	0,00	-
36816	Tekuće pomoći gradskim proračunima temeljem prijena EU sredstava	36816	0,00	0,00	-
36817	Tekuće pomoći općinskim proračunima temeljem prijena EU sredstava	36817	0,00	0,00	-
36818	Tekuće pomoći izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna temeljem prijena EU sredstava	36818	0,00	0,00	-
36819	Tekuće pomoći izvanproračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna temeljem prijena EU sredstava	36819	0,00	0,00	-
36821	Kapitalne pomoći proračunskim korisnicima državnog proračuna temeljem prijena sredstava EU	36821	0,00	0,00	-
36822	Kapitalne pomoći proračunskim korisnicima županijskih proračuna temeljem prijena EU sredstava	36822	0,00	0,00	-
36823	Kapitalne pomoći proračunskim korisnicima gradskih proračuna temeljem prijena EU sredstava	36823	0,00	0,00	-
36824	Kapitalne pomoći proračunskim korisnicima općinskih proračuna temeljem prijena EU sredstava	36824	0,00	0,00	-
36825	Kapitalne pomoći županijskim proračunima temeljem prijena EU sredstava	36825	0,00	0,00	-
36826	Kapitalne pomoći gradskim proračunima temeljem prijena EU sredstava	36826	0,00	0,00	-
36827	Kapitalne pomoći općinskim proračunima temeljem prijena EU sredstava	36827	0,00	0,00	-
36828	Kapitalne pomoći izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna temeljem prijena EU sredstava	36828	0,00	0,00	-
36829	Kapitalne pomoći izvanproračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna temeljem prijena EU sredstava	36829	0,00	0,00	-
37131	Naknade za bolest i invaliditet	37131	0,00	0,00	-
37132	Naknade za zdravstvenu zaštitu u inozemstvu	37132	0,00	0,00	-
37139	Ostale naknade na temelju osiguranja u novcu	37139	0,00	0,00	-
37141	Medicinske (zdravstvene) usluge	37141	0,00	0,00	-
37143	Farmaceutski proizvodi	37143	0,00	0,00	-
37144	Pomoć i njega u kući	37144	0,00	0,00	-
37149	Ostale naknade na temelju osiguranja u naravi	37149	0,00	0,00	-
37211	Naknade za dječji doplatak	37211	0,00	0,00	-
37212	Pomoć obiteljima i kućanstvima	37212	0,00	0,00	-
37213	Pomoć osobama s invaliditetom	37213	0,00	0,00	-
37214	Naknade za mirovine i dodatke - posebni propis	37214	0,00	0,00	-
37215	Stipendije i školarine	37215	0,00	10.750,54	-

37216	Naknade za pomoć bivšim političkim zatvorenicima i neosnovano pritvorenim osobama	37216	0,00	0,00
37217	Porodiljne naknade i oprema za novorođenčad	37217	0,00	0,00
37218	Pomoć nezaposlenim osobama	37218	0,00	0,00
37219	Ostale naknade iz proračuna u novcu	37219	0,00	0,00
37221	Sufinanciranje cijene prijevoza	37221	0,00	0,00
37222	Pomoć i njega u kući	37222	0,00	0,00
37223	Stanovanje	37223	0,00	0,00
37224	Prehrana	37224	0,00	0,00
37229	Ostale naknade iz proračuna u naravi	37229	0,00	0,00
38117	Tekuće donacije građanima i kućanstvima	38117	0,00	0,00
38612	Kapitalne pomoći trgovačkim društvima u javnom sektoru	38612	0,00	0,00
38613	Kapitalne pomoći kreditnim institucijama u javnom sektoru	38613	0,00	0,00
38614	Kapitalne pomoći osiguravajućim društvima u javnom sektoru	38614	0,00	0,00
38615	Kapitalne pomoći ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru	38615	0,00	0,00
38622	Kapitalne pomoći trgovačkim društvima izvan javnog sektora	38622	0,00	0,00
38623	Kapitalne pomoći kreditnim institucijama izvan javnog sektora	38623	0,00	0,00
38624	Kapitalne pomoći osiguravajućim društvima izvan javnog sektora	38624	0,00	0,00
38625	Kapitalne pomoći ostalim financijskim institucijama izvan javnog sektora	38625	0,00	0,00
38626	Kapitalne pomoći zadrugama	38626	0,00	0,00
38631	Kapitalne pomoći poljoprivrednicima	38631	0,00	0,00
38632	Kapitalne pomoći obrtnicima	38632	0,00	0,00
38641	Kapitalne pomoći subjektima u javnom sektoru iz EU sredstava	38641	0,00	0,00
38642	Kapitalne pomoći subjektima izvan javnog sektora iz EU sredstava	38642	0,00	0,00
38651	Kapitalne pomoći trgovačkim društvima u javnom sektoru po protestiranim jamstvima	38651	0,00	0,00
38652	Kapitalne pomoći tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora po protestiranim jamstvima	38652	0,00	0,00
38653	Kapitalne pomoći tuzemnim obrtnicima po protestiranim jamstvima	38653	0,00	0,00
81212	Povrat zajmova danih neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu – dugoročni	81212	0,00	0,00
81322	Povrat zajmova danih kreditnim institucijama u javnom sektoru – dugoročni	81322	0,00	0,00
81332	Povrat zajmova danih osiguravajućim društvima u javnom sektoru – dugoročni	81332	0,00	0,00
81342	Povrat zajmova danih ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru – dugoročni	81342	0,00	0,00
81411	Povrat zajmova danih trgovačkim društvima u javnom sektoru – kratkoročni	81411	0,00	0,00
81412	Povrat zajmova danih trgovačkim društvima u javnom sektoru – dugoročni	81412	0,00	0,00
81532	Povrat zajmova danih tuzemnim kreditnim institucijama izvan javnog sektora – dugoročni	81532	0,00	0,00
81542	Povrat zajmova danih tuzemnim osiguravajućim društvima izvan javnog sektora – dugoročni	81542	0,00	0,00
81552	Povrat zajmova danih ostalim tuzemnim financijskim institucijama izvan javnog sektora - dugoročni	81552	0,00	0,00
81631	Povrat zajmova danih tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora - kratkoročni	81631	0,00	0,00
81632	Povrat zajmova danih tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora - dugoročni	81632	0,00	0,00
81641	Povrat zajmova danih tuzemnim obrtnicima - kratkoročni	81641	0,00	0,00
81642	Povrat zajmova danih tuzemnim obrtnicima - dugoročni	81642	0,00	0,00
81711	Povrat zajmova danih državnim proračunu - kratkoročni	81711	0,00	0,00
81712	Povrat zajmova danih državnim proračunu - dugoročni	81712	0,00	0,00
81721	Povrat zajmova danih županijskim proračunima - kratkoročni	81721	0,00	0,00
81722	Povrat zajmova danih županijskim proračunima - dugoročni	81722	0,00	0,00
81731	Povrat zajmova danih gradskim proračunima - kratkoročni	81731	0,00	0,00
81732	Povrat zajmova danih gradskim proračunima - dugoročni	81732	0,00	0,00
81741	Povrat zajmova danih općinskim proračunima - kratkoročni	81741	0,00	0,00
81742	Povrat zajmova danih općinskim proračunima - dugoročni	81742	0,00	0,00
81751	Povrat zajmova danih HZMO-u, HZZ-u i HZZO-u - kratkoročni	81751	0,00	0,00
81752	Povrat zajmova danih HZMO-u, HZZ-u i HZZO-u - dugoročni	81752	0,00	0,00
81761	Povrat zajmova danih ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna - kratkoročni	81761	0,00	0,00
81762	Povrat zajmova danih ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna - dugoročni	81762	0,00	0,00
81771	Povrat zajmova danih izvanproračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna - kratkoročni	81771	0,00	0,00
81772	Povrat zajmova danih izvanproračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna - dugoročni	81772	0,00	0,00
82412	Ostali vrijednosni papiri - tuzemni - dugoročni	82412	0,00	0,00
84132	Primljeni zajmovi od međunarodnih organizacija - dugoročni	84132	0,00	0,00
84142	Primljeni krediti i zajmovi od institucija i tijela EU - dugoročni	84142	0,00	0,00
84152	Primljeni zajmovi od inozemnih vlada u EU - dugoročni	84152	0,00	0,00
84162	Primljeni zajmovi od inozemnih vlada izvan EU - dugoročni	84162	0,00	0,00
84221	Primljeni krediti od kreditnih institucija u javnom sektoru - kratkoročni	84221	0,00	0,00
84222	Primljeni krediti od kreditnih institucija u javnom sektoru - dugoročni	84222	0,00	0,00
84223	Primljeni financijski leasing od kreditnih institucija u javnom sektoru	84223	0,00	0,00

84232	Primljeni zajmovi od osiguravajućih društava u javnom sektoru - dugoročni	84232	0,00	0,00	-
84242	Primljeni zajmovi od ostalih financijskih institucija u javnom sektoru - dugoročni	84242	0,00	0,00	-
84243	Primljeni financijski leasing od ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	84243	0,00	0,00	-
84312	Primljeni zajmovi od trgovačkih društava u javnom sektoru - dugoročni	84312	0,00	0,00	-
84431	Primljeni krediti od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora - kratkoročni	84431	0,00	0,00	-
84432	Primljeni krediti od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora - dugoročni	84432	0,00	0,00	-
84433	Primljeni financijski leasing od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora	84433	0,00	0,00	-
84442	Primljeni zajmovi od tuzemnih osiguravajućih društava izvan javnog sektora - dugoročni	84442	0,00	0,00	-
84452	Primljeni zajmovi od ostalih tuzemnih financijskih institucija izvan javnog sektora - dugoročni	84452	0,00	0,00	-
84453	Primljeni financijski leasing od ostalih tuzemnih financijskih institucija izvan javnog sektora	84453	0,00	0,00	-
84461	Primljeni krediti od inozemnih kreditnih institucija - kratkoročni	84461	0,00	0,00	-
84462	Primljeni krediti od inozemnih kreditnih institucija - dugoročni	84462	0,00	0,00	-
84463	Primljeni financijski leasing od inozemnih kreditnih institucija	84463	0,00	0,00	-
84472	Primljeni zajmovi od inozemnih osiguravajućih društava - dugoročni	84472	0,00	0,00	-
84482	Primljeni zajmovi od ostalih inozemnih financijskih institucija - dugoročni	84482	0,00	0,00	-
84483	Primljeni financijski leasing od ostalih inozemnih financijskih institucija	84483	0,00	0,00	-
84532	Primljeni zajmovi od tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora - dugoročni	84532	0,00	0,00	-
84542	Primljeni zajmovi od tuzemnih obrtnika - dugoročni	84542	0,00	0,00	-
84552	Primljeni zajmovi od inozemnih trgovačkih društava - dugoročni	84552	0,00	0,00	-
84711	Primljeni zajmovi od državnog proračuna - kratkoročni	84711	0,00	0,00	-
84712	Primljeni zajmovi od državnog proračuna - dugoročni	84712	0,00	0,00	-
84721	Primljeni zajmovi od županijskih proračuna - kratkoročni	84721	0,00	0,00	-
84722	Primljeni zajmovi od županijskih proračuna - dugoročni	84722	0,00	0,00	-
84731	Primljeni zajmovi od gradskih proračuna - kratkoročni	84731	0,00	0,00	-
84732	Primljeni zajmovi od gradskih proračuna - dugoročni	84732	0,00	0,00	-
84741	Primljeni zajmovi od općinskih proračuna - kratkoročni	84741	0,00	0,00	-
84742	Primljeni zajmovi od općinskih proračuna - dugoročni	84742	0,00	0,00	-
84751	Primljeni zajmovi od HZMO-a, HZZ-a i HZZO-a - kratkoročni	84751	0,00	0,00	-
84752	Primljeni zajmovi od HZMO-a, HZZ-a i HZZO-a - dugoročni	84752	0,00	0,00	-
84761	Primljeni zajmovi od ostalih izvanproračunskih korisnika državnog proračuna - kratkoročni	84761	0,00	0,00	-
84762	Primljeni zajmovi od ostalih izvanproračunskih korisnika državnog proračuna - dugoročni	84762	0,00	0,00	-
84771	Primljeni zajmovi od izvanproračunskih korisnika županijskih, gradskih i općinskih proračuna - kratkoročni	84771	0,00	0,00	-
84772	Primljeni zajmovi od izvanproračunskih korisnika županijskih, gradskih i općinskih proračuna - dugoročni	84772	0,00	0,00	-
85412	Ostali tuzemni vrijednosni papiri - dugoročni	85412	0,00	0,00	-
51212	Dani zajmovi neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu - dugoročni	51212	0,00	0,00	-
51322	Dani zajmovi kreditnim institucijama u javnom sektoru - dugoročni	51322	0,00	0,00	-
51332	Dani zajmovi osiguravajućim društvima u javnom sektoru - dugoročni	51332	0,00	0,00	-
51342	Dani zajmovi ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru - dugoročni	51342	0,00	0,00	-
51411	Dani zajmovi trgovačkim društvima u javnom sektoru - kratkoročni	51411	0,00	0,00	-
51412	Dani zajmovi trgovačkim društvima u javnom sektoru - dugoročni	51412	0,00	0,00	-
51532	Dani zajmovi tuzemnim kreditnim institucijama izvan javnog sektora - dugoročni	51532	0,00	0,00	-
51542	Dani zajmovi tuzemnim osiguravajućim društvima izvan javnog sektora - dugoročni	51542	0,00	0,00	-
51552	Dani zajmovi ostalim tuzemnim financijskim institucijama izvan javnog sektora - dugoročni	51552	0,00	0,00	-
51631	Dani zajmovi tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora - kratkoročni	51631	0,00	0,00	-
51632	Dani zajmovi tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora - dugoročni	51632	0,00	0,00	-
51641	Dani zajmovi tuzemnim obrtnicima - kratkoročni	51641	0,00	0,00	-
51642	Dani zajmovi tuzemnim obrtnicima - dugoročni	51642	0,00	0,00	-
51711	Dani zajmovi državnom proračunu - kratkoročni	51711	0,00	0,00	-
51712	Dani zajmovi državnom proračunu - dugoročni	51712	0,00	0,00	-
51721	Dani zajmovi županijskim proračunima - kratkoročni	51721	0,00	0,00	-
51722	Dani zajmovi županijskim proračunima - dugoročni	51722	0,00	0,00	-
51731	Dani zajmovi gradskim proračunima - kratkoročni	51731	0,00	0,00	-
51732	Dani zajmovi gradskim proračunima - dugoročni	51732	0,00	0,00	-
51741	Dani zajmovi općinskim proračunima - kratkoročni	51741	0,00	0,00	-
51742	Dani zajmovi općinskim proračunima - dugoročni	51742	0,00	0,00	-
51751	Dani zajmovi HZMO-u, HZZ-u i HZZO-u - kratkoročni	51751	0,00	0,00	-

51752	Dani zajmovi HZMO-u, HZZ-u i HZZO-u – dugoročni	51752	0,00	0,00
51761	Dani zajmovi ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna – kratkoročni	51761	0,00	0,00
51762	Dani zajmovi ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna – dugoročni	51762	0,00	0,00
51771	Dani zajmovi izvanproračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna – kratkoročni	51771	0,00	0,00
51772	Dani zajmovi izvanproračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna – dugoročni	51772	0,00	0,00
54132	Otplata glavnice primljenih zajmova od međunarodnih organizacija – dugoročnih	54132	0,00	0,00
54142	Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od institucija i tijela EU – dugoročnih	54142	0,00	0,00
54152	Otplata glavnice primljenih zajmova od inozemnih vlada u EU – dugoročnih	54152	0,00	0,00
54162	Otplata glavnice primljenih zajmova od inozemnih vlada izvan EU – dugoročnih	54162	0,00	0,00
54221	Otplata glavnice primljenih kredita od kreditnih institucija u javnom sektoru – kratkoročnih	54221	0,00	0,00
54222	Otplata glavnice primljenih kredita od kreditnih institucija u javnom sektoru – dugoročnih	54222	0,00	0,00
54223	Otplata glavnice po financijskom leasingu od kreditnih institucija u javnom sektoru	54223	0,00	0,00
54232	Otplata glavnice primljenih zajmova od osiguravajućih društava u javnom sektoru – dugoročnih	54232	0,00	0,00
54242	Otplata glavnice primljenih zajmova od ostalih financijskih institucija u javnom sektoru – dugoročnih	54242	0,00	0,00
54243	Otplata glavnice po financijskom leasingu od ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	54243	0,00	0,00
54312	Otplata glavnice primljenih zajmova od trgovačkih društava u javnom sektoru – dugoročnih	54312	0,00	0,00
54431	Otplata glavnice primljenih kredita od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora – kratkoročnih	54431	0,00	0,00
54432	Otplata glavnice primljenih kredita od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora – dugoročnih	54432	0,00	0,00
54433	Otplata glavnice po financijskom leasingu od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora	54433	0,00	0,00
54442	Otplata glavnice primljenih zajmova od tuzemnih osiguravajućih društava izvan javnog sektora – dugoročnih	54442	0,00	0,00
54452	Otplata glavnice primljenih zajmova od ostalih tuzemnih financijskih institucija izvan javnog sektora – dugoročnih	54452	0,00	0,00
54453	Otplata glavnice po financijskom leasingu od ostalih tuzemnih financijskih institucija izvan javnog sektora	54453	0,00	0,00
54461	Otplata glavnice primljenih kredita od inozemnih kreditnih institucija – kratkoročnih	54461	0,00	0,00
54462	Otplata glavnice primljenih kredita od inozemnih kreditnih institucija – dugoročnih	54462	0,00	0,00
54463	Otplata glavnice po financijskom leasingu od inozemnih kreditnih institucija	54463	0,00	0,00
54472	Otplata glavnice primljenih zajmova od inozemnih osiguravajućih društava – dugoročnih	54472	0,00	0,00
54482	Otplata glavnice primljenih zajmova od ostalih inozemnih financijskih institucija – dugoročnih	54482	0,00	0,00
54483	Otplata glavnice primljenog financijskog leasinga od ostalih inozemnih financijskih institucija	54483	0,00	0,00
54532	Otplata glavnice primljenih zajmova od tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora – dugoročnih	54532	0,00	0,00
54542	Otplata glavnice primljenih zajmova od tuzemnih obrtnika – dugoročnih	54542	0,00	0,00
54552	Otplata glavnice primljenih zajmova od inozemnih trgovačkih društava – dugoročnih	54552	0,00	0,00
54711	Otplata glavnice primljenih zajmova od državnog proračuna – kratkoročnih	54711	0,00	0,00
54712	Otplata glavnice primljenih zajmova od državnog proračuna – dugoročnih	54712	0,00	0,00
54721	Otplata glavnice primljenih zajmova od županijskih proračuna – kratkoročnih	54721	0,00	0,00
54722	Otplata glavnice primljenih zajmova od županijskih proračuna – dugoročnih	54722	0,00	0,00
54731	Otplata glavnice primljenih zajmova od gradskih proračuna – kratkoročnih	54731	0,00	0,00
54732	Otplata glavnice primljenih zajmova od gradskih proračuna – dugoročnih	54732	0,00	0,00
54741	Otplata glavnice primljenih zajmova od općinskih proračuna – kratkoročnih	54741	0,00	0,00
54742	Otplata glavnice primljenih zajmova od općinskih proračuna – dugoročnih	54742	0,00	0,00
54751	Otplata glavnice primljenih zajmova od HZMO-a, HZZ-a i HZZO-a – kratkoročnih	54751	0,00	0,00
54752	Otplata glavnice primljenih zajmova od HZMO-a, HZZ-a i HZZO-a – dugoročnih	54752	0,00	0,00
54761	Otplata glavnice primljenih zajmova od ostalih izvanproračunskih korisnika državnog proračuna – kratkoročnih	54761	0,00	0,00
54762	Otplata glavnice primljenih zajmova od ostalih izvanproračunskih korisnika državnog proračuna – dugoročnih	54762	0,00	0,00
54771	Otplata glavnice primljenih zajmova od izvanproračunskih korisnika županijskih, gradskih i općinskih proračuna – kratkoročnih	54771	0,00	0,00
54772	Otplata glavnice primljenih zajmova od izvanproračunskih korisnika županijskih, gradskih i općinskih proračuna – dugoročnih	54772	0,00	0,00

55312	Izdaci za otplatu glavnice za izdane ostale vrijednosne papire u zemlji – dugoročne	55312	0,00	0,00	-
-------	---	-------	------	------	---

Obvezni dodatni podaci

Račun iz rač. plana	Opis stavke	Šifra	Stanje na kraju prethodne godine	Stanje na kraju izvještajnog razdoblja	Indeks (5/4)
26224,26233,26244,26314	Obveze za zajmove po faktoringu od kreditnih institucija, osiguravajućih društava, ostalih financijskih institucija i trgovačkih društava u javnom sektoru	26224,26233,26244,26314	0,00	0,00	-
26243	Obveze za financijski leasing od ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	26243	0,00	0,00	-
26453	Obveze za financijski leasing od ostalih tuzemnih financijskih institucija izvan javnog sektora	26453	0,00	0,00	-
26454	Obveze za zajmove po faktoringu od ostalih tuzemnih financijskih institucija izvan javnog sektora	26454	0,00	0,00	-
26463	Obveze za financijski leasing od inozemnih kreditnih institucija	26463	0,00	0,00	-
26464,26473,26484,26554,26564	Obveze za zajmove po faktoringu od inozemnih kreditnih institucija, inozemnih osiguravajućih društava, ostalih inozemnih financijskih institucija, inozemnih trgovačkih društava i inozemnih obrtnika	26464,26473,26484,26554,26564	0,00	0,00	-
26483	Obveze za financijski leasing od ostalih inozemnih financijskih institucija	26483	0,00	0,00	-
26534	Obveze za zajmove po faktoringu od tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora	26534	0,00	0,00	-

BILANCA

Račun iz Rač. plana	Opis stavke	Šifra	Stanje 1. siječnja	Stanje 31. prosinca	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
IMOVINA					
	IMOVINA (šifre B002+1)	B001	314.121,82	296.684,01	94,4
0	Nefinancijska imovina (šifre 01+02+03+04+05+06)	B002	154.723,24	132.431,74	85,6
01	Neproizvedena dugotrajna imovina (šifre 011+012-019)	01	0,00	0,00	-
011	Materijalna imovina - prirodna bogatstva	011	0,00	-	-
012	Nematerijalna imovina	012	0,00	-	-
019	Ispravak vrijednosti neproizvedene dugotrajne imovine	019	0,00	-	-
02	Proizvedena dugotrajna imovina (šifre '021 i 02921' + '022 i 02922' + '023 i 02923' + '024 i 02924' + '025 i 02925' + '026 i 02926')	02	154.723,24	132.431,74	85,6
021 i 02921	Građevinski objekti (šifre 0211 do 0214 - 02921)	021 i 02921	0,00	0,00	-
0211	Stambeni objekti	0211	0,00	-	-
0212	Poslovni objekti	0212	0,00	-	-
0213	Ceste, željeznice i ostali prometni objekti	0213	0,00	-	-
0214	Ostali građevinski objekti	0214	0,00	-	-
02921	Ispravak vrijednosti građevinskih objekata	02921	0,00	-	-
022 i 02922	Postrojenja i oprema (šifre 0221 do 0228 - 02922)	022 i 02922	148.338,96	132.365,38	89,2
0221	Uredska oprema i namještaj	0221	432.819,27	445.003,39	102,8
0222	Komunikacijska oprema	0222	50.133,30	51.571,11	102,9
0223	Oprema za održavanje i zaštitu	0223	2.017,79	3.900,43	193,3
0224	Medicinska i laboratorijska oprema	0224	0,00	-	-
0225	Instrumenti, uređaji i strojevi	0225	0,00	-	-
0226	Sportska i glazbena oprema	0226	0,00	-	-
0227	Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	0227	0,00	401,36	-
0228	Vojna oprema	0228	0,00	-	-
02922	Ispravak vrijednosti postrojenja i opreme	02922	336.631,40	368.510,91	109,5
023 i 02923	Prijevozna sredstva (šifre 0231 do 0234 - 02923)	023 i 02923	6.317,92	0,00	0,0
0231	Prijevozna sredstva u cestovnom prometu	0231	59.892,38	59.892,39	100,0
0232	Prijevozna sredstva u željezničkom prometu	0232	0,00	-	-
0233	Prijevozna sredstva u pomorskom i riječnom prometu	0233	0,00	-	-
0234	Prijevozna sredstva u zračnom prometu	0234	0,00	-	-
02923	Ispravak vrijednosti prijevoznih sredstava	02923	53.574,46	59.892,39	111,8
024 i 02924	Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti (šifre 0241 do 0244 - 02924)	024 i 02924	66,36	66,36	100,0
0241	Knjige	0241	0,00	-	-
0242	Umjetnička djela (izložena u galerijama, muzejima i slično)	0242	66,36	66,36	100,0
0243	Muzejski izložci i predmeti prirodnih rijetkosti	0243	0,00	-	-
0244	Ostale nespomenute izložbene vrijednosti	0244	0,00	-	-
02924	Ispravak vrijednosti knjiga, umjetničkih djela i ostalih izložbenih vrijednosti	02924	0,00	-	-
025 i 02925	Višegodišnji nasadi i osnovno stado (šifre 0251+0252-02925)	025 i 02925	0,00	0,00	-
0251	Višegodišnji nasadi	0251	0,00	-	-
0252	Osnovno stado	0252	0,00	-	-
02925	Ispravak vrijednosti višegodišnjih nasada i osnovnog stada	02925	0,00	-	-
026 i 02926	Nematerijalna proizvedena imovina (šifre 0261 do 0264 - 02926)	026 i 02926	0,00	0,00	-
0261	Istraživanje rudnih bogatstava	0261	0,00	-	-
0262	Ulaganja u računalne programe	0262	13.303,70	13.303,71	100,0
0263	Umjetnička, literarna i znanstvena djela	0263	0,00	-	-
0264	Ostala nematerijalna proizvedena imovina	0264	0,00	-	-
02926	Ispravak vrijednosti nematerijalne proizvedene imovine	02926	13.303,70	13.303,71	100,0
03	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti	03	0,00	-	-
04	Sitni inventar i auto gume (šifre 041+042-049)	04	0,00	0,00	-
041	Zalihe sitnog inventara i auto guma	041	0,00	-	-
042	Sitni inventar i auto gume u upotrebi	042	18.852,38	19.811,66	105,1
049	Ispravak vrijednosti sitnog inventara	049	18.852,38	19.811,66	105,1
05	Dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi (šifre 051 do 056)	05	0,00	0,00	-
051	Građevinski objekti u pripremi	051	0,00	-	-
052	Postrojenja i oprema u pripremi	052	0,00	-	-
053	Prijevozna sredstva u pripremi	053	0,00	-	-
054	Višegodišnji nasadi i osnovno stado u pripremi	054	0,00	-	-
055	Ostala nematerijalna proizvedena imovina u pripremi	055	0,00	-	-
056	Ostala nefinancijska dugotrajna imovina u pripremi	056	0,00	-	-
06	Proizvedena kratkotrajna imovina (šifre 061 do 064)	06	0,00	0,00	-
061	Zalihe za obavljanje djelatnosti	061	0,00	-	-
062	Proizvodnja i proizvodi	062	0,00	-	-
063	Zalihe vojnih sredstava za jednokratnu upotrebu	063	0,00	-	-

064	Roba za daljnju prodaju	064	0,00		-
1	Financijska imovina (šifre 11+12+13+14+15+16+17+19)	1	159.398,58	164.252,27	103,0
11	Novac u banci i blagajni (šifre 111+112 do 114)	11	0,70	0,00	0,0
111	Novac u banci (šifre 1111 do 1114)	111	0,70	0,00	0,0
1111	Novac na računu kod Hrvatske narodne banke	1111	0,00		-
1112	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	1112	0,70		0,0
1113	Novac na računu kod inozemnih poslovnih banaka	1113	0,00		-
1114	Prijelazni račun	1114	0,00		-
112	Izdvojena novčana sredstva	112	0,00		-
113	Novac u blagajni	113	0,00		-
114	Vrijednosnice u blagajni	114	0,00		-
12	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo (šifre 121 + 122 do 124 - 125 + 129)	12	5.630,74	7.901,11	140,3
121	Depoziti u kreditnim i ostalim financijskim institucijama (šifre 1211+1212)	121	0,00	0,00	-
1211	Depoziti u tuzemnim kreditnim i ostalim financijskim institucijama	1211	0,00		-
1212	Depoziti u inozemnim kreditnim i ostalim financijskim institucijama	1212	0,00		-
122	Jamčevni polozi	122	0,00		-
123	Potraživanja od zaposlenih	123	10,93	90,03	823,7
124	Potraživanja za više plaćene poreze i doprinose	124	0,00		-
125	Ispravak vrijednosti potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	125	0,00		-
129	Ostala potraživanja	129	5.619,81	7.811,08	139,0
13	Potraživanja za dane zajmove (šifre 13X1+13X2-139)	13	0,00	0,00	-
	Zajmovi - tuzemni (šifre 1321+1332+1333+1334+1341+1353+1354+1355+1363+1364+1371+1372+1373+1374+1375+1376+1377)	13X1	0,00	0,00	-
1321	Zajmovi neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu	1321	0,00		-
1332	Zajmovi kreditnim institucijama u javnom sektoru	1332	0,00		-
1333	Zajmovi osiguravajućim društvima u javnom sektoru	1333	0,00		-
1334	Zajmovi ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru	1334	0,00		-
1341	Zajmovi trgovačkim društvima u javnom sektoru	1341	0,00		-
1353	Zajmovi tuzemnim kreditnim institucijama izvan javnog sektora	1353	0,00		-
1354	Zajmovi tuzemnim osiguravajućim društvima izvan javnog sektora	1354	0,00		-
1355	Zajmovi ostalim tuzemnim financijskim institucijama izvan javnog sektora	1355	0,00		-
1363	Zajmovi tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora	1363	0,00		-
1364	Zajmovi tuzemnim obrtnicima	1364	0,00		-
1371	Zajmovi državnom proračunu	1371	0,00		-
1372	Zajmovi županijskim proračunima	1372	0,00		-
1373	Zajmovi gradskim proračunima	1373	0,00		-
1374	Zajmovi općinskim proračunima	1374	0,00		-
1375	Zajmovi HZMO-u, HZZ-u, HZZO-u	1375	0,00		-
1376	Zajmovi ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna	1376	0,00		-
1377	Zajmovi izvanproračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna	1377	0,00		-
	Zajmovi - inozemni (šifre 1313+1314+1315+1316+1322+1356+1357+1358+1365+1366)	13X2	0,00	0,00	-
1313	Zajmovi međunarodnim organizacijama	1313	0,00		-
1314	Zajmovi institucijama i tijelima EU	1314	0,00		-
1315	Zajmovi inozemnim vladama u EU	1315	0,00		-
1316	Zajmovi inozemnim vladama izvan EU	1316	0,00		-
1322	Zajmovi neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u inozemstvu	1322	0,00		-
1356	Zajmovi inozemnim kreditnim institucijama	1356	0,00		-
1357	Zajmovi inozemnim osiguravajućim društvima	1357	0,00		-
1358	Zajmovi ostalim inozemnim financijskim institucijama	1358	0,00		-
1365	Zajmovi inozemnim trgovačkim društvima	1365	0,00		-
1366	Zajmovi inozemnim obrtnicima	1366	0,00		-
139	Ispravak vrijednosti danih zajmova	139	0,00		-
14	Vrijednosni papiri (šifre 14X1+14X2-149)	14	0,00	0,00	-
	Vrijednosni papiri - tuzemni (šifre 1411+1421+1431+1441+1451+1461)	14X1	0,00	0,00	-
1411	Čekovi	1411	0,00		-
1421	Komercijalni i blagajnički zapisi	1421	0,00		-
1431	Mjenice	1431	0,00		-
1441	Obveznice	1441	0,00		-
1451	Opcije i drugi financijski derivati	1451	0,00		-
1461	Ostali vrijednosni papiri	1461	0,00		-
	Vrijednosni papiri - inozemni (šifre 1412+1422+1432+1442+1452+1462)	14X2	0,00	0,00	-
1412	Čekovi	1412	0,00		-
1422	Komercijalni i blagajnički zapisi	1422	0,00		-
1432	Mjenice	1432	0,00		-
1442	Obveznice	1442	0,00		-
1452	Opcije i drugi financijski derivati	1452	0,00		-
1462	Ostali vrijednosni papiri	1462	0,00		-
149	Ispravak vrijednosti vrijednosnih papira	149	0,00		-
15	Dionice i udjeli u glavnici (šifre 15X1+15X2-159)	15	0,00	0,00	-

	Dionice i udjeli u glavnici - tuzemni (šifre 1512+1513+1514+1521+1531+1541)	15X1	0,00	0,00	-
1512	Dionice i udjeli u glavnici kreditnih institucija u javnom sektoru	1512	0,00		-
1513	Dionice i udjeli u glavnici osiguravajućih društava u javnom sektoru	1513	0,00		-
1514	Dionice i udjeli u glavnici ostalih finansijskih institucija u javnom sektoru	1514	0,00		-
1521	Dionice i udjeli u glavnici trgovačkih društava u javnom sektoru	1521	0,00		-
1531	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih kreditnih i ostalih finansijskih institucija izvan javnog sektora	1531	0,00		-
1541	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora	1541	0,00		-
	Dionice i udjeli u glavnici - inozemni (šifre 1532+1542)	15X2	0,00	0,00	-
1532	Dionice i udjeli u glavnici inozemnih kreditnih i ostalih finansijskih institucija	1532	0,00		-
1542	Dionice i udjeli u glavnici inozemnih trgovačkih društava	1542	0,00		-
159	Ispravak vrijednosti dionica i udjela u glavnici	159	0,00		-
16	Potraživanja za prihode poslovanja (šifre 161 do 163 + 164 do 168-169)	16	4.741,84	4.114,72	86,8
161	Potraživanja za poreze	161	0,00		-
162	Potraživanja za doprinose	162	0,00		-
163	Potraživanja za pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna (šifre 1631 do 1638)	163	4.741,84	4.114,72	86,8
1631	Potraživanja za pomoći od inozemnih vlada	1631	0,00		-
1632	Potraživanja za pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU	1632	4.741,84	4.114,72	86,8
1633	Potraživanja za pomoći proračunu iz drugih proračuna	1633	0,00		-
1634	Potraživanja za pomoći od izvanproračunskih korisnika	1634	0,00		-
1635	Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije	1635	0,00		-
1636	Potraživanja za pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan	1636	0,00		-
1637	Potraživanja za povrat pomoći danih unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima	1637	0,00		-
1638	Potraživanja za pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava	1638	0,00		-
164	Potraživanja za prihode od imovine	164	0,00		-
165	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	165	0,00		-
166	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i za povrat po protestiranim jamstvima	166	0,00		-
167	Potraživanja proračunskih korisnika za sredstva uplaćena u nadležni proračun i za prihode od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	167	0,00		-
168	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	168	0,00		-
169	Ispravak vrijednosti potraživanja	169	0,00		-
17	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine (šifre 171 do 174 - 179)	17	0,00	0,00	-
171	Potraživanje od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine	171	0,00		-
172	Potraživanja od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	172	0,00		-
173	Potraživanja od prodaje plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti	173	0,00		-
174	Potraživanja od prodaje proizvedene kratkotrajne imovine	174	0,00		-
179	Ispravak vrijednosti potraživanja za prodanu nefinancijsku imovinu	179	0,00		-
19	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (šifre 191 do 193)	19	149.025,30	152.236,44	102,2
191	Rashodi budućih razdoblja	191	0,00		-
192	Nedospjela naplata prihoda	192	0,00		-
193	Kontinuirani rashodi budućih razdoblja	193	149.025,30	152.236,44	102,2

OBVEZE I VLASTITI IZVORI					
	OBVEZE I VLASTITI IZVORI (šifre 2+9)	B003	314.121,82	296.684,01	94,4
2	Obveze (šifre 23+24+25+26+29)	2	156.558,01	162.374,30	103,7
23	Obveze za rashode poslovanja (šifre 231 do 234 + 235 do 239)	23	156.558,01	162.374,30	103,7
231	Obveze za zaposlene	231	143.131,13	147.730,34	103,2
232	Obveze za materijalne rashode	232	7.807,07	6.742,85	86,4
234	Obveze za financijske rashode (šifre 2341 do 2343)	234	0,00	0,00	-
2341	Obveze za kamate za izdane vrijednosne papire	2341	0,00	-	-
2342	Obveze za kamate na primljene kredite i zajmove	2342	0,00	-	-
2343	Obveze za ostale financijske rashode	2343	0,00	-	-
235	Obveze za subvencije	235	0,00	-	-
236	Obveze za povrat pomoći primljenih unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima	236	0,00	-	-
237	Obveze za naknade građanima i kućanstvima	237	0,00	-	-
238	Obveze za kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	238	0,00	-	-
239	Ostale tekuće obveze	239	5.619,81	7.901,11	140,6
24	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	24	0,00	-	-
25	Obveze za vrijednosne papire (šifre 25X1+25X2-259)	25	0,00	0,00	-
	Obveze za vrijednosne papire - tuzemne (šifre 2511+2521+2531+2541+2551+2561)	25X1	0,00	0,00	-
2511	Obveze za čekove	2511	0,00	-	-
2521	Obveze za trezorske zapise	2521	0,00	-	-
2531	Obveze za mjenice	2531	0,00	-	-
2541	Obveze za obveznice	2541	0,00	-	-
2551	Obveze za opcije i druge financijske derivate	2551	0,00	-	-
2561	Obveze za ostale vrijednosne papire	2561	0,00	-	-
	Obveze za vrijednosne papire - inozemne (šifre 2512+2522+2532+2542+2552+2562)	25X2	0,00	0,00	-
2512	Obveze za čekove	2512	0,00	-	-
2522	Obveze za trezorske zapise	2522	0,00	-	-
2532	Obveze za mjenice	2532	0,00	-	-
2542	Obveze za obveznice	2542	0,00	-	-
2552	Obveze za opcije i druge financijske derivate	2552	0,00	-	-
2562	Obveze za ostale vrijednosne papire	2562	0,00	-	-
259	Ispravak vrijednosti obveza za vrijednosne papire	259	0,00	-	-
26	Obveze za kredite i zajmove (šifre 26X1+26X2)	26	0,00	0,00	-
	Obveze za kredite i zajmove - tuzemne (šifre 2622+2623+2624+2631+2643+2644+2645+2653+2654+2671+2672+2673+2674+2675+2676+2677)	26X1	0,00	0,00	-
2622	Obveze za kredite od kreditnih institucija u javnom sektoru	2622	0,00	-	-
2623	Obveze za zajmove od osiguravajućih društava u javnom sektoru	2623	0,00	-	-
2624	Obveze za zajmove od ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	2624	0,00	-	-
2631	Obveze za zajmove od trgovačkih društava u javnom sektoru	2631	0,00	-	-
2643	Obveze za kredite od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora	2643	0,00	-	-
2644	Obveze za zajmove od tuzemnih osiguravajućih društava izvan javnog sektora	2644	0,00	-	-
2645	Obveze za zajmove od ostalih tuzemnih financijskih institucija izvan javnog sektora	2645	0,00	-	-
2653	Obveze za zajmove od tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora	2653	0,00	-	-
2654	Obveze za zajmove od tuzemnih obrtnika	2654	0,00	-	-
2671	Obveze za zajmove od državnog proračuna	2671	0,00	-	-
2672	Obveze za zajmove od županijskih proračuna	2672	0,00	-	-
2673	Obveze za zajmove od gradskih proračuna	2673	0,00	-	-
2674	Obveze za zajmove od općinskih proračuna	2674	0,00	-	-
2675	Obveze za zajmove od HZMO-a, HZZ-a i HZZO-a	2675	0,00	-	-
2676	Obveze za zajmove od ostalih izvanproračunskih korisnika državnog proračuna	2676	0,00	-	-
2677	Obveze za zajmove od izvanproračunskih korisnika županijskih, gradskih i općinskih proračuna	2677	0,00	-	-
	Obveze za kredite i zajmove - inozemne (šifre 2613+2614+2615+2616+2646+2647+2648+2655+2656)	26X2	0,00	0,00	-
2613	Obveze za zajmove od međunarodnih organizacija	2613	0,00	-	-
2614	Obveze za kredite i zajmove od institucija i tijela EU	2614	0,00	-	-
2615	Obveze za zajmove od inozemnih vlada u EU	2615	0,00	-	-
2616	Obveze za zajmove od inozemnih vlada izvan EU	2616	0,00	-	-
2646	Obveze za kredite od inozemnih kreditnih institucija	2646	0,00	-	-
2647	Obveze za zajmove od inozemnih osiguravajućih društava	2647	0,00	-	-
2648	Obveze za zajmove od ostalih inozemnih financijskih institucija	2648	0,00	-	-
2655	Obveze za zajmove od inozemnih trgovačkih društava	2655	0,00	-	-
2656	Obveze za zajmove od inozemnih obrtnika	2656	0,00	-	-
29	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja (šifre 291+292)	29	0,00	0,00	-
291	Odgođeno plaćanje rashoda	291	0,00	-	-
292	Naplaćeni prihodi budućih razdoblja	292	0,00	-	-
9	Vlastiti izvori (šifre 91 + 922 - 93 + 96 do 98)	9	157.563,81	134.309,71	85,2
91	Vlastiti izvori i ispravak vlastitih izvora (šifre 911-912)	91	154.723,24	132.431,73	85,6

911	Vlastiti izvori (šifre 9111+9112)	911	154.723,24	132.431,73	85,6
9111	Vlastiti izvori iz proračuna	9111	136.098,65	119.117,92	87,5
9112	Ostali vlastiti izvori	9112	18.624,59	13.313,81	71,5
912	Ispravak vlastitih izvora za obveze (šifre 9121+9122)	912	0,00	0,00	-
9121	Ispravak vlastitih izvora iz proračuna za obveze	9121	0,00	-	-
9122	Ispravak ostalih vlastitih izvora za obveze	9122	0,00	-	-
922	Višak/manjak prihoda (šifre 9221-9222)	922	-1.901,27	-2.236,74	-
9221	Višak prihoda (šifre 92211 do 92213)	9221	0,00	0,00	-
92211	Višak prihoda poslovanja	92211	0,00	-	-
92212	Višak prihoda od nefinancijske imovine	92212	0,00	-	-
92213	Višak primitaka od financijske imovine	92213	0,00	-	-
9222	Manjak prihoda (šifre 92221 do 92223)	9222	1.901,27	2.236,74	117,6
92221	Manjak prihoda poslovanja	92221	1.901,27	2.236,74	117,6
92222	Manjak prihoda od nefinancijske imovine	92222	0,00	-	-
92223	Manjak primitaka od financijske imovine	92223	0,00	-	-
93	Obračunati rashodi poslovanja	93	0,00	-	-
96	Obračunati prihodi poslovanja	96	4.741,84	4.114,72	86,8
97	Obračunati prihodi od prodaje nefinancijske imovine	97	0,00	-	-
98	Rezerviranja viška prihoda	98	0,00	-	-
99	Izvanbilančni zapisi (=0)	99	0,00	0,00	-
991	Izvanbilančni zapisi - aktiva (šifra 996)	991	151.019,66	150.356,05	99,6
996	Izvanbilančni zapisi - pasiva	996	151.019,66	150.356,05	99,6

Obvezni analitički podaci					
dio 13	Potraživanja za dane zajmove - dospjela	dio 13 D	0,00		-
dio 13	Potraživanja za dane zajmove - nedospjela	dio 13 N	0,00		-
dio 16	Potraživanja za prihode poslovanja - dospjela	dio 16 D	4.741,84	4.114,72	86,8
dio 16	Potraživanja za prihode poslovanja - nedospjela	dio 16 N	0,00		-
dio 17	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine - dospjela	dio 17 D	0,00		-
dio 17	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine - nedospjela	dio 17 N	0,00		-
12911	Potraživanja za naknade koje se refundiraju	12911	5.619,81	7.807,94	138,9
12912	Potraživanja za predujmove	12912	0,00		-
12913	Potraživanja za dane predujmove za EU projekte	12913	0,00		-
12921	Ostala nespomenuta potraživanja	12921	0,00	3,14	-
12931	Potraživanja za prodana potraživanja (faktoring)	12931	0,00		-
12941	Potraživanja proračuna od proračunskih korisnika za povrat u nadležni proračun	12941	0,00		-
16371	Potraživanja za povrat pomoći danih proračunskim korisnicima državnog proračuna po protestiranim jamstvima	16371	0,00		-
16372	Potraživanja za povrat pomoći danih proračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna po protestiranim jamstvima	16372	0,00		-
16373	Potraživanja za povrat pomoći danih županijskim proračunima po protestiranim jamstvima	16373	0,00		-
16374	Potraživanja za povrat pomoći danih gradskim proračunima po protestiranim jamstvima	16374	0,00		-
16375	Potraživanja za povrat pomoći danih općinskim proračunima po protestiranim jamstvima	16375	0,00		-
16376	Potraživanja za povrat pomoći danih HZMO-u, HZZ-u i HZZO-u po protestiranim jamstvima	16376	0,00		-
16377	Potraživanja za povrat pomoći danih ostalim izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna po protestiranim jamstvima	16377	0,00		-
16378	Potraživanja za povrat pomoći danih izvanproračunskim korisnicima županijskih, gradskih i općinskih proračuna po protestiranim jamstvima	16378	0,00		-
16631	Potraživanja za povrat donacija danih neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu po protestiranim jamstvima	16631	0,00		-
16641	Potraživanja za povrat kapitalnih pomoći danih trgovačkim društvima u javnom sektoru po protestiranim jamstvima	16641	0,00		-
16642	Potraživanja za povrat kapitalnih pomoći danih tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora po protestiranim jamstvima	16642	0,00		-
16643	Potraživanja za povrat kapitalnih pomoći danih tuzemnim obrtnicima po protestiranim jamstvima	16643	0,00		-
16721	Potraživanja proračunskih korisnika za sredstva uplaćena u nadležni proračun	16721	0,00		-
dio 23	Obveze za rashode poslovanja - dospjele	dio 23 D	0,00		-
dio 23	Obveze za rashode poslovanja - nedospjele	dio 23 N	156.558,01	162.374,30	103,7
dio 24	Obveze za nabavu nefinancijske imovine - dospjele	dio 24 D	0,00		-
dio 24	Obveze za nabavu nefinancijske imovine - nedospjele	dio 24 N	0,00		-
dio 25	Obveze za vrijednosne papire - dospjele	dio 25 D	0,00		-
dio 25	Obveze za vrijednosne papire - nedospjele	dio 25 N	0,00		-
dio 26	Obveze za kredite i zajmove - dospjele	dio 26 D	0,00		-
dio 26	Obveze za kredite i zajmove - nedospjele	dio 26 N	0,00		-
23951	Obveze za predujmove	23951	0,00		-
23952	Obveze za depozite	23952	0,00		-
23953	Obveze za jamčevine	23953	0,00		-
23954	Ostale nespomenute obveze	23954	0,00		-
23955	Obveze za naplaćene tuđe prihode	23955	0,00		-
23956	Obveze proračuna za naplaćena sredstva proračunskog korisnika	23956	0,00		-
23957	Obveze za EU predujmove	23957	0,00		-
23958	Obveze proračunskih korisnika za povrat u proračun	23958	5.619,81	7.901,11	140,6
26223	Obveze za financijski leasing od kreditnih institucija u javnom sektoru	26223	0,00		-
26224	Obveze za zajmove po faktoringu od kreditnih institucija u javnom sektoru	26224	0,00		-
26233	Obveze za zajmove po faktoringu od osiguravajućih društava u javnom sektoru	26233	0,00		-
26243	Obveze za financijski leasing od ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	26243	0,00		-
26244	Obveze za zajmove po faktoringu od ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	26244	0,00		-
26314	Obveze za zajmove po faktoringu od trgovačkih društava u javnom sektoru	26314	0,00		-
26433	Obveze za financijski leasing od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora	26433	0,00		-
26434	Obveze za zajmove po faktoringu od tuzemnih kreditnih institucija izvan javnog sektora	26434	0,00		-
26443	Obveze za zajmove po faktoringu od tuzemnih osiguravajućih društava izvan javnog sektora	26443	0,00		-
26453	Obveze za financijski leasing od ostalih tuzemnih financijskih institucija izvan javnog sektora	26453	0,00		-
26454	Obveze za zajmove po faktoringu od ostalih tuzemnih financijskih institucija izvan javnog sektora	26454	0,00		-
26463	Obveze za financijski leasing od inozemnih kreditnih institucija	26463	0,00		-

26464	Obveze za zajmove po faktoringu od inozemnih kreditnih institucija	26464	0,00	-
26473	Obveze za zajmove po faktoringu od inozemnih osiguravajućih društava	26473	0,00	-
26483	Obveze za financijski leasing od ostalih inozemnih financijskih institucija	26483	0,00	-
26484	Obveze za zajmove po faktoringu od ostalih inozemnih financijskih institucija	26484	0,00	-
26534	Obveze za zajmove po faktoringu od tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora	26534	0,00	-
26544	Obveze za zajmove po faktoringu od tuzemnih obrtnika	26544	0,00	-
26554	Obveze za zajmove po faktoringu od inozemnih trgovačkih društava	26554	0,00	-
26564	Obveze za zajmove po faktoringu od inozemnih obrtnika	26564	0,00	-

IZVJEŠTAJ O RASHODIMA PREMA FUNKCIJSKOJ KLASIFIKACIJI

Brojč. ozn. funk. klas.	Opis stavke	Šifra	Ostvareno u izvještajnom razdoblju preth. godine	Ostvareno u izvještajnom razdoblju tekuće godine	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
01	Opće javne usluge (šifre 011+012+013+014 do 018)	01	0,00	0,00	-
011	Izvršna i zakonodavna tijela, financijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi (šifre 0111 do 0113)	011	0,00	0,00	-
0111	Izvršna i zakonodavna tijela	0111	0,00	-	-
0112	Financijski i fiskalni poslovi	0112	0,00	-	-
0113	Vanjski poslovi	0113	0,00	-	-
012	Inozemna ekonomska pomoć (šifre 0121+0122)	012	0,00	0,00	-
0121	Ekonomska pomoć zemljama u razvoju i zemljama u tranziciji	0121	0,00	-	-
0122	Ekonomska pomoć usmjerena preko međunarodnih agencija	0122	0,00	-	-
013	Opće usluge (šifre 0131 do 0133)	013	0,00	0,00	-
0131	Opće usluge vezane za službenike	0131	0,00	-	-
0132	Sveukupno planiranje i statističke usluge	0132	0,00	-	-
0133	Ostale opće usluge	0133	0,00	-	-
014	Osnovna istraživanja	014	0,00	-	-
015	Istraživanje i razvoj: Opće javne usluge	015	0,00	-	-
016	Opće javne usluge koje nisu drugdje svrstane	016	0,00	-	-
017	Transakcije vezane za javni dug	017	0,00	-	-
018	Prijenosi općeg karaktera između različitih državnih razina	018	0,00	-	-
02	Obrana (šifre 021 do 025)	02	0,00	0,00	-
021	Vojna obrana	021	0,00	-	-
022	Civilna obrana	022	0,00	-	-
023	Inozemna vojna pomoć	023	0,00	-	-
024	Istraživanje i razvoj obrane	024	0,00	-	-
025	Rashodi za obranu koji nisu drugdje svrstani	025	0,00	-	-
03	Javni red i sigurnost (šifre 031 do 036)	03	0,00	0,00	-
031	Usluge policije	031	0,00	-	-
032	Usluge protupožarne zaštite	032	0,00	-	-
033	Sudovi	033	0,00	-	-
034	Zatvori	034	0,00	-	-
035	Istraživanje i razvoj: Javni red i sigurnost	035	0,00	-	-
036	Rashodi za javni red i sigurnost koji nisu drugdje svrstani	036	0,00	-	-
04	Ekonomske poslovi (šifre 041+042+043+044+045+046+047+048+049)	04	2.158.615,47	2.308.810,75	107,0
041	Opći ekonomski, trgovački i poslovi vezani uz rad (šifre 0411+0412)	041	2.158.615,47	2.308.810,75	107,0
0411	Opći ekonomski i trgovački poslovi	0411	2.158.615,47	2.308.810,75	107,0
0412	Opći poslovi vezani uz rad	0412	0,00	-	-
042	Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i lov (šifre 0421 do 0423)	042	0,00	0,00	-
0421	Poljoprivreda	0421	0,00	-	-
0422	Šumarstvo	0422	0,00	-	-
0423	Ribarstvo i lov	0423	0,00	-	-
043	Gorivo i energija (šifre 0431 do 0436)	043	0,00	0,00	-
0431	Ugljen i ostala kruta mineralna goriva	0431	0,00	-	-
0432	Nafta i prirodni plin	0432	0,00	-	-
0433	Nuklearno gorivo	0433	0,00	-	-
0434	Ostala goriva	0434	0,00	-	-
0435	Električna energija	0435	0,00	-	-
0436	Ostale vrste energije	0436	0,00	-	-
044	Rudarstvo, proizvodnja i građevinarstvo (šifre 0441 do 0443)	044	0,00	0,00	-
0441	Rudarstvo, mineralni resursi i ostala mineralna goriva	0441	0,00	-	-
0442	Proizvodnja	0442	0,00	-	-
0443	Građevinarstvo	0443	0,00	-	-
045	Promet (šifre 0451 do 0455)	045	0,00	0,00	-
0451	Cestovni promet	0451	0,00	-	-
0452	Promet vodnim putovima	0452	0,00	-	-
0453	Željeznički promet	0453	0,00	-	-
0454	Zračni promet	0454	0,00	-	-
0455	Promet cjevovodima i ostali promet	0455	0,00	-	-
046	Komunikacije	046	0,00	-	-
047	Ostale industrije (šifre 0471 do 0474)	047	0,00	0,00	-
0471	Distribucija i skladištenje	0471	0,00	-	-
0472	Hoteli i restorani	0472	0,00	-	-
0473	Turizam	0473	0,00	-	-
0474	Višenamjenski razvojni projekti	0474	0,00	-	-
048	Istraživanje i razvoj: Ekonomski poslovi (šifre 0481 do 0487)	048	0,00	0,00	-
0481	Istraživanje i razvoj: Opći ekonomski, trgovački i poslovi vezani uz rad	0481	0,00	-	-

0482	Istraživanje i razvoj: Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i lov	0482	0,00		
0483	Istraživanje i razvoj: Gorivo i energija	0483	0,00		
0484	Istraživanje i razvoj: Rudarstvo, proizvodnja i građevinarstvo	0484	0,00		
0485	Istraživanje i razvoj: Promet	0485	0,00		
0486	Istraživanje i razvoj: Komunikacije	0486	0,00		
0487	Istraživanje i razvoj: Ostale industrije	0487	0,00		
049	Ekonomski poslovi koji nisu drugdje svrstani	049	0,00		
05	Zaštita okoliša (šifre 051 do 056)	05	0,00	0,00	
051	Gospodarenje otpadom	051	0,00		
052	Gospodarenje otpadnim vodama	052	0,00		
053	Smanjenje zagađivanja	053	0,00		
054	Zaštita bioraznolikosti i krajolika	054	0,00		
055	Istraživanje i razvoj: Zaštita okoliša	055	0,00		
056	Poslovi i usluge zaštite okoliša koji nisu drugdje svrstani	056	0,00		
06	Usluge unapređenja stanovanja i zajednice (šifre 061 do 066)	06	0,00	0,00	
061	Razvoj stanovanja	061	0,00		
062	Razvoj zajednice	062	0,00		
063	Opskrba vodom	063	0,00		
064	Ulična rasvjeta	064	0,00		
065	Istraživanje i razvoj stanovanja i komunalnih pogodnosti	065	0,00		
066	Rashodi vezani za stanovanje i kom. pogodnosti koji nisu drugdje svrstani	066	0,00		
07	Zdravstvo (šifre 071+072+073+074+075+076)	07	0,00	0,00	
071	Medicinski proizvodi, pribor i oprema (šifre 0711 do 0713)	071	0,00	0,00	
0711	Farmaceutski proizvodi	0711	0,00		
0712	Ostali medicinski proizvodi	0712	0,00		
0713	Terapeutski pribor i oprema	0713	0,00		
072	Službe za vanjske pacijente (šifre 0721 do 0724)	072	0,00	0,00	
0721	Opće medicinske usluge	0721	0,00		
0722	Specijalističke medicinske usluge	0722	0,00		
0723	Zubarske usluge	0723	0,00		
0724	Paramedicinske usluge	0724	0,00		
073	Bolničke službe (šifre 0731 do 0734)	073	0,00	0,00	
0731	Usluge općih bolnica	0731	0,00		
0732	Usluge specijalističkih bolnica	0732	0,00		
0733	Usluge medicinskih centara i centara za majčinstvo	0733	0,00		
0734	Usluge centara za njegu i oporavak	0734	0,00		
074	Službe javnog zdravstva	074	0,00		
075	Istraživanje i razvoj zdravstva	075	0,00		
076	Poslovi i usluge zdravstva koji nisu drugdje svrstani	076	0,00		
08	Rekreacija, kultura i religija (šifre 081 do 086)	08	0,00	0,00	
081	Službe rekreacije i sporta	081	0,00		
082	Službe kulture	082	0,00		
083	Službe emitiranja i izdavanja	083	0,00		
084	Religijske i druge službe zajednice	084	0,00		
085	Istraživanje i razvoj rekreacije, kulture i religije	085	0,00		
086	Rashodi za rekreaciju, kulturu i religiju koji nisu drugdje svrstani	086	0,00		
09	Obrazovanje (šifre 091+092+093+094+095+096+097+098)	09	0,00	0,00	
091	Predškolsko i osnovno obrazovanje (šifre 0911+0912)	091	0,00	0,00	
0911	Predškolsko obrazovanje	0911	0,00		
0912	Osnovno obrazovanje	0912	0,00		
092	Srednjoškolsko obrazovanje (šifre 0921+0922)	092	0,00	0,00	
0921	Niže srednjoškolsko obrazovanje	0921	0,00		
0922	Više srednjoškolsko obrazovanje	0922	0,00		
093	Poslije srednjoškolsko, ali ne visoko obrazovanje	093	0,00		
094	Visoka naobrazba (šifre 0941+0942)	094	0,00	0,00	
0941	Prvi stupanj visoke naobrazbe	0941	0,00		
0942	Drugi stupanj visoke naobrazbe	0942	0,00		
095	Obrazovanje koje se ne može definirati po stupnju	095	0,00		
096	Dodatne usluge u obrazovanju	096	0,00		
097	Istraživanje i razvoj obrazovanja	097	0,00		
098	Usluge obrazovanja koje nisu drugdje svrstane	098	0,00		
10	Socijalna zaštita (šifre 101+102+103+104+105+106+107+108+109)	10	0,00	0,00	
101	Bolest i invaliditet (šifre 1011+1012)	101	0,00	0,00	
1011	Bolest	1011	0,00		
1012	Invaliditet	1012	0,00		
102	Starost	102	0,00		
103	Slijednici	103	0,00		
104	Obitelj i djeca	104	0,00		
105	Nezaposlenost	105	0,00		
106	Stanovanje	106	0,00		
107	Socijalna pomoć stanovništvu koje nije obuhvaćeno redovnim socijalnim programima	107	0,00		
108	Istraživanje i razvoj socijalne zaštite	108	0,00		
109	Aktivnosti socijalne zaštite koje nisu drugdje svrstane	109	0,00		

Kontrolni zbroj (šifre 01+02+03+04+05+06+07+08+09+10)	R1	2.158.615,47	2.308.810,75	107,0
---	----	--------------	--------------	-------

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U VRIJEDNOSTI I OBUJMU IMOVINE I OBEVEZA

Račun iz rač. plana	Opis stavke	Šifra	Iznos povećanja	Iznos smanjenja
1	2	3	4	5
9151	Promjene u vrijednosti i obujmu imovine (šifre 91511+91512)	9151	0,00	206,79
91511	Promjene u vrijednosti (revalorizacija) imovine (šifre P001+P008)	91511	0,00	0,00
	Promjene u vrijednosti (revalorizacija) nefinancijske imovine (šifre P002 do P007)	P001	0,00	0,00
	Neproizvedena dugotrajna imovina	P002		
	Proizvedena dugotrajna imovina	P003		
	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti	P004		
	Sitni inventar i auto gume	P005		
	Dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi	P006		
	Proizvedena kratkotrajna imovina	P007		
	Promjene u vrijednosti (revalorizacija) financijske imovine (šifre P009 do P015)	P008	0,00	0,00
	Novac u banci i blagajni	P009		
	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	P010		
	Potraživanja za dane zajmove	P011		
	Vrijednosni papiri	P012		
	Dionice i udjeli u glavnici	P013		
	Potraživanja za prihode poslovanja	P014		
	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	P015		
91512	Promjene u obujmu imovine (šifre P016+P023)	91512	0,00	206,79
	Promjene u obujmu nefinancijske imovine (šifre P017 do P022)	P016	0,00	206,79
	Neproizvedena dugotrajna imovina	P017		
	Proizvedena dugotrajna imovina	P018		206,79
	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti	P019		
	Sitni inventar i auto gume	P020		
	Dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi	P021		
	Proizvedena kratkotrajna imovina	P022		
	Promjene u obujmu financijske imovine (šifre P024 do P030)	P023	0,00	0,00
	Novac u banci i blagajni	P024		
	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	P025		
	Potraživanja za dane zajmove	P026		
	Vrijednosni papiri	P027		
	Dionice i udjeli u glavnici	P028		
	Potraživanja za prihode poslovanja	P029		
	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	P030		
9152	Promjene u vrijednosti (revalorizacija) i obujmu obveza (šifre 91521+91522)	9152	0,00	0,00
91521	Promjene u vrijednosti (revalorizacija) obveza (šifre P031 do P034)	91521	0,00	0,00
	Obveze za rashode poslovanja	P031		
	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	P032		
	Obveze za vrijednosne papire	P033		
	Obveze za kredite i zajmove	P034		
91522	Promjene u obujmu obveza (šifre P035 do P038)	91522	0,00	0,00
	Obveze za rashode poslovanja	P035		
	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	P036		
	Obveze za vrijednosne papire	P037		
	Obveze za kredite i zajmove	P038		

IZVJEŠTAJ O OBVEZAMA

Račun iz rač. plana	Opis stavke	Šifra	Iznos
1	2	3	4
	Stanje obveza 1. siječnja (=stanju obveza iz Izvještaja o obvezama na 31. prosinca prethodne godine)	V001	156.558,01
	Povećanje obveza u izvještajnom razdoblju (šifre V003+N23+N24 + 'N dio 25,26')	V002	2.320.741,24
	Međusobne obveze subjekata općeg proračuna	V003	3.544,21
23	Obveze za rashode poslovanja (šifre N231 do N239)	N23	2.271.206,96
231	Obveze za zaposlene	N231	1.745.057,78
232	Obveze za materijalne rashode	N232	515.398,64
234	Obveze za financijske rashode	N234	
235	Obveze za subvencije	N235	
236	Obveze za povrat pomoći unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima	N236	
237	Obveze za naknade građanima i kućanstvima	N237	10.750,54
238	Obveze za kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	N238	
239	Ostale tekuće obveze	N239	
24	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	N24	45.990,07
dio 25,26	Obveze za financijsku imovinu (šifre 'N251, 253' + N254 + N256 + 'N262,263,2643,2644,2645,2653,2654,267' + 'N261,2646,2647,2648,2655,2656')	N dio 25,26	0,00
251,253	Obveze za čekove i mjenice	N251, 253	
254	Obveze za obveznice	N254	
256	Obveze za ostale vrijednosne papire	N256	
262,263,2643,2644,2645,2653,2654,267	Obveze za tuzemne kredite i zajmove	N262,263,2643,2644,2645,2653,2654,267	
261,2646,2647,2648,2655,2656	Obveze za inozemne kredite i zajmove	N261,2646,2647,2648,2655,2656	
	Podmirene obveze u izvještajnom razdoblju (šifre V005+P23+P24 + 'P dio 25,26')	V004	2.314.924,95
	Međusobne obveze subjekata općeg proračuna	V005	1.262,91
23	Obveze za rashode poslovanja (šifre P231 do P239)	P23	2.267.671,97
231	Obveze za zaposlene	P231	1.740.458,57
232	Obveze za materijalne rashode	P232	516.462,86
234	Obveze za financijske rashode	P234	
235	Obveze za subvencije	P235	
236	Obveze za povrat pomoći unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima	P236	
237	Obveze za naknade građanima i kućanstvima	P237	10.750,54
238	Obveze za kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	P238	
239	Ostale tekuće obveze	P239	
24	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	P24	45.990,07
dio 25,26	Obveze za financijsku imovinu (šifre 'P251,253' + P254 + P256 + 'P262,263,2643,2644, 2645,2653,2654,267' + 'P261,2646,2647, 2648,2655,2656')	P dio 25, 26	0,00
251,253	Obveze za čekove i mjenice	P251, 253	
254	Obveze za obveznice	P254	
256	Obveze za ostale vrijednosne papire	P256	
262,263,2643,2644,2645,2653,2654,267	Obveze za tuzemne kredite i zajmove	P262,263,2643,2644,2645,2653,2654,267	
261,2646,2647,2648,2655,2656	Obveze za inozemne kredite i zajmove	P261,2646,2647,2648,2655,2656	
	Stanje obveza na kraju izvještajnog razdoblja (šifre V001+V002-V004) i (šifre V007+V009)	V006	162.374,30
	Stanje dospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja (šifre V008+D23+D24 + 'D dio 25,26')	V007	0,00
	Međusobne obveze subjekata općeg proračuna (šifre M001 do M004)	V008	0,00
	a) Prekoračenje 1 do 60 dana	M001	
	b) Prekoračenje 61 do 180 dana	M002	
	c) Prekoračenje 181 do 360 dana	M003	
	d) Prekoračenje preko 360 dana	M004	
23	Ukupno obveze za rashode poslovanja (šifre D231+D232+D234+D235+D236+D237+D 238+D239)	D23	0,00
231	Obveze za zaposlene (šifre D231A do D231D)	D231	0,00
	a) Prekoračenje 1 do 60 dana	D231A	
	b) Prekoračenje 61 do 180 dana	D231B	
	c) Prekoračenje 181 do 360 dana	D231C	
	d) Prekoračenje preko 360 dana	D231D	

232	Obveze za materijalne rashode (šifre D232A do D232D)	D232	0,00
	a) Prekoračenje 1 do 60 dana	D232A	
	b) Prekoračenje 61 do 180 dana	D232B	
	c) Prekoračenje 181 do 360 dana	D232C	
	d) Prekoračenje preko 360 dana	D232D	
234	Obveze za financijske rashode (šifre D234A do D234D)	D234	0,00
	a) Prekoračenje 1 do 60 dana	D234A	
	b) Prekoračenje 61 do 180 dana	D234B	
	c) Prekoračenje 181 do 360 dana	D234C	
	d) Prekoračenje preko 360 dana	D234D	
235	Obveze za subvencije (šifre D235A do D235D)	D235	0,00
	a) Prekoračenje 1 do 60 dana	D235A	
	b) Prekoračenje 61 do 180 dana	D235B	
	c) Prekoračenje 181 do 360 dana	D235C	
	d) Prekoračenje preko 360 dana	D235D	
236	Obveze za povrat pomoći unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima (šifre D236A do D236D)	D236	0,00
	a) Prekoračenje 1 do 60 dana	D236A	
	b) Prekoračenje 61 do 180 dana	D236B	
	c) Prekoračenje 181 do 360 dana	D236C	
	d) Prekoračenje preko 360 dana	D236D	
237	Obveze za naknade građanima i kućanstvima (šifre D237A do D237D)	D237	0,00
	a) Prekoračenje 1 do 60 dana	D237A	
	b) Prekoračenje 61 do 180 dana	D237B	
	c) Prekoračenje 181 do 360 dana	D237C	
	d) Prekoračenje preko 360 dana	D237D	
238	Obveze za kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći (šifre D238A do D238D)	D 238	0,00
	a) Prekoračenje 1 do 60 dana	D238A	
	b) Prekoračenje 61 do 180 dana	D238B	
	c) Prekoračenje 181 do 360 dana	D238C	
	d) Prekoračenje preko 360 dana	D238D	
239	Ostale tekuće obveze (šifre D239A do D239D)	D239	0,00
	a) Prekoračenje 1 do 60 dana	D239A	
	b) Prekoračenje 61 do 180 dana	D239B	
	c) Prekoračenje 181 do 360 dana	D239C	
	d) Prekoračenje preko 360 dana	D239D	
24	Obveze za nabavu nefinancijske imovine (šifre D24A do D24D)	D24	0,00
	a) Prekoračenje 1 do 60 dana	D24A	
	b) Prekoračenje 61 do 180 dana	D24B	
	c) Prekoračenje 181 do 360 dana	D24C	
	d) Prekoračenje preko 360 dana	D24D	
dio 25,26	Obveze za financijsku imovinu (šifre 'D 251,253' + D254 + D256 + 'D262,263,2643,2644, 2645,2653,2654,267' + 'D261,2646,2647, 2648,2655,2656')	D dio 25,26	0,00
251,253	Obveze za čekove i mjenice	D 251,253	
254	Obveze za obveznice	D254	
256	Obveze za ostale vrijednosne papire	D256	
262,263,2643,2644, 2645,2653,2654,267	Obveze za tuzemne kredite i zajmove	D262,263,2643,2644, 2645,2653,2654,267	
261,2646,2647, 2648,2655,2656	Obveze za inozemne kredite i zajmove	D261,2646,2647, 2648,2655,2656	
	Stanje nedospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja (šifre V010 + ND23 + ND24 + 'ND dio 25,26')	V009	162.374,30
	Međusobne obveze subjekata općeg proračuna	V010	7.901,11
23	Obveze za rashode poslovanja	ND23	154.473,19
24	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	ND24	
dio 25,26	Obveze za financijsku imovinu	ND dio 25,26	

Razina 11;12
RKDP 20833
Matični broj 01253433
Šifarska oznaka 75111

BILJEŠKE

za razdoblje 01.01. – 31.12.2023. godine

I. Bilješke uz IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA, PRIMICIMA I IZDACIMA

1. Prihodi poslovanja (šifra 6)

ostvareno u iznosu **2.308.486,91 eura**

Ukupni prihodi poslovanja povećani su u odnosu na prošlu godinu za 150.155,90 eura ili 7,0%. Sastoje se od prihoda iz nadležnog proračuna (šifra 67) u iznosu od 2.296.282,17 eura i pomoći iz inozemstva (šifra 63) za refundaciju troškova avio karata za službeni put u iznosu od 12.204,74 eura.

2. Rashodi za zaposlene (šifra 31)

ostvareno u iznosu **1.737.014,60 eura**

Ostvareni rashodi za zaposlene povećani su u odnosu na isto razdoblje 2022. godine za 145.540,03 eura ili 9,1%. Navedeno povećanje se odnosi na povećanje broja zaposlenika i donošenje Temelnog kolektivnog ugovora za javne službe (NN 56/2022) dodataka (NN 127/2022, 58/2023 i 128/2023) u kojem je prihvaćeno uvećanje osnovice i ostalih dodataka zaposlenicima.

3. Materijalni rashodi (šifra 32)

ostvareno u iznosu **342.879,36 eura**

Ostvareni materijalni rashodi povećani su u odnosu na isto razdoblje 2022. godine za 26.592,14 eura ili 5,4%. Nastalo izvršenje odraz je potrošnje na:

- **podskupini 321** Naknade troškova zaposlenima za 37,4%. Na stavci službena putovanja ostvarena su sva planirana i naknadno utvrđena putovanja tog razdoblja što je značajno povećanje na prošlogodišnje razdoblje za 52,5%, na stavci naknade za prijevoz izvršeno je povećanje za 6,9% a na stavci stručnog usavršavanja zaposlenika povećanje je za 37,0%. Sva navedena povećanja odraz su povećanja aktivnosti poslovanja nakon završetka pandemije.

- **podskupini 322** Rashodi za materijal i energiju došlo je do smanjenja za 3,2%. Na stavci energije izvršena su smanjenja za 33,6%, dok je na stavkama materijala za održavanje i nabavu sitnog inventara i auto guma izvršeno značajno povećanje radi nabave dijelova za računalnu opremu, adaptera za telefone i ljetnih auto guma za službeno vozilo.

- **podskupini 323** Rashodi za usluge ostvareno je povećanje troškova za 2,1%, na stavkama rashoda za usluge tekućeg održavanja iskazano je značajno smanjenje za 51,6% i na intelektualnim uslugama za 60,6%. Do smanjenja je došlo radi više planiranih a neizvršenih rashoda. Na stavci rashoda za zdravstvene usluge iskazano je povećanje za 20,9% radi većeg broja zaposlenika i naknade za sistematske preglede i na stavci za računalne usluge radi poskupljenja postojećih licenci i digitalnu nadogradnju postojećeg sustava unutarnjih kontrola kroz

sustav softverske platforme s pojedinačnim softverskim rješenjima u odnosu na sustav unutarnjih kontrola.

- **podskupini 329** Ostali nespomenuti rashodi poslovanja ostvareno je smanjenje za 12,7%. Smanjenje se iskazalo na reprezentaciji za 45,7% radi prošlogodišnje organizacije jubilarne konferencije Agencije za koju su značajno bila utrošena sredstva na toj stavci. Povećanja se odnose na stavci Pristojbe i naknade radi povećanog broja naknada poslodavca zbog nezapošljavanja osoba s invaliditetom za 87,9%, te povećanog troška članarine OECD-a za 2023. godinu za 6,6%.

4. Financijski izdaci (šifra 34)

ostvareno u iznosu **0,00 eura**

Na navedenoj stavci u ovoj godini nisu ostvareni planirani rashodi.

5. Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade (šifra 37)

ostvareno u iznosu **10.750,54 eura**

Naknade se odnose na plaćanje postdiplomskog specijalističkog studija za dvoje zaposlenika, čije obrazovanje obuhvaća materiju iz područja djelatnosti Agencije.

6. Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (šifra 42)

ostvareno u iznosu **45.990,07 eura**

Ostvareni rashodi u odnosu na 2022. godinu smanjeni su za 29.357,00 eura odnosno za 39,0%. Sredstva su planirana i izvršena za nabavu potrebne informatičke opreme (monitora, laptopa, mrežne i sigurnosne opreme), klima uređaja u dvoranu za sastanke, te mobitela i perilice posuđa radi neispravnosti ili dotrajalosti postojećih.

7. Obračunati prihodi poslovanja-nenaplaćeni (šifra 96,97)

ostvareno u iznosu **4.114,72 eura**

Ovi prihodi vezani su uz potraživanje od institucija i tijela EU. Riječ je o rashodima za službena putovanja koja se izvršavaju iz nacionalnih sredstava u okviru izvora 51 i 559 Ostale refundacije iz pomoći EU, a koja se refundiraju od strane EK po određenoj dinamici. Udio ovog stanja su potraživanja prenesena iz 2019. godine, a manji dio se odnosi na zatražene refundacije iz 2023. godine.

8. Manjak prihoda i primitaka (šifra Y005)

ostvareno u iznosu **323,84 eura**

Sukladno čl. 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu koji propisuje primjenu modificiranog računovodstvenog načela tj. iskazivanja rashoda po nastanku događaja a priznavanja prihoda na temelju priljeva novčanih sredstava, iskazan je manjak za dio rashoda koji dospijevaju na naplatu u idućem obračunskom razdoblju.

Ukupni rashodi poslovanja i rashodi za nabavu nefinancijske imovine za redovan rad Agencije u odnosu na rashode 2022. godine uvećani su za 150.195,28 eura odnosno za 6,96%.

Ostvarenje ukupnih prihoda obračunskog razdoblja u iznosu od 2.308.486,91 eura u odnosu na Tekući plan proračuna za 2023. godinu je 99,64%.

II. Bilješke uz BILANCU

AKTIVA Imovina (šifra B001)

u iznosu od **296.684,01 eura**

sastoji se od:

nefinancijske imovine u iznosu od 132.431,74 eura i iskazano je smanjenje za 5,4%. Do navedenog smanjenja nefinancijske imovine došlo je radi smanjenja nabave informatičke i druge opreme u ovoj godini i

financijske imovine u iznosu od 164.252,27 odnosno povećanje za 3,0%.

PASIVA Obveze i vlastiti izvori (šifra B003)

u iznosu od **296.684,01 eura**

sastoji se od:

obveza u iznosu od 162.374,30 eura i iskazano je povećanje za 3,7% i vlastitih izvora u iznosu od 134.309,71 eura. Vlastiti izvori su smanjeni radi već navedenog smanjenja nabave opreme u ovoj godini.

III. Bilješke uz IZVJEŠTAJ O OBVEZAMA

U obrascu OBVEZE nema dospjelih obveza jer su obveze plaćane u rokovima plaćanja.

Stanje nedospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja (šifra V009)

iznosi **162.374,30 eura**

a odnosi se na:

- međusobne obveze subjekata općeg proračuna (V010) u iznosu od 7.901,11 eura (bolovanje HZZO-a preko 42 dana i bolovanje za ozljedu na radu preko HZZO-a),
- obveze za rashode poslovanja (ND23) u iznosu od 154.473,19 eura (obveze za zaposlene u iznosu od 147.730,34 eura koje se odnose za plaću i naknade za zaposlene i obveze za materijalne rashode u iznosu od 6.742,85 eura.

Svim navedenim rashodima obveza plaćanja je nakon 31. prosinca 2023. godine.

Zagreb, 29. siječanj 2024.

Zakonski predstavnik
Predsjednica
Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

Mirta Kapural
dr.sc. Mirta Kapural, dipl. iur.

Osoba za kontaktiranje: Anka Nikolaus
Telefon: 01/6172116; 01/6176448

400-04/23-01/001
580-07/95-24-008
580-AZTN 02.02.2024

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINACIJA
Katančićeva 5
10000 Zagreb

POTVRDA

o učitanoj financijskoj izvještaju jedinice lokalne i područne (regionalne)
samouprave, proračunskog i izvanproračunskog korisnika u aplikaciju
RKPI

Podaci o subjektu:

OIB:	54882480048
MB:	01253433
RKP:	20833
Naziv obveznika:	AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA
Razina:	11
Razdoblje:	2023-12
Datum slanja izvještaja:	30.01.2024. 12:34:03
Datum zadnje izmjene:	30.01.2024. 12:34:03

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

Katančićeva 5
10000 Zagreb

POTVRDA

**o učitanoj financijskom izvještaju jedinice lokalne i područne (regionalne)
samouprave, proračunskog i izvanproračunskog korisnika u aplikaciju
RKPI**

Podaci o subjektu:

OIB:	54882480048
MB:	01253433
RKP:	20833
Naziv obveznika:	AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA
Razina:	12
Razdoblje:	2023-12
Datum slanja izvještaja:	30.01.2024. 12:39:49
Datum zadnje izmjene:	30.01.2024. 12:39:49

IZJAVA O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI*
ZA 2023. GODINU

Ja, dr.sc. Mirta Kapural, dipl. iur., predsjednica Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, u tom periodu odgovorna osoba Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja,

na temelju popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti i raspoloživih informacija, potvrđujem:

- zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava,
- učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u okviru proračunom odnosno financijskim planom utvrđenih sredstava.

Potpis čelnika

*(dr.sc. Mirta Kapural, dipl. iur., predsjednica
Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja)*

Zagreb, 29. veljače 2024. godine

* Obrazac Izjave o fiskalnoj odgovornosti, koja se daje ako nisu uočene slabosti i nepravilnosti

Obveznik Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja

**UPITNIK O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI ZA OBVEZNIKE UTVRĐENE U REGISTRU PRORAČUNSKIH I
IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA ZA PRORAČUNSKU GODINU 2023**

Redni broj	Pitanje	Odgovor			Referenca ¹
		N/P	DA	NE ²	
PLANIRANJE PRORAČUNA/FINANCIJSKOG PLANA					
1.	<p>U uputama za izradu proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno uputama upravnih tijela utvrđeni su i dostavljeni limiti u apsolutnim iznosima odnosno visina financijskog plana po upravnim tijelima i proračunskim i izvanproračunskim korisnicima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za sljedeću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine, koji su raspoređeni na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sredstva potrebna za provedbu postojećih programa; odnosno aktivnosti, koje proizlaze iz trenutno važećih propisa i - sredstva potrebna za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa, odnosno aktivnosti; <p>a u razdoblju privremenog financiranja, u uputama su utvrđeni i dostavljeni limiti u apsolutnim iznosima odnosno visina financijskog plana po upravnim tijelima odnosno proračunskim i izvanproračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti za razdoblje privremenog financiranja (odgovarajuju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje u svojoj nadležnosti imaju proračunske i izvanproračunske korisnike)</p>				preslikke odnosno reference dopisa i uputa
2.	Ministarstvo je nakon primitka uputa za izradu prijedloga državnog proračuna od Ministarstva financija izradilo i dostavilo proračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti upute s limitima u apsolutnom iznosu, odnosno s visinama financijskog plana po	X			preslika, odnosno referenca dopisa i upute

¹ Stupac Referenca se ne popunjava već su u njemu dane upute koja je vrsta dokaza podloga za davanje odgovora na pitanje

² Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

	<p>proračunskim korisnicima za sljedeću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine, koje su raspoređene na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - visinu sredstava potrebnih za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti, koje proizlaze iz trenutno važećih propisa i - visinu sredstava potrebnih za uvođenje i provedbu novih ili promijenu postojećih programa, odnosno aktivnosti, <p>a u razdoblju privremenog financiranja, ministarstvo je, nakon primika uputa za izradu financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna za prva tri mjeseca proračunske godine od Ministarstva financija, izradilo i dostavilo upute s limitima plana za prva tri mjeseca proračunske godine korisnicima iz svoje nadležnosti (odgovarajući ministarstva koja u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike)</p>				
3.	<p>Financijski plan proračunskog i izvanproračunskog korisnika državnog proračuna za naredno trogodišnje razdoblje je uravnotežen, uključujući i procjenu dorosa sredstava iz prethodne, odnosno odnosa u sljedeću godinu</p>	X			preslika, odnosno referenca financijskog plana
4.	<p>Financijski plan proračunskog i izvanproračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za naredno trogodišnje razdoblje je uravnotežen, uključujući i procjenu ukupnog rezultata poslovanja koji se prenosi u sljedeću(e) proračunsku(e) godinu(e)</p>	X			preslika, odnosno referenca financijskog plana odnosno proračuna
5.	<p>Obrazloženje proračuna, odnosno financijskog plana sastoji se od obrazloženja općeg dijela proračuna odnosno financijskog plana i obrazloženja posebnog dijela proračuna, odnosno financijskog plana. Obrazloženje općeg dijela proračuna, odnosno financijskog plana sadrži obrazloženje prihoda i rashoda, primitaka i izdataka. Obrazloženje posebnog dijela proračuna, odnosno financijskog plana sastoji se od obrazloženja programa koje se daje kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti</p>	X			preslika, odnosno referenca obrazloženja proračuna, odnosno financijskog plana usvojenog do 31. prosinca
					pitanje nije primjenjivo za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunske i izvanproračunske korisnike za godinu u kojoj se donosi odluka o privremenom financiranju za prva tri mjeseca naredne godine

6.	Usklađeni prijedlog financijskog plana ministarstva sastavljen je temeljem prikupljenih i objedinjenih prijedloga financijskih planova proračunskih korisnika (odgovaraju ministarstva koja u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike)	X		provesti analizu na način da se zbroje prihodi i rashodi iz financijskih planova proračunskih korisnika te prihodi i rashodi iz financijskog plana nadležnog ministarstva bez proračunskih korisnika te usporede s podacima u usklađenom financijskom planu
7.	Posebni dio proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sastavljen je od prikupljenih i objedinjenih prijedloga financijskih planova proračunskih korisnika jedinice u koji su uključeni svi vlastiti i namjenski prihodi i primici proračunskih korisnika (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)	X		financijski plan proračunskog korisnika jedinice usvojen od strane upravljačkog tijela odgovara financijskom planu tog proračunskog korisnika sadržanom u posebnom dijelu proračuna jedinice, a kod zajedničkih proračunskih glava zbroju financijskih planova svih proračunskih korisnika unutar te glave
8.	Rashodi i izdaci koji se financiraju iz EU sredstava planirani su realno, odnosno odstupanje između plana usvojenog od strane Hrvatskog sabora i konačnog izvršenja nije veće od 5% (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)		X	usporedba izvornog financijskog plana (iz posljednjih izmjena i dopuna Državnog proračuna koje je donio Hrvatski sabor) i izvještaja o izvršenju odstupanje od 5% podrazumijeva 5% ispod planiranih veličina
9.	U slučaju sukcesivnog planiranja trošenja viškova, odnosno pokriva manjkova, uz proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno financijski plan proračunskog i izvanproračunskog korisnika proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave doneseni su odgovarajući akti: (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i proračunski i izvanproračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave)			
9.1.	U slučaju sukcesivnog planiranja trošenja viškova donesen je akti koji sadrži analizu nastanka tako značajnog viška, mjere za smanjenje ili ukidanje određenih naknada koje se naplaćuju za usluge koje pružaju proračunski korisnici te način i svrhu za koju će se upotrijebiti navedeni višak	X		preslika, odnosno referenca akta usvojenog od strane predstavničkog tijela, odnosno upravnog vijeća ili drugog upravljačkog tijela
9.2.	U slučaju pokriva manjkova donesen je akt koji sadrži analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja, prijedlog mjera za otklanjanja utvrđenih uzroka nastanka negativnog poslovanja te mjera za stabilno održivo poslovanje te akcijski plan provedbe navedenih mjera (s opisom mjere, načinom provedbe, rokom provedbe, imenom i prezimenom odgovorne osobe) s očekivanim financijskim i ekonomskim učinkom	X		preslika, odnosno referenca akta usvojenog od strane predstavničkog tijela, odnosno upravnog vijeća ili drugog upravljačkog tijela

10.	Izrađen je godišnji plan rada koji sadrži podatke o ciljevima koji se planiraju ostvariti te opći prikaz zadaća i poslova (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)		X		preslika odnosno referenca godišnjeg plana rada
11.	Čelnik je u roku 30 dana od stupanja na snagu državnog proračuna donio odluku o prijenosu ovlasti i odgovornosti za ostvarenje strateških ciljeva i upravljanje proračunskim sredstvima osiguranim u financijskom planu (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)		X		preslika, odnosno referenca odluke
12.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave se zaduživala/davala suglasnost za zaduživanje/jamstvo sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)				preslike, odnosno referenze dobivenih suglasnosti
12.1.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ishodila suglasnost Vlade za dugoročno zaduživanje	X			preslike, odnosno referenze dobivenih suglasnosti
12.2.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ishodila suglasnost ministra financija za sve odluke o davanju jamstva pravnoj osobi u njezinu većinskom izravnom ili neizravnom vlasništvu i ustanovi čiji je osnivač za ispunjenje obveza pravne osobe i ustanove	X			preslike, odnosno referenze dobivenih i danih suglasnosti
12.3.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ishodila suglasnost ministra financija za sve odluke o davanju suglasnosti izvanproračunskim korisnicima za zaduživanje i davanje jamstva	X			preslike, odnosno referenze danih suglasnosti
12.4.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku	X			preslike, odnosno referenze danih suglasnosti

zaduživanja davala suglasnost na zaduživanje pravnoj osobi u
njezinu većinskom vlasništvu i ustanovi čiji je osnivač

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenljivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

Redni broj	Pitanje	Odgovor				Referenca
		N/P	DA	NE ³	DJELOMIČNO ⁴	
IZVRŠAVANJE PRORAČUNA/FINACIJSKOG PLANA						
13.	Procedura stvaranja ugovornih obveza jasno je definirana i dostupna svim ustrojstvenim jedinicama/pravnim odjelima		X			preslika, odnosno referenca pisane procedure
14.	Obveze po ugovorima koji zahtijevaju plaćanje iz proračuna u sljedećim godinama preuzimale su se isključivo uz suglasnost ministra financija/Vlade Republike Hrvatske, odnosno općinskog načelnika /gradonačelnika /župana (odgovaraju proračunski korisnici državnog proračuna i proračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave)		X			na uzorku od najviše 10 investicijskih projekata dokazati povezanost s proračunom i projekcijama, odnosno s financijskim planom i priložiti preslike, odnosno reference provedenih vrednovanja
15.	Obveze po investicijskim projektima preuzimaju se isključivo ako su predviđene u proračunu i projekcijama, financijskom planu i po provedenom stručnom vrednovanju i ocjeni opravdanosti te učinkovitosti investicijskog projekta	X				izvješća o korištenju proračunske zalihe
16.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave je sredstva proračunske zalihe koristila samo za elementarne nepogode i druge nepredvidive događaje	X				preslika, odnosno referenca pisane procedure iz koje su vidljive vrste prihoda koje se naplaćuju, mjere naplate koje će poduzimati, vremensko
17.			X			

³ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

⁴ Za svaki djelomično potvrđan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

	Postoji jasna procedura naplate prihoda				razdvojbe nakon kojeg se pokreće pojedina mjera naplate, slučajeve u kojima treba pribaviti instrumente osiguranja plaćanja, praćenje naplate po poduzetim mjerama, osobe koje će obavljati navedene poslove i slično
18.	Poduzete su sve potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti i uplatu u proračun prema važećim propisima		X		na uzorku od 10% dospjelih nenaplaćenih potraživanja sa stanjem 31. prosinca dokazi o poduzetim radnjama za naplatu (preslike, odnosno reference odgovarajućih dopisa, opomana), a najviše 100
19.	Uređen je sustav ostvarivanja i korištenja vlastitih prihoda				preslika akta
19.1.	Ministarstvo/jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donijelo je akt kojim su uređena mjerila i način korištenja vlastitih prihoda proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti (odgovaraju ministarstva i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike)	X			preslika akta
19.2.	Upravljačko tijelo proračunskog korisnika donijelo je akt kojim je uređeno ostvarivanje i korištenje vlastitih prihoda (a koji je u skladu s aktom nadležnog ministarstva/jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojim su uređena mjerila i način korištenja vlastitih prihoda proračunskih korisnika, ako je to primjenjivo)	X			izvješaj o izvršenju proračuna za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz kojeg se vidi da nije utrošeno više sredstva od odobrenih proračunom (osim za vlastite i namjenske prihode i primitke u skladu sa Zakonom o proračunu)
20.	Sredstva su utrošena u skladu s proračunom, odnosno financijskim planom		X		usporedba izvršenja i financijskog plana iz koje se vidi da nije utrošeno više sredstva od odobrenih financijskim planom (osim za vlastite i namjenske prihode i primitke u skladu sa Zakonom o proračunu) za proračunske i izvanproračunske korisnike

21.	Isplata sredstava temeljila se na vjerodostojnoj dokumentaciji		X				nasumično odabrano najmanje pet isplata po svakoj od vrsta rashoda na razini definiranoj u Tablici: Testiranja uz pitanje 21 danog u dodatku 1 Uprilnika
22.	Pratilo se i kontroliralo namjensko isplaćivanje donacija, pomoći, subvencija do krajnjeg korisnika te korištenje istih						
22.1.	Dostupne su preslike, odnosno reference ugovora koji su podloga za isplate	X					Preslika, odnosno referenca ugovora na uzorku od 5% ukupnog broja svih transfera i minimalno 5% ukupne vrijednosti svih transfera, a najviše 100
22.2.	Postoji izvješće od krajnjeg korisnika o utrošku sredstava/realizaciji projekta	X					preslika, odnosno referenca izvješća na uzorku od 5% ukupnog broja svih transfera i minimalno 5% ukupne vrijednosti svih transfera, a najviše 100
22.3.	Obavljene su provjere na licu mjesta na odabranom uzorku od onih krajnjih korisnika kojima je na godišnjoj razini isplaćeno 20.000,00 kuna ili više	X					preslika, odnosno referenca zapisnika o izvršenoj kontroli kod 10%, a najviše 100 krajnjih korisnika kojima je na godišnjoj razini isplaćeno 20.000,00 kuna ili više
23.	Evidencijski nalози (EV nalози) dostavljani su Ministarstvu financija u skladu sa Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna i uputom Ministarstva financija						preslika upute i dokaz o dostavi proračunskim korisnicima
23.1.	Nadležno ministarstvo/središnji državni ured dostavio je proračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti uputu s rokom do kojeg su mu isti dužni dostaviti mjesečne podatke o ostvarenju vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka izuzetih od obveze uplate u državni proračun i rashoda i izdataka financiranih iz istih (mjesečne evidencijske naloge) (odgovarataju ministarstva i središnji državni uredi koji u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike koji su izuzeti od obveze uplate vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka u državni proračun)	X					
23.2.	Proračunski korisnici dostavljali su mjesečne podatke o ostvarenim vlastitim i namjenskim prihodima i primicima, koji su izuzeti od obveze uplate u državni proračun, te rashodima i izdacima financiranim iz njih (evidencijske – EV – naloge) u skladu s rokom danim u uputi nadležnog ministarstva/središnjeg državnog ureda (odgovarataju	X					dokaz o pravovremenom dostavljanju podataka

	proračunski korisnici državnog proračuna koji su izuzeti od obveze uplate vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka u državni proračun)					dokaz o pravovremenom dostavljanju podataka
23.3.	Ministarstvo/središnji državni ured je tijekom godine dostavljalo evidencijske naloge (EV naloge) Ministarstvu financija najkasnije do 10. u mjesecu za prethodni mjesec (odgovarajući ministarstva i središnji državni uredi koji u svojoj nadležnosti imaju proračunske korisnike koji su izuzeti od obveze uplate vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka u državni proračun)	X				provjera na uzorku 5% ukupnog broja svih nabava dugotrajne nefinancijske imovine i minimumno 5% ukupne vrijednosti svih nabava dugotrajne nefinancijske imovine
24.	Prilikom isporuke opreme/izvođenja radova obavljene su sve potrebne provjere					provjera na uzorku 5% ukupnog broja svih nabava dugotrajne nefinancijske imovine i minimumno 5% ukupne vrijednosti svih nabava dugotrajne nefinancijske imovine
24.1.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni na način utvrđen ugovorom		X			priložiti odgovarajući dokaz
24.2.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni u skladu s vremenskim rokovima iz ugovora		X			priložiti odgovarajući dokaz
24.3.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni u skladu sa zahtjevima količine i kvalitete iz ugovora		X			priložiti odgovarajući dokaz
24.4.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni na lokacijama koje su navedene u ugovoru		X			priložiti odgovarajući dokaz
24.5.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni prema opisu iz ugovora		X			priložiti odgovarajući dokaz
24.6.	Oprema je isporučena/Radovi su izvedeni sukladno nacrtima, analizama, modelima i uzorcima iz ugovora		X			priložiti odgovarajući dokaz
24.7.	Oprema je instalirana i u upotrebi		X			priložiti odgovarajući dokaz
25.	Propisana je procedura zaprimanja računa, njihove provjere u odgovarajućim ustrojstvenim jedinicama/upravnim odjelima i pravovremenog plaćanja		X			preslika, odnosno referenca pisane procedure
26.	Propisana je procedura blagajničkog poslovanja kojom su definirane sve aktivnosti vezane uz promet gotovim novcem		X			preslika, odnosno referenca pisane procedure
27.	Propisana je procedura izdavanja i obračunavanja putnih naloga		X			preslika, odnosno referenca pisane procedure
28.	Prije isplate sredstava neprofitnoj organizaciji sklopljen je ugovor u kojem su definirana prava i obveze neprofitne organizacije i isplatielja	X				uzorak od 5% ukupnog broja svih ugovora, a najviše 20

29.	Pravomoćne presude izvršavale su se bez postupka prisilne naplate	X			sve pravomoćne presude s dospijećem u godini za koju se ispunjava Uprtnik ili u ranijim godinama, a nepodmirene su, te izvodi ili drugi dokumenti koji dokazuju da je plaćeno
-----	---	---	--	--	---

Napomena:

Sva pitanja u Uprtniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

Redni broj	Pitanje	Odgovor				Referenca
		N/P	DA	NE ⁵	DJELOMIČNO ⁶	
JAVNA NABAVA						
30.	U zaključenim ugovorima o nabavama velike vrijednosti ugovoreni su instrumenti za osiguranje urednog ispunjenja ugovornih obveza ili odredbe o ugovornoj kazni	X				dokazati na uzorku od 20% financijski najznačajnijih ugovora/objava/provedenih postupaka javne nabave, a najviše 50 preslike, odnosno reference ugovora, navesti članak u kojem stoje odredbe o instrumentima urednog ispunjenja ugovornih obveza ili odredbe o ugovornoj kazni
31.	Ugovori o javnoj nabavi zaključeni su u skladu s uvjetima određenim u dokumentaciji o nabavi	X				preslike, odnosno reference dokumentacije o provedenim postupcima i preslike, odnosno reference ugovora oznake i datum objave
32.	Za sve predmete javne nabave čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 200.000,00 kuna za nabavu robe i usluga, odnosno za nabavu radova jednaka ili veća od 500.000,00 kuna provedeni su postupci javne nabave sukladno odredbama Zakona o javnoj nabavi	X				Register sklopljenih ugovora preslike, odnosno referenca dodataka ugovora
33.	Za ugovore o javnoj nabavi koji su se tijekom njegova trajanja značajno izmijenili, proveden je novi postupak javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi	X				adresa mrežne stranice gdje je objavljen plan nabave i poveznica na objavljeni plan nabave u Elektroničkom oglasniku javne nabave za predmete nabave čija je procijenjena vrijednost nabave jednaka ili veća od 20.000,00 kuna
34.	Donesen je i redovito ažuriran plan nabave koji je objavljen na mrežnim stranicama u skladu s propisima o javnoj nabavi	X				preslike, odnosno referenca potvrda i internih odluka o imenovanju stručnih povjerenstava za javnu nabavu
35.	Donesena je interna odluka kojom je imenovano stručno povjerenstvo za javnu nabavu koje je pripremao i provodio postupak javne nabave, a najmanje jedan član stručnog povjerenstva imao je važeći certifikat u području javne nabave u skladu s propisima o javnoj nabavi	X				

⁵ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

⁶ Za svaki djelomično potvrđan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

36.	Osobe koje prate provedbu ugovora različite su od osoba koje su bile članovi stručnog povjerenstva	X			imena osoba koje su sudjelovale u provedbi postupka i osoba koje prate provedbu ugovora te preslika, odnosno referenca internih odluka o imenovanju ovlaštenih predstavnika naručitelja
37.	Naručitelj vodi registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma koji je objavljen na mrežnim stranicama, a sadrži podatke u skladu s propisima o javnoj nabavi	X			adresa mrežne stranice gdje je objavljen registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma i poveznica na objavljeni registar ugovora u Elektroničkom oglasniku javne nabave za predmete nabave čija je procijenjena vrijednost nabave jednaka ili veća od 20.000,00 kn
38.	Do 31. ožujka tijelu nadležnom za politiku javne nabave dostavljeno je statističko izvješće o javnoj nabavi za prethodnu godinu koje sadrži podatke sukladno Zakonu o javnoj nabavi	X			preslika, odnosno referenca izvješća u EOJN, preslika, odnosno referenca izvješća o javnoj nabavi koje sadrži i ukupan iznos jednostavne nabave prema vrsti predmeta nabave (roba, usluga i radovi)
39.	Donesen je akt kojim su uređena pitanja jednostavne nabave za nabavu robe i usluga, odnosno za nabavu radova na koje se ne primjenjuje Zakon o javnoj nabavi te je akt objavljen na mrežnim stranicama	X			preslika, odnosno referenca akta adresa mrežne stranice na kojoj je objavljen akt

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako je provođenje postupaka javne nabave objedinjeno na razini osnivača, obveznik odgovara „NIJE PRIMJENJIVO – N/P“

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

Redni broj	Pitanje	Odgovor				Referenca
		N/P	DA	NE ⁷	DJELOMIČNO ⁸	
RAČUNOVODSTVO						
40.	Narudžbenice su valjano ispunjene na način da se vidi tko je nabavu inicirao, tko je nabavu odobrio, koja vrsta roba/usluga/radova se nabavlja, uz detaljnu specifikaciju jedinica mjere, količina, jediničnih cijena te ukupnih cijena		X			uzorak 1% svih narudžbenica, a najviše 100
41.	U potpisanim ugovorima s dobavljačima/pružateljima usluga/izvršiteljima radova detaljno je utvrđena vrsta robe/usluga/radova koji se nabavljaju		X			uzorak 5% svih ugovora i minimalno 5% ukupne vrijednosti svih ugovora
42.	Iz primke, otpremnice i drugog odgovarajućeg dokumenta potpisanog od skladištara ili druge osobe zadužene za zaprimanje robe i dobavljača vidljivo je da je prilikom preuzimanja robe utvrđena količina, stanje i kvaliteta zaprimljene robe		X			preslike, odnosno reference dokumenata na uzorku 5% svih dokumenata, a najviše 100
43.	Postoji izvještaj o obavljenoj usluzi, odnosno druga vrsta pisanog odobrenja ili dokumentacije kojom se potvrđuje izvršenje usluge		X			preslika, odnosno referenca izvještaja ili druge dokumentacije na uzorku 1% izvršenih usluga, a najviše 100
44.	O izvedenim radovima, sukladno definiranoj proceduri odobrenja radova, postoji privremena, odnosno konačna obračunska situacija, koju odobrava osoba, odnosno tijelo koje nadzire i odobrava radove	X				preslike, odnosno reference odobrenih privremenih, odnosno konačnih situacija na uzorku 5% svih ugovora
45.	Na zaprimljenim računima navedeni su svi elementi računa u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima		X			uzorak 1% svih računa, a najviše 100
46.	Računi sadrže detaljnu specifikaciju roba/usluga/radova koje odgovaraju opisu i specifikaciji roba/usluga/radova definiranih narudžbenicom, odnosno ugovorom		X			uzorak 1% svih računa, a najviše 100
47.	Za svaki račun obavljena je matematička kontrola ispravnosti iznosa koji je zaračunan što je evidentno u postupku obrade računa		X			uzorak 1% svih računa, a najviše 100

⁷ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

⁸ Za svaki djelomično potvrđan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

48.	Provjereno je postojanje potpisa, žiga ili elektroničke oznake kojom se može potvrditi da je račun odobren za plaćanje		X			uzorak 1% svih računa, a najviše 100
49.	Za primljene i dane donacije nefinancijske imovine u glavnoj knjizi evidentirani su prihodi i rashodi, a međusobni prijenos nefinancijske imovine proračuna i proračunskih korisnika evidentiran je preko promjena u obujmu imovine (odgovaraju obveznici primjene proračunskog računovodstva)	X				uzorak 5% svih donacija i minimalno 5% ukupne vrijednosti svih primljenih i danih donacija
50.	S dužnicima su usklađeni podaci o potraživanjima na datum 31. listopada		X			preslike, odnosno reference izvoda otvorenih stavaka na uzorku 10%, ali ne više od 20 izvoda otvorenih stavaka
51.	Izveštaj o obavljenom popisu sadrži popis potraživanja i obveza po pojedinom vjerovniku, odnosno dužniku		X			preslika popisa vjerovnika i dužnika s iznosim potraživanja i obveza po pojedinom vjerovniku, odnosno dužniku
52.	Uspostavljene računovodstvene evidencije omogućile su praćenje korištenja sredstva po izvorima financiranja i programima (projektima/aktivnostima)		X			dio analitičke evidencije po izvorima financiranja i programima (projektima i aktivnostima) ili referenca iz pitanja 21.
53.	Prati se stvaranje ugovornih obveza i njihov financijski učinak					
53.1.	Uspostavljena je evidencija svih ugovora, uključujući ugovore vezane uz zaposlene		X			preslika, odnosno referenca dijela evidencije
53.2.	Organizacijska jedinica, odnosno osoba zadužena za financijsko-računovodstvene poslove ima uvid u sve sklopljene ugovore iz kojih proizlaze financijski učinci		X			preslika procedure u kojoj je propisano da se sve kopije ugovora dostavljaju na znanje ustrojstvenoj jedinici za financije
54.	Provodio se ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu	X				uzorak 10% potraživanja od čijeg je dospjeća prošlo više od godinu dana, odnosno potraživanja od dužnika nad kojima je pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, ali ne više od 20 pojedinačnih
55.	Proračunski korisnik koji je doznačio sredstva proračunskom korisniku istog proračuna, a iskazao ih je unutar podskupine računa 369 <i>Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna</i> , uskladio je evidencije s proračunskim korisnikom koji su sredstva primili i iskazali ih unutar podskupine računa 639 <i>Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna</i> . (odgovaraju proračunski korisnici državnog proračuna i proračunski korisnici proračuna lokalne i područne (regionalne) samouprave te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ako su njeni upravni odjeli dodjeljivali	X				preslika, odnosno referenca usklađenja s proračunskim korisnicima istog proračuna, odnosno pisani trag kojim se informira primatelj sredstava, na uzorku 10%, ali ne više od 20 dokumenata usklađenja s proračunskim korisnicima

	sredstva proračunskim korisnicima u nadležnosti drugih upravnih odjela te jedinice)					
56.	Vodi se analitička evidencija dugotrajne nefinancijske imovine i usklađena je s glavnom knjigom		X			prsilika, odnosno referenca dijela evidencije
57.	Ulaganja u dugotrajnu imovinu prenose se u glavnoj knjizi s računa imovine u pripremi na račune imovine u upotrebi odmah po završetku ulaganja	X				uzorak 20% okončanih građevinskih situacija
58.	Najkasnije u roku od 15 dana od isplate naknade za bolovanje na teret Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO), HZZO-u je dostavljen zahtjev za refundaciju		X			zahtjevi za refundaciju za svaki mjesec u kojem je bila isplata bolovanja

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

Redni broj	Pitanje	Odgovor			Referenca
		N/P	DA	NE ⁹	
IZVJEŠTAVANJE I OSTALO					
59.	Kod predaje finansijskih izvještaja poštivali su se rokovi i način predaje utvrđeni Pravilnikom o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (odgovaraju obveznici primijene proračunskog računovodstva)		X		preslika, odnosno reference referentnih stranica finansijskih izvještaja
60.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izvještavala je Ministarstvo financija o zaduženjima/danim suglasnostima za zaduženja/jamstva sukladno odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)	X			preslika, odnosno referenca dopisa ili elektroničke pošte
61.	Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (korisnik pomoći izravnanja) dostavila je izvještaj o utrošenim sredstvima resornom ministarstvu ili nadležnom tijelu državne uprave na propisan način i u rokovima utvrđenima Uredbom o načinu izračuna iznosa pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i odlukama o kriterijima i mjerilima za osiguranje minimalnog finansijskog standarda javnih potreba u djelatnostima osnovnog i srednjeg školstva, socijalne skrbi, zdravstva i vatrogastva (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave - nositelji decentraliziranih funkcija)	X			preslika, odnosno referenca dopisa
62.	Izvještaj o izvršenju finansijskog plana izrađen je i dostavljen upravljačkom tijelu (odgovaraju proračunski i Izvanproračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunski korisnici državnog proračuna, izuzev onih koji nemaju upravljačka tijela)		X		preslika, odnosno referenca izvještaja o izvršenju finansijskog plana dostavljenog upravljačkom tijelu

⁹ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

63.	<p>Obrazloženje godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sadrži elemente propisane Pravilnikom o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)</p>				preslika, odnosno referenca godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna iz koje je vidljivo da sadrži tražene elemente
63.1.	<p>Obrazloženje godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sadrži stanje nenaplaćenih potraživanja za prihode jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovih proračunskih korisnika</p>	X			preslika, odnosno referenca godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna iz koje je vidljivo da sadrži tražene elemente
63.2.	<p>Obrazloženje godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sadrži stanje nepodmirenih dospjelih obveza jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovih proračunskih korisnika</p>	X			preslika, odnosno referenca godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna iz koje je vidljivo da sadrži tražene elemente
63.3.	<p>Obrazloženje godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna sadrži stanje potencijalnih obveza po osnovi sudskih postupaka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovih proračunskih korisnika</p>	X			preslika, odnosno referenca godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna iz koje je vidljivo da sadrži tražene elemente
64.	<p>Kod predaje polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave pošivali su se rokovima utvrđenim Zakonom o proračunu (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)</p>				
64.1.	<p>Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za prethodnu godinu dostavljen je predstavničkom tijelu do 1. lipnja tekuće proračunske godine</p>	X			preslika, odnosno referenca dopisa odnosno drugi dokaz da je godišnji izvještaj predan predstavničkom tijelu
64.2.	<p>Polugodišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za prvo polugodište tekuće proračunske godine dostavljen je predstavničkom tijelu do 15. rujna tekuće proračunske godine</p>	X			preslika, odnosno referenca dopisa odnosno drugi dokaz da je polugodišnji izvještaj predan predstavničkom tijelu
65.	<p>Provedene su suštinske i formalne kontrole dostavljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti (odgovaraju nadležna ministarstva i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima se dostavljaju izjave o fiskalnoj odgovornosti)</p>	X			preslika, odnosno referenca dopisa ili pismena o izvršenim kontrolama
66.	<p>Uspostavljen je sustav dokumentiranja podataka o rizicima koji sadrži najznačajnije strateške i operativne rizike, mjere za postupanje po riziku te odgovorne osobe i rokove za provedbu mjera (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije)</p>		X		preslika dijela registra rizika

<p>67. Internim aktom (uputom, sporazumom) uređen je način komunikacije, izvještavanja i drugih aktivnosti s proračunskim i izvanproračunskim korisnicima iz nadležnosti (odgovaraju ministarstva i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji imaju proračunske i izvanproračunske korisnike)</p>	X			preslika, odnosno referenca akta
--	---	--	--	----------------------------------

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

Redni broj	Pitanje	Odgovor			Referenca
		N/P	DA	NE ¹⁰	
TRANSPARENTNOST					
68.	Godišnji plan rada je objavljen na mrežnim stranicama (odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske Klasifikacije)		X		poveznica na mrežnu stranicu
69.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavljeni su svi proračunski dokumenti (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)				
69.1.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u strojno čitljivom formatu objavljen je od strane predstavničkog tijela usvojen proračun koji uključuje opći i posebni dio te obrazloženje	X			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljen opći i posebni dio proračuna te obrazloženje
69.2.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u strojno čitljivom formatu objavljene su od strane predstavničkog tijela usvojene izmjene i dopune proračuna	X			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj su objavljene izmjene i dopune proračuna
69.3.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavljena je od strane predstavničkog tijela usvojena odluka o izvršavanju proračuna	X			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljena odluka o izvršavanju proračuna
69.4.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavljene su od strane predstavničkog tijela usvojene izmjene i dopune odluke o izvršavanju proračuna	X			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj su objavljene izmjene i dopune odluke o izvršavanju državnog proračuna
69.5.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavljen je od strane predstavničkog tijela usvojen polugodišnji izvještaj o izvršenju proračuna, odnosno, ako predstavničko tijelo ne donese izvještaj u roku od 60 dana od dana podnošenja predstavničkom tijelu, objavljen je prijedlog polugodišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna	X			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljen polugodišnji izvještaj o izvršenju proračuna

¹⁰ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

69.6.	Na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave objavljen je od strane predstavničkog tijela usvojen godišnji izvještaj o izvršenju proračuna, odnosno, ako predstavničko tijelo ne donese izvještaj u roku od 60 dana od dana podnošenja predstavničkom tijelu, objavljen je prijedlog godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna	X			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljen godišnji izvještaj o izvršenju proračuna
70.	Uz proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izrađen je i objavljen vodič za građane	X			poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljen vodič za građane
71.	Nakon usvajanja državnog proračuna od strane Hrvatskog sabora, odnosno upravljačkih tijela, financijski planovi objavljeni su na vlastitim mrežnim stranicama, odnosno na mrežnim stranicama nadležnog ministarstva ako ne posjeduju mrežnu stranicu (odgovaraju ministarstva i proračunski korisnici državnog proračuna)		X		poveznica na mrežnu stranicu na kojoj su financijski planovi objavljeni
72.	Godišnji financijski izvještaji objavljeni su u roku od 8 dana od propisanog roka za predaju godišnjih financijskih izvještaja na vlastitim mrežnim stranicama, odnosno na mrežnim stranicama nadležnog proračuna ako ne posjeduju mrežnu stranicu			X	poveznica na mrežnu stranicu na kojoj su izvještaji objavljeni

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenljivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor

Redni broj	Pitanje	Odgovor				Referenca
		N/P	DA	NE ¹¹	DJELOMIČNO ¹²	
UPRAVLJANJE IMOVINOM						
73.	Doneseni su strateški i provedbeni dokumenti za upravljanje i raspolaganje nekretninama (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)					
73.1.	Donesena je strategija upravljanja i raspolaganja nekretninama	X				preslika strategije, odnosno poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljena strategija
73.2.	Na temelju strategije upravljanja i raspolaganje nekretninama donesen je godišnji plan za ostvarenje ciljeva utvrđenih u strategiji	X				preslika godišnjeg plana, odnosno poveznica na mrežnu stranicu na kojoj je objavljen godišnji plan
74.	Za nekretnine u vlasništvu upisane su vlasnička prava u zemljišnim knjigama	X				preslika popisa imovine i obveza te preslike zemljišnoknjižnih izvadaka
75.	Ustrojen je registar imovine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji sadrži podatke i informacije propisane za Središnji registar državne imovine (odgovaraju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave)	X				preslika registra
76.	Državna imovina kojom se raspoložuje/upravlja neovisno o pravnoj osnovi korištenja te imovine (knjižno vlasništvo, izvan knjižno vlasništvo, druga pravna osnova korištenja, bez dokumentirane pravne osnove) evidentirana je u glavnoj knjizi onog tko raspoložuje s/upravlja imovinom, u skladu s Uputom Ministarstva financija o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske	X				priložiti odgovarajući dokaz
77.	Utvrđena je namjena nekretnina s kojima se upravlja i raspoložuje	X				popis nekretnina s utvrđenom namjenom ili drugi odgovarajući dokaz

¹¹ Za svaki negativan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

¹² Za svaki djelomično potvrđan odgovor evidentirati slabost, odnosno nepravilnost u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti

78.	Za nekretnine kojima je definirana namjena utvrđeno je jesu li u funkciji ili ne, odnosno koriste li se ili ne u skladu s namjenom	X				popis nekretnina s utvrđenom namjenom i korištenjem (jesu li u funkciji ili ne) ili drugi odgovarajući dokaz
79.	Za nekretnine koje nisu u funkciji poduzimane su aktivnosti za stavljanje istih u funkciju, odnosno korištenje prema utvrđenoj namjeni	X				popis nekretnina za koje je utvrđena namjena, a nisu u funkciji i odgovarajući dokazi o poduzimanim aktivnostima (dopisi, zahtjevi...)
80.	Za imovinu za koju nisu riješeni imovinsko-pravni odnosi poduzimane su aktivnosti za rješavanje istih	X				priložiti odgovarajući dokaz
81.	Prije stjecanja nekretnina izrađena je analiza kojom je utvrđena opravdanost odabranog oblika stjecanja nekretnine	X				dokaz za ovo pitanje je preslika analize za svaku pojedinu nekretninu koja je stečena u godini za koju se popunjava Upitnik o fiskalnoj odgovornosti
82.	Isknjižavanje imovine iz poslovnih knjiga provodi se isključivo nakon prodaje, darovanja ili drugog načina otuđenja ili uništenja imovine, a temeljem izlaznog računa, ugovora o kupoprodaji, zapisnika o uništenju, potvrde o odvozu na otpad i slične dokumentacije		X			preslike ugovora/akta o prodaji, darovanju ili drugom načinu otuđenja ili uništenja imovine
83.	Čelnik je donio interni akt o načinu korištenja službenih automobila		X			preslika, odnosno referenca na interni akt
84.	Postoji pisana procedura kojom su detaljno utvrđeni poslovi upravljanja i raspologanja nekretninama te ovlasti i nadležnosti zaposlenika za obavljanje i kontrolu navedenih poslova	X				preslika donesene procedure s popisanim aktivnostima, osobama i ovlaštenjima na temelju kojih se upravlja i raspolaže nekretninama i osigurana je koordinacija odjela u slučaju ako se poslovi u vezi s evidentiranjem, procjenom i praćenjem nekretnina obavljaju u više odjela

Napomena:

Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake "X" u odgovarajući stupac

Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka "X" stavlja se u stupac N/P

Ako se u različitim pitanjima traži isti dokaz, potrebno ga je priložiti samo jednom

U ćelije označene sivom bojom nije dozvoljeno upisivati odgovor